Robert Judson

RĂZBOINICUL VIKING

De-a lungul unei bogate și interesante cariere, Judson Roberts a fost polițist, agent federal, procuror împotriva crimei organizate și detectiv particular. Fascinat încă din copilărie de vikingi și iubitor înfocat de povești captivante, Judson a decis în 1999 să își combine pasiunile scriind un roman istoric plasat în lumea temuților luptători. Doi ani mai târziu, după mii de ore de cercetare istorică, a luat naștere saga arcului lung. Combinând ficțiunea cu descrierile istorice detaliate, seria urmărește aventurile lui Halfdan Hroriksson în lumea vikingilor din secolul al IX-lea. Judson locuiește în Houston, Texas, și lucrează la următorul volum din saga arcului lung.

Surorilor mele, Shelley și Trish, care mi-au fost tot timpul alături. Lui Nick, Dennis, Laura și Connor – îndrăzniți întotdeauna să visați.
Şi mai ales lui Jeanette, pentru tot.

1. Un vas

Într-o clipită, ursitoarele Norn au schimbat modelul de pe pânza în care îmi țeseau soarta. Se întâmpla într-o după-amiază, târziu, pe când lucram în port, lângă pontoane. Întreaga zi tăiasem bușteni, transformându-i în cherestea, și îmi simțeam spatele și umerii grei din cauza mânuirii bardei. Nu mă deranja munca în sine, căci, deși aveam doar paisprezece ani, eram înalt și puternic, asemenea multor adulți. Şi îmi plăcea să lucrez cu lemnul. Încă din fragedă copilărie, mâinile mele umblaseră foarte iscusit atât cu lemnul, cât și cu metalul, har care m-a salvat de munca mult mai grea de la câmp. Mă deranja, totuși, că trudeam pentru alții. Nu-mi era pe plac că trăiam doar pentru a sluji nevoile altora și pentru a le respecta ordinele, căci ei erau stăpânii, iar eu eram sclav.

Cum se întâmpla adesea, mintea îmi zbura pe când munceam și visam că sunt liber și că sunt un luptător. Nu aveam nici un drept să nutresc asemenea năzuințe, căci trăisem întreaga viață ca un sclav și, pe bună dreptate, eram condamnat să mor tot sclav. Cu toate acestea, visam, căci închipuirea îmi permitea să evadez din realitatea propriei mele existențe. Cu fiecare lovitură de bardă, îmi imaginam că lupt contra englezilor, umăr la umăr, într-un zid de războinici, oameni liberi. Hrorik, căpetenia care-mi era stăpân și bărbatul care mă zămislise, se afla chiar și acum în Anglia, luptându-se cu localnicii. Majoritatea oamenilor liberi de pe moșia sa și din satul învecinat erau acolo, împreună cu el. Dacă aș fi fost liber –, îmi spuneam –, m-aș fi putut duce și eu.

Mama a venit la mine, în port, și s-a așezat, fără să rostească nici un cuvânt, deasupra pantei pe care lucram. Când își termina treburile –, ceea ce nu se întâmpla des –, îi plăcea să vină, să se așeze tăcută și să mă privească muncind. Mă simțeam stingherit când se uita așa. Mă făcea să mă simt ca un copil și, odată, i-am zis-o furios.

— Îmi pare rău, Halfdan, mi-a spus ea. Îmi face plăcere să-mi privesc fiul la lucru. Dar, dacă te deranjează, n-o voi mai face.

Apoi nu i-am mai pomenit despre asta, căci sunt puține lucruri plăcute în viața de rob. Îmi iubeam mama și nu voiam să-i iau puțina bucurie pe care o putea avea.

După o vreme, Gunhild, soția lui Hrorik, tatăl meu, s-a năpustit dinspre casa cea lungă și a ocărât-o pe mama.

— Ai treabă de făcut, s-a oțărât ea. Ce cauți aici?! Treci înapoi în casă!

Mama nu i-a răspuns lui Gunhild și nici măcar nu a dat de înțeles că ar fi auzit-o. M-am uitat din locul în care munceam și am văzut că femeia care o luase la trei păzește se înroșise de furie. Gunhild era țâfnoasă, și asta chiar în momentele ei bune. O ura pe mama din cauza faptului că Hrorik se simțea atras de ea, o biată sclavă. Resentimentele ei crescuseră cu fiecare noapte în care patul ei rămăsese rece și gol, pentru că bărbatul pleca să fie împreună cu mama mea. Nu cred că Gunhild a simțit vreodată dragoste pentru Hrorik. Căsătoria lor se baza mai mult pe statut și avere decât pe sentimente. Dar Gunhild era o femeie mândră. Fără îndoială că pentru ea era o umilință faptul că toți cei care locuiau în casa mare a lui Hrorik știau cât de des îi părăsea el patul pentru cel al unei sclave.

Gunhild porni înapoi spre casă tropăind. Mă temeam de mânia ei, mai ales de când Hrorik, care o mai strunea uneori, plecase. Mi-aș fi dorit ca mama să se întoarcă la treburile ei și să n-o provoace așa. Însă mama stătea tăcută pe coasta dealului, privind în gol spre mare.

În aer plutea o liniște ciudată. Până și pescărușii își opriseră strigătele. Orice adiere a brizei încetase, iar apa din fiord era calmă și lucioasă, asemenea lamei unei săbii ascuțite.

În scurt timp, Gunhild s-a întors, cu pași mari, ducând în mână o creangă lungă și subțire, pe care o lustruise și o făcuse nuia. Apropiindu-se, a ridicat nuiaua deasupra capului, dar, înainte să apuce să lovească, mama s-a ridicat și a arătat înspre apă:

— Vin, a spus ea.

Un vas apăruse la orizont, lângă promontoriul fiordului. Avea catargul gol. Pânzele i-ar fi fost inutile în aerul nemișcat. Vâslele se ridicau și coborau ritmic, tulburând suprafața apei, împingându-l înainte.

Oamenii începură să alerge dinspre casa cea lungă și dependințe până jos, unde Gunhild privea nerăbdătoare vasul, uitând cu totul de nuiaua pe care o ținea în mână. Ubbe, căpetenia locului, care rămăsese șchiop în urma unei răni vechi, sosi la ponton. Avea în mână sabia, băgată în teacă.

— Este un vas de război, domniță, anunță el, cu toate că era limpede pentru toată lumea, chiar și de la distanța aceea, căci ambarcațiunea era lungă și îngustă, cu multe vâsle. Poate sunt cotropitori. Voi pune să vi se înșeueze calul, ca să puteți fugi la loc sigur, dacă este nevoie. Nu avem bărbați suficienți ca să opunem rezistență, nici dacă trimitem după ajutoare în sat.

Întorcându-se în cele din urmă înspre Gunhild, mama mea vorbi, având o privire ciudată, triumfătoare.

— Nu e cazul să ne temem, spuse ea cu voce joasă, aproape ca o șoaptă. Vaporul lui Yon nu are cotropitori la bord. Este vasul lui. *Vulturul Roșu.* Toată ziua am simțit că vine. Îl aduc pe Hrorik să moară acasă.

2. Soarta lui Hrorik

Când părăsise malurile noastre, în urmă cu doar câteva săptămâni, puntea vasului *Vulturul Roșu* era ocupată cu un echipaj de peste cincizeci de luptători viteji. Jumătate erau gărzi de pe proprietatea lui Hrorik, iar ceilalți erau din satul învecinat. Sperau cu toții să-și găsească norocul pe seama englezilor. Râseseră și se lăudaseră, în timp ce își cufundau vâslele în marea de un albastru-verzui și se îndepărtau de mal. Cum îi mai invidiasem pe cei plecați și cum îmi mai dorisem să fac parte din echipajul de pe *Vulturul Roșu!*

Vasul pe care îl priveam acum, croindu-și cu greu drum înapoi, nu mai era o priveliște mândră. Doar nouă din cele șaisprezece perechi de vâsle mai erau mânuite și, pe măsură ce se apropia de țărm, vedeam mulți bărbați stând jos ori întinși pe punte, înfășurați în fâșii de pânză însângerate, rănile lor devenind niște stindarde stacojii.

La pupa, Harald, fiul lui Hrorik cu prima sa nevastă, Helge, mânuia cârma. În timp ce *Vulturul Roșu* se apropia de mal, el a mișcat-o brusc, astfel încât vasul a alunecat în lateral pe ultimii metri, lovind ușor debarcaderul îngust, ce depășea linia țărmului. Dar a acostat bine. În mod normal, pe mal s-ar fi adunat mulți gură-cască și i-ar fi aclamat îndemânarea. Însă astăzi, au rămas tăcuți, teama din inimi amuțindu-le vocile.

O movilă de pelerine și blănuri se afla în fața punții mici, ridicate a catargului, unde se afla Harald. După ce funiile de ancorare au fost legate, grămada de cuverturi s-a dat la o parte pentru scurt timp și am văzut fața lui Hrorik, palidă și vlăguită, apărând de sub o haină. A privit obosit spre mal – pentru o clipă –, apoi s-a lăsat din nou pe spate, sub cuverturi.

De când *Vulturul Roșu* a apărut la orizont și până când a acostat, o mulțime de oameni se strânseseră pe țărm. Aproape toți cei care trăiau pe proprietatea lui Hrorik, liberi sau sclavi, se aflau acolo și mulți veniseră în fugă de la fermele din satul învecinat. Pe chipurile tuturor se citea îngrijorarea, căci vestea se răspândise repede.

Vulturul Roșu se întorsese nu doar mai devreme, ci și înfrânt.

Mulți dintre cei de pe țărm se năpustiseră cu întrebări pe măsură ce vasul se apropia și ancora. Nici unul dintre membrii

echipajului nu răspunsese. Totuși, unele întrebări nu aveau nevoie de răspuns. Căci chipurile celor care, agitați, îi căutau pe cei dragi printre cei de pe vas și nu îi vedeau erau cât se poate de grăitoare. Am văzut cum o parte dintre femeile care stăteau lângă mine, în mulțime, au început să plângă încetișor. Grette Ormsdotter, soția unui soldat care deținea o mică fermă aproape de proprietățile lui Hrorik, a trecut pe lângă mine și s-a ridicat pe vârfuri, încercând să vadă ambarcațiunea. În urmă cu doar câteva săptămâni, stătuse pe același țărm, privindu-și soțul, pe Krok, și pe cei doi fii mai mari, Bram și Grim, cum pleacă înflăcărați. Îi observasem atunci, căci își luaseră rămas-bun de la ea fericiți, lăudându-se cu bogățiile pe care aveau să i le aducă la sfârșitul verii. Grim era mai mare decât mine cu doar un an. Acum mama lui stătea lângă mine, pe malul apei, cercetând fețele membrilor echipajului, și dintre toți ai ei doar Bram era acolo.

— Bram! strigă ea cu voce tremurândă. Unde este tatăl tău? Unde este fratele tău, Grim?

Fiul ei, Bram, un tânăr înalt, cu părul roșu-auriu, a lăsat capul în jos și și-a întors fața, fără să spună nimic.

Harald, fiul lui Hrorik, a coborât de pe punte pe plăcile înguste ale debarcaderului și a ridicat mâinile în aer, cerând tăcere.

— Am avut ghinion, spuse el.

Vocea îi era joasă, dar puternică și străbătea întregul țărm, astfel încât toată lumea îl putea auzi.

— Oricine poate înțelege. Dar povestea noastră merită să fie spusă așa cum trebuie. Doar așa putem să-i onorăm cum se cuvine pe cei care nu s-au mai întors. Pentru moment, nu cereți mai mult. Călătoria până acasă ne-a obosit, iar pierderile ne apasă inimile. Lăsați-ne să ne odihnim puțin. Aveți grijă de cei răniți. După căderea nopții, veniți în sala mare din casa lui Hrorik. Mâncare și băutură vor fi pentru toată lumea. Veniți și atunci vă voi povesti despre osânda pe care ursitoarele Norn ne-au urzit-o atunci când am părăsit acest țărm, pentru a pleca în călătoria noastră blestemată.

Harald se întoarse pe vas și dădu un ordin. Cei din echipaj care încă mai aveau forță începură să strângă vâslele lungi pe raftul din mijlocul punții.

Ubbe, căpetenia, agăță sforile de la teaca sabiei peste

curea, apoi se întoarse spre unul dintre bărbații care stăteau lângă el, pe mal.

— Ce mai așteptați? Ce așteptăm cu toții? Aceștia sunt camarazii noștri, spuse el și păși pe scândurile debarcaderului.

Mai mulți bărbați l-au urmat. Am făcut și eu la fel. Ne-am răsfirat într-un șir care ducea până pe uscat, și cei de pe vas au început să ne înmâneze cuferele și scuturile.

După ce au fost descărcate uneltele și armele echipajului, patru oameni au ridicat de pe punte două baloturi înfășurate în pânză – se vedea limpede, erau cadavrele a doi bărbați, înveliți în mantiile lor – și și le-au pus pe umeri.

— Aceștia doi s-au stins ieri, spuse Harald. Mai aveau puțin și ajungeau acasă. Un altul a murit din cauza rănilor, pe drumul dinspre Anglia, dar mai aveam prea multe zile de drum pentru a-i putea aduce trupul fără viață cu noi. L-am îngropat imediat ce am dat de uscat, după ce am traversat marea.

Când restul echipajului a coborât de pe vas, Harald și alți trei bărbați, cu toții luptători în slujba lui Hrorik, au desfăcut două dintre plăcile lungi din mijlocul punții, din zona de deasupra pietrelor de balast, unde erau doar prinse, nu fixate. După ce le-au înfășurat strâns într-o pelerină – pentru a le ține lipite una de alta –, le-au pus lângă Hrorik și i-au așezat ușor trupul șubred pe ele. Apoi au ridicat targa improvizată până la umeri și l-au cărat pe Hrorik până acasă. M-am luat după ei, uitând de munca mea.

Îmi doream foarte mult să aflu ce se întâmplase cu *Vulturul Roșu* și cu echipajul. Spre deosebire de majoritatea celor din jurul meu, inima mea nu era plină de tristețe. Bărbați pe care îi cunoșteam muriseră. Era deja limpede. Iar Hrorik, tatăl meu, era grav rănit, probabil în agonie, așa cum spusese mama atunci când vasul apăruse la orizont. Uneori, ea are darul sau blestemul previziunii și poate vedea lucruri care încă nu s-au întâmplat. Dar nici unul dintre răposați sau muribunzi nu fusese camarad cu mine. Oamenii liberi nu sunt camarazi cu sclavii. Nenorocul lor nu mă mâhnise. Ştiam că nici unul dintre cei care călătoriseră pe *Vulturul Roșu* nu ar fi vărsat o lacrimă pentru mine, dacă m-aș fi aflat pe targă în locul lui Hrorik. Pentru mine, tatăl meu era doar bărbatul care o siluise pe mama. Era doar un om a cărui proprietate eram. Nu aveam nici un motiv să plâng astăzi pentru morți sau muribunzi. Încă nu

aveam nici un motiv să plâng.

După ce au intrat în casă cu povara lor, Harald și ceilalți care îl purtaseră pe Hrorik nu l-au dus în micuțul dormitor dintr-un colț al casei – în care se afla patul lui și al lui Gunhild –, ci l-au așezat pe una dintre platformele din piatră și pământ, acoperite cu plăci lustruite, blănuri și pături, care se întindeau pe aproape întreaga lungime a zidurilor sălii principale a casei. L-au pus pe banca din mijloc, unde avea să fie aproape de căldura vetrei. Când au scos plăcile de sub el, Hrorik a gemut și întregul corp i s-a chircit, într-un acces brusc de tuse. Forța tusei care îl cutremura a mișcat cuverturile și a scos la iveală rănile adânci.

Brațul drept al lui Hrorik – gros cât piciorul meu și poate mai puternic – lipsea, tăiat de mai sus de cot. Rămăsese doar un ciot învelit în cârpe însângerate. Semăna cu ciotul unei crengi groase, ieșind din trunchiul unui stejar măreț. Pieptul lui Hrorik era sau ar fi fost gol, dacă nu ar fi fost înfășurat în bandaje. O pată întunecată de sânge, mare cât un cap de om, pătrunsese prin pânzele care îl înfășurau până în partea dreaptă a pieptului. Pata era aproape în întregime înnegrită și părea întărită și uscată, dar în mijloc am zărit sânge proaspăt strălucind. Un șuvoi de sânge roșu aprins, adus de tuse, s-a prelins printr-un colț al gurii lui Hrorik și i-a curs pe barbă, înroșindu-i părul grizonant.

Când am auzit pe cineva exclamând ușor în spatele meu, m-am întors și am zărit-o pe mama, care se uita fix la rănile lui Hrorik, cu mâna la gură. Deși cea de-a doua viziune o prevenise în legătură cu moartea lui, se pare că nu îi dezvăluise și cauza.

Harald a vorbit încet cu Gunhild, care stătea palidă și tăcută, privind trupul rănit al lui Hrorik.

— Oricum altcineva ar fi murit de multă vreme, îi spuse ea. M-am îndoit că va putea supraviețui călătoriei, dar dorința lui de a se întoarce acasă l-a făcut să se agațe de viață. Dar nu va mai rezista mult timp în această lume. Plămânul îi este străpuns și sângerarea nu se va opri.

Am privit-o pe Gunhild îndeaproape ca să văd ce va face. Ea și Hrorik se certaseră violent cu puțin înainte ca *Vulturul Roșu* să părăsească țărmul nostru. Motivul fusese, ca de obicei, Derdriu, mama mea. Mă întrebam dacă, văzându-l pe Hrorik neajutorat și muribund, i se înmuiase inima și îi părea rău sau

dacă furia încă o mistuia.

Gunhild făcu un pas în față, atinse ușor chipul lui Hrorik și spuse simplu:

— Soțul meu!

Vocea îi era calmă, iar din ochi nu îi curgeau lacrimi. Nu puteam citi pe fața ei ce simte. Îl privi pe Harald și spuse:

— De vreme ce ai invitat întregul sat să ia cina cu noi la noapte, cred că ar trebui să mă apuc de muncă. Sunt sigură că nu *tu* vei pregăti bucatele pe care le vom pune pe masă.

Așadar, chiar și în clipa în care a aflat că soțul ei mai are puțin și își dă sufletul, Gunhild se gândea tot la ea.

Se întoarse spre locul unde stătusem eu, în umbră, sau cel puțin așa îmi imaginasem, căci îi urmasem pe Harald și Hrorik în casa cea lungă.

— Iar tu, sclavule, nu mai sta acolo ca un prostovan! Dacă ar fi timp, te-aș trimite în pădure ca să aduci merinde pentru masă. Dar nu e vreme. Mergi la Ubbe și pune-l să sacrifice un vițel de un an. Jupoaie-l și taie-l. Şi ai grijă să strângi sângele pentru sângerete. Nu vreau să irosești nimic. Vreau carnea tăiată în bucăți nu mai mari de atât, spuse ea, ridicând mâna și făcând un cerc din degetul mare și arătător, ca să-mi arate dimensiunea pe care o dorea. Avem varză, morcovi și orz. La câte guri am de hrănit și la cât de puțin timp mi-a rămas, va trebui să încropesc o tocană. Dar va fi de ajuns pentru toată lumea.

Până la apusul soarelui, casa cea lungă se umpluse de invitați. Instruite de Gunhild, mama și celelalte servitoare puseseră mesele de sărbătoare și băncile în mijloc. De-a lungul întregii săli, fuseseră aprinse lămpi cu ulei și agățate de stâlpii care susțineau acoperișul. Scuturile, coifurile și armele luptătorilor de pe *Vulturul Roșu,* care erau soldați și locuiau pe proprietatea lui Hrorik, fuseseră atârnate de-a lungul pereților, deasupra locurilor de dormit de pe platformă. Starea lor jalnică era o mărturie mută a luptei fioroase despre care aveau să audă.

Hrorik era prea slăbit ca să stea la masă. Rămăsese întins pe platforma din fața vetrei principale. Sigrid, fiica lui, sora geamănă a lui Harald, stătea lângă el și din când în când îi apropia de buze o cană cu bere.

Mama mea și celelalte servitoare se agitau între vatră și

mese, ducând castroane cu mâncare, supravegheate de Gunhild. Ceilalți sclavi care, ca și mine, nu aveau de lucru momentan stăteau oriunde puteau găsi un loc în capetele platformelor, de-a lungul pereților sau pe podea. Când Gunhild nu era atentă, mama mi-a întins un vas plin cu tocană pentru invitați.

După ce am dat-o pe gât, m-am apropiat cât am putut de mult de masa unde stătea Harald și am așteptat cu înfrigurare să înceapă istorisirea despre călătoria blestemată a vasului *Vulturul Roșu.* Visurile mele se hrăneau din asemenea povești cu aventuri și lupte pe tărâmuri îndepărtate. Ușuratic precum tinerii care încă nu au suferit, nu îmi păsa că, pentru mulți, avea să fie o poveste tristă.

După ce fiecare invitat a fost servit, Harald s-a ridicat. Avea un trup bine făcut, înalt, puternic și drept, iar trăsăturile chipului erau frumoase. El și sora lui geamănă, Sigrid, erau considerați de toată lumea cei mai arătoși din întregul ținut. Pesemne că semăna cu mama lor, Helge, căci erau subțiri și grațioși, în timp ce Hrorik arăta de parcă s-ar fi tras din urși. Harald zâmbea ușor, ofta adesea și era genul pe care ceilalți bărbați îl luau de prieten. Femeile tinere visau să-i cucerească inima sau să-i încălzească patul.

După ce sosise, Harald se îmbăiase și își schimbase hainele. Cu părul său lung și barba tunsă scurt, spălat și pieptănat, strălucea în lumina pâlpâitoare a flăcărilor și a lămpilor cu ulei asemenea aurului. Purta o tunică de un roșu aprins peste pantalonii închiși la culoare. M-am gândit că arată ca un nobil sau ca un fiu de rege – nu că aș fi văzut vreodată vreunul, dar auzisem cum îi descriau poeții care ne vizitaseră. În cameră se făcuse tăcere, iar Harald începu să vorbească.

— De obicei, noi toți cei de pe această proprietate și din satul învecinat ne adunăm aici, în sala lui Hrorik, cu ocazia unei sărbători, pentru a întâmpina schimbarea anotimpului sau pentru a le mulțumi zeilor pentru bunătatea lor, începu el cu o voce solemnă. Ne cunoaștem cu toții de o viață și ne-am strâns de multe ori pentru a sărbători. Acum trebuie să o facem pentru a ne plânge pierderile și a ne ajuta unii pe alții. Ne-am adunat aici, în această noapte, pentru a-i boci și a-i cinsti pe cei care nu mai sunt printre noi.

Când vorbea, Harald se întorcea când într-o parte, când în

alta, privind fețele oamenilor din sala cea lungă. Nu grăia ceremonios ca un poet viking care recită o poveste ori o baladă. Dimpotrivă, avea o voce simplă, naturală, pe care ar folosi-o oricine într-o conversație pentru a-i spune celuilalt ce a văzut sau a auzit.

— În mod obișnuit, la o asemenea adunare, a continuat el, nu eu aș fi cel care vi se adresează, ci căpetenia voastră, Hrorik Secure-Puternică. Dar acestea nu sunt vremuri obișnuite. Hrorik este grav rănit și mulți alții au murit. Astăzi, pe țărm, am făgăduit că în această noapte – în casa cea lungă – vă voi spune ce s-a întâmplat cu vasul nostru și cu echipajul. Acum e timpul să vă povestesc.

După cum știți cu toții, am purces să facem o cucerire la începutul anului. Iarna a fost blândă, mult mai caldă ca de obicei. Datorită vremii, am putut să traversăm marea și să-i surprindem pe englezi în ultimele săptămâni de iarnă, în loc să așteptăm primăvara, când ar fi stat cu ochii pe mare, de teama invadatorilor. Ne-am gândit că așa e voia sorții. Ne-am alăturat unui atac de proporții, în care au luptat peste patruzeci de vase pline cu luptători danezi și alți vikingi din Irlanda au venit cu noi după ce am ajuns în Anglia.

Am avut vânt prielnic după ce am străbătut Iutlanda prin Limfjord și ne-am răspândit pe mare, a continuat Harald. Nici un vas nu a fost pierdut în timpul traversării. După ce am ajuns în Anglia, am luat-o spre vest, de-a lungul marginii sudice a țărmului, devastând coasta în drumul nostru. Totuși, nu am zăbovit nicăieri multă vreme, căci trebuia să ajungem la întâlnirea stabilită cu vasele irlandeze. Plănuiserăm să ne întâlnim pe coasta de apus a Angliei, într-un mare golf ce se deschide acolo din gura unui râu pe care englezii îl numesc Severn.

Am ajuns la marele golf Severn cu câteva zile înainte de luna plină, când trebuia să ne întâlnim cu vikingii din Dublin. Ne-am oprit și am campat pe malul unui mic râu, lângă gura golfului, și ne-am gândit să ne odihnim acolo până când soseau vasele din Irlanda. Însă ursitoarele ne hotărâseră o altă soartă.

În zorii celei de-a doua zile una dintre santinelele noastre a venit în tabără, în fugă, alertând căpeteniile. Fusese abordată de către un sol al englezilor, care dorea să intre în tabăra noastră în pace și să discute cu conducătorii.

Unii dintre aceștia au sugerat să-i îngăduim englezului accesul în tabără, apoi să-l omorâm. Alții s-au opus, susținând că ar fi prostesc și fără rost și că ar trebui să-l capturăm, iar apoi să încercăm să cerem răscumpărare în schimbul lui de la regele Saxoniei de Vest, pe ale cărui pământuri ne așezaserăm tabăra. Totuși, în cele din urmă, sfatul lui Hrorik a avut întâietate.

— Gândiți-vă la ce spuneți, ne-a zis el. Dacă englezul intră în tabăra voastră, oare va fi doar pentru că îi dăm cuvântul că se va afla în siguranță? Există vreun bărbat printre voi care ar dori să fie cunoscut pentru că a încălcat un jurământ? Există aici cineva care și-ar da onoarea pe arginți?

Harald a făcut o pauză și a luat o sorbitură de bere din cupa de argint care stătea în fața lui pe masă. Nimeni nu a rostit nici o vorbă. Toți ochii erau ațintiți asupra lui. Şi-a șters mustața cu podul palmei, apoi a continuat.

— Cu toate că ne era dușman, englezul ne-a impresionat pe toți când a intrat în tabără. Nu avea coif, iar părul și barba gălbui îi străluceau asemenea aurului în lumina dimineții. Armura din oțel îi ajungea până la genunchi, și zalele trebuie să fi fost lustruite de curând, căci luceau ca argintul în soare. Avea în spate un scut, acoperit cu piele de animal vopsită în alb. Avea o sabie prinsă la brâu, într-o teacă bogat ornamentată, iar în mâna dreaptă ținea o suliță, cu vârful fixat de scara șeii.

„Sunt Eanwulf, numit de regele Ethelwulf al Saxoniei de Vest conte de Somersetshire, ne-a spus. Am venit să vă propun o înțelegere.”

Hrorik a fost cel care s-a ridicat și i-a răspuns.

„Eu sunt Hrorik Secure-Puternică, sunt căpetenia danezilor. Nu sunt conducătorul acestor căpitani care se află aici, în fața dumitale, căci fiecare este propriul său conducător, dar am fost ales să vorbesc în numele tuturor. Spui că ai venit să ne propui o înțelegere. Ce anume vrei de la noi și ce ești dispus să ne oferi?”

„Vreau viețile voastre, a răspuns englezul, iar ceea ce vă ofer este tăișul sabiei și vârful suliței mele. Eu și oamenii mei am avut nenorocul de a afla cum lucrați voi, danezii, în ultimii ani. Sunteți pirați, criminali și hoți.”

Englezii au propus război, a explicat Harald. „Armata mea

nu este departe”, ne-a spus. „Poate ajunge aici până la prânz. Să ne strângem pe mal, într-un loc unde să putem duce o bătălie adevărată. Acolo ne vom lupta și victoria să aparțină războinicilor care o merită. De doriți să ne prădați pământul, atunci dovediți-vă dreptul prin puterea armelor.” Englezul a încălecat și, înainte de a pleca, a rostit următoarele cuvinte: „Bucurați-vă de această dimineață. Promite o zi frumoasă. Este ultima pe care majoritatea dintre voi o va mai vedea”.

Pe măsură ce Harald își continua povestea, am închis ochii și am încercat să-mi imaginez scena pe care ne-o descrisese. Harald avea talent la povestit și, când ne vorbea despre felul în care luptătorii noștri se pregătiseră pentru bătălie – ascuțindu-și săbiile și punându-și armurile, mărșăluind până la plajă, unde au format un zid-scut –, mă simțeam de parcă aș fi fost acolo, cu ei, așteptând sosirea armatei engleze. Mă întrebam dacă vreunul dintre ei se temuse sau își făcuse griji că nu va mai apuca noaptea. Ştiam că, dacă aș fi fost acolo, aș fi încercat asemenea sentimente.

— Armata saxonă a ieșit din pădure, a înaintat pe plajă și a făcut un zid-scut, ne-a spus Harald. Şi-a format linia pe plajă, mai jos de noi, la o lungime de vas. Ca număr de războinici, păream la egalitate. Căpetenia lor, nobilul saxon Eanwulf, care venise în tabăra noastră și ne provocase, călărea înainte și înapoi, prin fața lor, în timp ce se aliniau. Ori de câte ori își ridica sulița deasupra capului și striga spre ei, războinicii îi rosteau numele cu putere, scandând „Eanwulf, Eanwulf!”

Bătălia a început încet. Un grup de saxoni nu foarte bine înarmați – trebuie să fi fost oameni sărmani, căci aveau doar lanțuri și câteva arcuri – a ieșit alergând din linia englezilor și a început să-și arunce proiectilele spre noi. Am râs în fața unui asemenea spectacol jalnic. În timp ce la noi linia întâi rămânea fermă, umăr la umăr, cu scuturile întrepătrunse, rândurile al doilea și al treilea s-au apropiat din spate și și-au ridicat scuturile deasupra capetelor, creând un acoperiș. Pietrele din lațurile saxonilor se izbeau fără nici un efect de scutul-fortăreață pe care îl creaserăm, iar săgețile se loveau ca de un zid. Între timp, aceia dintre noi care aveau arcuri s-au dat în spate, dincolo de linia scutului-fortăreață, și-au trimis săgețile peste el, înspre soldații saxoni, care nu aveau nici zid de scuturi, nici armuri ca să-i protejeze. Curând, terenul dintre

liniile combatanților s-a umplut cu trupurile saxonilor căzuți, iar cei teferi s-au retras în spatele scutului englez.

Aici Harald a făcut o pauză și a scuturat din cap.

— Am luat parte la șapte bătălii fioroase, împotriva francilor, a irlandezilor și a saxonilor, ne-a spus el, și la multe alte lupte mai ușoare, dar niciodată nu am văzut ca un război să înceapă așa. Multă vreme, cele două armate au stat față în față, provocându-se și aruncându-și vorbe de ocară. Ne-am lovit mânerele sulițelor de scuturi până când plaja însăși a părut a se cutremura de zgomot, asemenea unei păduri care tremură din pricina tunetelor care vestesc furtuna. Hrorik ne-a tras înapoi, chiar dacă oamenii noștri voiau să lupte – probabil că simțise o primejdie nevăzută, pe care noi n-o simțiserăm. Armata engleză a așteptat mult timp, sperând că vom veni înspre ea, dar, văzând că nu facem asta, saxonii au început, în sfârșit, să avanseze spre linia noastră.

Nici măcar atunci englezii nu s-au repezit spre noi, încercând să ne străpungă cu atacul lor în forță. În schimb, s-au apropiat încet, până când noi ne-am ridicat, ca un scut în fața altuia, astfel încât între noi a rămas un pic mai mult decât lungimea unui braț. Şi tot nu au atacat. Cred că am rămas așa multă vreme, privindu-ne în ochi, strigând provocări și îndemnuri la luptă, în vreme ce de fiecare parte luptătorii se înjunghiau fulgerător cu sulițele, cum fac spadasinii la începutul unui duel, pentru a testa iscusința adversarului.

Un conte saxon înalt, cu brațe lungi, ceea ce îl făcea să fie periculos de aproape, s-a ridicat în linia engleză din fața lui Hrorik. Trebuie să fi fost unul dintre luptătorii mai înstăriți, căci purta o vestă de zale, deși majoritatea englezilor erau apărați doar de coif și scut. Lancea lui a apărut și a dispărut ca limba unui șarpe, vârându-se în fața lui Hrorik sau repezindu-se jos, la picioarele acestuia. Dar, de fiecare dată, cel atacat se dovedea la fel de iute, abătând lama lăncii cu scutul său.

Englezul nu a reușit să-l rănească pe Hrorik, dar asalturile lui l-au înfuriat, așa cum un cățel care latră înfurie un urs, tot sărindu-i la picioare. Când saxonul și-a vârât din nou lancea, Hrorik a dat drumul mânerului scutului, lăsându-l să-i atârne de gât și umăr, prins de curea, și și-a scos mâna, ducând-o înspre lance, asemenea unui șoim care lovește o pasăre în zbor. A prins mânerul chiar din spatele capului de metal și, cu un

geamăt, a împins lancea înainte cu toată forța, scoțându-l pe saxon din linia englezilor. Atunci a arătat Hrorik de ce i se spune Secure-Puternică, căci lama de oțel a securii sale a strălucit în soare, trecând prin coiful saxonului și despicându-i capul până în dreptul fălcilor.

Saxonul care stătea în linia engleză alături de cel care murise, văzându-l că se prăbușește, s-a cutremurat de soarta lui. Pe când își privea camaradul căzând, eu m-am împins în față, aplecat, cu scutul ridicat ca să mă acopere, și i-am tăiat picioarele cu sabia.

Harald s-a lăsat pe vine și s-a lungit, ca să ne arate.

— Urlând ca un animal sălbatic uriaș, Hrorik s-a aruncat în groapa pe care el și cu mine o săpaserăm în linia englezilor. Eu și cei din grupul nostru care se aflau alături l-am urmat repede. Am spart linia engleză așa cum o săgeată care vine în viteză retează inelele de oțel ale unei armuri, luptătorii noștri înaintând într-o linie care înlătura zidul din lemn de tei al scuturilor saxone, în timp ce sulițele și săbiile noastre au prefăcut mulți războinici de-ai lor în stârvuri însângerate.

Văzând atacul, toți cei de pe corăbiile noastre au aclamat și au pornit înainte, spre zidul-scut al saxonilor. I-am lovit asemenea unui val uriaș, iar armele noastre oțelite le-au vărsat sângele, despicând și înjunghiind. Sângele englezesc înroșea nisipul alb englezesc, iar bătălia părea câștigată.

Atunci am ridicat privirea și am văzut-o, la nici douăzeci de pași depărtare, pe căpetenia saxonilor, pe Eanwulf. Stătea în spatele principalei linii de atac a oștirii sale, înconjurat de luptătorii din garda personală, înarmați până în dinți. Un cotropitor stătea lângă el, aplecat jos în șa, strigând ca să fie auzit. Nu îi puteam înțelege cuvintele în tumultul bătăliei, dar, auzindu-l, Eanwulf a rânjit, apoi l-a înghiontit pe unul dintre companionii săi și a arătat dincolo de locul unde se desfășura măcelul din fața lui, înspre râul din spatele nostru.

Când a făcut gestul ăsta, am auzit urlete de spaimă dinspre forțele noastre. Bărbații strigau „Vasele! Vasele!” M-am întors și am privit în spatele meu. Din două locuri, în direcția în care erau ancorate vasele noastre, pe malul râului, se ridicau deasupra copacilor coloane de fum negru.

De-a lungul întregii noastre linii, căpitanii au încercat să-i strunească pe oamenii înnebuniți, ca să-i tragă înapoi din luptă.

„Retrageți-vă!” au strigat ei. „Refaceți zidul-scut și retrageți-vă! Înapoi spre vase! Suntem atacați din spate!”

Mulți dintre cei aflați în casa cea lungă au rămas surprinși să audă despre asaltul asupra corăbiilor, și murmurul de uimire s-a răspândit în întreaga încăpere. Cu toții știau că cea mai mare primejdie care-i putea pândi pe niște invadatori era să-și piardă vasele și să naufragieze pe un teren ostil. Îi aștepta, cu siguranță, moartea sau robia. Harald a stat o clipă să se facă liniște, apoi și-a continuat sumbra istorisire.

— Englezii, care cu doar câteva clipe înainte erau pe punctul de a ceda, își regăsiseră curajul și se adunaseră iar, aruncându-se înainte, în timp ce noi cădeam. „Eanwulf! Eanwulf și Osric!” urlau ei și după strigăt mi-am dat seama ce se întâmplase. Nu luptam împotriva unei singure armate engleze, ci împotriva a două, iar acum eram prinși între ele.

Cu toate că eram la ananghie, armata noastră a luptat cu mult curaj. Saxonii au atacat cu furie în prima linie a zidului, dar noi am rezistat, în timp ce ne retrăgeam înspre vase, pas cu pas, ordonat. Hrorik și celelalte căpetenii și-au strigat ordinele și avertismentele în larma bătăliei. „Rămâneți în formație! Mențineți zidul-scut! Retrageți-vă la vase!” au strigat ei și, cu toate că lupta fusese pierdută, ca bărbați nu eram înfrânți.

Apoi, în spatele nostru, alte trei fuioare de fum s-au ridicat de deasupra copacilor, de-a lungul râului. Alte trei nave cedau din pricina torțelor saxonilor. Atunci membrii echipajului uneia dintre corăbiile noastre s-au trădat pe ei înșiși și i-au pierdut pe camarazii lor prin lașitatea de care au dat dovadă. Frica și slăbiciunea lor ne-au osândit pe toți.

Harald a făcut o pauză și a scuipat pe podea ca să-și arate dezgustul.

— Poate că unul dintre fuioarele de fum care se ridicau acum deasupra copacilor venea de la nava lor, a mai spus el. Nu știu și nici nu îmi pasă. Cu toții trebuie să murim într-o zi. Nu putem ocoli soarta, dar putem să o întâmpinăm cu onoare și curaj. Însă acești bărbați nu au îndrăznit. Au întors spatele zidului nostru și au fugit pe plajă, înspre nave. Frica lor s-a răspândit ca o febră printre războinicii noștri. La vederea celor care fugeau în iureșul bătăliei, alte două echipaje s-au întors și au luat-o la goană, iar apoi încă trei le-au urmat.

Saxonii i-au vânat pe bărbații care se retrăgeau precum

lupii care aleargă după o căprioară, înjunghiindu-le și ciopârțindu-le spinările neprotejate. Așa mor lașii. Dar destinul crunt i-a urmărit și pe unii dintre noi care au dat dovadă de vitejie, căci acum se căscaseră găuri mari în zidul nostru de apărare. Luptătorii englezi au pătruns prin ele și s-au strâns în cercuri, astfel încât am fost atacați din toate părțile. Linia noastră s-a rupt, căci fiecare echipaj încerca disperat să-și formeze propriul cerc de apărare.

Luptătorii de pe *Vulturul Roșu* nu s-au făcut de râs. Cu toate că retragerea noastră era acum împiedicată de o mulțime de saxoni care urlau, echipajul s-a luptat cu îndârjire. Am format un cerc strâns, cu scuturile și sulițele în afară și, curând, plaja din jur s-a umplut cu cadavre de englezi. Văzând că nu putem fi înfrânți ușor, luptătorii saxoni care ne încercuiseră s-au retras pentru a se regrupa.

Iar Hrorik a venit cu un plan. „Ia niște oameni și croiește-ți drum printre saxonii din spatele nostru”, mi-a strigat. „Eliberează drumul, apoi lasă o jumătate din echipaj să alerge la vas. Spune-le să pregătească vâslele, în timp ce eu și ceilalți luptători vom încerca să-i omorâm pe câinii ăștia. Când vasul va fi gata, cei care vor rămâne în viață se vor îndrepta în fugă spre el.”

După ce a repetat cuvintele lui Hrorik, Harald a privit de jur împrejur spre cei care îl urmăreau.

— Așa înfruntă primejdia o adevărată căpetenie, a spus el. Așa a făcut Hrorik, căpetenia danezilor, alegând cu îndrăzneală să-și riște propria viață pentru ca măcar o parte dintre oamenii săi să supraviețuiască.

Am aruncat o privire spre locul unde Hrorik stătea întins pe platforma de lângă foc, acoperit de blănuri. Capul i se odihnea în poala lui Sigrid, iar mâna ei îi mângâia cu blândețe sprânceana, deși stătea cu ochii ațintiți asupra fratelui său, Harald. Ochii lui Hrorik erau închiși. O clipă am crezut că s-ar putea să fi murit deja, dar apoi am văzut mișcarea ușoară a pieptului, când respira.

— Am trecut de la om la om, prin strânsoarea echipajului nostru, a continuat Harald. Stăteau lipiți unii de alții, umăr la umăr, așteptând ca saxonii să-și reia atacul. Cu toții știau că aceia pe care îi alesesem aveau cele mai mari șanse să supraviețuiască acelei zile, dar nici unul nu s-a dezonorat

cerând să fie ales. Cu toții voiau să rămână și să lupte pentru a-și apăra camarazii și vasul. Când totul a fost pregătit, am pornit cu oamenii aleși spre partea din spate a cercului nostru de apărare.

Linia englezilor care ne bloca drumul spre râu era subțire, alcătuită dintr-un șir de oameni. Bătălia principală și presiunea cea mai mare din partea luptătorilor englezi erau tot în partea în care se aflase inițial frontul de luptă. La semnalul meu, războinicii care se adunaseră cu mine în spatele cercului au pornit brusc în direcția vasului. I-am luat pe englezi prin surprindere. Câțiva au fugit și au scăpat. Cei care au încercat să ni se împotrivească erau prea puțini și i-am doborât rapid. După ce i-am răpus, între noi și *Vulturul Roșu* nu mai era decât plaja și am alergat înspre vas.

Când englezii din fața cercului nostru au văzut cum o parte din echipaj se năpustește pe plajă înspre vas, au crezut că ne-am pierdut curajul, căci au urlat triumfători și s-au aruncat din nou asupra liniei noastre. Cu toate că echipajele celorlalte vase continuau să se lupte în propriile lor cercuri, bătălia a fost crâncenă în rândul oamenilor noștri, pentru că, acolo unde se afla Hrorik, numărul cadavrelor de englezi creștea, iar luptătorii lor cei mai viteji înaintau spre el, cu toții dorindu-și cinstea de a-l doborî. Până și căpetenia lor împreună cu garda personală s-au aruncat în iureș împotriva lui.

Când vasul nostru a fost desprins de la țărm, cu ancorele ridicate și oamenii pregătiți la vâsle, m-am strecurat pe mal și am alergat înapoi, acolo unde încă mai luptau Hrorik și ceilalți membri ai echipajului. Linia engleză era mai subțire lângă râu și toți saxonii stăteau cu fața spre cercul care se tot împuțina, încercând să facă o breșă pentru a da lovitura. Nu m-au văzut apropiindu-mă. Cu trei lovituri rapide, i-am doborât pe trei dintre ei. „Hrorik!” am strigat. „Haide acum, repede, înainte să ne țină calea din nou!” El și-a răsucit securea înainte și înapoi, cu mișcări largi, doborând un saxon și făcându-i pe ceilalți să se dea înapoi. Apoi, el și bărbații care îi erau alături s-au întors și cu toții am alergat spre vas, cu saxonii pe urmele noastre.

Doi oameni stăteau la prova *Vulturului Roșu,* înarmați cu arcuri, ca să ne acopere cât de cât retragerea. Pe când ne apropiam de vas, au început să-și arunce săgețile peste capetele noastre, înspre urmăritori. Englezii din spatele nostru

urlau de furie și neputință, gândindu-se că am putea scăpa. O suliță mi-a șuierat pe lângă cap și s-a înfipt în spatele bărbatului din fața mea, doborându-l pe malul apei. Era Gunnar fierarul. A murit, deși ar fi scăpat, dac-ar mai fi făcut câțiva pași. Alte sulițe au zburat printre ai noștri, lăsându-i fără suflare. În spate, aproape, îl auzeam pe conducătorul saxonilor, Eanwulf, cum, cu strigăte răgușite, își îndemna oamenii să înainteze.

Saxonii ne-au ajuns pe când intram în apă și am încetinit, croindu-ne drum cu greu spre *Vulturul roșu.* Hrorik și cu mine ne-am întors pentru a-i îndepărta pe urmăritori, în timp ce oamenii noștri – cei câțiva care supraviețuiseră – s-au urcat la bord prin ambele părți.

Eanwulf însuși m-a atacat. Când s-a apropiat căpetenia saxonă, Hrorik l-a lovit cu securea cu asemenea forță, încât i-a despicat scutul, lama securii tăind lemnul și pielea până la miezul de oțel din mijloc. Forța loviturii l-a făcut pe Eanwulf să cadă în genunchi. Dar, în timp ce Hrorik se lupta să scoată lama securii din scutul distrus al saxonului, unul dintre oamenii lui Eanwulf, care îi stătea alături, a retezat cu sabia brațul lui Hrorik, mai sus de cot.

El s-a dat înapoi clătinându-se, o fântână de sânge țâșnindu-i din ciotul rămas. Brațul ciuntit, cu mâna încă strângând mânerul securii, atârna de partea din față a scutului lui Eanwulf.

Mi-am scos sabia, Biter, și i-am tăiat beregata luptătorului care îl rănise pe Hrorik. S-a prăbușit și și-a dat duhul în apa mică, dar sosisem prea târziu pentru orice altceva în afară de răzbunare. Chiar când îmi scoteam sabia și îl ucideam pe luptătorul saxon, Eanwulf străpungea cu lancea armura și pieptul lui Hrorik.

Sulițele și săgețile au început să curgă peste saxoni, căci tot mai mulți dintre oamenii noștri s-au repezit la prova *Vulturului Roșu,* ca să ne acopere. În câteva clipe, au căzut încă trei saxoni, iar restul, printre care Eanwulf, au pornit înapoi spre mal clătinându-se.

Hrorik sângera foarte tare și de-abia mai putea să stea în picioare. Trăgându-l după mine, mi-am croit drum cu greu prin apă, până la marginea vasului, unde mâini nerăbdătoare s-au întins și ne-au tras pe amândoi la bord.

Vâslașii noștri au scos corabia din râu, în timp ce eu alergam la pupa și apucam cârma. Vasul s-a întors și ne-am îndreptat spre mare în siguranță. Bărbații care trăseseră cu arcul înspre saxoni își ocupaseră acum locurile și începuseră să vâslească, iar corabia prinsese viteză. Când am ieșit din estuarul râului în apele golfului, am privit înapoi la masacrul pe care îl lăsasem în urmă. Dintre cele patruzeci de ambarcațiuni ale flotei noastre, în afară de *Vulturul Roșu,* doar trei au părăsit țărmul și au plecat. Unul fusese invadat de luptători saxoni și se ducea o luptă crâncenă la bord. Nu știu dacă au reușit să scape. Majoritatea celorlalte vase, încă ancorate pe malul râului, erau în flăcări și asediate de englezi. Pe plajă rămăseseră încă patru echipaje, în forturi circulare, dându-și viața într-o bătălie curajoasă, dar lipsită de sorți de izbândă, având în vedere numărul tot mai mare de dușmani care roiau în jurul lor.

Harald tăcu și privi în jurul său la oamenii care îl sfredeleau cu privirea. Când vorbi din nou, vocea îi era răgușită de emoție.

— Pentru englezi, lupta pe care am dus-o în acea zi a fost o mare victorie. Mulți dintre luptătorii noștri au ajuns hrană pentru păsările răpitoare, iar oasele lor zac albindu-se în soare, pe nisipul plajei îndepărtate. Mulți dintre voi, cei care sunteți în această noapte aici, ați rămas fără rude, soți și tați, frați și fii, în urma biruinței saxonilor asupra noastră. Cu toate acestea, deși rudele voastre și-au pierdut viața, saxonii nu le-au luat totul. Fiecare bărbat de la bordul *Vulturului Roșu* a luptat aprig în fața sorții nemiloase. Fiți convinși că walkiriile au purtat spiritele tuturor bărbaților care au murit atunci până la Sărbătoarea Zeilor. Fiți liniștiți, căci vitejia lor va dăinui de-a pururi și va fi cinstită în cântările fredonate de poeții zeilor, între zidurile din Walhalla.

3. Înțelegerea

După ce Harald și-a încheiat povestea și s-a așezat, mulți dintre cei aflați în încăpere i-au pus întrebări, căutând să afle amănunte despre moartea celor apropiați. Deși nu fusese de față când se stinsese fiecare, Harald i-a asigurat pe toți că oamenii dragi lor se luptaseră și muriseră eroic.

Din istorisirea pe care tocmai o făcuse, am înțeles că unii fuseseră înjunghiați în spate în timp ce fugeau spre vas, încercând să se salveze. Pentru mine, o asemenea moarte nu avea nimic eroic. Dar oamenii înclinau să creadă ce le spusese Harald, pur și simplu pentru că era Harald. A face poporul să creadă lucruri în mod evident neadevărate este una dintre acele calități speciale pe care le are adesea un conducător.

Se făcuse târziu când au plecat și ultimii oaspeți, iar noi, sclavii, puteam începe, obosiți, să punem totul în ordine în sală. Chiar înainte ca ultimul invitat să părăsească locuința lui Hrorik, chibzuita Gunhild a început să sufle în lămpile cu ulei agățate de șirul de stâlpi – fiecare trunchi de copac curățat de coajă – care susțineau bârnele și grinzile acoperișului. Mi s-a părut o mojicie să-i trimiți pe cei din urmă musafiri acasă aproape pe întuneric. De îndată ce mi-a venit acest gând, am auzit și răspunsul lui Gunhild, tot în mintea mea: Ei au fost lipsiți de maniere, pentru că au rămas până atât de târziu. Ea avea întotdeauna replică la orice nemulțumire și de fiecare dată reușea să găsească o cale de a da vina pe altcineva pentru propriile-i greșeli.

Gunhild, bineînțeles, nu s-ar fi gândit să lase lămpile aprinse până când noi, sclavii, aveam să ne isprăvim treaba. Uleiul era prea scump ca să fie irosit pentru niște bieți servitori. Așa că am lucrat pe întuneric, singura lumină venind de la flăcările ce abia pâlpâiau în vatra principală.

Trebăluind, reconstituiam bătălia pe care o descrisese Harald. M-am imaginat luptând alături de el, împotriva tuturor vicisitudinilor. Așa era o viață de cinste și de glorie! Mintea îmi era atât de plină cu asemenea fantezii prostești, încât, beznă fiind, m-am împiedicat de unul dintre câini și am vărsat cana pe jumătate plină cu bere pe care o duceam. Băutura a sărit pe spinarea uneia dintre servitoare. M-am ales cu o înjurătură, iar animalul s-a repezit la piciorul meu. Am scuturat din cap,

pentru a-mi limpezi gândurile, și am privit în jurul meu. Nu mă aflam în Anglia sau prin vreun ținut îndepărtat. Nu eram un luptător. Eram doar un sclav și munceam pentru stăpânii mei, în casa în care crescusem. Aceasta era realitatea mea. Iată lumea mea, o lume mică și singura pe care aveam să o cunosc. Sclavii nu trăiesc vieți de eroi.

În timp ce robii eliberau holul, iar servitorii se culcau pe platformele lor, de-a lungul pereților, Gunhild, Harald și Sigrid s-au strâns în jurul lui Hrorik, care zăcea lângă vatra principală, la căldura de la focul ce se stingea. O ajutam pe mama să desfacă una dintre mesele de sărbătoare, când Harald s-a îndreptat spre noi.

— Derdriu, a spus el, Hrorik vrea să-ți vorbească.

A ezitat, m-a privit, apoi a adăugat:

— Poate ar fi bine să vii și tu.

Apropiindu-mă, am văzut că Hrorik părea încă și mai slăbit decât fusese când îl aduseserăm în sală după-amiază. Când a vorbit, glasul lui era doar o șoaptă aspră.

— Derdriu, a zis el răgușit, curând voi părăsi această lume și voi purcede spre tărâmul zeilor și al morții. Nu vreau să fiu singur în călătorie. Gunhild este o femeie nobilă și bogată. Viața îi va mai dărui încă multe după moartea mea, iar ea nu este pregătită pentru călătoria în care trebuie să plec eu. Mi-ai dăruit multă plăcere în această viață, lucru pentru care îți mulțumesc și te voi cinsti. Mă va alina acum, în trecerea mea, să știu că vei fi alături de mine, ca să îmi aduci mângâierea cu tovărășia ta și plăcerea trupului tău și în viața următoare. Îmi doresc să călătorești împreună cu mine pe vasul morții.

Era o mare cinste pe care Hrorik i-o făcea mamei mele, aceea de a însoți o mare căpetenie pe drumul spre moarte. Totuși, în gând, l-am blestemat pentru asta. Am blestemat-o și pe Gunhild. Era soția lui. De ce să nu-și dea ea sufletul, ca să-l aline în viața cealaltă? Sigur, știam că femeile nobile prin naștere nu își jertfeau propria existență la mormântul soțului. Viețile lor contau, așa că sclavii îi însoțeau pe cei bogați și puternici în ultima călătorie. Dar de ce s-o pierd eu pe cea care îmi dăduse viață?

Mama a pălit și, o vreme, a rămas tăcută. Apoi și-a îndreptat spatele, și-a ridicat capul și a spus:

— De când ne-am întâlnit, Hrorik Secure-Puternică, ai fost

ca un tâlhar și un hoț pentru mine. M-am născut ca fiică a unui rege în Irlanda, însă tu m-ai răpit din căminul meu. Am fost prințesă și poate că, într-o zi, aș fi devenit regină, dar tu m-ai făcut sclavă. Am sperat că ne vom căsători, dar tu m-ai vrut amantă. Acum vrei să-mi iei și viața, pentru ca moartea să îți fie mai ușoară. De ce ar trebui să-mi pese?

Am fost uimit de îndrăzneala mamei, dar mândru de curajul ei. Sigrid a exclamat surprinsă și și-a dus mâna la gură, mută de uimire. Harald a ridicat din sprâncene și un mușchi a început să-i zvâcnească pe obraz. Dar numai Gunhild a vorbit.

— Este sclavă. Nu este nevoie să o întrebi, s-a răstit ea la Hrorik. Voi strânge cu plăcere lațul în jurul gâtului ei, când va veni vremea.

Ignorându-și soția, Hrorik, gâfâind din pricina efortului de a vorbi, a întrebat-o pe mama:

— Nu ai avut parte de nici un strop de fericire în viață alături de mine?

Nu-mi venea să cred. El, care o furase pe mama din cămin și din sânul familiei, o făcuse sclavă și o siluise! Oare ea ar fi trebuit să-i fie recunoscătoare? Să fie mulțumită de atenția lui? Oare există vreun câine recunoscător față de piciorul care îl lovește?

Mama a întors spatele, a lăsat capul în jos și și-a acoperit fața cu mâinile. M-am gândit că și ea trebuie să fi fost uluită de cuvintele lui Hrorik. A rămas așa, tăcută, atât de mult, încât am crezut că nu vrea să răspundă. Oricum, ce rost ar fi avut? Cât prețuiesc cuvintele unui sclav? De ce i-ar fi păsat stăpânului de simțămintele unei sclave?

În cele din urmă, s-a întors la Hrorik și l-a privit în ochi. Cuvintele ei m-au surprins încă și mai mult decât ale lui.

— Ba da, i-a spus ea. Ai dreptate. Ştii bine că așa este, iar inima mea nu mă va lăsa să mă lepăd de adevărul despre trecut, cu toate că amărăciunea îl copleșește astăzi. Am trăit clipe frumoase împreună, atunci când m-ai adus în casa ta. Atunci când prima ta nevastă nu murise de multă vreme. Atunci când copiii tăi, Harald și Sigrid, erau mici, triști și singuri. Când le-am devenit mamă. Când am fost ca o soție pentru tine. Şi curând mi-ai dăruit un prunc al meu, fiul nostru, Halfdan. Pe atunci, în acei primi ani, mi-ai arătat bunătate și iubire. Dar acele zile au trecut de mult. Adesea m-am întrebat cum ar fi

fost viețile noastre dacă nu te-ai fi căsătorit cu Gunhild. Dar acum nu faci decât să mă vizitezi în patul meu, târziu în noapte, fie că vreau sau nu. Iar soția ta se străduiește din răsputeri să-mi facă zile fripte, geloasă fiind pentru nenumăratele nopți în care patul ei a rămas rece și gol pentru că tu te aflai în al meu.

Auzind acestea, fața lui Gunhild s-a înroșit de furie, iar ochii i-au sclipit amenințător.

Mama și-a acoperit din nou fața cu mâinile, plecând capul. Puteam vedea că buzele i se mișcau, de parcă ar fi vorbit, dar nu scoteau nici un sunet. Oare să fi rămas fără glas de frică? Toți ochii erau ațintiți asupra ei, dar nimeni nu scotea un cuvânt.

— Foarte bine, Hrorik, spuse ea, într-un sfârșit, ridicând privirea. Voi călători cu tine pe vasul morții. Dar, în schimb, vreau să facem o înțelegere.

Auzind asta, Gunhild a pășit în față și a plesnit-o cu sete pe mama peste față.

— O sclavă nu face înțelegeri cu o căpetenie, a mârâit ea. Uiți unde ți-e locul!

Mama a scuturat din cap, ca să-și vină în fire, apoi a privit-o pe Gunhild cu răceală.

— Am îndurat multe din partea ta, Gunhild, a spus ea. Eu, care am fost cândva prințesă, de un rang mai înalt decât vei fi tu vreodată! Se pare că voi muri în curând, așa că nu prea mai am ce pierde. Ar fi înțelept să pășești cu băgare de seamă în jurul meu până când voi pleca.

Gunhild a ridicat din nou mâna ca să o lovească, dar Harald s-a așezat între ele.

— Oprește-te! a zis el.

Mama s-a întors spre Hrorik.

— Ştiu că pot fi silită să te însoțesc în drumul către moarte, Hrorik. Nu există nici o îndoială că oamenii tăi mă vor ucide pe carul tău mortuar. Gunhild însăși este nerăbdătoare să-mi grăbească plecarea. Dar să fac altfel nu ar fi înțelept. Aș muri blestemându-te în fața Dumnezeului meu și a îngerilor săi răi. Lumea de Apoi este tărâmul tuturor zeilor. În călătoria către ținutul divinităților tale, vasul tău mortuar s-ar putea să nu scape mâniei Dumnezeului meu și a îngerilor lui. Furia lor va cădea asupra-i așa cum furtuna se abate asupra unei corăbii pe mare. Şi, chiar dacă ajungi cu bine în paradisul zeilor tăi, vei

avea puțină alinare din partea mea dacă mă silești să fac această călătorie. Îți jur pe tot ce am mai sfânt că voi căuta să-ți aduc nefericirea, nu plăcerea eternă. Mama făcu o pauză, inspiră adânc și apoi continuă: Totuși, voi merge de bunăvoie cu tine, dacă îmi împlinești vrerea. Fiul meu, Halfdan, este nepotul unui rege irlandez. Este și vlăstarul tău, fiul unei mari căpetenii daneze. Nu ar trebui să fie sclav. Eliberează-l la noapte, astfel încât tu și cu mine să-l putem privi împreună și să-l vedem om liber. Atunci, în Lumea de Apoi, ne vom aminti de el cu mândrie și vom asculta povestindu-se despre faptele sale mărețe. Recunoaște în clipa asta că Halfdan este fiul tău și ridică-l la rangul de odraslă de căpetenie, așa cum ar trebui să fie.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Rămăsesem cu gura căscată, ca un neghiob.

Hrorik a dat din cap încet, ca și cum s-ar fi gândit la cuvintele pe care le rostise mama. Apoi m-a privit și a vorbit, iar în acea clipă întreaga mea lume s-a schimbat.

— Halfdan, de azi ești om liber, a spus el și te recunosc drept fiul meu. Ar fi trebuit să fac asta cu multă vreme în urmă. S-a întors spre Harald și a adăugat: Acesta este fratele tău. Ţi-l las în grijă. Fă pentru el ceea ce eu nu mai pot.

4. Povestea lui Derdriu

— Trezește-te, Halfdan!

Cuvintele m-au smuls dintr-un somn adânc, fără vise. Cineva îmi zgâlțâia umărul. Când am deschis ochii, l-am văzut pe Harald stând deasupra mea, privindu-mă cu un zâmbet obosit. În spatele lui am zărit o rază puternică de lumină ce strălucea prin hornul acoperișului, risipind întunericul din casă. Din locul în care stăteam, mi-am dat seama că se făcuse ziuă de multă vreme, iar eu dormisem.

— Avem multă treabă astăzi, mi-a spus.

M-am ridicat, cu mintea încă zăpăcită de somn.

Nu înțelegeam de ce Harald era cel care mă trezea. Sclavii nu erau treaba lui.

— Adică? l-am întrebat.

— Trebuie să construim vasul mortuar. Tatăl nostru, Hrorik, s-a stins.

Auzind aceste cuvinte, noaptea de dinainte mi-a revenit brusc în minte. Eram liber.

Rămăsesem treaz multă vreme după ce mă dusesem la culcare, fiind prea tulburat ca să pot adormi. Mintea mea fusese invadată de închipuiri în care eram luptător și călătoream peste mări, pe tărâmuri străine. Întreaga mea viață mă așteptasem doar să aud povești despre asemenea aventuri, dar acum puteam să le trăiesc de-adevăratelea. Când am izbutit să adorm, în sfârșit, a fost din pricină că eram istovit și nici măcar imaginația mea înfierbântată nu mai putuse ține deoparte oboseala. Privind în urmă, îmi este rușine amintindu-mi că întreaga noapte nu m-am gândit decât la cât de norocos eram. Nu am regretat nici măcar o clipă – sau cel puțin așa cred – prețul pe care mama avea să-l plătească. În lumina dimineții, totuși, când ceața somnului m-a părăsit, fanteziile care îmi umpluseră noaptea de dinainte se risipiră la gândul că mama avea să moară.

Harald a continuat:

— Mi-am dat seama că Hrorik nu mai avea mult de trăit, așa că am stat cu el după ce s-au dus ceilalți la culcare. Am vorbit despre multe. Târziu în noapte, mi-a spus că își dorește ca vasul său mortuar să fie așezat pe dealul din spatele casei, cu fața la mare. A spus că este locul său preferat de pe aceste

meleaguri. Apoi, când zorii s-au apropiat, mi-a cerut să-i dau sabia. A strâns-o cu putere la piept și a încercat să se ridice, dar era prea slăbit. Am întins mâna ca să-l ajut, dar murise deja.

Vestea morții lui Hrorik nu a stârnit nici cea mai mică părere de rău în inima mea. Mintea știa că este tatăl meu, dar în inima mea el era încă stăpânul meu, chiar dacă acum eram liber. Moartea lui m-a umplut de groază însă, întrucât însemna că mama trebuia să plătească foarte curând prețul înțelegerii făcute.

Harald vorbise despre vasul mortuar. Nu știam sigur la ce se referă. Mai văzusem înmormântări, desigur. Moartea, la urma urmelor, face parte din viață și este pretutindeni. Totuși, asistasem doar la funeralii simple. Morții erau îngropați în pământ, uneori împreună cu câteva dintre lucrurile preferate, ca să aibă o alinare în viața următoare. Nu văzusem niciodată înmormântarea unei căpetenii. Nu știam cum este obiceiul.

— Ce facem? am întrebat. Ce trebuie să fac eu?

— Am mers deja pe deal azi-dimineață și am stabilit unde vom construi vasul mortuar, a spus Harald. Am luat trei sclavi și le-am arătat unde să sape. Ubbe a luat o căruță și alți doi sclavi ca să strângă pietre din care se va face carcasa, iar Gudrod este în pădure și taie lemne pentru construirea vasului mortuar. Servitorii muncesc din zori, în timp ce tu dormeai. Acum, tu și cu mine trebuie să supraveghem lucrările, ca să ne asigurăm că totul va ieși așa cum se cuvine. Suntem fiii lui Hrorik. Este datoria noastră să ne îngrijim să fie cinstit pe măsura rangului său.

Tot nu știam ce se cerea pentru înmormântarea lui Hrorik. Mă simțeam stânjenit de propria-mi neștiință.

— Nu știu ce să fac, i-am zis din nou lui Harald.

— Îți voi arăta, fratele meu, a răspuns el.

Fratele meu. Pentru Harald și alții de rangul său, sclavii, chiar dacă erau esențiali pentru muncă, reprezentau o proprietate. Poate ceva mai mult decât animalele, dar mai puțin decât oamenii. Mă întrebam dacă Harald cunoștea numele sclavilor cărora le dăduse de lucru în acea dimineață. Ieri, și eu fusesem doar un sclav. Astăzi, eram Halfdan, om liber. Astăzi, Harald mă numise „fratele lui”. Ce simțeam în legătură cu această schimbare bruscă de statut? Oare îi era rușine să fie

frate cu un fost sclav? Oare nu-i eram pe plac? Nimic nu se vedea pe fața lui, în afară de un zâmbet obosit. Dar oamenii își ascund adesea sub un surâs adevăratele simțăminte. Este una dintre trăsăturile mai puțin nobile prin care noi, oamenii, ne deosebim de animale.

Voci furioase s-au auzit în casă. Harald a oftat exasperat și a străbătut sala cu pași mari, înspre locul de unde venea zgomotul. M-am îmbrăcat repede și am alergat după el.

Mama și Gunhild se certau.

— De ce? le-a întrebat Harald, iritarea simțindu-i-se în glas. De ce tulburați liniștea casei în zi de doliu?

Gunhild a vorbit prima:

— Este mult de muncă pentru pregătirea înmormântării. I-am poruncit acestei sclave să vină și să mă ajute. Nu vrea să mă asculte.

Harald s-a întors spre mama:

— Este adevărat? a întrebat el.

Mama a încuviințat din cap.

— Este. Apoi, cu o voce plină de amărăciune, a continuat: Voi muri mâine pentru onoarea și plăcerea tatălui tău. Oare nu mi-aș putea petrece ultima zi a vieții liniștindu-mi inima și împăcându-mă cu Dumnezeul meu? Gunhild vrea să mă pună să muncesc până în clipa în care voi intra în casa morții.

Harald a tăcut o vreme, gândindu-se la cuvintele mamei. Apoi s-a întors spre Gunhild:

— Derdriu are dreptate, a spus el. Timpul care i-a mai rămas ar trebui să-i aparțină, ca să poată pleca în călătoria cu Hrorik cu inima împăcată.

— Dar i-am dat deja poruncă, a sărit Gunhild ca arsă. E hotărât.

Am văzut cum lui Harald i-a zvâcnit falca, auzind cuvintele ei.

— Nu, Gunhild, a zis el încet. Eu am hotărât. Acum eu sunt stăpânul casei. Să nu uiți acest lucru!

Gunhild s-a dat înapoi de parcă fusese trăsnită. Fără să mai spună nimic, s-a întors și a plecat grăbită. Privind-o, am știut că furia ei avea să se reverse curând asupra vreunui sclav care nu avea nici o vină. M-am bucurat pentru că nu aveam să mai fiu eu acela.

— Mai este ceva, a spus mama, pe când Harald dădea să

plece.

S-a întors spre ea, mânia sclipindu-i încă în ochi.

— Da? a întrebat nerăbdător.

— Acestea sunt singurele mele haine. Niște zdrențe. Dacă este să intru în marea sală a zeilor alături de Hrorik, nu ar trebui să port straie potrivite pentru consoarta unei mari căpetenii?

Am rămas uluit de îndrăzneala mamei. Era o latură a ei pe care nu o văzusem niciodată.

Harald s-a holbat la ea – la fel de uimit –, apoi a început să râdă zgomotos.

— Ai dreptate. Ar trebui să ai o rochie nouă, Derdriu. Atunci când Hrorik va păși în marea sală, va dori ca zeii și eroii de acolo să o privească pe femeia de lângă el cu respect. Poți coase o rochie într-o singură zi? a întrebat-o.

— Pot, a răspuns mama.

— Atunci, iată ce vom face. Când am mers de-a lungul coastei în Anglia, înainte să ajungem la golful Severn și la soarta nefericită care ne aștepta acolo, printre prăzile pe care le-a luat Hrorik se afla și un sul de olandă roșie, fină, pe care l-a găsit în casa unui conte saxon. E și acum în cufărul lui. Ţi-l aduc imediat.

Harald i-a făcut cu ochiul.

— Hrorik intenționa să-i dăruiască olanda lui Gunhild, dar ei nu-i vom spune asta.

Şi-a pus mâna pe umărul meu.

— Vino, Halfdan. Hai să aducem pânza din cufărul lui Hrorik. Mama ta are de cusut o rochie.

Harald s-a îndepărtat. Eu am rămas rușinat în fața mamei. A doua zi, avea să moară. Ştiam că se va întâmpla. Şi, totuși, nu-mi venea să cred atunci când stătea vie în fața mea. Simțeam că ar trebui să-i spun ceva, dar nu îmi găseam cuvintele.

— Mamă? am șoptit.

— Du-te, mi-a spus ea. Mergi cu Harald. El este fratele tău și e un om bun. Aveți multă treabă de făcut astăzi și trebuie să începeți să vă obișnuiți unul cu altul. Iar eu trebuie să cos o rochie. Vom vorbi diseară. Am multe lucruri pe care vreau să ți le spun.

După ce am golit un castron de porridge, eu și Harald am

urcat dealul acoperit cu iarbă din spatele casei.

Trei bărbați, cu toții sclavi care lucrau pe proprietate, săpau în vârful dealului cu lopeți din lemn. Fasti, care de obicei avea grijă de vite și de cai, fusese cândva un om liber, un vareg care fusese capturat de către Hrorik, cu mulți ani în urmă, când invadase Regatul Suediei. Hrut și Ing, sclavi din naștere, munceau la câmp. Încă de pe vremea când eram un țânc, Fasti fusese un prieten special pentru mine – aproape ca un unchi. Când mulgea vacile, de multe ori îmi dădea câte o cană cu lapte proaspăt. Când am crescut, el m-a învățat să călăresc, așezându-mă pe spinarea câte unui cal și mergând alături ca să nu cad.

Când ne-am apropiat, i-am dat binețe. Cei trei bărbați și-au lăsat ochii în pământ și nici unul nu a răspuns.

— Fasti? am spus. Fasti, ce s-a întâmplat?

El a continuat să privească în jos și a scobit pământul cu sapa din lemn, răspunzându-mi:

— Nimic, stăpâne Halfdan.

S-a întors și a dat să plece. L-am apucat de mânecă și l-am oprit.

— Ce anume te supără? l-am întrebat.

— Nimic, a repetat el, încă ocolindu-mi privirea. Doar că te-ai schimbat.

— Cum adică m-am schimbat? Sunt același Halfdan care am fost și ieri. Îți aduci aminte? Chiar ieri-dimineață mi-ai spus o poveste pe care ai auzit-o despre o femeie din sat. Cum că doarme cu porcul în pat, ca să-i țină cald când bărbatul ei este plecat. Am râs împreună până ne-au dat lacrimile. Iar acum nici nu vrei să te uiți în ochii mei. Tu și cu mine am fost întotdeauna prieteni buni, Fasti. Uită-te la mine și spune-mi ce s-a întâmplat.

Atunci m-a privit. Poate că a simțit că trebuie, pentru că îi dădusem o poruncă. Am văzut părerea de rău din ochii lui.

— Iartă-mă. Nu am vrut să te jignesc. Mă bucur pentru norocul tău, Halfdan. Dar, fie că știi sau nu, te-ai schimbat foarte mult. Ai trecut o prăpastie aproape la fel de mare ca aceea dintre vii și morți. Eu știu. Am sărit acea prăpastie, în urmă cu mai mulți ani, când am fost furat din casa mea de către Hrorik și pus să-i lucrez pământurile ca sclav. Ieri, erai tovarășul meu, erai unul dintre noi, un sclav. Astăzi, ești

stăpân.

— Dar nu mai putem fi prieteni? am strigat.

Fasti m-a privit trist.

— Întotdeauna mă voi gândi cu duioșie la băiatul pe care l-am ajutat să crească. Ai avut inimă bună și am avut grijă să devii un tânăr de treabă. Sunt sigur că vei fi un stăpân bun. Dar, după cum stau lucrurile acum, nu mai suntem la fel. Când îmi vorbești, eu trebuie să fac după cum îmi spui. Tu ești stăpân, iar eu sunt sclav. Eu sunt proprietatea ta, nu prietenul tău.

Cu toate că Fasti nu intenționase să mă supere cu aceste cuvinte, ele m-au străpuns asemenea unui cuțit. Gândul la eliberarea mea mă umpluse de încântare și de bucurie. Acum descopeream că noul meu statut presupunea și durere. Libertatea, visul meu, mă lăsa fără mamă și fără prieteni.

Harald, care stătuse tăcut în spatele meu, ascultând schimbul de replici cu Fasti, s-a apropiat și și-a pus brațul pe umerii mei. Mi s-a părut ciudat, căci până mai ieri nu fusesem decât unul dintre sclavii lui. Nici măcar nu mă considerase om. Poate că i se părea și lui neobișnuit căci, după câteva clipe, și-a retras mâna. Totuși, când mi-a vorbit, vocea îi era blajină și vorbele blânde.

— Hai, Halfdan, a spus, trăgându-mă de acolo. Vezi cum au săpat loc pentru vas în pământ?

Iarba din vârful dealului era deasă, cu rădăcini adânci. Cei trei muncitori – sclavii – tăiaseră fâșii de pământ acoperit de iarbă și le stivuiseră ceva mai departe. Zona rămasă descoperită avea, într-adevăr, forma unei corăbii vikinge, lată la mijloc și subțire la capete. Harald s-a apropiat de ei, și eu m-am luat după el.

— Aceasta va fi prora, a spus arătând înspre cea mai apropiată margine. Vezi cum privește marea de aici, din vârful dealului? Vom pune bolovani la prora și la pupa, ca să însemnăm capetele vasului. Restul de pietre pe care le va strânge Ubbe le vom folosi ca să marcăm părțile laterale.

Harald a trasat o linie pe pământ cu piciorul, făcând un pătrat mare, în centrul conturului navei.

— Vino încoace! l-a strigat el pe Fasti. Vom construi casa mortuară aici. Pământul trebuie săpat mai adânc în pătrat, cam cât piciorul meu, de la talpă și până la genunchi. Pune

pământul pe care îl scoți alături de stiva de gazon. Vom avea nevoie de ele după ardere.

— Nu înțeleg ce facem, i-am mărturisit lui Harald. Nu am văzut niciodată funeraliile unei căpetenii. Ce ardere? Nu îl vom îngropa pe Hrorik în pământ?

— Oamenii noștri, strămoșii lui Hrorik, sunt din Nord, de deasupra Iutlandei, de peste apă, mi-a răspuns Harald. De când mă știu, există obiceiul de a cinsti moartea căpeteniilor și a eroilor noștri prin arderea trupurilor pe un rug uriaș. Noi credem că fumul care se ridică la ceruri le dă de veste zeilor și eroilor din Walhalla că un mare luptător este pe cale să li se alăture. Îi ardem într-un vas – fie unul real, fie unul mortuar – pe care îl făurim special pentru ultima lor călătorie. Flăcările și fumul lansează vasul și pe răposați pe ultimul lor drum și grăbesc sosirea lor în sala de ceremonii a zeilor.

Am trudit până la apus. Harald era încântat de roadele muncii noastre și a spus că va fi ușor să isprăvim în ziua următoare.

La masa de seară, mama a mâncat puțin, apoi s-a retras în patul ei. Puțini dintre cei care locuiau în casa cea lungă aveau parte de intimitatea unui pat închis. Majoritatea – atât sclavi, cât și oameni liberi – dormeau pe platformele lungi de lângă pereți. Hrorik și Gunhild aveau o cămăruță separată într-un colț, în capătul cel mai îndepărtat de staulul vitelor, iar Harald și sora lui, Sigrid, aveau paturi-cabină – paturi cu tăblii, pentru intimidate. Mama mea, Derdriu, avea, de asemenea, un pat-cabină. O neînțelegere dusese la o ceartă îngrozitoare între Hrorik și Gunhild, atunci când acesta îi poruncise lui Gudrod Dulgherul să facă un pat-cabină pentru mama, o biată sclavă. Dar Hrorik venea adesea în patul ei și nu voia ca toți ai casei să-l vadă împreunându-se.

În seara aceea, am stat împreună cu mama în culcușul ei, în noapte, vorbind, lăsând tăbliile patului deschise, ca să avem lumină. Era un loc cunoscut și plăcut pentru mine, pentru că, pe când eram mai mic, dormisem adesea acolo, apărat în spatele zidurilor, ghemuit lângă mama, ca să mă încălzesc – cu excepția momentelor în care Hrorik venea în toiul nopții și mă scotea de acolo, cerând să stea el lângă mama.

În noaptea aceea, mama îmi părea mult mai împăcată decât eram eu, cu toate că nu a rămas tăcută.

— Nu vreau să mori, mamă, i-am spus. Lasă-mă să rămân sclav. Nu e drept să-ți dai viața pentru Hrorik, după câte necazuri și durere ți-a adus. Nu îi datorezi nimic. Îl urăsc pentru ce ți-a făcut.

Mi-a cuprins fața în mâini și m-a privit în ochi.

— Dragul meu Halfdan, a spus, nu mor pentru Hrorik. Mor pentru tine. Sunt recunoscătoare că am șansa de a-ți face acest dar. Uneori, chiar dacă rar, a mai zis ea, am viziuni. Bunica mea din Irlanda avea asemenea puteri. Când bunicul era rege, de multe ori îi cerea sfatul înainte să facă ceva. Mama mea a moștenit harul, iar eu l-am luat de la ea, chiar dacă nu este la fel de puternic. Poate că a trecut și la tine. Timpul va dovedi asta.

Am știut că Hrorik va muri dinainte ca *Vulturul Roșu* să se întoarcă. La fel, știu că pe tine te așteaptă măreția. Dar ea poate fi atinsă doar dacă ești un om liber. Şi știu că doar eu te pot elibera.

Nu trebuie să îl urăști pe tatăl tău. A avut atât părți bune, cât și rele, ca toți oamenii. Sunt multe lucruri care s-au întâmplat cu el sau între mine și el pe care tu nu le cunoști. Trebuie să ți le spun acum, cât încă mai e timp. Trecutul este asemenea unei pietre uriașe care zace pe fundul unui râu, ascunsă vederii, dar dând formă curenților apei, atunci când curge. Nu poți citi curenții râului propriei tale vieți și nu poți naviga în siguranță dacă nu înțelegi ce anume îi stârnește. Trebuie să îți cunoști trecutul, căci el îți va croi viitorul.

Nu ți-am spus niciodată întreaga poveste despre cum am ajuns sclavă – despre capturarea mea și primii ani petrecuți în casa lui Hrorik. Când ai ajuns la vârsta la care să poți să înțelegi, Hrorik se căsătorise deja cu Gunhild, iar viețile noastre păreau urmărite de un blestem aruncat asupră-ne și care nu putea fi alungat. Dacă ți-aș fi povestit mai devreme, n-aș fi făcut decât să te amărăsc. Acum ar trebui să afli.

Mama s-a sprijinit de zid, în capătul patului său, și a început:

— În vara în care Hrorik m-a furat din Irlanda, casa mea, aveam doar cincisprezece ani, puțin mai mult decât ai tu acum. Tatăl meu, Caidoc, era rege peste tărâmurile aflate de-a lungul râului Bann, sub Marele Rege din Ulster. Eram singurul lui copil.

Tata și-a dorit să facă o alianță cu conducătorul regatului învecinat, un rege pe nume Frial, astfel că în iarna dinainte m-a logodit cu Kilian, fiul cel mai mare al acestuia. Urma să ne căsătorim la sfârșitul verii, la sărbătoarea recoltei. Kilian era puternic și înalt, manierat și cu un zâmbet plăcut. Eu eram considerată cea mai mare frumusețe a celor două regate și eram amândoi mulțumiți de înțelegere. Dacă nunta ar fi avut loc, într-o bună zi aș fi devenit regină, iar cele două regate ar fi fost, în cele din urmă, unite și conduse de fiul meu și al lui Kilian, dacă i-aș fi dăruit unul.

Pentru că eram singurul său vlăstar, tata mă iubea nespus și mi-a dat mai multă libertate decât aveau majoritatea femeilor de condiție bună la vârsta mea. Unul dintre felurile în care îmi făcea pe plac era să-mi îndeplinească dorința de a învăța. De la o vârstă fragedă, mi s-a îngăduit să studiez la mănăstirea ale cărei pământuri se învecinau cu ale tatei. Tânjeam după învățăturile cuprinse în cărțile și manuscrisele de acolo, vechi de sute de ani. Iar abatele, om de treabă, era dispus să-l mulțumească pe un învățăcel atât de dornic, chiar dacă nu eram bărbat. Pentru a desluși tainele ascunse în biblioteca mănăstirii, am învățat să citesc și să vorbesc latinește, limba în care erau scrise cărțile acelea vechi.

Ştiam cu toții, desigur, de invaziile piraților din Nord, care aveau loc din ce în ce mai des de-a lungul coastei. Totuși, tatăl meu credea că pământurile noastre erau în siguranță, aflându-se atât de departe de mare. Asemenea multora din părțile noastre, a subestimat lăcomia și îndrăzneala nordicilor.

S-a întâmplat într-o zi, pe la sfârșitul verii. Citeam în biblioteca mănăstirii. Deodată, am auzit strigătele speriate care veneau din curte.

Când am alergat la fereastră și am privit afară, am văzut că nordicii atacau și deja spărseseră poarta. Câțiva călugări încercau să le țină piept, dar nu erau luptători. Nordicii i-au înjunghiat fără milă, iar restul s-au predat fără să se împotrivească.

Am încercat să mă ascund. Am tras un scaun într-un colț al bibliotecii, l-am acoperit cu cărți și manuscrise, răspândindu-le și pe podeaua dimprejur și apoi m-am ghemuit în spate, tremurând de frică și rugându-mă disperată la Dumnezeu să mă facă invizibilă pentru ochii păgâni ai piraților. Strădania mea n-

a fost, desigur, de nici un folos. Unul dintre pirați m-a găsit. Încă îmi aduc aminte cum arăta și cum mirosea a sudoare și a sânge. M-a târât din ascunzătoare, m-a aruncat pe spate, pe o masă din bibliotecă, mi-a ridicat rochia deasupra capului și avea de gând să mă siluiască. Ţipam – nu știam că eram în stare să scot sunete atât de puternice. Căpetenia piraților a auzit și a venit să vadă ce se întâmplă. L-a împiedicat pe bărbat să mă batjocorească.

Căpetenia piraților era Hrorik, tatăl tău. Era mai slab pe atunci, iar barba și părul îi erau bogate, galbene ca aurul, fără un fir alb. După respectul pe care i-l arăta celălalt pirat, mi-am dat seama că trebuie să fie un căpitan, iar după înfățișarea sa impunătoare mi-am dat seama că era om bogat: un coif bine lustruit îi împodobea capul și o cămașă fină din zale îi acoperea pieptul, iar de un umăr avea prinsă o mantie roșie, măreață, care îi atârna pe spate. Este ciudat cât de vie mi-a rămas în minte această amintire despre el. Îmi amintesc, de asemenea, că avea o lungă secure de război daneză într-o mână. Vedeam pentru prima oară o asemenea armă.

Când Hrorik l-a împiedicat pe atacator să mă siluiască, m-am gândit că poate a fost trimis de ceruri să mă salveze, ca răspuns la rugăciunile mele. Am crezut că poate era un creștin și că de aceea a acționat. Curând mi-am dat seama că mă înșelasem. A început să mă atingă, pipăindu-mi rochia și întorcându-mi capul dintr-o parte în alta, scrutându-mi chipul. Apoi și-a trecut o mână prin părul meu, s-a aplecat și l-a mirosit. Când a făcut asta, mi-am zis că l-a oprit pe celălalt bărbat doar ca să îi ia el locul și am început din nou să țip.

Hrorik a părut uluit o vreme, din cauza strigătelor puternice pe care le scoteam. Apoi a zâmbit. Nici măcar nu era un zâmbet diabolic. Era amuzat de-a binelea, iar asta i se citea în ochi. Mi-a pus o mână peste gură ca să-mi acopere țipetele. Şi-a eliberat cealaltă mână agățând lama securii de marginea mesei, apoi și-a dus un deget la buze și a rostit un sunet care există în ambele limbi.

„Şșș!” a făcut el de două ori. Era primul cuvânt pe care tatăl tău mi-l zicea și pe care l-am auzit de multe ori de atunci.

— De ce nu l-a lăsat pe războinic să te siluiască? am întrebat-o.

— Mult mai târziu, după ce am învățat limba nordicilor, l-am

întrebat. Mi-a spus că își dăduse seama că sunt o pradă valoroasă, vreo fiică sau soție de nobil, și putea cere o sumă foarte bună pentru răscumpărare. A zis că l-a oprit pe bărbatul acela doar pentru că bunurile folosite valorau mai puțin pe piață. Nu intenționase să dea dovadă de bunătate față de mine, ci doar să-mi păstreze valoarea.

Dacă mama credea că povestea ei avea să-mi schimbe în bine părerea despre tatăl meu, până în acest moment nu se întâmplase așa.

— Am fost dusă în curtea mănăstirii, a continuat ea, unde pirații înlănțuiau mâinile prizonierilor și se legau doi câte doi. Abatele Aidan se afla printre captivi și am fost legată împreună cu el.

Aidan era un om foarte învățat, cu harul vorbirii. În tinerețe, înainte de a-și dedica viața Domnului și Bisericii, își părăsise căminul în căutarea aventurii și călătorise pe mările din nord mulți ani, pe vasul unui neguțător franc din portul Dorestad. În acele vremuri, a învățat limba nordicilor. Datorită cunoștințelor sale, în acele prime zile de prizonierat, a izbutit să se înțeleagă cu cei care ne răpiseră și să-mi explice planurile lor. I-a confirmat lui Hrorik că eram, într-adevăr, de viță nobilă și că eram chiar fata regelui Caidoc, care avea în stăpânire pământurile din jur. Hrorik a fost foarte mulțumit de ce a aflat.

„Domnul te păzește, Derdriu, copila mea, mi-a spus Aidan după ce a vorbit cu Hrorik. Vei fi eliberată fără să pățești nimic. Este doar o chestiune de timp, deoarece căpetenia piraților trebuie să-i dea de veste tatălui tău și să aranjeze plata răscumpărării. Pirații intenționează să ceară o răscumpărare și pentru mine. Părintele tău și abații celorlalte mănăstiri din ținut vor consimți la eliberarea unei fețe bisericești de asemenea rang.”

Aidan a oftat din greu și a privit cu tristețe spre călugării care stăteau alături de noi. „Copiii mei nu sunt la fel de norocoși. Mă tem că nimeni nu își va permite să plătească întoarcerea tuturor în siguranță. Cel puțin unii, dacă nu toți, vor fi osândiți la o viață de sclavie.” Aidan era un om bun, iar soarta călugărilor pe care îi păstorea îl îngrijora. Simțeam doar ușurare pentru propriu-mi destin, știind că voi fi liberă în curând.

Mama a dat din cap mâhnită.

— N-a fost să fie, a spus ea. Pirații ne mânau ca pe o cireadă de vite furate, de-a lungul ținutului, spre râul unde își lăsaseră corabia. Tatăl meu a aflat despre atacul asupra mănăstirii și despre răpirea mea. Nu avea de unde să știe, desigur, că Hrorik mă apăra de rău și intenționa să ceară o răscumpărare în schimbul meu. A adunat câți oameni a putut, dat fiind timpul scurt, și a plecat în urmărire. Deoarece trebuia să se grăbească, doar luptătorii bogați, având propriile lor care de război ori cai buni și iuți, s-au alăturat grupului de așa-ziși răzbunători. Soarta – nefericită, după cum s-a dovedit – a făcut ca logodnicul meu, Kilian, și tatăl său, regele Frial, să se afle la vânătoare împreună cu o mică parte din suită și să-i întâlnească pe tata și pe oamenii lui pe când porniseră pe urmele danezilor. Desigur, li s-au alăturat, chiar dacă nu erau pregătiți pentru război.

Tata și ai lui i-au ajuns pe pirați din urmă înainte ca aceștia să ajungă teferi la râu și pe vasul lor. Apropiindu-se, oamenii tatălui meu au dat de veste că vin sunând în corn, pesemne gândindu-se să ne dea nouă, prizonierilor, speranță și să vâre spaima în inimile piraților.

O umbră ușoară a trecut peste pajiștea pe care o traversam, când cornurile au vestit pentru prima oară apropierea tatei și a oamenilor săi. Din cauza secetei, apa de abia ne atingea gleznele, deși, în anotimpul umed, râul curge cu putere. De-a lungul mai multor ani, apele lui au tăiat albia, care acum ajungea până la talia unui bărbat. La porunca lui Hrorik, pirații l-au trecut și au început să se grupeze pentru bătălie pe celălalt mal. Căpetenia și-a adunat jumătate din oameni în linia de luptă, umăr la umăr, cu prizonierii ținuți în spate. Restul s-au strâns sub marginea albiei râului. Toți bărbații care se ascunseseră erau înarmați cu arcuri sau sulițe.

Nici nu au apucat bine pirații să-și ocupe pozițiile, că tata și oamenii lui și-au făcut apariția. Când Hrorik i-a văzut înconjurând poalele unui deal, mergând în carele lor, și-a lăsat capul pe spate și a început să râdă. Râsul lui mi-a înghețat inima. Oamenii tatei au scos un strigăt de bucurie când ne-au văzut. Cum jumătate dintre danezi erau ascunși, luptătorii tatei trebuie să se fi gândit că victoria va fi ușoară.

Ceea ce a urmat nu a fost o bătălie, ci mai degrabă un măcel. Carele nu au putut trece de bariera creată de albia

râului. Când s-au apropiat și i-au văzut, cei care le mânau au început să tragă de hamuri, încercând să-și încetinească impetuoșii cai. Luptătorii călare au luat-o la galop, fiind de nestăvilit. Atunci pirații s-au ridicat din ascunzătoarea de sub malul râului și și-au aruncat proiectilele.

Primul rând de bidivii a căzut aproape în întregime, doborât de focul ucigaș. Carele și caii ce veneau în goană din urmă nu s-au putut opri la timp ca să îi ocolească. A urmat haosul când cel de-al doilea val s-a izbit de șirul de morți și cai muribunzi. Unele care s-au răsturnat, căzând peste animalele care-și aruncau oamenii precum pietrele dintr-o catapultă. Altele, încercând cu disperare să se dea la o parte, au alunecat într-o rână, până când roțile au fost prinse în iarba moale, și s-au rostogolit, zdrobind toate sufletele pe care le duceau. Câțiva războinici călare, bine pregătiți – printre ei și logodnicul meu, Kilian –, au sărit peste marea de răniți și care distruse, au trecut în goană pe lângă primul grup de danezi și au traversat albia râului până la linia de dincolo de malul îndepărtat. Cu toate acestea, erau prea puțini. Dar pirații erau fermi pe poziții și i-au doborât. L-am văzut pe Kilian înjunghiat cu o suliță, din lateral.

Nu toți luptătorii irlandezi au fost omorâți, desigur. Cei din spate au reușit să se oprească la timp. Dar, când au văzut câți dintre oamenii lor fuseseră spulberați și și-au dat seama cât de numeroși erau dușmanii, s-au întors și au luat-o la goană.

Din nefericire, tata și regele Firal, amândoi oameni curajoși, se aflaseră în fruntea luptătorilor. În scurt timp, toți cei care le-ar fi putut plăti răscumpărarea piraților, câștigându-mi libertatea, au fost uciși.

Noi, prizonierii, am așteptat lângă albia râului întreaga după-amiază, sub pază, în timp ce danezii făceau prăpăd pe câmpul de luptă. Au prădat cadavrele de toate bunurile, de arme și uneori chiar și de haine. Noi am stat și am privit, amorțiți, disperați, fără să scoatem un sunet, până când abatele Aidan le-a cerut călugărilor să se roage pentru cei morți. Când pirații jefuiau stârvurile, au găsit doi bărbați purtând diademe de aur. Hrorik și-a dat seama ce însemna această descoperire. Ne-a adus pe mine și pe abatele Aidan în locul unde zăceau, iar noi am recunoscut că unul dintre cei doi era tatăl meu, iar celălalt, regele Frial. Apoi Hrorik a vorbit o vreme, după care a

arătat înspre mine, îndemnându-l pe Aidan să îmi tălmăcească ce spusese.

„Căpitanul zice să îți transmit că îi pare rău pentru dumneata și pentru moartea tatălui dumitale, dar așa este la război”, a început Aidan. „A mai spus că va fi de tot râsul, dacă nu va mai rămâne nimeni care să plătească răscumpărarea.” Abatele Aidan a părut stânjenit când a rostit aceste din urmă cuvinte. Era normal, căci m-au umplut de furie.

I-am răspuns lui Hrorik, în timp ce abatele Aidan îi traducea. „De tot râsul? Este mult mai mult decât atât, i-am răspuns. Pentru amândoi victoria voastră se va dovedi scumpă. Pe acest câmp de luptă nu zace ucis doar tatăl meu, ci și logodnicul meu și tatăl lui. Sunt blestemată. Eu, care am fost cândva prințesă, voi ajunge sclavă și fără îndoială că voi muri ca o sclavă. Pot doar să mă rog ca să-mi vină cât mai grabnic sfârșitul. Tu nu ai pierdut decât o răscumpărare. Eu mă simt de parcă inima mi-ar fi fost smulsă din piept.”

În noaptea aceea, danezii au dat o mare petrecere pe malul râului, lângă corabia lor. Au fript carnea cailor uciși în bătălie și au băut pe săturate din butoiașele cu bere pe care îi forțaseră pe călugări să le aducă de la mănăstire.

Noi, prizonierii, am fost obligați să stăm îngrămădiți unul într-altul, de o parte a focului pe care îl aprinseseră pirații. Acum eram mult mai mulți decât cei luați în asaltul asupra sfântului lăcaș, printre care și eu. Se pare că pirații invadaseră partea superioară a râului, căci împreună cu noi se mai afla un grup de prizonieri – în mare parte, femei și câțiva copii – luați înainte.

Petrecerea s-a prelungit în noapte și, de mai multe ori, câte un danez se apropia clătinându-se de prizonieri și, după ce cerceta fețele înspăimânte, lua câte o femeie și se ducea cu ea în întuneric, de unde se auzeau, din când în când, plânsete și țipete.

Piratul care mă găsise în mănăstire, un danez înalt și deșirat, cu păr lung, negru și slinos atârnându-i pe umeri, îmbrăcat într-o tunică maronie din lână, murdară, și în pantaloni, s-a ridicat și și-a croit drum printre noi. Nu exista nici un motiv pentru care s-ar fi așteptat ca eu să înțeleg, dar era beat, așa că băutura îi luase mințile.

„Ce vrea?” l-am întrebat pe Aidan în șoaptă, înspăimântată,

deși în adâncul inimii mele știam.

„Îți spune să mergi cu el”, mi-a răspuns starețul. „Zice că, de vreme ce nimeni nu poate da o răscumpărare pentru tine, ești proprietatea lui acum.”

Hrorik, care stătea de partea cealaltă a focului, s-a ridicat și s-a apropiat de locul în care se afla banditul. Cei doi s-au certat o vreme, vocile lor devenind tot mai puternice și mai furioase. În cele din urmă, danezul cu părul negru a scuturat din cap, a strigat un ultim cuvânt și m-a apucat de braț, ridicându-mă în picioare. Deja plângeam și mă rugam de el să mă lase în pace, cu toate că, desigur, danezul nu înțelegea nimic din ce îi spuneam.

Brusc, Hrorik i-a dat un dos de palmă peste față. Bărbatul s-a dat înapoi și a strigat mânios. Nu știu ce a spus, dar pe fața lui Hrorik a înflorit un rânjet. Apoi amândoi s-au întors și au plecat.

„Ce se întâmplă?” l-am întrebat pe Aidan.

„Căpitanul”, mi-a explicat el, „s-a oferit să te cumpere de la celălalt pirat. A tot mărit prețul, dar danezul cu părul întunecat nu s-a învoit. Atunci căpetenia l-a plesnit. Pentru ei, este jignirea supremă. Celălalt danez nu a avut de ales și a trebuit să îl provoace pe căpitan la duel. Au plecat să-și ia armele.”

Duelul a durat puțin. Cel care mă capturase avea o lance, un scut și un cuțit lung, prins la brâu. Nu avea coif și nici armură. Cred că era prea sărac pentru a și le permite. Poate pentru a face ca lupta să pară dreaptă, Hrorik nu și-a pus nici el armură și nu avea nici măcar scut. A intrat în cercul format de pirați în jurul focului înarmat doar cu sabia. Cu toate acestea, era clar că danezul cel slab se temea. Continua să se îndepărteze de Hrorik, dând cu spatele în interiorul cercului, în timp ce căpetenia venea după el. Brusc, scoțând un urlet fioros, piratul care mă capturase a sărit în față, înfigându-și lancea în pieptul lui Hrorik. La fel, Hrorik s-a aruncat în față și a plesnit lancea cu latul sabiei. Cu mâna liberă, a apucat marginea scutului danezului și, ridicându-l cu putere, l-a trântit la pământ. Pe când se lupta să își recapete echilibrul, sabia lui Hrorik l-a străpuns, iar duelul s-a isprăvit.

La puțin timp după aceea, învingătorul s-a apropiat de noi, croindu-și drum printre prizonierii care se înghesuiseră unul într-altul, pentru a se apăra de frigul nopții. M-am tupilat în

spatele abatelui Aidan, temându-mă că Hrorik va veni să-și ia premiul pe care îl câștigase. Totuși, când a ajuns lângă noi și s-a aplecat deasupra mea, nu a făcut decât să-mi întindă o cuvertură groasă din lână. După ce am luat-o cu grijă, a schimbat câteva vorbe cu Aidan și apoi s-a întors la sărbătoarea de lângă foc.

Eu și abatele Aidan ne-am acoperit umerii cu pătura, recunoscători pentru căldura pe care ne-o dădea.

„Ce a spus?” l-am întrebat.

„Că noaptea va fi rece și că pătura te va încălzi.”

„Doar atât?” am continuat eu suspicioasă.

„A zis că nu mai trebuie să te temi și să-ți spun că numele lui este Hrorik, iar de acum te afli sub protecția lui.”

În dimineața următoare, danezii și-au dus vasul înapoi, pe cursul râului, până la mare. Când au ajuns la coastă, au ridicat pânzele și s-au îndepărtat de pământ. Celelalte femei prizoniere și chiar unii dintre bărbați au început să plângă și să se vaite. Eu tăceam însă. Nu mai aveam putere. Doar priveam în tăcere dealurile verzi ale Irlandei îndepărtându-se încet, până când nu le-am mai putut zări. În inima mea am știut că nu aveam să-mi mai văd casa niciodată.

Abatele Aidan a devenit foarte neliniștit când ne-am îndepărtat de uscat. L-a chemat înnebunit pe Hrorik, amintindu-i că biserica va plăti răscumpărarea cerută în schimbul lui. Hrorik, aflat la cârma vasului, nu l-a luat în seamă până când corabia a ajuns în larg. Atunci l-a chemat pe un membru al echipajului să preia cârma și a venit în locul în care Aidan stătea tăcut lângă mine, alături de ceilalți prizonieri.

Căpetenia s-a lăsat pe vine lângă noi și a vorbit. Când a terminat, Aidan mi-a tradus ce spusese. „Acest pirat cu inima haină mi-a zis că, până la urmă, nu voi fi răscumpărat. L-a impresionat faptul că știu multe limbi și s-a hotărât să mă păstreze ca sclav pe proprietatea lui. A mai spus că vrea ca eu să te învăț să vorbești limba nordicilor.”

Hrorik, precipitat, i-a mai spus ceva lui Aidan, apoi m-a privit nerăbdător.

„Căpitanul întreabă dacă vrei să-i spui numele tău, ca să poată învăța să-l rostească și el”, mi-a explicat Aidan.

„Derdriu”, am răspuns. Apoi, pentru că Hrorik a părut uluit de sunetele acelea, am repetat cuvântul mai rar: „Derdriu.”

Hrorik a încuviințat. „Derdriu”, a rostit el încet, de mai multe ori. Apoi a vorbit rapid cu Aidan, preț de câteva secunde, și s-a ridicat să plece.

„Mi-a ordonat să începem lecțiile imediat”, a spus starețul cu amărăciune. „A zis că speră să îți poată vorbi direct până la sfârșitul călătoriei. Ca să învățăm cât mai repede, nici unul dintre noi nu va avea alte sarcini atât timp cât se va afla pe navă.”

L-am privit pe Hrorik neîncrezătoare. „Să înțeleg că tot ce mi se va cere va fi să vorbesc?” am întrebat.

Abatele Aidan nu mi-a răspuns. Hrorik a vrut să i se tălmăcească vorbele mele și l-a așteptat nerăbdător până când a izbutit. Când Aidan a terminat, căpetenia a răspuns țâfnoasă:

„Când vom ajunge pe uscat, tu vei fi o sclavă pe pământurile sale”, mi-a tradus Aidan. „Acolo toată lumea muncește, inclusiv el. Vei avea grijă de copiii lui. Mama lor a murit de curând.” Starețul a părut stânjenit și s-a oprit câteva clipe. Apoi a continuat: „Mi-a zis să-ți spun că înțelege de ce te temi. A spus că, dacă ar fi vrut să te ia cu forța, ar fi făcut-o deja. Nu aceasta este dorința lui. Spune că nu își înțelege inima și mintea în această privință, pentru că ești foarte frumoasă, iar el este obișnuit să ia tot ce vrea.”

Mama a băut niște apă din cana pe care o adusese lângă pat. Povestea ei mă uluise. Nu îl recunoșteam pe omul pe care îl descrisese în Hrorik pe care îl cunoscusem și i-am mărturisit-o. Şi eu îl credeam pe Hrorik un om căruia îi pasă foarte puțin de dorințele celorlalți și își însușea tot ce voia.

— Iată de ce am simțit nevoia să îți spun toate astea, mi-a răspuns ea. Oricum a fost Hrorik sau orice a devenit, el este tatăl tău. Şi nu vreau să treci prin viață crezând că ești rodul nelegiuit al unei femei siluite, în loc să te fi născut din dragoste.

— Dragoste! am exclamat. Nu-mi venea să cred. Cum poate fi așa? am întrebat-o.

— Pe atunci, Hrorik nu era stăpânul acestui domeniu uriaș, pe care l-a cumpărat cu zestrea lui Gunhild. Pe atunci, avea doar o fermă, la nord de Limfjord. Chiar dacă era mică, avea aerul unui cămin, aer care îi lipsește acestui loc.

Când am ajuns pe pământurile lui, puteam deja să rostesc câteva fraze în limba nordicilor și atât de mare era dorința lui

Hrorik de a vorbi cu mine, încât cunoștințele mele s-au îmbunătățit repede, datorită exercițiilor pe care le făceam neîncetat cu el. Îi plăceau foarte mult lucrurile simple, cum ar fi să mă învețe numele plantelor și ale copacilor, ale animalelor, ale mâncărurilor sau ale uneltelor de la fermă. Atât de limpede era plăcerea lui de a vorbi cu mine și atât de frumos și de blând se purta, încât au ajuns să îmi placă și mie momentele în care stăteam de vorbă, chiar dacă mă simțeam vinovată pentru că nu puteam nutri nimic altceva decât ură pentru bărbatul vinovat de moartea tatălui meu.

Pe măsură ce am început să-i înțeleg mai bine limba, Hrorik mi-a povestit despre viața lui. A vorbit cu mândrie despre realizările celor doi copii ai săi, Harald și Sigrid, și despre mama lor, Helge. Hrorik și Helge se cunoscuseră încă din copilărie, iar familiile lor se așteptaseră dintotdeauna ca ei să se căsătorească. Așa am aflat că fusese o femeie veselă, pe care el o plăcuse și o respectase foarte mult. A murit din cauza febrei, pe când Harald și Sigrid aveau cinci ani, în iarna de dinainte de invadarea Irlandei, când am fost luată prizonieră.

Îndatoririle mele la ferma lui Hrorik nu erau grele. În primul rând, trebuia să le fiu ca o mamă lui Harald și lui Sigrid. Am descoperit că nu era o povară să am grijă de ei, căci erau copii cuminți și drăgăstoși, iar cu timpul le-am dăruit toată inima mea. O puteam face fără să simt vreo vină, pentru că, spre deosebire de cele ale tatălui lor, mâinile lor nu erau pătate de sânge. Așa că am fost o mamă în familia lui Hrorik, dar nu mai mult, deoarece, prin felul în care el se purta cu mine, era aproape ca un frate față de o soră iubită, dând dovadă de bunătate și afecțiune, dar nimic mai mult.

Apoi a venit noaptea care a schimbat totul. Luasem o cină veselă, se râsese și se băuse mult. Atunci când nu avea oaspeți, ca în seara aceea, Hrorik insista să mănânc împreună cu el, chiar dacă nu eram decât o sclavă. În noaptea aceea ni s-a alăturat și abatele Aidan. Ne desfăta cu povești, unele chiar obscene, din vremurile în care fusese marinar-negustor franc.

I-am dus pe Harald și pe Sigrid la culcare, în timp ce servitoarele din bucătărie strângeau masa.

Când am isprăvit, l-am văzut pe Hrorik încă așezat, acum singur, și m-am dus la el. S-a mohorât.

„Unde ți-e veselia?” l-am tachinat eu.

„Este mai bine ca gândurile mele să rămână nerostite”, mi-a răspuns, „altminteri vor fi înțelese greșit.”

Veselia din seara aceea și poate faptul că băusem cam mult îmi dădeau curaj.

„Înțelese greșit?” l-am întrebat. „Mă crezi o elevă chiar atât de slabă, încât să nu-ți înțeleg limba?”

„Limbajul inimii mele aș vrea să-l înțelegi”, mi-a zis el. A inspirat adânc, apoi a lăsat ușor aerul să-i iasă din piept.

„Derdriu, vrei să mergi în patul meu, în noaptea asta?” m-a întrebat.

Cuvintele lui m-au luat prin surprindere și m-au înfricoșat. Trebuie să se fi văzut pe fața mea, căci și-a lăsat în jos privirea, ca și cum ar fi fost cuprins de disperare. Când și-a întors din nou capul, și-a ținut ochii plecați.

„Trebuie să știu”, a spus, „la ce anume te-ai dus cu gândul, de te-ai schimbat așa la față.”

Mi-am cercetat cu grijă gândurile și inima înainte să răspund.

„Primul lucru care mi-a venit în minte”, i-am spus eu cu sinceritate, „a fost amintirea zilei în care am fost furată și frica pe care am simțit-o, crezând că voi fi siluită, și ura pe care am avut-o pentru tine și pentru oamenii tăi pentru ceea ce făcuserăți și pentru ceea ce mă temeam că veți mai face.”

Hrorik a izbit cu pumnul în masă, iar abatele Aidan, din capătul celălalt al holului, a privit înspre noi îngrijorat.

— După aceea, am tăcut o vreme, a spus mama, căutând mai adânc în gândurile și în inima mea. Mi-am dat seama cu uimire că furia pe care o simțisem atâta vreme pentru Hrorik, din cauză că mă răpise de acasă și provocase moartea tatălui meu, se domolise.

„Celălalt gând care îmi vine acum în minte”, i-am spus, „este mirarea că ți-a luat atât de mult să-mi pui această întrebare.”

Mama a zâmbit și mi-am dat seama că, pentru o clipă, călătorise înapoi în timp.

— Aceea a fost, a continuat ea, una dintre cele mai frumoase nopți din viața mea. Şi au mai fost multe nopți și zile, dulci ca mierea, în următorii trei ani. Tu te-ai născut în această perioadă, la mai puțin de un an după ce eu am mers pentru prima oară în patul lui Hrorik.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o. Ce anume s-a schimbat?

— Am crezut că Hrorik se va căsători cu mine. Credeam că mă va elibera și vom deveni soț și soție, iar tu vei sta alături de Harald, ca fiu al lui. Dar apoi a condus un puternic atac asupra Dorestadului, centrul negustoresc al francilor, pe coasta Frisiei, folosind cele aflate despre sistemul lor de apărare de la Aidan, care trăise printre aceștia. Dorestad a fost cucerit și prădat, iar toți cei care au participat la asalt au dobândit bogății impresionante. Bărbații au început să-i gâdile orgoliul lui Hrorik, spunându-i că, dacă va continua să-și mărească averea și renumele de căpetenie, cu siguranță soarta îl va ajuta să devină conte, apropiat al regelui, și să conducă un district.

Din nefericire, cuvintele lor măgulitoare i s-au urcat la cap. O căpetenie pe nume Orm fusese ucisă în atacul din Dorestad, lăsând în urmă o văduvă și o avere imensă. O chema Gunhild și era fiica lui Eirik, un conte bogat, care locuia pe insula Fyn. Toți fiii lui muriseră și se crezuse că, atunci când și el se va stinge, soțul lui Gunhild, Orm, va fi numit conte de către rege, pentru a-i lua locul tatălui ei. Cu toate că mă iubea, Hrorik i-a făcut curte lui Gunhild și s-a căsătorit cu ea pentru a pune mâna pe zestrea ei fabuloasă și pentru a putea spera la titlul tatălui ei.

Inima mea s-a frânt în ziua în care i-am văzut pe Hrorik și pe Gunhild căsătorindu-se. Eu ar fi trebuit să fiu alături de el, nu ea. Tu ar fi trebuit să fii acceptat în familie ca fiul lui Hrorik, nu Toke, băiatul ei din căsătoria cu primul soț. În schimb, noi am rămas sclavi.

Bietul Hrorik! Contele Eirik încă trăiește, dar el nu. A sacrificat fericirea noastră, dar nu și-a dobândit răsplata. Cu toate că a respectat-o pe Gunhild, ei nu i-a trebuit mult să-și dea seama că inima lui aparținea altcuiva. Se certa adesea cu el, spunându-i că ar trebui să mă vândă, dar el nu s-a învoit. După o vreme, a început să vină din nou în patul meu. Cred că spera să retrăiască fericirea pe care o cunoscuserăm, dar acea parte din sufletul meu care îl iubise cândva era acum plină doar de amărăciune.

Mama a făcut o pauză și mi-a mângâiat obrazul cu blândețe.

— Acum, fiul meu, mi-a spus ea, cunoști adevărul despre viața pe care tatăl tău și cu mine am împărțit-o. Pentru că ești sânge din sângele lui, o mare parte din el trăiește în tine, așa

că este bine că știi povestea.

Se înșela. Auzisem cuvintele mamei, dar nu le prinsesem pe deplin sensul. Din câte îmi aminteam, simțisem iubire pentru cea care mă născuse, iar ea îmi arătase întotdeauna dragoste și avusese grijă de mine. Puteam înțelege acest fel de iubire. Chiar și sclavii, care n-au aproape nimic, pot nutri un asemenea simțământ. Dar nu pricepeam cum poate o femeie să simtă altceva decât frică și ură pentru bărbatul care a furat-o de acasă, i-a omorât tatăl și a făcut-o sclavă. Nu înțelegeam cum a putut ajunge mama să îl iubească pe Hrorik. Pentru mine, părea evident faptul că el nu a iubit-o niciodată. Dacă ar fi iubit-o, n-ar fi trădat-o căsătorindu-se cu Gunhild și osândindu-ne pe mine și pe mama la o viață de sclavi. Nu așa îți arăți dragostea.

Chiar dacă Hrorik mă eliberase înainte să moară, tot nu credeam că voi ajunge vreodată să nutresc gânduri bune față de el. Trăisem prea mulți ani de robie. Mama și cu mine suferiserăm prea mult, vreme prea îndelungată. Poate că ea îl iertase, dar eu nu aveam s-o fac niciodată.

5. Un rug funerar

Până la mijlocul celei de-a doua zile de trudă, vasul și casa mortuare erau gata. Am înfipt în pământ pietre mari, aproape cât un stat de om, la fiecare capăt al conturului navei, care fusese tăiat în iarba grasă de pe vârful dealului. A fost nevoie de șase suflete – Harald, Ubbe, Fasti, Hrut, Ing și eu – pentru a le așeza la locul lor. Cele două pietre reprezentau prova corabiei morții, iar buștenii care se ridicau din chilă erau prova unui vas real. Bolovani mai mici, care ajungeau până la genunchi sau puțin mai mari, la depărtare de un braț unul de altul, se curbau în două arcuri, de la pupa la proră, alcătuind părțile laterale ale vasului mortuar.

Acolo unde Fasti, Hrut și Ing săpaseră pătratul din centrul vasului am construit un șopron de bușteni. Nu avea ferestre, ci doar o singură intrare joasă. Înăuntru, lângă peretele opus intrării, am făcut un car mortuar din bușteni mici și crengi, umplând spațiile dintre ele cu rămurele. În vârful carului, care ajungea până în dreptul mijlocului unui adult, se afla o platformă din scânduri, îmbrăcată în pânză, pe care urmau să stea trupurile. Am așezat straturi de lemne uscate lângă pereții exteriori ai casei mortuare până la acoperiș. Când aveau să fie aprinse, focul urma să se vadă la câțiva kilometri depărtare.

Am muncit din greu, adunând bolovani, cioplind și așezând lemne. Sperasem că, dacă mă voi strădui din răsputeri, nu mă voi mai gândi la ceea ce va urma după ce ne vom isprăvi treaba. Nădejdea mea s-a dovedit a fi deșartă. Imagini cu mama mi se perindau necontenit în minte. Construiam rugul ei funerar. Ea încă trăia, dar eu mă pregăteam pentru funeraliile ei. Mă simțeam prins într-un coșmar diavolesc, din care nu aveam puterea să mă trezesc.

Însă asemenea gânduri nu îl tulburau și pe Harald. El s-a ridicat, a dus mâna la gură îngândurat și a cercetat roadele muncii noastre.

— E bine, a spus, apoi s-a întors spre mine. La Lindholm Hoje, un sat din Nord, lângă Limfjord, nu departe de locul în care oamenii lui Hrorik s-au stabilit prima dată, după ce au venit în Sud de pe tărâmurile Norse, se află un întreg câmp cu vase mortuare din piatră, o întreagă flotă a morților care au călătorit din această lume în următoarea. Este o priveliște

ciudată.

Harald l-a strigat pe Ubbe, care ne ajutase să terminăm casa mortuară, după ce isprăviserăm cu pietrele pentru carcasa vasului.

— E gata. Trimite soli oamenilor din sat. Funeraliile vor avea loc la apus de soare, apoi va urma masa.

M-a privit.

— Nu mai e mult timp, mi-a spus. Eu și Sigrid trebuie să pregătim trupul lui Hrorik. Ar fi bine să mergi la mama ta.

Am găsit-o pe mama stând pe patul ei cabină împreună cu Sigrid, sora lui Harald. Mi-am dat seama că acum era și sora mea. Amândouă păreau să fi plâns, dar și-au șters obrajii când m-au văzut apropiindu-mă și au vorbit pe un ton vesel.

Mama purta rochia roșie pe care tocmai și-o cususe. A ridicat tivul ca să-mi arate rândul de haine de dedesubt.

— Privește, Halfdan. Sigrid mi-a dat cămașa asta albă și fină din in, ca să o pun pe sub rochie.

Şi-a dus mâna la gât.

— Şi uită-te la acest colier de chihlimbar. E tot de la ea.

— Nimicuri, a spus Sigrid. Iubirea pe care ne-ai dăruit-o mie și lui Harald, când eram copii, doi prunci care își pierduseră mama, erau singuri și se temeau, este o comoară de neprețuit.

Ochii mamei s-au umplut de lacrimi. Sigrid și-a pus brațele în jurul ei și a îmbrățișat-o.

— Astăzi, a spus Sigrid, în lumea aceasta și în următoarea, îți vei ocupa locul care ți se cuvine, alături de tatăl meu. Pot să-ți zic „mamă” azi?

Mama a deschis gura, dar nu a rostit nimic. A încuviințat din cap, cu ochii înecați în lacrimi. Apoi amândouă au început să plângă. Eu stăteam în picioare, alături de ele, tăcut și stingherit, neștiind ce să fac. În cele din urmă, Sigrid a sărutat-o pe ambii obraji și s-a îndepărtat. Apoi s-a întors cu fața spre mine, zâmbindu-mi printre lacrimi.

— Eu și Derdriu avem ceva și pentru tine.

O mulțime de haine împăturite se afla la piciorul patului mamei. Una câte una, mama mi le-a întins. O tunică din in alb, cu broderie în jurul gâtului și la mâneci, o pereche de pantaloni din lână, de un verde-închis, o curea din piele, cu ac și cataramă din argint, precum și o pelerină din lână gri, cu o broșă mare, rotundă, din argint, sub forma unui șarpe stilizat,

pe care să o prind de aceasta.

— Nu am avut timp să-ți facem straie noi, a spus mama. Astea au fost ale lui Harald, ni le-a dat pentru tine. Sunt în stare bună, nu sunt tocite deloc. Sigrid m-a ajutat să le ajustez pentru tine.

— Nu vrem să participi la ceremonie arătând ca un sclav, a adăugat Sigrid.

— Vă... vă mulțumesc, am bâiguit.

Nu mă gândisem deloc la înfățișarea mea, până când n-a zis Sigrid. M-aș fi făcut de râs la funeralii și la sărbătoarea de după, dacă aș fi purtat tunica zdrențuită și murdară – singura pe care o aveam. Fără îndoială că i-aș fi făcut de rușine pe Harald și pe Sigrid. O voce firavă și blândă din străfundurile minții mele se întreba dacă acesta era motivul pentru care primisem hainele noi. Puteam fi liber, dar în inima mea sălășluiau încă bănuielile și meschinăria de sclav.

Sigrid m-a îmbrățișat.

— Sunt fericită că ești fratele meu, a șoptit ea.

Când mi-a dat drumul, s-a întors la mama.

— Fără îndoială că vrei să-ți petreci timpul rămas împreună cu Halfdan, a spus ea și s-a grăbit să plece.

Mama a inspirat adânc și a expirat încetișor.

— Așadar, a venit timpul? a întrebat ea.

Am privit în jos, stânjenit.

— Va veni curând. Totul e gata. Sătenii au fost deja anunțați.

Ce îi spui mamei tale, înainte să moară pentru ca tu să duci o viață mai bună?

Rămăsesem fără glas, așa că nu am rostit nici un cuvânt.

Mama și-a scos boneta de in, și-a desfăcut părul și l-a lăsat să-i cadă pe spate. Chiar dacă o înfuriase pe Gunhild, Hrorik îi îngăduise să-și lase părul lung, spre deosebire de celelalte slujitoare, care erau tunse scurt. Totuși, mama îl ținea prins și ascuns sub bonetă. Gunhild nu era o femeie pe care să-ți dorești să o înfurii printr-o nesăbuință.

— Vrei să mă piepteni, Halfdan? m-a întrebat ea. Îl voi purta desfăcut astăzi, așa cum ar face o prințesă irlandeză într-o zi de sărbătoare. Lui Hrorik îi plăcea să-și treacă mâinile prin părul meu. În urmă cu mai mulți ani, pe când locuiam în Nord, stătea uneori în spatele meu și mi-l pieptăna. Voi simți mâinile unui

bărbat în părul meu pentru ultima dată în viața aceasta.

La început, am păstrat tăcerea, cât timp am trecut pieptenele prin părul ei lung. Era negru și strălucitor ca pana corbului, fără un fir alb. După o vreme, mi-a vorbit peste umăr, în timp ce eu continuam să o pieptăn.

— Am puține să-ți las. Acest pat-cabină va fi, desigur, al tău. Trebuie să-l muți în celălalt capăt al holului, departe de staulul vitelor, după cum cere noul tău statut. Biata Gunhild! Cum se mai înfuria că eu, o biată sclavă, aveam un pat-cabină, când nici un alt servitor nu avea așa ceva. Cred că, atunci când Hrorik l-a pus pe Gudrod să mi-l meșterească, a vrut și să o scutească pe Gunhild de situația stânjenitoare care se crea când venea în patul meu, dar și să ne facă o bucurie. Însă tot ce putea vedea Gunhild era acest pat care stătea în casa ei, în fiecare zi, ca dovadă a iubirii lui pentru o altă femeie. Pieptenele este, de asemenea, un dar de la Hrorik. Este bine făcut. Dinții fiind fini și deși, prind chiar și cel mai mic păduche. Îți va fi de mare folos. Şi mai sunt două lucruri pe care doresc să le ai mai mult decât orice. Sunt tot ce mi-a rămas din Irlanda.

Ridicându-și părul de la ceafă, mama a scos la iveală un șnur din piele de care atârna o cruce mică din argint, pe care o purta pe sub haine.

— Desfă nodul, a spus.

Mi se părea neobișnuit. N-o văzusem niciodată pe mama scoțându-și crucea de la gât. Dar, fără nici un cuvânt, m-am supus.

Când am dezlegat șnurul, mi-a zis:

— Întoarce-te!

A luat șnurul din mâinile mele, mi l-a pus la gât pe deasupra capului și mi l-a legat cu un nod la ceafă.

— Este semnul Domnului Iisus Hristos, Dumnezeul adevărat, mi-a destăinuit. Să-l porți întotdeauna și poate că El te va veghea și te va apăra, chiar și în acest ținut de păgâni. Şi ia și asta, a continuat, punându-mi o pungută din piele de focă în mâini. Conține cuvintele rostite de Domnul nostru în timpul vieții Sale.

Am recunoscut punguța. De-a lungul anilor, ajunsesem să urăsc clipa în care o vedeam pe mama aducând-o. În ea era un mic pergament răsucit, care povestea viața omului-zeu la care se închinau creștinii. Hrorik o luase în urma unui atac, cu mulți

ani în urmă, și i-o dăruise mamei. Ea își petrecuse ceasuri întregi folosind pergamentul ca să mă învețe despre Hristos cel Alb și cum să citesc, să scriu și să vorbesc latina, limba Bisericii creștine. Uram acele lecții. Uram să îmi irosesc puținul timp liber pe care îl aveam ca sclav pentru a învăța să vorbesc și să deslușesc limba unui popor străin ori să studiez viața unui Dumnezeu slab, care nu avea nici o putere în ținuturile noastre. Dacă Hristos cel Alb era așa de grozav cum spunea mama, atunci de ce nu o apărase? Totuși, știam că ea prețuiește foarte mult micul pergament și pentru ea darul avea mare însemnătate. Am mângâiat pielea uzată a punguței, înghițind în sec.

— *Eu* ar trebui să-ți fac daruri ție, i-am spus privind în jos.

Mă simțeam stânjenit pentru că nu aveam nimic să-i dau. Ea mi-a zâmbit și și-a pus mâna peste a mea, deasupra punguței.

— Fiecare moment al vieții tale a fost un dar pentru mine, a răspuns ea. Şi este un dar minunat acum să știu că îți vei croi drumul prin lume ca om liber. Vei deveni un bărbat grozav, Halfdan, și știu că îți vei trăi viața frumos. Nici o mamă nu ar putea cere mai mult.

Un corn sună din vârful dealului. O umbră de frică trecu iute peste chipul ei. Apoi se strădui să zâmbească și vorbi, chiar dacă ochii trădau falsitatea bucuriei de pe față și din glas.

— Repede, a spus ea. Este prima chemare la ceremonie. Fugi și curăță-te de sudoare și de praf. Trebuie să arăți bine, căci toți ochii vor fi ațintiți asupra ta. Avem puțin timp să te pregătim.

Când cornul a sunat a doua oară, eram curat sau măcar cât de cât curat – sclavii nu sunt încurajați să se spele și nici nu li se îngăduie să folosească baia, așa că spălatul era o nouă pricepere pe care trebuia să o deprind.

Întorcându-mă la patul-cabină al mamei, m-am îmbrăcat degrabă cu straiele cele noi. Ea mi-a pieptănat părul și mi-a prins pelerina pe umărul stâng, cu broșa din argint.

— Ar fi trebuit să am grijă de părul tău dinainte, a spus ea, încercând să mi-l aranjeze în jurul feței.

— Tunsoarea asta scurtă, din topor, este bună pentru un sclav, nu pentru fiul unei căpetenii. Dar nu avem timp. Când îți va crește părul, roag-o pe Sigrid să ți-l așeze. O va face în calitate de soră.

Nu mă puteam închipui cerându-i lui Sigrid să mă tundă. Mă temeam că s-ar da înapoi. Dar nu i-am spus nimic mamei.

Ne-am îmbrățișat și o simțeam cum tremură. Mă întrebam dacă își dea seama că și eu tremur.

Când am pășit afară, mama și-a pus mâna într-a mea și a strâns-o cu putere. Își ținea bărbia ridicată și privea drept înainte în timp ce mergeam. Făcând acel ultim drum împreună, m-am uitat des la ea, la pământ, la oamenii care se adunau pe dealul de deasupra, la orice în afară de vasul mortuar care ne aștepta.

Soarele încă mai strălucea cu putere, cu toate că umbrele începeau să prindă formă și să se alungească, pe măsură ce astrul aluneca spre linia orizontului. O briză ușoară fremăta prin iarbă, în timp ce mama și cu mine urcam în vârful dealului. Pe cerul de deasupra noastră doi pescăruși zburau în cerc, strigându-se unul pe altul cu glasurile lor stridente, curiozitatea lor fiind, fără îndoială, stârnită de mulțimea adunată pe deal.

Majoritatea sătenilor erau deja strânși în vârf, lângă vasul din piatră, privind spre el și spre mare. Când ne-am apropiat, mergând încet, câțiva întârziați au trecut în grabă pe lângă noi, ca să se alăture gloatei. S-au holbat la noi, dar nu au zis nimic. În vârf, drumul lor s-a despărțit de al nostru. Sătenii s-au apropiat și s-au alăturat celorlalți țărani și servitorilor.

Mama și cu mine ne-am îndreptat spre intrarea în casa mortuară. Picioarele mi se păreau desprinse de restul trupului, ca și cum m-aș fi mișcat într-un vis. Aș fi vrut să nu fie decât o închipuire, un coșmar din care să mă pot trezi.

Harald și Sigrid ne așteptau la intrare. Cu ei era Ase, soția lui Ubbe. Ea era șaman și preoteasa locului ce le preamărea pe zeițele Freyja și Frigg. Într-o mână, ținea un toiag pe care erau incrustate rune și simboluri magice și avea ceva înfășurat în jurul celeilalte mâini. Mi-am dat seama că era o funie cu noduri. Am privit-o pe mama și am văzut că și ea se uita la funie.

— Ase trebuie să plece, a spus ea. Nu voi muri sugrumată ca o femeie jertfită pentru zeii voștri păgâni.

Ase l-a privit întrebător pe Harald. El a încuviințat, iar ea s-a îndepărtat, alăturându-se mulțimii care stătea lângă pupa vasului din piatră.

— Să călătorești cu bine, Derdriu! a zis ea încet, când a trecut pe lângă noi. Să ai vânt bun!

Mama a inspirat adânc și a vorbit.

— Oamenii spun, Harald, că nu există nimeni în acest district și poate în întreaga Danemarcă atât de priceput în a mânui sabia. Ca dar de plecare pentru cineva care te-a iubit ca o mamă, vrei să mă ajuți în drumul meu?

— Dorința ta îmi face cinste, a răspuns Harald, zâmbindu-i blând.

Nu înțelegeam cum putea surâde. Ştiam că în inima lui nutrea niște sentimente pentru mama, căci ea îi crescuse pe el și pe Sigrid de mici. Sigrid îi spusese mamei că o iubește. Totuși, acum Harald trebuia să o ucidă. Însă pe fața lui nu se citea nimic. Era un războinic adevărat, care nu se temea de nimic. Eu nu aș putea fi niciodată așa.

Mama s-a întors spre mine și m-a îmbrățișat pentru ultima oară.

— Mamă... am șoptit.

Ea și-a pus mâna peste buzele mele, ca să mă oprească, apoi a spus simplu:

— Te iubesc, Halfdan.

Voiam să îi spun să nu plece, dar era prea târziu.

S-a întors și, cu spatele drept și capul ridicat, s-a dus spre Harald și Sigrid. Ei au îmbrățișat-o pe rând.

— Este o zi frumoasă, a spus Harald. O zi bună pentru călătorii.

S-au întors împreună și au pornit spre intrarea în casa mortuară, Sigrid de-a dreapta mamei – ținând-o de mijloc –, Harald în stânga și puțin mai în urmă. Pe când mergeau așa, l-am văzut pe Harald scoțând cu mâna dreaptă cuțitul din teacă și ținându-l lipit de picior, ca să nu se vadă.

— Mai ții minte, Derdriu, a întrebat el, când încă mai locuiam în Nord, pe Limfjord, când ne-ai dus pe Sigrid și pe mine până la pietrele cele mari de pe mal, iar noi am pescuit pentru prima dată? Încă îl purtai pe Halfdan în pântece. Sigrid prinsese un pește, iar tu ai ajutat-o să-l tragă în barcă. Mai ții minte? Era o zi frumoasă precum cea de azi. Este o amintire plăcută, pe care am purtat-o cu mine până astăzi. Îți amintești?

Au pășit în casa mortuară, și noi nu-i mai puteam vedea. Mi s-a părut că aud o exclamație, iar Harald s-a oprit din vorbit.

Am alergat până în dreptul intrării și am privit înăuntru. Harald o ținea pe mama în brațe, punând-o pe platforma carului mortuar. Trupul lui Hrorik fusese deja depus, cu scutul lângă cap, iar coiful, la picioare. Când Harald și-a scos brațul de sub trupul mamei, după ce l-a așezat alături de cel al lui Hrorik, am văzut o pată de sânge pe mâneca lui. Sigrid s-a uitat înapoi și m-a văzut la intrare. S-a apropiat de ceva care zăcea pe podea, iar Harald s-a aplecat și a ridicat acel obiect.

Când Harald s-a întors cu fața spre mine, cuțitul lui era deja în teacă. Sigrid i-a aranjat mamei părul în jurul feței.

— Acum doarme pentru o vreme, a spus Harald. Ea și Hrorik se odihnesc, pregătindu-se pentru călătorie.

Harald purta pe umăr un corn agățat de un șnur din piele. Cu el ne chemase în vârful dealului. Acum, ieșind din casa mortuară, a dus din nou cornul la buze și a scos două note lungi, grave.

La chemarea lui Harald, o parte din mulțimea adunată în vârful dealului a început să se apropie. Majoritatea erau oameni din casa cea lungă, dar erau și mulți veniți din satul peste care Hrorik era căpetenie. Toți aveau daruri, mai puțin cei care mânau animalele.

Harald mi-a spus că eu trebuia să stau cu Sigrid și cu el, în dreptul intrării în casa mortuară, pentru a-i întâmpina pe cei din cortegiu.

— Este datoria noastră să primim ofrandele și să mulțumim pentru cinstea făcută, mi-a explicat el. Suntem copiii lui Hrorik.

Prima a fost Gunhild. Purta împăturită în brațe, ca pe o pernă pătrată, cea mai groasă haină de iarnă a lui Hrorik. Era un veșmânt minunat, din lână groasă, vopsită într-un verde-închis, cu o margine roșie, din mătase. Mai avea deasupra hainei sabia lui Hrorik în teaca ei și alte lucruri personale ale lui, printre care un pieptene de argint cu dinți de fildeș, o frumoasă cupă din argint și o punguță din piele, de genul celora pe care bărbații le folosesc pentru a ține în ele cremenea și amnarul, ca să aprindă focul.

S-a oprit în fața noastră, dar s-a uitat doar la Harald când și-a rostit cuvântarea:

— Eu sunt Gunhild, soția lui Hrorik Secure-Puternică. Îi aduc soțului meu sabia, ca să o poarte cu mândrie în încăperile din Walhalla. Şi îi aduc și alte daruri, ca să aibă o ședere

nestingherită acolo.

Gunhild a intrat în mormânt, iar eu am privit de la intrare. A pus sabia peste trupul lui Hrorik. I-a ridicat mâna rămasă, așezându-i-o pe mâner, la piept. Haina împăturită a folosit-o drept pernă, punându-i-o sub cap, iar apoi a rânduit celelalte lucruri aduse pe platforma dintre trupul lui și cel al mamei. Chiar și în moarte, îmi părea, încerca să-i despartă.

— Adio, Hrorik! a spus ea cu o voce joasă. Nu ai fost cel mai bun soț pe care și l-ar putea dori o femeie, dar nu ai ridicat niciodată brațul asupra mea și datorită ție viața noastră a fost întotdeauna îndestulătoare. Drum bun și fie ca miedul să fie dulce și tare în Walhalla!

După ce a ieșit, Gunhild s-a apropiat de Harald și a rămas alături de el, pentru a-i întâmpina pe cei din procesiune. Sigrid m-a luat de mână, m-a condus în casa mortuară și mi-a arătat că ar trebui să stau lângă intrare. Pe măsură ce restul celor care aduceau daruri se apropiau unul câte unul, Harald le-a primit ofrandele și mi le-a înmânat mie, iar eu i le-am trecut lui Sigrid, care le așeza în jurul carului mortuar.

Erau multe daruri. Astrid, servitoarea lui Sigrid, care lucra și în bucătărie, a adus drept ofrande din partea lui Sigrid și a ei două platouri din lemn, pe care erau așezate două cupe din ceramică, un cuțitaș, o lingură mare din lemn și o oală mică, din oțel. A oftat și și-a scuturat mâinile obosite după ce Harald i-a luat darurile.

Mulți dintre săteni aveau pui și rațe – unul chiar o gâscă –, toate păsările fiind deja tăiate. Alții au adus brânză ori bucăți de unt, învelite în pânză, ori urcioare cu lapte. Gunulf, un om muncitor, care avea o mare fermă în sat, a adus un butoiaș cu bere. Lui Hrorik îi plăcuse mult berea lui. Cred că ar fi prețuit mult mai mult darul lui Gunulf decât laptele.

Ingrid, o slujitoare de la bucătăria noastră, una dintre cele mai bune prietene ale mamei, a adus singurul dar pentru ea: o mică trusă de cusut, înfășurată într-o bucată de pânză, constând din două ace din os și câteva lungimi de fir și ață. Pentru o sclavă care nu avea mai nimic, era un dar frumos și generos. Deși m-a costat o privire dezaprobatoare din partea lui Gunhild, am lăsat-o pe Ingrid să intre ea însăși în mormânt și să pună darul în mâna mamei. Femeia s-a aplecat și și-a luat adio sărutându-i obrazul. Am văzut că avea ochii scăldați în

lacrimi când s-a întors să plece.

Fiecare om care aducea ofrande, înmânându-i-le lui Harald, spunea:

— Vânt bun și călătorie liniștită, Hrorik Secure-Puternică!

Iar Harald răspundea de fiecare dată astfel:

— Îți mulțumesc. Darurile și rugăciunile tale îi vor grăbi călătoria.

Animalele au fost aduse la sfârșit, într-o scurtă procesiune condusă de Ubbe, supraveghetorul. Ubbe avea un cuțit – un stilet cu lamă lungă, subțire – într-o teacă prinsă de curea. Când s-a apropiat, Sigrid a ieșit din casa mortuară și a rămas în picioare, privind chiar din afara inelului de pietre, lângă intrare. M-am dus lângă ea.

Mai întâi a venit sclavul Hrut, care ducea o oaie de o bucată de sfoară. Mai mult târa biata creatură care protesta behăind, trăgând-o până în casa mortuară. Ubbe l-a urmat îndeaproape. După câteva clipe, vietatea a tăcut. Imediat după aceea Hrut a ieșit grăbit.

Ubbe a ieșit bălăbănindu-se în pragul ușii, ținând în mână cuțitul lung, acum plin de sânge. I-a făcut semn lui Ing. Acesta ținea în brațe un porcușor care guița și grohăia. Ing s-a oprit în prag, frica citindu-i-se pe față. A refuzat să meargă mai departe. Porcușorul se zbătea furios și își freca botul de barba lui. Nerăbdător, Ubbe l-a luat, ținându-l sub un braț, și s-a întors înapoi în mormânt. Am auzit doar un grohăit scurt dinăuntru.

Kark, sclav al casei și servitor al lui Hrorik, adusese unul dintre câinii de vânătoare ai stăpânului, ținându-l de o bucată scurtă de sfoară. Am văzut că era Clapa, un câine zăpăcit, mucalit și cu suflet bun, preferatul lui Hrorik. Kark a îngenuncheat lângă el și l-a scărpinat după urechi. M-am aplecat și am mângâiat capul lui Clapa, care a lătrat fericit. Ubbe a reapărut în dreptul ușii casei mortuare și a fluierat. Kark a dat drumul sforii, iar Clapa a țopăit spre Ubbe, urmându-l în mormânt. S-a auzit un lătrat scurt, apoi tăcere.

Ultimul animal care urma să fie adus era calul preferat al lui Hrorik. Era condus de Fasti, care îmi fusese prieten din copilărie, sclavul din Svealand. El avea grijă de cai și îi iubea pe fiecare în parte, ca și cum ar fi fost familia lui. Crescuse armăsari – îmi spusese – la ferma lui din Svealand, înainte să fie

capturat și să ajungă în robie. Când a adus bidiviul, avea o mâhnire adâncă întipărită pe chip.

Ubbe a ieșit poticnindu-se din casa mortuară. Brațele și cămașa îi erau stropite de sânge. Ştiam din experiență că nu ai cum să scapi de sângele care țâșnește atunci când se retează capetele animalelor.

— Cu ăsta va fi greu, a spus Ubbe, măsurând calul din ochi.

Ca la un semn, armăsarul, un animal cu părul maroniu, zbârlit și cu ochi sălbatici, a simțit mirosul de sânge proaspăt și a început să necheze agitat, scuturându-și capul dintr-o parte în alta și trăgând de sfoară. Harald și Ubbe au alergat și l-au priponit. Ubbe s-a răstit la Fasti:

— Repede, nătângule, acoperă-i ochii!

Ubbe a dus calul – care încă tremura, dar putea fi controlat acum – printre pietrele vasului morții, până la casa mortuară. Ajungând în prag, mi-a spus:

— Băiete, vino aici. Avem nevoie de ajutorul tău.

Ne-am înșirat de-a lungul calului, Fasti în dreptul coastelor, eu la mijloc, iar Harald lângă gâtul animalului.

— Cu toții, a spus Ubbe. Când lovește Harald, noi împingem ca să se răstoarne spre intrare. Aveți grijă la copite.

Mi-am pus mâinile pe spatele bidiviului. Pielea i-a tremurat la atingerea mea.

Harald și-a scos sabia lungă din teacă. M-am întrebat ce intenționa să facă Ubbe. Un cal nu este un animal pe care să-l poți omorî cu ușurință. Are gâtul prea gros ca să-l tai cu un cuțit.

Harald și-a tras brațul înapoi. Lama lustruită a sabiei a sclipit în soare, aprinzându-se ca focul în mâna lui. Cu o mișcare iute, s-a aplecat, lovind cu toată puterea umărului și a trupului și înfigând lama sabiei într-o parte, străpungându-i inima.

Armăsarul a nechezat de durere și de groază. Îi simțeam mușchii contractându-se sub mâinile mele.

— Acum! a strigat Ubbe, coborând pe pripon, sprijinind capul animalului cu umărul și răsucindu-l în jos.

Eu și Fasti ne-am aplecat înainte și am împins creatura osândită. A făcut un pas împleticit într-o parte și a încercat să-și sprijine picioarele de noi. Apoi, deodată, picioarele i s-au îndoit și s-a răsturnat peste zid și intrarea în casa mortuară.

Harald stătea nemișcat ca o statuie, cu brațul întins. Când bidiviul s-a prăbușit, sabia lui s-a eliberat, și sângele a început să țâșnească din rana larg deschisă.

Toți patru am rămas nemișcați un moment, gâfâind și privind creatura căzută. Pieptul se ridica și cobora, dându-și ultima suflare, iar ochii au început să i se încețoșeze, când spiritul i-a părăsit trupul. Mi-am dat seama că, atunci când Hrorik a murit, a dat naștere unui întreg lanț al morții. Animale muriseră – și chiar și mama mea își dăduse viața – pentru a-i cinsti trecerea.

Așa stăteau lucrurile, știam, căci până și în Lumea de După căpeteniile trebuie să aibă vietăți și oameni care să-i urmeze și obiecte cu ajutorul cărora să fie în largul lor, iar trecerea bărbaților măreți schimbă întotdeauna viețile celor rămași în urmă. Totuși, speram că drumul care pornea de pe patul de moarte al lui Hrorik nu avea să mai fie pătat și de sângele altora. Nădăjduiam că șirul morților se isprăvise.

— Fasti! spuse Ubbe gâfâind. Tu și ceilalți sclavi luați lemnul rămas și așezați-l peste cal și în dreptul ușii, în spate. Flăcările trebuie să mistuie și trupul lui.

M-am apropiat de intrare și am privit-o din nou pe mama, dincolo de leșul calului. Părea împăcată. Speram că este.

Fasti a trecut pe lângă mine și a aruncat un braț de lemne și crengi în ușă, blocându-mi vederea, iar mama nu s-a mai zărit.

Harald a întins mâna și a scos din jurul capului calului bucata de pânză care îi acoperise ochii. Cu ea a șters sângele de pe lama sabiei, înainte de a o vârî la loc în teacă. Apoi a aruncat bucata de cârpă, acum însângerată, peste grămada de lemne.

— Trebuie să mergem în cealaltă parte, a spus el și a ocolit vasul de piatră.

Gunhild, Sigrid și Ubbe l-au urmat. Am mers și eu după ei, cu toate că nu știam ce urma să facem. Pe când înaintam, bărbații liberi din gospodăria noastră și din sat s-au desprins din mulțime și au format un cerc în jurul vasului mortuar din piatră. Au lăsat un loc liber în spatele pupei și am rămas privind vasul și marea care licăreau în depărtare, sub noi, suprafața ei vălurită fiind luminată de razele soarelui.

Toți cei care formau cercul erau bărbați. Gunhild și Sigrid stăteau în apropiere. La picioarele lor se aflau mai multe

urcioare din lut și cornul de băut argintat, pe care Hrorik îl folosea la sărbători.

Pe pământul din spatele pupei înalte din piatră se aflau două torțe, fiecare făcută dintr-o creangă lungă, cu mlădițe și mușchi, îmbibate în ulei de focă și legate cu pânză la un capăt. Harald a îngenuncheat lângă torțe și, cu cremenea și amnarul din punga de la brâu, a reușit să scoată câteva scântei, până când mușchiul îmbibat în ulei a luat foc. De la flacăra acestuia a aprins și cea de-a doua torță, pe care mi-a dat-o mie.

— Noi suntem fiii lui Hrorik, a spus. Noi îl vom lansa în călătoria sa.

Eu și Harald am înconjurat casa mortuară din direcții opuse, înfigându-ne din loc în loc torțele printre butucii din care erau construiți pereții. Erau multe surcele uscate, mici, strecurate printre bucățile mai mari de lemn și de aceea flăcările se întindeau ușor. Când ne-am întâlnit în celălalt capăt, focul ajunsese deja la acoperiș, trosnind.

Împreună cu Harald, mi-am reluat locul în cerc. Sigrid a ridicat unul dintre vasele de lut.

Gunhild i-a întins cornul de băut pentru a i-l umple, apoi i l-a înmânat lui Harald.

Acesta l-a apucat cu ambele mâini și l-a înălțat deasupra capului. Cu o voce puternică, astfel încât să-l poată auzi toți, a strigat spre cer:

— Acesta este miedul, băutura zeilor și unul dintre nenumăratele lor daruri către oameni. Acum ți-l oferim înapoi, ca să-l închini alături de noi în cinstea lui Hrorik Secure-Puternică și a lui Derdriu, pentru o călătorie liniștită. Primește-l pe acest războinic, Tată Atotputernic Odin, în sala ta de ospețe!

Harald a vărsat o parte din mied, apoi a ridicat din nou cornul.

— Beau pentru Hrorik Secure-Puternică, o căpetenie a danezilor, luptător vajnic și conducător destoinic! În luptă securea sa i-a doborât pe dușmani precum trăsnetele lui Thor din cer. A condus cu înțelepciune multe invazii victorioase și ne-a adus multe bogății. De mâna lui Hrorik a picat mai întâi Dorestad al negustorilor franci, o mare izbândă și un premiu măreț. Beau această cupă în onoarea lui Hrorik, tatăl meu, și a lui Derdriu, consoarta sa, prințesa Irlandei, o femeie foarte frumoasă și mamă iubită.

Harald i-a trecut cornul lui Gunhild, iar Sigrid l-a umplut iar. De data aceasta, Gunhild a ridicat ea însăși cornul și a spus:

— Mă rog vouă, zeilor, să dăruiți vânt bun și călătorie liniștită acestui vas!

Apoi, așa cum făcuse și Harald, a vărsat o parte din mied.

— Pentru Hrorik! a zis ea, ridicând din nou cornul. Căpetenie înțeleaptă și luptător fioros, care nu a avut teamă de nici un om, plin de izbânzi în bătălii și generos în împărțirea prăzii. Va mai trece mult timp până când danezii vor mai vedea un asemenea om.

Când Gunhild și-a rostit toastul, m-am gândit că vorbele rămase nespuse scoteau la iveală amărăciunea care încă îi sălășluia în inimă. L-a descris pe Hrorik drept o mare căpetenie, un luptător fioros și un războinic îndrăzneț și viclean. Din aceste cuvinte s-ar fi putut crede că ea era unul dintre luptătorii săi, nu soția. Nu a vorbit despre iubire, despre afecțiunea ei de soție și nici nu l-a lăudat ca tată, chiar dacă, pentru o vreme, Hrorik i-a găzduit și crescut fiul din prima căsătorie. Iar despre mama mea, care murise pentru ca Hrorik, soțul lui Gunhild, să nu fie singur în lumea zeilor în Viața de După, nu a rostit nici un cuvânt. O femeie mai binevoitoare și-ar fi exprimat recunoștința pentru darul mamei către Hrorik, dar Gunhild nu a făcut-o.

Sigrid a umplut cornul a treia oară, iar Gunhild mi l-a pus în mâini. L-am ridicat. Toți ochii erau ațintiți asupra mea. Speram că vocea nu îmi va tremura sau nu mi se va subția din cauza fricii pe care o simțeam vorbind în fața atâtor oameni.

— Către toți zeii, am spus. Către Odin, Zeul tatălui meu, și către Hristos cel Alb, Dumnezeul mamei mele. Faceți ca acest vas să pornească într-o călătorie liniștită!

Am picurat și eu puțin mied pe pământ. Din fericire, cornul nu mai era plin după ofranda mea către zei, căci mâinile mi-au tremurat de emoție când l-am ridicat din nou.

— Pentru Derdriu, am spus, fiică a lui Caido, un rege al Irlandei. Ea mi-a dat viață și a fost o mamă cum nu se poate mai iubitoare. Însă pe aceste pământuri nu a fost decât o sclavă. Nu va fi niciodată preaslăvită în cântări la ceas de seară, în jurul focului, când se spun poveștile despre curaj. Cu toate acestea, a fost la fel de vitează ca oricare luptător care poartă scut și sabie. Şi-a dat propria viață pentru ca eu să fiu

liber și recunoscut de tata ca vlăstar al lui. Iar când a venit vremea să dea ochii cu propria-i moarte, a primit-o de bunăvoie, cu capul sus. Pentru Derdriu, pentru curajul și iubirea ei!

Bărbații din cerc au strigat aprobator:

— Pentru Derdriu!

Am băut, am golit cornul și i l-am întins înapoi lui Gunhild.

Mi-am dat seama că războinicii din cerc încă mă priveau nerăbdători. Harald s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— Toastul a onorat-o pe mama ta. Ai făcut un lucru foarte bun. Dar trebuie să închini și pentru Hrorik. A fost tatăl tău și căpetenia noastră. Dacă nu faci astfel, îl dezonorezi pe el și te dezonorezi și pe tine.

Sigrid a mai turnat mied în corn. L-am luat de la Gunhild și l-am ridicat din nou. Am căutat în minte cuvintele pe care să le rostesc, pentru că nu nutream sentimente bune pentru tatăl meu.

— Pentru Hrorik. Nu îl pot lăuda ca războinic sau căpitan, pentru că nu l-am cunoscut astfel. L-am cunoscut doar așa cum un sclav își cunoaște stăpânul, până în ultimele ore ale vieții sale. Atunci, l-am cunoscut ca tată pentru foarte puțin timp. Cu toate acestea, știu un lucru limpede despre Hrorik: pentru mama mea a simțit bunătate și afecțiune, poate chiar și iubire, așa că ridic această cupă și închin în cinstea lui. Pentru Hrorik!

— Pentru Hrorik! s-a auzit ecoul, chiar dacă nu foarte entuziast.

Presupun că vorbele mele nu le-au căzut tuturor bine – cu siguranță nu lui Gunhild, căci pe fața ei se putea citi furia. Nu-mi păsa. Nu voiam să mint la înmormântarea mamei mele, pentru a onora un bărbat care îi ceruse moartea.

Acum casa mortuară era înghițită în flăcări. O coloană neagră de fum se ridica deasupra ei, purtând spiritul mamei și pe cel al lui Hrorik în cer. Deasupra dealului vântul sufla fumul peste mare, într-o pală din ce în ce mai lungă.

Cornul a fost trecut de jur împrejur la cei aflați în cerc. Capul începuse să mi se învârtească din pricina miedului cu mult timp înainte să cadă casa mortuară, într-o ploaie de scântei. Atunci fumul și vasul-spirit care îi purta pe mama și pe tata se aflau departe, în ocean, pierdute în amurgul tot mai întunecat. Privind cum sufletul mamei călătorește departe de

țărmurile noastre, nu mă simțeam ca și cum aș fi câștigat ceea ce visasem toată viața. Mă simțeam de parcă aș fi pierdut totul.

6. Lec

Îmi aduc aminte puține lucruri despre festivitatea care a urmat înmormântării, chiar dacă a fost prima la care am participat ca om liber și ar fi trebuit să fie o experiență nouă și emoționantă pentru mine. Harald a insistat să stau alături de el și s-a asigurat că am paharul plin tot timpul. Cred că i se părea mai bine să am mintea aburită de alcool decât inima frântă. Tertipul lui a mers bine în seara aceea, dar în dimineața următoare lucrurile au stat cu totul altfel.

M-am trezit îmbrăcat, trântit pe patul mamei, fără să-mi pot aminti cum am ajuns acolo. Mă durea capul îngrozitor, așa cum nu mă mai duruse niciodată, iar primul gând a fost să o caut pe mama ca să-mi dea un leac. Atunci, amintirile zilei anterioare mi-au năvălit în minte. Nu aveam să o mai văd niciodată pe cea care-mi dăduse viață. Murise. Nici măcar trupul ei nu mai era, căci se prefăcuse în cenușă. Această realitate a început să mă apese precum o piatră uriașă așezată pe piept. Chiar dacă învățasem de la o vârstă fragedă să nu vărs lacrimi – este o greșeală ca un sclav să fie slab, dar e o greșeală și mai mare să lase să i se vadă slăbiciunea –, în dimineața aceea am plâns, pentru ea și pentru mine.

Încă mai purtam straiele cele noi de sărbătoare. În momentul acela mi s-au părut de nesuportat, un simbol al înțelegerii făcute de mama. Le-am scos și m-am îmbrăcat în tunica murdară și roasă pe care o purtasem ca sclav. Simțeam că era tot ce meritam.

Chiar dacă dimineața trecuse de mult, majoritatea celor din casă încă dormeau, refăcându-se. Câțiva sclavi se mișcau cu iuțeală, strângând resturile rămase după celebrarea din noaptea trecută. M-am oprit lângă vatră și am luat o jumătate de pâine, un vas cu brânză dulce și o cană mare din lemn, pe care am umplut-o cu apă rece dintr-o butelcă agățată de o grindă. Apoi am ieșit bălăbănindu-mă în lumina soarelui și am pornit spre vârful dealului.

În interiorul conturului vasului funerar, tot ce rămăsese din casa mortuară era un morman mare de cenușă, presărat cu bucăți de cărbune întunecat și cioturi arse, rămășițele stâlpilor. Undeva, printre urme, se aflau oasele arse ale mamei mele, ale lui Hrorik și ale animalelor care fuseseră sacrificate lângă

catafalcul lor.

Fasti, Hrut și Ing erau deja la muncă, acoperind cenușa cu pământul pe care îl săpaseră cu două zile în urmă. Sclavii participaseră la ceremonie, cinstindu-i pe Hrorik și pe mama, și fiecăruia i se dăduse câte o cană cu bere, dar asta se întâmplase ieri. Astăzi, se întorseseră la truda lor, căci este singura viață pe care o cunoaște un sclav. I-am ocolit, căci nu aveam chef de nimeni în dimineața aceea.

M-am întors acolo unde vârful înverzit al dealului se întâlnea cu marginea pădurii și am stat lângă șirul de copaci. Mâncarea și apa îmi liniștiseră stomacul și îmi mai amorțiseră puțin durerea de cap, dar îmi simțeam inima gata să se frângă. Mintea îmi era chinuită de imagini ale mamei. Era prea târziu, aveam în gând o mulțime de lucruri pe care mi-aș fi dorit să i le spun și mulțumiri pe care aș fi dorit să i le aduc.

Cu puțin înainte de miezul zilei, Fasti și ceilalți și-au terminat treaba. Au așezat fâșii de iarbă tunsă peste cenușa acoperită cu pământ, formând o movilă verde în mijlocul vasului mortuar. Au plecat și, nu după mult timp, Harald s-a înfățișat privirii mele. S-a apropiat.

— Te-am căutat, a spus el. Fasti mi-a zis că te voi găsi aici.

— Ea nu mai este, i-am răspuns. Şi a murit din pricina mea.

Harald s-a așezat pe pământ, lângă mine, privind spre vasul mortuar și spre marea din spate.

— O cinstești pe Derdriu plângându-i moartea, a glăsuit el. Dar o dezonorezi învinovățindu-te. A luat hotărârea de una singură. A fost dorința ei să îți reintri în drepturi și să devii fiul unei căpetenii. A fost alegerea ei să-și dea viața pentru ca tu să ai ceea ce îți dorești. Moartea ei nu va avea nici un sens dacă nu iei ceea ce ea ți-a dăruit.

M-am gândit la cuvintele lui Harald și mi-am dat seama că avea dreptate. Chiar dacă acum regretam alegerea mamei, ar fi fost o greșeală să îi schimb sensul. Aș fi vrut să-i destăinuiesc mai multe – să îi zic cât de mult o iubesc – acum, că era prea târziu. Va trebui ca faptele mele să vorbească de acum înainte. Puteam doar să mă străduiesc să devin ceea ce și-a dorit: fiul unei căpetenii și, poate, într-o bună zi, om de seamă prin propriile mele puteri. Speram că ea va afla cumva, acolo, în lumea cealaltă.

— Ce trebuie să fac? l-am întrebat pe Harald. Cum să iau

darul mamei mele?

— Adevărul este, mi-a răspuns el, că avem o sarcină foarte dificilă. Toată viața ai fost un sclav. Acum trebuie să devii războinic, și asta cât se poate de repede. Ești cu mult în urmă. Până la vârsta ta, majoritatea tinerilor au, de ani buni, iscusință într-ale războiului. Ești norocos, pentru că te voi învăța, altminteri nu ai avea cum să îi prinzi din urmă.

L-am privit pe Harald. El era tot ceea ce visam eu în secret să ajung. Era înalt, frumos și vesel, iar pe deasupra era un războinic vajnic și neînfricat. Aproape toată lumea – fie femei, fie bărbați –, îl iubea pe Harald și el era prieten cu toți, dar nu cu cei care erau atât de proști încât să-i insulte onoarea. Pe aceștia, desigur, îi ucidea.

În mod ciudat, nu simțeam furie sau resentimente față de Harald pentru că îmi omorâse mama. Înțelegeam că o făcuse din bunătate. Soarta ei fusese deja pecetluită atunci când a încheiat târgul cu Hrorik. Harald îi ușurase doar drumul, dăruindu-i o moarte cât mai grabnică și mai lipsită de durere. Cum puteam să-l urăsc pentru asta? Cred că fapta lui fusese o dovadă de iubire.

— Mă urăști? l-am întrebat brusc.

M-a privit uimit.

— De ce te-aș urî?

— Ai fost silit de Hrorik să accepți un sclav drept frate al tău.

Harald a cântărit bine vorbele mele înainte să îmi răspundă.

— Adevărul este, a spus el, că nu judecasem lucrurile astfel. Pe patul de moarte, tatăl meu mi-a zis că vrea ca tu să fii crescut cum se cuvine și ca eu să am grijă de tine și să te pregătesc. Aș fi un om fără cinste dacă nu aș îndeplini ultima dorință a tatălui meu.

Răspunsul său nu m-a mulțumit.

— Dar tu ce simți în inima ta? l-am întrebat. Căci, chiar dacă onoarea te obligă să te porți cu mine precum cu un frate, poate că în sufletul tău ești ofensat să socotești un fost sclav drept egalul tău. Toată viața m-ai știut de rob. Oare nu mă vei vedea așa întotdeauna?

— Ubbe și Gunhild conduc moșia, a spus Harald. Am lăsat în seama lor grija sclavilor întotdeauna. Dacă ai fi fost unul rău, leneș ori obraznic, te-aș fi urmărit mai îndeaproape. Poate că,

în această situație, inima mea nu te-ar fi primit. Dar, din câte îmi amintesc, ai fost mereu harnic și te-ai purtat frumos. Ursitoarele au fost cele care ți-au hărăzit soarta și au făcut în așa fel încât să te naști sclav, iar acum ți-au schimbat cursul vieții și ai ajuns om liber. Nici o ființă nu își alege singură destinul. Nu avem această putere. Tot ce putem face este să ne supunem ursitei. De ce ar trebui să gândesc rău despre tine, de vreme ce nu tu ești stăpânul propriului destin? Şi încă ceva: mama mea a murit pe când eram foarte mic. Am puține amintiri cu ea. Mama ta, Derdriu, ne-a crescut pe Sigrid și pe mine și ne-a iubit ca și cum am fi fost copiii ei. Tu ești fiul ei și al lui Hrorik. Mă bucur că ești fratele meu.

Harald era un om bun. Inima mea nu era la fel de deschisă și de generoasă ca a lui. Eram bucuros că nu se ocupase niciodată de ocârmuirea pământurilor și de munca sclavilor. Şi mă bucuram că nu mă bătuse vreodată când eram rob pentru că, dacă ar fi făcut-o, n-aș fi putut uita. Ştiam că nu o voi ierta nicicând pe Gunhild pentru toată cruzimea ei față de mine și de mama. Cu toate că acum eram egalul ei și trebuia să ne purtăm cuviincios unul cu altul, furia încă ardea în ascunzișul inimii mele, din cauza bătăilor pe care le luasem de la ea sau la porunca ei.

— Crezi că pot face asta? l-am întrebat pe Harald.

A părut din nou uimit.

— Ce să faci?

— Să fiu copilul unei căpetenii. Să devin războinic. Sunt doar un sclav.

— Este soarta pe care ți-au hărăzit-o ursitoarele, mi-a răspuns Harald. Soarta pe care ne-o țes cele Trei Surori este uneori ciudată și complicată. Derdriu s-a născut fiică de rege și, cu toate acestea, și-a trăit mare parte din viață ca roabă, cum, de altfel, a și murit. Tu te-ai născut sclav și, totuși, ai fost crescut și recunoscut ca fiu al unei căpetenii. Sânge nobil curge în venele tale. Bunicul tău din partea mamei a fost un rege irlandez, iar ea a fost prințesă. Tatăl tău a fost o mare căpetenie daneză. Faptul că, pentru o vreme, ai fost sclav nu este decât o întorsătură a sorții, așa cum ți-au hărăzit-o ursitoarele. Ai mai multe drepturi să te consideri nobil decât majoritatea celor care s-au născut liberi.

Harald s-a ridicat și s-a întins, apoi mi-a dat mâna. I-am

apucat-o și m-a tras în sus. Pe când mă ridicam, m-am legănat nițel și am tresărit, căci capul începuse să-mi vâjâie din nou. M-am strâmbat și am mijit ochii de durere.

— Miedul este dulce în cupe, la ceas de desfătare, dar poate fi amar dimineața, a spus Harald, văzând suferința de pe chipul meu. Vom începe lecțiile care te vor face războinic mâine. După-amiaza vom lua una dintre bărcile mici și vom ieși în fiord. Şi eu am nevoie de vânt și de aer sărat ca să-mi limpezesc mintea după sărbătoarea de azi-noapte. Şi, cât vom călători, îți voi povesti amintirile mele despre Derdriu, de pe vremea când tu erai doar un prunc, iar ea ne era mamă nouă, lui Sigrid și mie.

Harald nu s-a lăudat în van când a spus că eram norocos să-l am drept învățător. Majoritatea danezilor liberi – chiar și căpeteniile precum Hrorik – erau fermieri și, în general, se ocupau mai mult de ferme decât de incursiuni războinice. Cu toate că nici un bărbat nu era mai dornic de luptă ca Hrorik, îi plăcea și culesul fructelor de pe câmp, iar acasă îl găseai adesea muncind pământul, alături de sclavi.

Lui Harald, dimpotrivă, nu-i era pe plac truda de fermier. Chiar dacă obosea câteodată, de exemplu, la strângerea recoltei, când era nevoie de toată lumea, adevărata lui dragoste erau armele și războiul, îndeletnicindu-se tot timpul cu această artă. Chiar dacă nu avea decât douăzeci de ani, era fără îndoială cel mai bun mânuitor de sabie din ținut, iar unii spuneau că este cel mai bun din întreaga Danemarcă. Deja se luptase și câștigase cinci dueluri – mai multe decât alți bărbați într-o viață. În trei dintre ele și-a omorât adversarii, doi dintre ei fiind niște ucigași periculoși.

Harald mi-a zis că la prima lecție voi învăța să tai cu sabia cum trebuie. M-am împotrivit în sinea mea, dar nu am lăsat să mi se vadă nemulțumirea pe față. Dacă trebuia să recuperez anii de pregătire pierduți, trebuia să încep cu ceva mai mult. Eram sigur că știam foarte bine cum să tai, căci mă pricepeam deja să mânuiesc securea – puteam să tai un stejar mult mai repede decât bărbații maturi. Cu siguranță, m-am gândit, lemnul de stejar e mult mai greu de tăiat decât carnea. Mă așteptam ca prima lecție să fie scurtă.

Am început dimineața devreme, cutreierând dealurile până

când am ajuns într-un loc la marginea șirului de copaci, unde creșteau mulți puieți, căci pădurea încerca să-și ia înapoi pământul de pe care fusese retezată. Copacii maturi aveau rădăcini strașnice aici. Ramurile erau și subțiri, și groase, cât un deget sau cât încheietura unei mâini de bărbat.

Harald ducea o sabie veche și șubrezită într-o teacă tocită.

— Am luat-o de lângă cadavrul unui franc, în Frisia, mi-a explicat el. Mânerul și teaca sunt tocite, dar lama este din oțel bun. Taie foarte bine. O folosesc pentru exerciții. Niciodată, a continuat el foarte serios, să nu tai lemn, nici măcar răsaduri, cu o sabie bună. Săbiile nu sunt făcute pentru așa ceva și, cu timpul, mânerul va slăbi, și lama se poate strica.

Scoțând sabia, Harald i-a folosit muchia pentru a curăța o bucată de coajă de pe un puiet, cam la înălțimea umerilor mei. Apoi mi-a dat-o.

— Acest copac este un dușman care te înfruntă, mi-a spus. Acest semn este gâtul său neapărat. Taie-i capul dintr-o singură lovitură.

Nu mai ținusem niciodată în mâini o asemenea sabie. Am pipăit mânerul până când l-am apucat bine. Cu ochii la semn, am ridicat-o până în dreptul umerilor, așa cum aș fi făcut cu o secure, și am lovit o dată, cu toată puterea. Lama a izbit chiar deasupra semnului făcut de Harald și s-a oprit la mijlocul trunchiului. Forța loviturii a făcut să tremure sabia și mi-a zdruncinat brațul.

Dacă ar fi fost o secure, mi-am spus, greutatea lamei ar fi tăiat puietul pe de-a-ntregul. Am început să cred că sabia nu e o armă atât de bună pe cât se zice.

— Sabia, a spus Harald, este o armă de îndemânare și precizie. Tăișul ei este subțire și ascuțit. Nu te va ajuta mult dacă o vei folosi brutal, ca pe un topor. Ai simțit izbitura în lamă?

Am încuviințat.

— Dac-ai fi fost lovit cum trebuie, n-ai fi simțit. Ai înfipt-o cu toată puterea, nu-i așa?

Am încuviințat din nou.

— Dacă ai fi dat greș, forța loviturii ți-ar fi tras brațul în afara poziției tale, iar dușmanul te-ar fi putut omorî înainte să îți revii. O lovitură corectă este cea care face mai mult rău cu mai puțină forță. Loviturile trebuie să fie destul de puternice ca

să ucizi dacă atingi, dar ușoare și destul de iuți ca să îți recapeți poziția și să te aperi ori să lovești din nou, sprinten, dacă nu ai reușit.

Harald a apucat sabia și a scos-o din tulpina puietului.

— Încă ceva, a adăugat. Dacă ținteşti mai degrabă oblic decât drept și dacă tragi sabia ușor înspre tine când lovești, va tăia mult mai bine, nu doar va reteza.

Spunând aceste ultime cuvinte, Harald s-a așezat în fața copăcelului, cu piciorul stâng în față, cu trupul ușor întors și piciorul drept în spate. Brațul lui stâng era întins în față, parcă sprijinit de un scut nevăzut. Ţinea sabia ușor în mâna dreaptă, cu vârful în sus și mânerul lipit de trup, puțin deasupra taliei.

Deodată, ca și cum ar fi fost acționată de un arc, sabia a săltat și a pătruns în copac pe diagonală, tăind trunchiul oblic, exact acolo unde fusese făcut semnul. Nici nu a apucat bine sabia să iasă din trunchi, că Harald a învârtit-o deasupra capului și a lovit copacul din partea opusă, retezând din nou tulpina oblic, la depărtare de un braț de prima tăietură. Vârful puietului începuse să se clatine, aplecându-se înspre noi, când, oprind balansul lamei, Harald și-a răsucit mâna și a lovit invers, în sus. A tăiat trunchiul la o treime de bază și apoi, în cele din urmă, în dreptul coapselor.

Priveam uluit cum bucățile de copac cădeau în jurul butucului înfipt în pământ.

— Acum înțelegi cât de important este să înveți să tai corect? m-a întrebat Harald.

Am încuviințat fără să scot o vorbă. El a zâmbit.

— Mai trebuie să înțelegi un lucru despre sabie și tăierea cu aceasta: muchia trebuie să fie subțire și ascuțită, ca să pătrundă prin haine, carne și oase. O margine ascuțită poate tăia foarte bine, dar nu poate fi folosită în alt scop. Dacă poți evita acest lucru, nu îți folosi niciodată sabia pentru a para o altă sabie. Pentru asta ai scutul. Desigur, uneori nu vei avea de ales. O lovitură poate veni înspre tine dintr-o direcție neașteptată sau va trebui să te aperi fără să porți scut. Dacă trebuie să oprești lovitura altcuiva cu propria ta sabie, asigură-te că o faci cu latul, nu cu muchia. Partea plată este alunecoasă și tare, iar marginea ascuțită va aluneca, nu se va opri în ea. Dacă muchiile a două săbii se vor lovi cu putere, cel mai bun lucru care se poate întâmpla este ca ambele să se ciobească

foarte tare. Cel mai rău lucru este că o asemenea izbitură poate rupe o sabie, chiar și una foarte bună.

Trei zile am exersat, până când am ajuns să tai în bucăți toți copacii tineri care creșteau în vecinătatea domeniului. După prima zi, am început să port un scut mare, rotund, în timpul exercițiilor. Harald mi-a arătat cum să-l apuc de mânerul din mijloc, în spatele miezului de oțel, și cum să așez cureaua lungă după gât și umăr, astfel încât să-l pot lăsa să atârne, umerii mei susținând o parte din greutate, ori de câte ori nu îl mânuiam în luptă.

— Pentru moment, a explicat Harald, vreau să exersezi mânuirea scutului ca și cum te-ai afla în luptă cu un singur adversar. Ţine-l înclinat așa, cu marginea de jos în față și cea de sus înapoi, înspre cap. Lasă-te pe vine în spatele lui. Astfel scutul te va apăra mai bine, mai mult decât dacă l-ai ține drept și în jos. De asemenea, te va ajuta să abați atacurile dușmanului, care vor părea un fleac, în loc să primești izbituri puternice, care ți-ar putea strica scutul sau chiar ți l-ar străpunge. Atunci când te lupți într-un zid de scuturi, desigur, este adesea necesar să-l ții drept și jos, pentru că nu există mult spațiu de manevră și fiecare om trebuie să-și apere tovarășii care luptă alături de el. Dar asta vom exersa mai târziu. Bătălia este diferită de lupta cu un singur adversar, în multe feluri. Trebuie să înveți tacticile necesare în ambele cazuri.

Cu toate că eram solid pentru vârsta mea, iar mușchii mi-i folosisem la muncă grea, la sfârșitul fiecărei zile de pregătire cu Harald, brațele și umerii mă durau și primeam cu bucurie căderea serii. Totuși, lecțiile continuau și noaptea, chiar dacă în alt fel. Sigrid și Harald mă învățau să mănânc manierat, ca un nobil, nu ca un sclav. Şi, la fiecare masă de seară, beam bere.

— Acum ești războinic și de viță nobilă, mi-a explicat Harald. Atunci când iei masa cu alți oameni, aceștia îți vor oferi bere sau mied. Ori poate chiar vin. Este important să te obișnuiești cu băuturile puternice, astfel încât să nu te porți ca un prostănac atunci când trebuie să bei.

În fiecare noapte, după ce cinam, și masa era strânsă, Harald și ceilalți luptători care locuiau și mâncau împreună cu

noi în casa cea lungă îmi istoriseau despre bătăliile pe care le purtaseră sau despre care auziseră povestindu-se. Războinicii lui Hrorik, care erau acum oamenii lui Harald, aliniau nuci pe masă ca să arate poziția luptătorilor și felul în care se deplasaseră, explicându-mi tacticile folosite de comandanți pentru a ieși învingători sau greșelile care le aduseseră înfrângerea.

În dimineața celei de-a cincea zile după înmormântare, Harald m-a anunțat că vom începe exercițiile de luptă în doi. În ziua aceea am avut drept „săbii” niște șipci lungi și subțiri din stejar, înfășurate în lână și apoi în piele. Două coifuri vechi, tocite, și două scuturi ne completau echipamentul.

Întreaga dimineață am exersat lovituri și parări, cu mișcări lente.

„Lovește-mă la cap”, îmi spunea Harald, ori „Lovește-mi picioarele”. Eu îmi legănam arma, așa cum îmi zicea el, dar încet, iar el îmi arăta cum să parez cu scutul și cum să lovesc înapoi. Apoi Harald se prefăcea că se năpustește asupra mea, iar eu exersam apărarea și contraatacul.

Ne-am odihnit puțin la amiază și ne-am întremat cu felii de pâine cu unt și apă rece. Când am terminat, Harald a zâmbit.

— Acum, frățioare, a spus el, începe adevărata pregătire.

După ce ne-am înarmat din nou, Harald m-a înfruntat spunându-mi:

— Halfdan, apără-te!

A pășit înspre mine, cu arma gata de asalt. Cuvintele pe care le învățasem de la el îmi răsunau în minte: „Distanța este atât cheia apărării, cât și a atacului. Nu poți lovi ceva la care nu poți ajunge”. M-am dat înapoi, în timp ce el înainta, cu ochii pironiți asupra sabiei sale.

Brusc, s-a avântat și a țintit spre capul meu. Ridicându-mi scutul, i-am înlăturat sabia și am dat să-i lovesc piciorul. Harald și-a împins scutul în jos, oprindu-mi mișcarea, apoi ne-am dat în spate amândoi.

A râs.

— Excelent, Halfdan! Excelent! a exclamat el.

De data aceasta, a început să mă înconjoare, mișcându-și umerii, de parcă s-ar fi pregătit să lovească, pândindu-mi reacțiile. Ca și înainte, i-am privit mâna în care se afla sabia, știind că trebuie să se miște pentru a porni un atac real.

Sau așa credeam eu. Mâna în care se afla sabia lui nu s-a mișcat nici o clipă, dar dușmanul s-a aruncat asupra mea dintr-odată. Prea târziu, m-am dat în spate furios, încă așteptând atacul. Când s-a năpustit, nu a făcut-o cu sabia. S-a lovit de mine, scut de scut, și m-a doborât la pământ. Pe când mă luptam să mă ridic, și-a mișcat în sfârșit sabia. Disperat, am încercat să parez lama cu propria-mi sabie, dar Harald și-a schimbat planul la mijlocul mișcării și m-a lovit peste braț cu șipca din lemn de stejar. Chiar dacă lemnul era îmbrăcat în lână și piele, am gemut de durere și am scăpat sabia din mână. O secundă mai târziu, o altă lovitură s-a pogorât asupra mea, țintindu-mi coiful și făcându-mă să cad lat. Capul mi se învârtea.

Harald a râs din nou, iar sunetul părea că s-a auzit de undeva de la distanță.

— Nu te descuraja, frățioare. E nevoie de multe răni ca să înveți tacticile unui războinic. A fost o lecție importantă. Orice – un scut, lovitura cu coiful, izbiturile, chiar și aruncatul cu pietre și pământ – poate fi folosit pentru atac. Dacă ești prea atent la arme – cum e sabia adversarului –, poți pierde din vedere alte atacuri. Dacă aceasta ar fi fost o luptă reală, iar sabia mea ar fi fost din oțel, și nu una pentru exerciții, prima lovitură ți-ar fi retezat brațul, iar cea de-a doua ți-ar fi lovit gâtul, nu coiful.

În zilele care au urmat, am primit mai multe lovituri decât în toată viața mea de sclav. Totuși, erau însoțite de râsul bun al lui Harald și de o explicație ori o lecție. Nu le-am luat ca pe niște bătăi. De fapt, au fost unele dintre cele mai fericite zile pe care le-am trăit vreodată căci, lucrând împreună, Harald și cu mine am devenit mai apropiați, ca frați și camarazi. El râdea adesea și mă lăuda, și părea să-i placă sincer să stea cu mine. În taină, el fusese întotdeauna eroul meu. Acum era și fratele meu și – cel mai bine – părea bucuros de acest lucru.

Am învățat repede. În două săptămâni am căpătat suficientă îndemânare cât să mă apăr împotriva celor mai puternice și iscusite atacuri ale lui Harald. O săptămână mai târziu, am obținut prima mea victorie.

Am făcut un plan pe când stăteam și beam apă, trăgându-ne sufletul. Tocmai încheiaserăm un schimb neobișnuit de lung de

atacuri, cu lovituri sprintene și dure, fără să câștige nimeni, până când sabia din lemn a lui Harald mi-a lovit coastele. În timp ce îmi pipăiam noua rană, el și-a dat capul pe spate și a luat o înghițitură mare de apă. Apoi m-a privit și a chicotit.

— Îmi pari foarte serios. La ce cugeți atât de adânc?

— La situația inegală, am răspuns. Eu am atâtea răni și tu nu ai nici una.

Ca de obicei, Harald a râs.

— Privește-le ca pe niște lovituri din iubire, frățioare. Afecțiunea mea pentru tine a crescut atât de mult, încât trupul tău este acoperit cu semnele iubirii mele.

Mi-am strâns coiful și m-am ridicat.

— Şi mie mi-ar plăcea să-mi arăt în același fel sentimentele față de tine, am spus.

Ne-am reluat pozițiile. Am lansat un atac, avântându-mă și țintind picioarele lui Harald. El s-a lăsat în jos, parând cu scutul, în timp ce sabia i s-a ridicat amenințător spre capul meu.

Asaltul meu fusese totuși simulat, fără prea multă forță. Când Harald și-a lăsat scutul în jos pentru a para, m-am apropiat și mi-am trecut sabia peste el, proptindu-i scutul în pieptul meu și imobilizându-l. Astfel, în loc să-i opresc lovitura cu propriul meu scut, mi l-am ridicat deasupra capului, ca pe un acoperiș, și am lăsat mâna lui Harald și sabia să se izbească de acesta. Trebuie să fi părut o mișcare neîndemânatică, grăbită, născută din disperare. Speram să pară așa. Iute în reacții, ca întotdeauna, Harald a început să-și fluture sabia în jurul marginii scutului meu, pentru a lovi, căci părțile laterale îmi erau descoperite în întregime și lipsite de apărare din cauza manevrei mele neobișnuite.

De data aceasta am fost mai rapid. Încă ținându-mi scutul la același nivel, l-am împins înainte. Marginea lui a lovit partea din față a coifului lui Harald, care a răsunat ca un clopot. S-a uitat cruciș la mine și s-a dat înapoi bălăbănindu-se, cu brațele atârnându-i pe lângă corp. Am pășit în față și l-am împuns cu vârful sabiei din lemn în pântece, lăsându-l fără suflare, iar apoi mi-am încununat victoria izbindu-l cu putere în spate, când s-a răsucit.

Când și-a recăpătat suflul și și-a venit în fire, Harald a fost – dacă e cu putință așa ceva – chiar mai încântat decât mine de

înfrângerea suferită, de victoria pe care o repurtasem.

În seara aceea, în casa cea lungă, a spus povestea de multe ori, lui Sigrid, lui Ubbe și celorlalți soldați, de fapt, oricui era dispus să asculte.

— Halfdan chiar s-a născut pentru a fi războinic, zicea el de fiecare dată când istorisea. Nu eu l-am învățat aceste mișcări.

Harald și cu mine am rămas la masă, cu un urcior din ceramică plin cu bere între noi, la mult timp după ce toate vasele și resturile de mâncare fuseseră strânse, iar majoritatea celor din casă se duseseră la culcare. Umplusem urciorul de multe ori, căci Harald era foarte vesel și vorbăreț.

— Trebuie să îți arăt sabia mea, a spus brusc. Este o sabie foarte bună și foarte specială.

S-a dus împleticindu-se spre patul-cabină și s-a întors cu o boccea lungă și îngustă, învelită în piele de focă. A desfăcut-o și a scos la iveală o sabie lungă, în teaca ei. O văzusem atârnându-i la brâu de multe ori, dar nu îi dădusem vreo atenție deosebită. Teaca era din lemn, acoperită cu piele de căprioară, bine tăbăcită și vopsită într-un maroniu-închis. Vârful ei protector și gâtul acesteia, acolo unde intra lama, erau din argint, cu un model complicat înfățișând șerpi încolăciți. Trei benzi late din piele de bou, dispuse la distanță egală una de cealaltă și vopsite într-un verde-închis, împodobeau partea din mijloc. La cea de sub gâtul din argint fuseseră atașate două curele, pentru agățat.

Mânerul era mai simplu decât m-aș fi așteptat de la o armă bună. Văzusem săbiile purtate de Hrorik și de ceilalți, cu plăsele gravate și poleite cu argint, cupru ori aur. La sabia lui Harald, mânerul și măciulia erau din oțel simplu, deși îmi dădeam seama că era rodul unui meșteșug neasemuit. Nu se vedeau urme de ciocan sau găuri lăsate de fierarul care o făurise, iar metalul era bine finisat și lustruit. Garda era o bară dreaptă, simplă, cam cât cel mai lung deget al meu, conică la fiecare capăt. Mânerul era din lemn învelit în piele, iar măciulia era făcută din două bucăți mari și grele de oțel. Prima dintre ele era tot o bară, asemănătoare gărzii, dar doar pe jumătate ca lungime. Prins de ea prin două nituri era un oval mare, greu, din oțel, împărțit în trei lobi, lucrați cu măiestrie. Oțelul de pe mâner și măciulie era împodobit simplu, cu un model alcătuit din mici găuri date în metal și înnegrite cu cărbune în timpul

forjării.

— Aceasta este Biter, a spus Harald și a scos sabia din teacă.

Atunci am văzut că avea dreptate. Era, într-adevăr, o sabie foarte bună. Lama era îmbinată cu model. Fusese forjată prin alipirea barelor de oțel și fier, bătute împreună la temperaturi mari și îndoite una peste alta de sute de ori până când a ieșit o singură piesă de metal, alcătuită din mii de straturi subțiri de oțel și fier. Asemenea lame erau aproape imposibil de rupt și puteau rezista loviturilor celor mai ascuțite săbii.

Încă de la zece ani, îl ajutasem pe Gunnar, fierarul de pe proprietatea lui Hrorik, ori de câte ori avea nevoie să-și aprindă forja. Era unul dintre lucrurile bune pe care mi le aduseseră mâinile mele pricepute și mintea-mi isteață. Gunnar îmi povestise despre sudarea prin împăturire și despre săbiile legendare create astfel. Desigur, Gunnar nu avea o asemenea îndemânare – spunea că doar câțiva făurari de săbii, majoritatea în estul regatului Francilor, se pricepeau. Totuși, Gunnar știa să lucreze metalul și putea meșteșugi unelte pentru agricultură, arme simple sau feronerie pentru harnașamente, vase ori alte asemenea lucruri. Cu timpul, m-a învățat tot ce știa.

— Hrorik a luat ca pradă sabia atunci când a condus primul mare atac asupra negustorilor din Dorestad, mi-a explicat Harald. Când orașul a fost jefuit, el a dat peste prăvălia unui meșter săbier și a luat tot ce a găsit acolo. În mare parte, săbii terminate, de bună calitate, dar nimic extraordinar. Dar a găsit și cinci săbii din oțel împăturit, ca aceasta, însă doar lamele. Orice bărbat destul de bogat încât să-și permită o asemenea sabie dorește să-și aleagă el însuși modelul și podoabele mânerului. Francul a renunțat bucuros la săbii și lame în schimbul vieții și i-a spus lui Hrorik că cele cinci fuseseră bătute de un fierar faimos care locuia pe râul Rin, în inima ținutului franc.

Hrorik a păstrat două dintre săbii pentru el însuși. Pe-a treia i-a oferit-o regelui danez, iar pe cele două rămase le-a dăruit unor căpetenii care luaseră parte la raidul asupra cetății. Cu asemenea daruri generoase, alianțele capătă forță.

Una dintre lamele pe care Hrorik le-a păstrat a fost transformată în sabie pentru el. Aceea a fost sabia care l-a

însoțit în călătoria sa în Walhalla, pe vasul mortuar. Focul a mistuit-o și nu va mai fi de folos nici unui bărbat. Această sabie mi-a fost dăruită de către Hrorik, la festivalul Jul din anul în care am împlinit optsprezece ani. M-am gândit îndelung la modelul mânerului. Cu toate că am luat în calcul ideea unui mâner bogat, cu o măciulie poleită cu argint, așa cum avea Hrorik, până la urmă m-am hotărât să folosesc fier simplu, bine lucrat, pentru a scoate în evidență adevăratul țel al unei arme atât de bune.

Harald mi-a trecut sabia peste masă.

— Apuc-o, mi-a spus.

Ştiam, după mărime, că trebuia să fie cel puțin la fel de grea ca sabia pentru exerciții pe care o folosisem ca să tai puieții. Cu toate acestea, părea să aibă jumătate din greutatea aceleia.

Harald a zâmbit larg, văzându-mi uimirea.

— Magia stă în echilibru, mi-a spus el. Fierarul din Hedebey care a lucrat acest mâner pentru mine mai făcuse doi lobi pentru măciulie înainte, dar eu i-am refuzat. Asta are greutatea desăvârșită pentru a cumpăni sabia, echilibrând-o perfect în mână. De aceea pare mai ușoară decât este cu adevărat, putând să lovească iute, dar și să se retragă sprinten pentru apărare.

Harald a fost în vervă în noaptea aceea. A băut bere multă și, pentru că el tot turna, iar veselia lui era contagioasă, i-am ținut și eu isonul. Am simțit o schimbare subtilă în atitudinea lui față de mine, dar abia târziu în noapte mi-am dat seama ce auziseră urechile mele mai devreme. În seara aceea și de atunci încolo, Harald mi-a spus „Halfdan” sau „frate”. N-aveam să-l mai aud niciodată zicându-mi „frățioare”.

7. Arcul

În zilele care au urmat, am continuat să mânuim săbiile și scuturile din lemn, iar eu mi-am îmbunătățit iscusința. Pe măsură ce săptămânile treceau mai repede ca niciodată, câmpia se preschimba sub ochii noștri. Chiar dacă, numărând zilele de la festivalul Jul, ar fi trebuit să fie încă iarnă, semnele primăverii începuseră să apară peste tot. Crengile copacilor erau pline de muguri, așteptând să se deschidă în frunzulițe noi. Deasupra noastră, pe cer, stoluri de păsări treceau în fiecare zi, întorcându-se în Nord după călătoria în țările calde. Primele răsaduri au început să înverzească pământul, urmând a fi îngrijite de sclavi, sub supravegherea atentă a lui Ubbe. Peste tot în jurul nostru, oamenii de pe domeniu întâmpinau cu bucurie trezirea la viață, în timp ce Harald îmi dădea lecții despre arta de a ucide și despre război.

Acum Harald începuse să îmi varieze exercițiile. Am învățat să lupt cu sulița, folosind o bâtă lungă din lemn, cu vârful acoperit de un sac din piele. Am descoperit că, prin mișcările sale sprintene, o suliță poate adesea să lovească mult mai iute și mai puternic decât o sabie. De asemenea, am aflat că menținerea distanței atunci când lupți cu o suliță este mult mai importantă decât atunci când folosești o sabie. Dacă un mânuitor de sabie poate să înainteze până la vârful suliței, un adversar cu suliță este ca și neînarmat.

În alte zile, Harald le-a cerut ajutorul lui Ubbe, supraveghetorul, și altor luptători de pe domeniu. Am format două linii scurte de atac, din câte patru oameni fiecare, și am exersat tot felul de lupte toată ziulica, mânuind arme din lemn, pentru ca eu să învăț să lupt menținându-mi în același timp poziția față de luptătorii aflați de o parte și de alta.

Într-o după-amiază, a sosit un străin călare și a stat o vreme să ne privească luptându-ne. Purta zale de metal, avea un coif legat de șa și un scut atârnat de spate. Harald a oprit exercițiile și am mers acolo unde ne aștepta străinul. Harald și cu mine eram îmbrăcați în tunici simple din lână și aveam coifurile și scuturile uzate, pentru exerciții, și săbiile din lemn. Deși eram războinici, fără îndoială că arătam ca niște luptători oarecare.

— Primiți salutul meu! ne-a strigat străinul când ne-am

apropiat de el. Numele meu este Arnulf. Am un mesaj pentru căpitanul vostru, Hrorik, de la ruda sa, Horik, regele danezilor.

Am băgat de seamă că străinul ținea în mână o singură săgeată, vopsită în roșu. Mi-am dat seama că și Harald stătea cu ochii pe ea. Şi-a desfăcut coiful și l-a scos, apoi și-a șters sudoarea de pe frunte cu podul palmei.

— Mai ai drum lung până să îi poți transmite mesajul lui Hrorik, a răspuns el. Acum locuiește împreună cu zeii în Walhalla.

Răspunsul lui Harald l-a uimit pe străin, dar nu a părut să-l și descurajeze. Probabil că avea sarcina de a vizita multe căpetenii. Cu siguranță că unii dintre danezii războinici își pierdeau viața.

— Cum și când a murit? a întrebat Arnulf. Regele va dori să știe. Nu avea habar despre așa ceva atunci când m-a trimis, dar am călătorit multe zile și am bătut cale lungă.

— În Anglia, a răspuns Harald. Am atacat devreme pentru că era o iarnă blândă. Flota noastră a numărat patruzeci de vase. Mă surprinde că regele nu cunoaște deznodământul, căci una dintre căpeteniile care au mers cu noi a fost Haakon, unul dintre fiii lui. Puțini au supraviețuit acestei călătorii blestemate. Haakon a scăpat?

Călărețul a scuturat din cap. Acum pe chipul lui se citea tristețea.

— Nu pot spune. Ştiam, desigur, despre atacul în care pornise Haakon. Unul dintre camarazii mei a plecat pe același vas cu el. Dar nu de atât de mult timp, încât să așteptăm întoarcerea lui Haakon. Ceea ce mi-ai spus este foarte grav, într-adevăr. Trebuie să-mi mai dai amănunte, ca să-i pot povesti regelui. Dacă Haakon și războinicii care l-au însoțit sunt pierduți, regele va dori să știe.

— Dacă ai făcut o călătorie atât de lungă, trebuie să fii obosit. Eu sunt Harald, fiul mai mare al lui Hrorik, iar acesta este fratele meu, Halfdan. Acestea sunt pământurile mele acum. Ești bine-venit să te oprești din drum și să te odihnești aici, deși nu îți pot spune limpede dacă Haakon a fost unul dintre cei mulți care și-au găsit sfârșitul acolo.

În seara aceea, după ce am luat cina, am stat în jurul vetrei principale și am băut, în timp ce Harald și-a spus povestea

despre drumul blestemat în Anglia.

— Porți săgețile roșii care-i cheamă pe căpitani să-i slujească regelui la război, a spus Harald, când a terminat de istorisit.

Era o afirmație, dar și o întrebare.

— Da, a răspuns Arnulf, dând din cap. Regele a convocat un sfat de război. Toți nobilii săi și multe căpetenii importante sunt chemate. Hrorik a fost unul dintre căpitanii cărora le-a cerut sfatul. Regele dorește să pornească un război cu francii. Călătorii de pe tărâmurile francilor i-au spus că regii acestora se luptă între ei și apărarea lor se șubrezește.

Am fost surprins să-l aud pe Arnulf vorbind despre regii franci. Ştiam puține despre franci – sclavii nu aveau nevoie să învețe despre regi și tărâmuri de peste mări și țări, iar lecțiile lui Harald de până acum nu îmi destăinuiseră astfel de lucruri. Totuși, auzisem în anii trecuți povești despre franci, spuse seara. Erau cei mai puternici dușmani ai danezilor. Ştiam, ca toți danezii, de altfel, că pământurile noastre fuseseră invadate cu mulți ani în urmă de către regele lor, Carol, care, din vanitate, ceruse să fie numit cel Mare. Iar pământul danezilor fusese atacat din nou de către fiul său, care îi urmase la tron. Crezusem întotdeauna, în urma istoriilor pe care le auzisem, că francii au un singur rege și i-am spus acest lucru lui Harald.

— Vreme de mulți ani lucrurile au stat așa, mi-a zis el. Nu însă și acum. Bătrânul rege Carol a condus întregul ținut al francilor. A fost un luptător crunt, care a spulberat multe dintre triburile saxone care trăiau cândva în sudul regatului nostru și le-a luat pământurile pentru oamenii săi. Fiul lui a fost, de asemenea, un războinic curajos și a ocârmuit ținutul francilor tot singur. Dar nepoții regelui de odinioară nu s-au putut înțelege cine să ia tronul după moartea tatălui lor. Au împărțit ținutul francilor în trei regate, cerându-și fiecare partea.

Arnulf a încuviințat.

— Dar sunt oameni foarte lacomi și fiecare dintre cei trei visează să fie singurul rege al francilor, așa că se luptă între ei necontenit. Când vrei să ataci, e bine că dușmanii se războiesc între ei, căci astfel puterea lor scade.

— Poate că ar trebui să mergem la sfat, frate, și să ascultăm planurile de război ale regelui Horik, mi-a spus Harald, înghiontindu-mă cu cotul și zâmbind. Poate reușim să le arătăm

francilor cât de bine ți-ai învățat lecțiile.

— Va fi peste poate, a spus Arnulf.

Harald l-a privit cu răceală. Era un lucru neobișnuit la el. De obicei, atunci când era într-o dispoziție bună, veselia i se citea pe față. Dar, dacă simțea că cineva îl jignea – ceva ce puțini dintre cei care îl cunoșteau îndrăzneau să facă –, orice urmă de emoție dispărea de pe chipul său. Eu mai văzusem această transformare o singură dată, atunci când Toke, fiul lui Gunhild din prima căsătorie, încă mai locuia pe domeniul nostru. Nu exista o iubire frățească între Harald și Toke. Dar, la urma urmei, cel din urmă nu părea să simtă așa ceva pentru nimeni și nimic. Era un *berserk.*

— Eu sunt căpetenia aici, acum că Hrorik a murit, a spus Harald încet. De ce nu ar trebui să participăm la sfatul regelui în locul lui?

— Este doar o adunare restrânsă și am fost trimis, împreună cu alții, să chem oamenii, a răspuns Arnulf. Doar nobilii săi și câteva căpetenii ale căror povețe i s-au părut înțelepte în trecut. Numele tău nu se află pe listă. Îmi pare rău și nu vreau să te jignesc. Însă nu este hotărârea mea. Nu am puterea de a te pofti în locul lui Hrorik, tatăl tău. Dar sunt convins că, în cazul în care sfatul va alege calea războiului, sabia ta și cele ale oamenilor tăi vor fi bine primite.

— Fără îndoială, a spus Harald.

În seara aceea, nu a mai spus nimic. La scurt timp, s-a scuzat și s-a dus să se culce.

Arnulf a plecat a doua zi dis-de-dimineață. Şi atunci, și în ziua următoare, Harald a părut supărat. Era o latură a lui pe care n-o cunoșteam. Nu a râs și nici măcar nu a zâmbit în timpul exercițiilor noastre de luptă, așa cum îi era obiceiul, dar m-a atacat și împuns cu îndârjire.

Toți cei din casă simțeau furia lui și erau neliniștiți.

În cea de-a doua noapte, când am stat la masă, Sigrid și-a pus în gând să-l îmbărbăteze.

— Am poftă de vânat, a spus ea și a oftat. M-am săturat de carne de porc sărată și de pește afumat. Mă simt de parcă n-aș fi mâncat altceva toată iarna.

Gunhild, care stătea lângă vatră, i-a cântat în strună.

— Da, și mie mi-ar plăcea niște vânat proaspăt. De multă vreme n-am mai gustat așa ceva. Harald, tu și Halfdan ați putea face măcar un lucru util, să mergeți la vânătoare.

Să nu lași lucrurile în seama lui Gunhild! Sigrid sperase să-l facă pe Harald să uite că Arnulf îi nesocotise cinstea și poziția, iar Gunhild, încercând să ajute, reușise doar să-l insulte.

Harald, care băuse mult în noaptea aceea, a dat pe gât ultimul strop de bere din cană și s-a ridicat bătând cu pumnul în masă. A râgâit cu putere spre Gunhild. Ea s-a încruntat și și-a întors capul, ceea ce lui a părut să-i placă. Sigrid i-a zâmbit dulce, chiar dacă ochii îi trădau emoția.

— Ei bine, Halfdan, mi-a spus Harald, de vreme ce sora mea are poftă de vânat, presupun că mâine trebuie să încep să te învăț cum să tragi cu arcul. Va fi greu. Arcul nu este o armă pe care să o stăpânești ușor. Va fi doar un început. Dar, după ce îți arăt lucrurile de bază, ne vom lua un răgaz și vom pleca la vânătoare. Să sperăm că vom găsi o căprioară, ca să-ți arăt cum se face.

Atât Sigrid, cât și Gunhild și-au ascuns zâmbetele în spatele mâinilor, dar berea din pântecele și din capul lui Harald l-a împiedicat să observe.

— Lasă-mă să-ți arăt arcul meu, a adăugat Harald și a plecat de la masă.

Câteva clipe mai târziu, s-a întors cu arcul și mi l-a dat.

— Nu-i așa că e minunat?

L-am privit în treacăt, apoi l-am așezat pe masă și am terminat de mâncat. Era un arc bine făcut, care îi venea lui Harald până la umăr, cu ramuri largi, plate, care se ascuțeau spre mijlocul rotunjit. Nu l-aș fi numit un arc minunat, totuși.

— Este un arc bun. Sau cel puțin, ar trebui să fie, am spus printre îmbucături. Eu l-am făcut.

Harald s-a dat înapoi și s-a încruntat.

— Cum se poate? Ani întregi, Gudrod dulgherul a făurit toate arcurile și toate săgețile de pe pământurile noastre. El a făcut acest arc. El a meșteșugit și arcul lui Hrorik. El face arcurile pentru toți luptătorii care locuiesc aici.

Am scuturat din cap și i-am spus:

— Pe când eram doar un băiețandru, Gudrod mi-a arătat cum să tai doage din copac și să le dau forma arcurilor. M-a învățat cum să despic lemnul în stinghii și să le prefac în săgeți.

Mi-a arătat mie, pentru că aveam mâini pricepute și voia să pregătească un ucenic care să îl ajute cu treaba în atelierul său. Nu după mult timp, Gudrod mi-a spus că puteam găsi arcul ascuns în lemn mai repede decât el. Vreme de mai bine de trei ani eu am făcut fiecare arc de pe domeniu.

Harald a clătinat din cap, uimit. Nu m-a surprins că nu știa. Treaba sclavilor nu îl interesase niciodată. Până să devin fratele lui nici nu știuse că exist.

— Ei bine, pentru lecțiile de mâine și apoi pentru vânătoare, poți folosi arcul lui Hrorik. Presupun că tot tu l-ai făcut.

Am încuviințat. El a dat din cap.

— Un sclav care făurește arcuri! a spus el. Nu am mai auzit așa ceva. Suntem norocoși că nu ți-ai făcut și ție unul.

Am zâmbit.

— Lasă-mă să-ți arăt arcul meu, i-am zis.

Am ieșit din casa cea lungă și am intrat în șopronul în care Gudrod pusese la păstrare arcul pe care îmi dăduse voie să mi-l fac. Nu mă gândisem să îl aduc în casă, de când fusesem eliberat.

Trecuse puțin mai mult de un an de când Gudrod îmi spusese că mi-aș putea meșteșugi un arc. Alesesem să fac unul lung. Gudrod avea unul și îmi arătase cum să lucrez. Era mult mai greu, îmi explicase el, să dai formă părților unui asemenea arc, pentru că erau rotunjite, nu plate, și trebuiau subțiate cu grijă dinspre mânerul din mijloc până la margini, pentru a se îndoi la fel atunci când trăgeai de arc. La o asemenea formă, părțile trebuiau să fie mai lungi ca să se întindă ușor și egal și să arunce cu putere. Majoritatea bărbaților, îmi explicase Gudrod, credeau că un arc așa de lung e o povară și alegeau să tragă cu arcuri plate, în ciuda faptului că un arc lung, bine făcut, are o forță mult mai mare și trage mult mai departe.

Îmi făurisem arcul cu mare grijă, pentru că era singurul lucru de valoare pe care îl aveam. Era făcut din tisă, ca toate arcurile noastre, și, de la un capăt la altul, era aproape cu două brațe mai înalt decât mine. Îi înfășurasem mijlocul în piele, acolo unde îl strângeam cu mâna. Acoperisem capătul fiecărei părți cu vârfuri de corn de vită, cioplite pentru a susține capetele corzii. Ascuțisem vârfurile și împodobisem scobiturile fiecăruia cu inele înguste, pe care le făcusem din rămășițe de bronz pe care mi le dăduse Gunnar fierarul. Gudrod zâmbise

văzând un asemenea meșteșug.

— Faci un arc potrivit unui nobil, mi-a spus el. Ai grijă! Dacă atragi atenția asupra lui, sunt șanse să rămâi fără el.

Ştiam că Gudrod risca să intre în dizgrația lui Hrorik, îngăduindu-i unui sclav să aibă o armă. Toți stăpânii se tem că robii se vor ridica împotriva lor. Cred că Gudrod a făcut astfel pentru că el și cu mine iubeam arta modelării lemnului, plăcându-ne să descoperim obiectul ascuns înăuntru. Gudrod nu avea fii cărora să le transmită priceperea lui. M-a prevenit că, dacă arcul va ieși vreodată la lumină, vom spune că este al lui și că el doar mi-a dat voie să îl folosesc.

Arcul meu a rămas un secret păzit cu străşnicie, pe care la început doar Gudrod și cu mine îl știam. Ori de câte ori aveam timp, mă ducea în pădure, dincolo de ochii iscoditori, și mă învăța să trag cu arcul. Sub oblăduirea lui am învățat repede și mi-am dat seama că aveam ochi foarte buni pentru țintă și că sunt iscusit la trasul cu arcul, ceea ce m-a ajutat să devin un trăgător mult mai bun decât maestrul meu.

Mi-am îmbunătățit rapid arta, ajungând să vânez animale mici – păsări, veverițe, iepuri și alte asemenea – și, tot trăgând la ținte așa de mici și sprintene, am dobândit în curând și mai multă pricepere. Nu după mult timp, rareori ne întorceam fără vânat din drumețiile noastre prin pădure, iar Gudrod umplea cămara domeniului. Ubbe, cu ochii săi pătrunzători, a fost primul care ne-a descoperit taina. Gudrod, se părea, nu fusese niciodată un vânător talentat. La început, Ubbe a fost neliniștit când a aflat că eu eram, de fapt, cel care trăgea cu noul arc minunat al lui Gudrod. Totuși, ne-a îngăduit să continuăm și, în cele din urmă, a început să mă lase să merg singur în pădure și să vânez.

Chiar dacă pare ciudat, trebuie să îi mulțumesc lui Gunhild pentru asta. Îi plăcea să își varieze hrana cu vânat proaspăt și, cum Hrorik obișnuia să îi ignore cicăleala, îl sâcâia pe Ubbe, supraveghetorul căpeteniei, mustrându-l pentru lipsa de sârguință și de curaj la vânătoare a bărbaților de pe proprietate. Când și-a dat seama că eu mă întorceam întotdeauna cu vânat din pădure, Ubbe a hotărât că cea mai simplă cale de a o potoli pe Gunhild era să mă scutească de alte îndatoriri și să mă trimită în codru ori de câte ori îl chema ea.

Mie, desigur, îmi plăcea nespus. Nu cunoșteam altă

libertate în afară de a fi singur în pădure. În cele din urmă, Sigrid, dădaca ei și chiar și Gunhild – cele trei femei care se ocupau de pregătirea mesei lui Hrorik – au descoperit adevărata sursă a vânatului, dar dorința de a avea în continuare carne proaspătă și variată le-a determinat să intre în conspirația tăcerii.

Când m-am întors în sala casei lungi, i-am întins cu mândrie arcul lui Harald, ca să-l cerceteze. Avea trăgaciul mai puternic decât majoritatea arcurilor, dar eu îl puteam mânui cu ușurință, pentru că exersasem neîncetat. Mai mult decât arcul n-o iubeam decât pe mama. Chiar și în zilele când Ubbe nu mă trimitea în pădure să vânez, mă strecuram în șopron, seara, după ce îmi terminam munca, scoteam arcul din ascunzătoare, îl încordam și exersam în șura întunecată, cătând cu săgeți închipuite ținte care treceau prin fața mea, prin ușa deschisă.

Am așteptat emoționat, în timp ce Harald studia arcul, trecându-și mâinile de-a lungul lemnului și pipăindu-i netezimea și ascuțimea, apoi ștergând cu degetul mare benzile din bronz. Eram mândru de arcul meu și de mine, pentru că eu îl făurisem. Dar când m-a privit, de partea cealaltă a mesei, expresia feței lui mi s-a părut foarte stranie.

— Este un arc foarte, foarte bun, Halfdan, mi-a spus. Minunat, într-adevăr. Trebuie să înveți o lecție foarte importantă de la el. Într-o bună zi, vei avea pământuri și sclavi care să le muncească pentru tine. Dacă nu stai cu ochii pe ei, te vor păcăli mereu.

Am simțit că pălesc, iar stomacul mi s-a strâns, de parcă aș fi primit o lovitură. Din prima zi în care devenise fratele meu, simțisem recunoștință față de Harald, pentru dorința lui de a-și asuma rolul de învățător al meu. Cu timpul, am ajuns să am încredere în el, apoi am simțit prietenie și, în cele din urmă, iubire. Dar acum o furie rece m-a cuprins, de parcă Harald s-ar fi schimbat în fața ochilor mei. Nu mai recunoșteam în el pe cel mai bun prieten și pe fratele meu iubit. Îl vedeam din nou cu ochii unui sclav care își privește stăpânul. El era unul dintre ei, diferit față de mine și așa avea să fie întotdeauna.

— Nu, Harald, i-am zis eu încet. Nu asta spune lecția. Învățătura este că, dacă vezi în robii tăi doar ceva mai mult decât niște vite de povară și îi tratezi ca atare, atunci este singurul lucru pe care-l vei primi vreodată de la ei. Dar sclavii

sunt oameni, nu animale. Fiecare este altfel. Asemenea oricăror ființe omenești, unii au talente și haruri speciale. Tu și ceilalți ca tine, care au oameni în stăpânire, nu puteți cunoaște valoarea adevărată a supușilor voștri decât dacă aveți înțelepciunea și bunătatea de a-i trata ca pe niște oameni și de a-i încuraja să-și descopere și să-și folosească priceperea. Toată viața ta ai fost prea orb ca să vezi asta. Viața ta e ușoară pentru că a fost clădită pe truda nerecunoscută a sclavilor, dar tu nu ai nici măcar noblețea să te gândești la ei ca la niște ființe omenești.

Nu am furat din această casă când am făcut arcul. Înainte să-i dau formă, a fost doar o bucată de lemn fără însemnătate. Cu siguranță, tu nu ai îndemânarea de a da viață unui arc din acest ciot de lemn. În mâinile tale, nu ar fi decât un vreasc de foc. Ce am furat eu de la tine, Harald? O bucată de lemn de foc? Şi, spune-mi, când ai mâncat gâște, rațe și iepuri-de-câmp, de unde crezi că erau? Eu le-am vânat, cu această bucată de lemn de foc, adesea în ceasurile reci de dinainte de ivirea zorilor, când tu încă dormeai în patul tău cald, odihnindu-te după bețiile nopții sau făcându-ți poftele cu vreo sclavă de la bucătărie.

Îmi trecuse foamea. M-am ridicat și mi-am dus vasul în locul unde se afla unul dintre câinii de vânătoare, pe care l-am lăsat să dea gata rămășițele cinei.

În cameră era tăcere și nimeni nu mișca. Nimeni nu mai vorbise cu Harald în felul acesta. Nimeni. El era un om vesel și bine-dispus, mai puțin în momentele când se simțea jignit. Atunci trebuia să te temi de furia lui, pentru că putea fi ucigătoare. Sclavii din bucătărie mă priveau înmărmuriți, iar Sigrid rămăsese stană de piatră, cu ochii măriți de spaimă.

În cele din urmă, Harald a vorbit.

— Halfdan! m-a strigat el pe un ton sever. Vino aici!

Fața i se schimonosise de furie. Am început să-mi regret cuvintele. Speram ca ieșirea pe care o avusesem să nu mă coste iubirea fratelui meu. Mai mult, nădăjduiam să nu mă coste căminul sau chiar viața. Am mers încet și m-am oprit în fața lui, lângă locul unde ședea la masă.

A început să se înroșească la față. M-am temut că e semn rău. Apoi umerii au început să-i tremure și, o clipă mai târziu, a izbucnit în râs. Pe obraji îi curgeau lacrimi.

— N-am putut să mă mai abțin! a exclamat el.

Mi-am dat seama că furia lui fusese prefăcută. Încercase să mă sperie în glumă. Şi izbutise.

Când a reușit, în sfârșit, să se oprească din râs și să redevină serios, a continuat:

— Ai dreptate. Cuvintele mele au fost nedrepte. Îmi pare foarte rău. Astăzi tu ești învățătorul, nu eu.

A început să râdă iar.

— Dar uită-te și tu ce față ai făcut după ce ai vorbit și ți-ai dat seama ce ai spus!

De data aceasta, cu toții – Sigrid, eu, sclavii din bucătărie, până și Gunhild – am izbucnit în râs. Şi apoi a pierit orice urmă de supărare pe care Harald o avea de când cu vizita lui Arnulf.

Harald a ridicat arcul și l-a privit din nou.

— Înțeleg, a spus el, că asta înseamnă, de asemenea, că nu este nevoie să te învăț să tragi cu arcul înainte să mergem la vânătoare. Asta e bine. Mâine vom încerca să găsim o căprioară pentru Sigrid.

A doua zi, l-am trezit pe Harald cu mult înainte să se crape de ziuă.

— Cu siguranță, a zis el, după ce l-am scuturat ca să-l trezesc, toate căprioarele dorm la ora asta. Ar trebui să le urmăm bunul exemplu.

Harald nu fusese niciodată un vânător serios. Când vâna, din când în când, prefera să se folosească de câini sau de hăitași care să alerge după căprioare, mistreți ori alte animale. Dar astăzi chiar aveam de gând să-i fiu învățător și să-i arăt iscusința unui pădurar adevărat. Când eram trimis în pădure să aduc vânat – ca sclav –, nu aveam ogari care să ia urma animalelor și nici robi care să caute prin tufișuri și să mâne vânatul spre mine. A trebuit să mă bizui pe ochii, pe urechile și pe inteligența mea. Am învățat să le folosesc bine.

Am luat pâine, brânză și o butelcă mică plină cu apă, apoi am așteptat lângă casa cea lungă, cu arcul și săgețile la mine, până când Harald și-a făcut apariția, în sfârșit.

— Unde sunt ceilalți? Unde sunt câinii? m-a întrebat.

— Nu mai vine nimeni, i-am răspuns. Mergem doar noi doi.

— Dar cum vom găsi căprioara?

— Voi găsi eu una, am zis și am pornit.

Harald a mâncat pe drum merindele pe care le adusesem.

— Dacă vara ar fi mai aproape, am putea vâna în capătul pădurii, i-am explicat. În zori, căprioarelor le place să se strecoare afară din codru, ca să se hrănească din seceriș. Dar germenii primăverii abia au încolțit, așa că nimic nu le atrage încă. Va trebui să vânăm în adâncurile pădurii. La sfârșitul iernii și la începutul primăverii, este puțin nutreț. Ciutele vor scormoni pământul, la rădăcina stejarilor, căutând ghinde ascunse sub frunzele căzute sau se vor hrăni cu mugurii fragezi ai ramurilor verzi ori cu iarba proaspătă crescută pe marginea râurilor. Acum ne vom lua după râul care se scurge în fiord, lângă poalele dealului unde se află vasul morții. În pădure, pe malurile lui, sunt mulți stejari. Cred că este un loc bun în care să căutăm.

— De unde ai învățat cum se poartă jivinele pădurii, Halfdan? m-a întrebat Harald.

— Lui Gunhild și lui Sigrid le place vânat felurit la masă. Tu, Hrorik și nobilii casei vă duceați rar la vânătoare și, dacă aveați noroc, aduceați carne de cerb sau de mistreț. Dar nici unuia nu îi plăcea să vâneze iepuri, păsări sau alte animale mici. Nu vi se părea o îndeletnicire nobilă. Însă lui Gunhild și lui Sigrid le plăcea astfel de carne. Şi, la urma urmei, este și pe gustul tău.

Când eram încă un băiețel, Ubbe mă trimitea uneori în pădure ca să pun capcane pentru iepuri. În felul ăsta nu irosea munca pe care o putea face un sclav adult o zi întreagă. Atunci am început să învăț ascunzișurile pădurii și creaturile care trăiesc aici. Mai târziu, după ce Gudrod mi-a arătat cum să fac arcuri și să trag cu ele, am început să secer făpturile codrului cu săgețile. Învățasem să mă mișc la fel de încet ca și animalele.

— Ubbe știa despre arcul tău? a întrebat Harald.

— A aflat în cele din urmă, am răspuns. Dar era bucuros să aibă o sursă de vânat pentru cămară și nimeni altcineva nu avea îndemânarea ori interesul de a aduce carne sălbatică la fermă. Ori de câte ori mi se cerea să vânez, mergeam în pădure și zăboveam acolo cât mai mult timp. Era singurul loc în care mă simțeam liber.

— Era greu să fii sclav? a întrebat Harald. Mi-e greu să-mi închipui cum e.

— Dacă zi de zi nu ai putea face decât lucrurile pe care ți le

poruncește Gunhild sau Ubbe, în timp ce toți din jur își pot petrece timpul după pofta inimii, ți s-ar părea greu?

Harald a tăcut multă vreme. În cele din urmă, a răspuns:

— Nu cred că aș suporta. Cred că aș omorî pe cineva.

A zâmbit.

— Poate pe Gunhild, a adăugat. Pentru început. Apoi poate și pe alții. Nu mi-ar plăcea să mi se spună tot timpul ce trebuie să fac. Câte căprioare ai doborât în pădure? a întrebat apoi, schimbând subiectul.

— Nici una, am răspuns. Tu, Hrorik și nobilii mâncați carne de rață, iepure sau gâște fără să vă întrebați de unde era, dar carnea de cerb la masă, atunci când nici unul dintre voi nu fusese la vânătoare, ar fi stârnit prea multe întrebări, la care Ubbe nu ar fi putut răspunde. Dar am urmărit multe căprioare, ore în șir, doar pentru plăcerea de a le urmări. Am ajuns să le cunosc felul de a fi.

— Așadar, a spus Harald, părând mulțumit pentru prima oară de când îl trezisem în dimineața aceea, cel puțin în privința căprioarelor, sunt mai priceput ca tine. Eu am omorât multe.

Am zâmbit, dar nu am spus nimic.

Am mers o vreme în tăcere, apoi Harald a vorbit din nou:

— Trebuie să fi fost greu, a spus el. Toți acești ani în care ai vânat pentru noi. Cu toate acestea, ca sclav, nu ți s-a îngăduit să mănânci din această carne.

M-am înroșit la față.

— Ei bine, am spus, știi bine că trebuie să stai cu ochii pe robi, altminteri te vor fura de fiecare dată. Dacă Ubbe îmi zicea că Gunhild are nevoie de patru iepuri, eu omoram cinci și găteam unul în pădure. Mi-am mâncat porția de carne în pădure, ca și cum aș fi fost un om liber, strecurându-i mamei mele ce rămânea. Gunhild nu a fost niciodată prea isteață, iar Ubbe, dacă a bănuit ceva, pesemne nu i-a păsat.

Ajunsesem în locul unde râul ieșea din marginea pădurii, așa că n-am mai vorbit și am început să ne mișcăm în tăcere, ca și cum am fi aparținut codrului, împreună cu celelalte creaturi. O briză blândă bătea în josul râului, peste fețele noastre, în timp ce înaintam, ducând mirosul nostru departe de zona în care vânam.

În pădure, trunchiurile copacilor erau încă gri, dezgolite din

pricina iernii, chiar dacă mulți muguri din vârful ramurilor făgăduiau să se desfacă în curând. Fuioare de ceață pluteau deasupra apei. Zorii se apropiau cu repeziciune și, când cerul a început să se lumineze, am putut vedea mult mai departe, în susul râului.

Chiar în fața noastră, umărul din piatră al unui deal scund oprea cursul apei, forțându-l să-l ocolească. Atunci când am trecut de poalele colinei am văzut – departe, pe malul celălalt – un cerb care scormonea cu copitele pământul de la baza unui pâlc de stejari.

Am atins mâneca lui Harald, am dus un deget la buze și am arătat spre cerbul îndepărtat. Încet, în tăcere, ne-am dat înapoi, în spatele dealului. Harald s-a târât pe coate și în genunchi până unde își putea înălța capul destul ca să privească jivina. Mi-a șoptit peste umăr:

— E un cerb minunat, Halfdan! Sigrid ne va crede eroi, dacă i-l vom duce acasă, căci îi place carnea de cerb. Dacă am fi avut ogari care să-l gonească înspre noi! Cred că va trebui să stăm în spatele dealului, încercând să-l urmărim de destul de aproape, încât să-l putem ținti. Dar va fi greu.

În timp ce vorbea, am scos o săgeată din teacă și am pus-o în arc. Am inspirat adânc și am suflat spre ea, apoi m-am ridicat încet și, împingând arcul în față cu brațul drept, am tras de coardă cu toată puterea.

Harald m-a zărit și s-a întors spre mine. Ochii i s-au mărit, de parcă ar fi văzut o nenorocire. A șoptit:

— Nu, Halfdan! Nu! E prea departe!

Într-adevăr, era o țintă foarte îndepărtată. Nu aș fi încercat așa ceva, dacă nu aș fi ținut atât de mult să-mi impresionez fratele. Am privit cu atenție cerbul, apoi umărul din față, apoi un smoc de blană chiar în spatele piciorului. Când mi-am concentrat privirea la maximum, am tras.

Săgeata a zburat cu boltă prin aer și mi s-a părut o veșnicie până a ajuns la țintă. Când a auzit zgomotul, cerbul și-a ridicat privirea spre noi, încercând să vadă de unde vine. Mă simțeam de parcă m-ar fi privit drept în ochi și am șoptit:

— Dumnezeu să te aibă în pază!

Săgeata a lovit. Falnica necuvântătoare s-a întors de parcă ar fi vrut să fugă, s-a clătinat puțin, apoi a căzut.

Ne-am îndreptat spre locul unde zăcea, iar Harald a păstrat

tăcerea în tot acest timp. Săgeata străpunsese făptura și se înfipsese în pământ, la câțiva pași. Harald s-a urcat pe pradă și s-a uitat în josul râului, spre dealul de unde trăsesem.

— Halfdan, fratele meu, a zis el în sfârșit, nu am mai văzut o asemenea lovitură și nici nu am auzit, în cântece ori povești, ca așa ceva să se mai fi întâmplat. Nu am cunoscut nici un om în stare de așa ceva. Nu știu ce soartă vei avea. Nimeni nu știe ce soartă ne țes ursitoarele. Dar cred că tu ai fost hărăzit cu un mare dar de către zei. Ţi-o spun cu toată sinceritatea.

8. Toke

Când am ieșit din pădure, ducând cerbul pe o targă făcută din crengi, am fost întâmpinați cu urale, de parcă am fi fost niște eroi care se întorceau dintr-o călătorie plină de fapte mărețe. Astrid, care era la râu și își umplea butelcile cu apă, a alergat spre casă, strigându-le pe Sigrid și pe Gunhild.

Ele au aplaudat încântate când ne-au văzut, iar Sigrid, căreia nu îi plăceau peștele uscat și carnea de porc sărată – hrana noastră zilnică, de când Harald începuse să mă instruiască –, a alergat spre noi și a dansat în jurul prăzii, în timp ce noi am dus cerbul în șopron, ca să fie jupuit și tăiat, vorbind despre cum să-l gătească.

— Este atât de mare! a spus ea. Voi lua mușchii cei lungi aflați de-a lungul spinării și îi voi înfășura în cocă, apoi îi voi coace, stropiți cu bere și presărați cu ierburi. Din cerbul ăsta va fi destulă carne pentru a ne hrăni cu toții.

Ubbe și ceilalți se adunaseră deja de jur împrejur. Harald povestea vrăjit cum lovisem prada, exagerând puțin, deși – ca să spunem adevărul – nu era nevoie de așa ceva. Mi-am scos cuțitul și m-am lăsat pe vine, lângă trupul cerbului, începând să tai în dreptul sternului. Ubbe își puse mâna pe brațul meu și mă opri. Se aplecă și îmi șopti:

— Lasă-l pe Fasti. Este muncă de sclav.

Ubbe îi făcu semn lui Fasti, care se apropie, luă cuțitul cel lung din mâna lui Ubbe și îngenunche lângă vânat. Cu o tăietură rapidă, deschise pântecele cerbului și începu să-i scoată măruntaiele. Şi-a ferit privirea în timp ce eu îmi ștergeam cuțitul și îl băgam în teacă. Nici eu nu mă uitam la el. Mă simțeam ciudat și mă credeam cumva nedrept văzându-mi vechiul prieten făcând ceva ce ar fi trebuit să fac eu.

M-am ridicat privind în jur. Nimeni în afară de Ubbe nu părea să îmi fi băgat de seamă greșeala. Căci era o greșeală. Eram un om liber, dar mă purtasem ca un sclav, fără să îmi dau seama.

Harald râdea și vorbea cu Sigrid. Astrid a ieșit din casa cea lungă ducând două căni cu bere.

— Răcoritoare pentru vânătorii întorși acasă! a vestit ea cu un zâmbet luminos. Mâna ei a zăbovit o clipă pe cea a lui Harald atunci când i-a dat una dintre cupe.

Probabil că și Gunhild observase, căci a înfășurat ficatul cerbului într-o pânză și i l-a întins lui Astrid.

— Uite. Ia asta și du-te înăuntru, i-a spus ea. Taie-l în bucăți, pune-le pe frigări din crengi ascuțite și mai aruncă lemne pe foc. Vom mânca ficatul fript acum, ca o gustare specială, pentru a sărbători izbânda la vânătoare. Haide. La treabă!

Harald și-a dat capul pe spate și și-a golit cana dintr-o singură sorbitură lungă. Era un talent pe care toți bărbații de pe domeniu îl admirau. Când a isprăvit, a râgâit, m-a bătut pe spate, a râs și a zis:

— Ce frumoasă e viața, nu-i așa, frate? Este încă începutul dimineții, dar tu m-ai trezit devreme și m-ai pus la muncă grea. Astăzi ne vom odihni și nu vom mai face lecții. Este adevărat, tu ai fost învățătorul meu azi. În plus, aș vrea să fac o baie, ca să-mi scot frigul pădurii din oase și poate să trag un pui de somn după aceea. Am trudit din greu în ultimele săptămâni, încercând să te învăț tot ce știu despre căile unui războinic. Sunt multe de învățat.

Baia era lângă casa cea lungă, într-o aripă separată. În timp ce cada din lemn se umplea cu apă fierbinte, Harald și cu mine ne-am dezbrăcat și ne-am schimbat, tremurând, în haine pentru baie, răcorindu-ne cu apă rece, proaspătă. După ce ne-am curățat trupurile, ne-am vârât cu mare plăcere în cada cu apă aburindă, până la gât.

Sigrid a intrat cu un platou încărcat.

— Astăzi, spuse ea, vreau să vă ospătez ca pe doi regi. M-ați salvat. Dacă ar mai fi trebuit să mănânc pește sărat, cu siguranță mi-ar fi rămas în gât!

A întins fiecăruia câte un pocal mare din argint. Al meu era cald.

— Am amestecat vin franc cu mirodenii și miere, ne-a explicat ea, apoi ne-a întins câte o frigăruie din lemn, pe care fuseseră înfipte bucăți din ficatul cerbului, fripte la foc deschis.

Sucul fierbinte îmi curgea pe bărbie când mușcam flămând din bucățile proaspete de pe țepușă.

Când a isprăvit carnea și vinul, Harald a ieșit din apă și s-a înfășurat în mantie. Restul straielor au rămas pe bancă, în baie. Părul lung și blond îi atârna ud pe spate, iar picioarele și tălpile îi ieșeau de sub tivul mantiei. Dar și-a împins pieptul în față și, cu o demnitate gravă, de parcă ar fi avut o mantie

împărătească pe umeri, s-a întors spre Sigrid și a spus:

— Îți mulțumesc, sora mea, pentru ospățul regesc.

Apoi s-a răsucit spre mine și a adăugat:

— Învățătorule, cu îngăduința ta, voi merge și voi recupera somnul pe care mi l-ai furat de dimineață.

Nu aveam nici un chef să plec. Vinul amestecat cu miere și apa fierbinte alungau durerea și înțepeneala de după săptămâni de lupte și îmi alinau rănile.

Focul mocnea în vatra din baie, sub un ibric din fier, suspendat de un trepied. Sigrid a ridicat ibricul de pe foc și a turnat apă fierbinte în cadă.

— Dă-mi cana să ți-o umplu, mi-a spus ea.

Când s-a întors, avea în brațe un vraf de haine.

— Am cusut din nou, mi-a spus ea întinzându-mi vinul. Trebuie să ai mai multe rânduri de straie pe lângă cele de ceremonie pe care ți le-am făcut înainte și tunica veche.

A ridicat primul veșmânt, o mantie lungă din lână groasă, gri.

— Am făcut-o din cel mai gros fir ca să te apere de frig. Uleiurile naturale ale lânii o vor feri de apă chiar și pe ploaie torențială. Iar broșa din argint, în formă de inimă, cu care să prinzi mantia, a fost a tatei. Este din Irlanda, cum o poartă cei din poporul lui Derdriu. Sunt sigur că tata și-ar fi dorit să o ai tu. Şi, uite, am făcut pentru tine și tunica asta, tot din lână, dar dintr-un fir mai subțire. Nu am vopsit-o, ci am lăsat-o gri, așa cum este și mantia, întrucât știu că îți place pădurea și m-am gândit că acolo s-ar potrivi mai bine culoarea naturală a lânii. Pantalonii, însă, i-am vopsit maroniu – nu te poți îmbrăca numai în gri. Şi, în cele din urmă, i-am cerut lui Ubbe să îți facă pantofi noi.

Am întins mâna și am pipăit pantofii. Vârful era făcut din piele de căprioară, foarte fină, iar talpa era tăiată din cea mai groasă piele de pe spinarea unui taur. Ubbe era cel mai priceput la tăbăcirea și prelucrarea pieii de pe întregul domeniu. Nu mai avusesem niciodată pantofi ca aceia, pentru că el nu făcea încălțări pentru sclavi.

Mama mă iubise foarte mult și mă apărase cum putuse mai bine de loviturile vieții. Totuși, nimeni nu mă umpluse de daruri ca Sigrid.

— Sigrid, i-am spus, nu știu cum să-ți mulțumesc. Am rămas

fără cuvinte. Nici nu știu ce să cred. Nu sunt obișnuit cu o asemenea bunătate.

— Să crezi că ai o familie, mi-a spus ea. Gândește-te că sunt sora ta și că ce ți-am adus arată iubirea mea.

După aceea a tăcut și mi-a zâmbit. O familie! Ce gând ciudat! Nu avusesem niciodată o familie adevărată. Îmi plăcea.

Înainte, ca sclav, știusem doar că îi aparțineam lui Hrorik, că eram proprietatea lui. Dar acum făceam parte dintr-o familie. Aveam un frate și o soră. Era un sentiment al apartenenței cu totul diferit. Eram legați unul de altul prin iubire, nu prin proprietate.

Mi-am cercetat sora, care stătea și îmi zâmbea. În aparență, nu semăna câtuși de puțin cu mama – singurul om care m-a iubit cu adevărat, în afară de ea. Mama fusese de înălțime medie, cu păr negru ca pana corbului și ochi cenușii. Sigrid era înaltă și mlădioasă, precum Harald, care era fratele ei geamăn. Părul ei era auriu, mai degrabă ca soarele dimineții decât ca metalul, palid, așa cum îl avea Harald, iar ochii ei erau de un albastru adânc.

— Soră, pot să te întreb ceva personal? am spus.

— Sigur. Între un frate și o soră trebuie să existe deschidere, mi-a răspuns ea.

— Ești atât de frumoasă, și ca înfățișare, și ca fire, ești fiica unei căpetenii faimoase și ai cel mai înalt statut. Cum se face că nu ești căsătorită?

Sigrid a râs cu voioșie.

— Poate pentru că nu am primit adesea cuvinte atât de frumoase și cu siguranță nu din partea tinerilor aflați la doar un pas depărtare și fără haine pe ei.

M-am înroșit și m-am cufundat mai mult în apă.

— Adevăratul motiv este – a continuat ea și a zâmbit văzându-mi stânjeneala – că nu am aproape nici o amintire a mamei mele adevărate, care a murit pe când eu eram foarte mică. Mama ta, Derdriu, a fost singura mamă pe care am cunoscut-o. Mai târziu, când tata a luat-o de soție pe Gunhild, iar eu am crescut, Derdriu mi-a rămas foarte dragă. Era o sclavă, iar eu eram stăpână și știam amândouă acest lucru. Nu puteam să nu ținem seama că nu suntem de același rang, mai ales că Gunhild conducea gospodăria. Chiar dacă nu puteam împărtăși multe, în inimile noastre am continuat să simțim

prietenie și iubire.

De multe ori, Derdriu mi-a povestit cum a crescut în sufletul ei dragostea pentru tata și cum iubirea dintre ei a îmbobocit și s-a înălțat ca o floare primăvara – până a apărut Gunhild. Am văzut cu propriii mei ochi fericirea pe care o poate aduce iubirea dintre un bărbat și o femeie. Şi am văzut, de asemenea, în cazul tatei și al lui Gunhild, nefericirea unei căsătorii aranjate, în care nu există dragoste. Am hotărât să mă căsătoresc cu un bărbat pe care să-l iubesc.

Am rămas uimit văzând că Sigrid știa despre mama mea mult mai multe – despre sentimente, visuri și dezamăgiri – decât știam eu. Oare fusesem un fiu rău, atât de preocupat de propriile năzuințe și nevoi, încât încetasem să mă gândesc la ale mamei? Mama îmi dăduse totul, chiar și viața, iar eu îi dăruisem atât de puține!

Sigrid a continuat:

— Îmi amintesc foarte limpede dimineața în care i-am vestit tatei dorința mea. Vorbise la cină despre o căpetenie care locuia pe insula Fyn și care își căuta o soție. Mă așteptam să se înfurie, căci se supăra ori de câte ori cineva nu îi respecta voința și știam că pregătirea căsătoriei mele pentru a încheia o alianță îi putea aduce avantaje foarte mari. N-a fost singura noapte în care tata a cugetat cu glas tare la cine ar fi o partidă bună pentru mine. În loc să se înfurie însă, s-a întristat. Apoi mi-a luat mâinile în palmele lui, m-a sărutat pe frunte și mi-a dat binecuvântarea. „În privința asta”, mi-a spus, „ar trebui într-adevăr să-ți urmezi inima.” Cred că a vorbit așa regretând că el nu și-o urmase pe a lui. Până acum, inima mea nu a vorbit, așa că nu m-am căsătorit.

Hrorik îmi păruse întotdeauna un urs trezit din hibernare. Dar mama și Sigrid mi-l arătau cu totul altfel. Oare ce altceva îmi scăpa din ceea ce se afla dincolo de ceea ce vedeam?

— Iar Harald? am întrebat. El de ce nu este căsătorit?

Sigrid a râs din nou.

— Bănuiesc că vor mai trece ani buni până când Harald va fi gata să își ia o asemenea îndatorire. Cred că pentru el femeia e ca un platou cu bunătăți pe care să le deguste și nu duce lipsă de desfrânate care să îi facă pe plac. Acum o are la inimă pe Astrid. Într-adevăr, dacă nu l-ai fi ținut atât de ocupat în aceste săptămâni, nu știu cum aș fi tras-o departe de patul lui pentru

ca el să-și facă treaba.

Ceea ce îmi spunea Sigrid nu era o surpriză, desigur. Este greu să ai secrete într-o casă ca asta.

Sigrid s-a ridicat și și-a netezit șorțul.

— Trebuie să mă duc să pregătesc friptura. Mi-ar face mare plăcere să îți pui straiele noi, după ce îți termini baia, ca să văd cum îți vin.

Baia și vinul cu miere m-au moleșit. După ce m-am îmbrăcat, m-am întins pe banca așezată de-a lungul peretelui, privind mulțumit cum Sigrid și Gunhild pregăteau vânatul la vatra cea mare.

Deodată, Ing a deschis ușa. A stat o clipă, cât să-și tragă sufletul, apoi a spus gâfâind:

— Ubbe m-a trimis. L-a însărcinat pe Hrut să-i prevină pe săteni. Un vas a intrat în fiord cu pânzele ridicate. Unde este Harald?

Ușile patului-cabină în care dormea acesta s-au întredeschis și capul lui s-a ivit degrabă.

— Ce fel de vas? a întrebat.

— Nu am putut vedea destul de limpede, a răspuns Ing.

Nu era de mirare. Se știa că Ing nu vede prea bine. Dacă un uliu străbătea cerul pe deasupra lui, îl vedea rareori, chiar și după ce i-l arătai.

— Dar Ubbe a spus că se mișcă prea repede ca să fie o corabie de negoț, a adăugat el. A zis că trebuie să fie o navă de război.

Harald și-a tras capul înapoi. Imediat a ieșit îmbrăcat doar în pantaloni. Stând în picioare lângă pat, și-a tras tunica peste cap, apoi s-a așezat pe marginea patului, și-a pus încălțările și a legat șireturile în jurul gleznelor. În acest timp, trei nobili care locuiau pe proprietate au dat năvală în locul unde erau agățate scuturile și armele și și-au dat jos săbiile. Unul a scos și sabia lui Ubbe. Harald s-a ridicat și și-a prins cureaua și sabia.

— Halfdan! m-a strigat el. Adu-ți sabia și săgețile și urmează-mă la țărm.

Harald deja ieșea în fugă.

Când am trecut pe lângă ușile deschise ale patului lui Harald, ducându-mă să-mi iau arcul, am văzut-o pe Astrid înăuntru, aranjându-și hainele.

Harald și cei trei nobili nu mai alergau, dar mergeau iute. I-am prins din urmă înainte să ajungă la țărm.

— Crezi că sunt invadatori? am întrebat. N-ar trebui să ai armură și scut?

Harald a scuturat din cap.

— Este puțin probabil să fie invadatori. Ar fi o neghiobie să se apropie așa, ziua în amiaza mare, pe aici, unde sunt și alte sate, și domenii, nu foarte departe. Ar putea fi o cunoștință de-a lui Hrorik sau un vas viking care acum are bunuri de vândut sau la schimb.

— Atunci de ce v-ați adus săbiile? l-am întrebat.

— Un om înțelept își ține tot timpul armele asupra lui și are grijă atunci când intră pe o ușă, dacă nu știe ce se află dincolo de ea. Nu știm cine vine pe vas. Dacă îl întâmpinăm neînarmați, fără să arătăm că suntem precauți și stăm de veghe, slăbiciunea noastră i-ar putea ispiti pe corăbieri să o folosească.

Ubbe stătea pe mica movilă dintre pontoane, cu mâna streașină la ochi.

— Cred că recunosc pânzele, a spus. Pare să fie *Armăsarul Mării.*

În glasul lui se simțea dezgustul.

Harald a privit nava cu ochii mijiți o vreme, apoi a răspuns.

— Ubbe, întotdeauna ai avut ochi de vultur. Acum, că mi-ai spus, pot să deslușesc modelul pânzelor. Fratele Toke s-a întors, a zis el oftând.

Harald s-a răsucit și a văzut că Sigrid și Gunhild stăteau la distanță, aproape de casa cea lungă.

— Gunhild! a strigat el. Fiul tău a venit acasă!

Trecuseră aproape doi ani de când plecase Toke. Îmi aminteam foarte limpede. Fusese o iarnă grea, cu multă zăpadă, și adesea ne adunaserăm în casa cea lungă, lângă vatră. Era greu pentru toată lumea, dar mai ales pentru Toke. Era un *berserk.*

Unii cred că acești *berserk* nu sunt oameni și că își schimbă înfățișarea, uneori mergând prin lume luându-și chip de ființă omenească. Însă noaptea se prefac în jivine. Se spune că sunt capricioși și sălbatici în luptă. Eu unul nu cred, dar este sigur că *berserk* nu sunt precum ceilalți oameni. Majoritatea bărbaților, în toiul luptei, se pierd la un moment dat, în

tumultul acela de sânge și omoruri. Dar *berserk* sunt tot timpul în această stare, care îi bântuie în străfundul lor, așa cum o știucă stă ascunsă sub apă, așteptând să atace.

În iarna aceea, sclavii și chiar și câțiva nobili simțiseră greutatea pumnilor lui Toke, în accesele lui de furie cumplită. Toke și Harald se contraseră adesea, dar nu ajunseseră niciodată să se lovească.

Văzând vasul lui Toke venind înspre noi, mi-am amintit de neînțelegerea dintre acesta și Hrorik, ce dusese la plecarea lui. Începuse într-o noapte târziu, când, beat fiind, fiul lui Gunhild dăduse peste Astrid, care era singură. Acoperindu-i gura cu palma ca să o facă să tacă, o trăsese după el în staulul vitelor și o siluise cu sălbăticie. Apoi fata fugise plângând și strigând la Sigrid care, înfuriată la culme, îl trezise pe Hrorik.

Când el l-a înfruntat, Toke – care pe atunci era deja o brută uriașă, chiar dacă era doar cu un an mai mare decât Harald – i-a râs în față și l-a provocat pe Hrorik să facă ce-o pofti în privința fetei necinstite. Cred că în noaptea aceea căpetenia și-a dat seama că, într-o luptă fără arme, Toke ar putea să câștige. Altfel, nu văd de ce nu s-a năpustit asupra fiului vitreg după asemenea neobrăzare. Oricum, Hrorik nu a făcut decât să țipe și să amenințe, iar Toke, la fel.

După aceea în casă a plutit un aer otrăvit, dar violența nu s-a mai stârnit vreme de mai multe săptămâni. Apoi, într-o după-amiază, când mama a mers în coteț să caute ouă în cuiburile găinilor, l-a întâlnit pe Toke, care dădea târcoale, tot beat. Fără îndoială că nu s-a așteptat la atâta rezistență din partea unei femei atât de firave. Când a cuprins-o din spate, rupându-i hainele și apucând-o cu mâinile sale aspre, mama și-a înfipt unghiile în fața lui, zgâriindu-i obrajii și orbindu-l pe moment. S-a smuls din strânsoarea lui, dar el a urlat și s-a aruncat asupra ei ca un urs înfuriat.

Mama a apucat o furcă dintr-o căpiță de fân, s-a întors și i-a înfipt-o în coapsă chiar când s-a întors și a plesnit-o peste față cu podul palmei. Mama, aproape inconștientă, s-a dat înapoi împleticindu-se și a căzut pe fânul răspândit pe podea, în fața clăii. Ar fi fost complet lipsită de apărare, dacă Toke și-ar fi continuat atacul, dar n-a mai putut din cauza rănii.

Mă aflam în sala principală a casei când ea a ieșit din coteț împleticindu-se, plângând și strângându-și rochia sfâșiată. Fața

deja i se înroșise și i se umflase din cauza loviturii. Hrorik și Harald stăteau la masa cea mare, lângă foc, și jucau hnefatafl, în timp ce Sigrid, Gunhild și Astrid pregăteau masa de seară la vatră. Eu eram prin preajmă, smulgând penele unei rațe.

Toți ochii s-au întors spre ușa cotețului, auzind plânsetul mamei. Sigrid a aruncat vasul pe care îl ținea în mâini și a fugit spre ea. Hrorik a rămas nemișcat și tăcut, dar am văzut cum fața i se înroșea tot mai tare. Când Sigrid a adus-o pe mama, a șoptit un singur cuvânt, sugrumat de furie:

— Cine?

— Toke, a răspuns mama gâfâind.

Când i-a rostit numele, Toke a ieșit înjurând din coteț, ținându-și piciorul cu mâna, ca să oprească sângele, și a străbătut sala șchiopătând, până la patul-cabină. Văzând că era rănit, Gunhild a scos un strigăt de disperare și a alergat la el.

Hrorik s-a ridicat de la masă și s-a îndreptat spre camera lui de dormit. Când s-a întors, avea în mână securea de război. Mânerul era lung cât piciorul unui bărbat, iar lama, chiar dacă subțire și ușoară, avea o margine curbată, lată cât o palmă.

Toke zăcea de-a curmezișul pe patul său și înjura de mama focului, cu picioarele pe podea. Pantalonii îi erau trași în jos, iar Gunhild îngenunchease în fața lui, legându-i rana cu o bucată de pânză pe care o rupsese din rochie. A ridicat privirea și l-a văzut pe Hrorik apropiindu-se, cu securea în mână.

— Nu, Hrorik! Nu face asta! a țipat ea și a fugit să-l oprească.

Hrorik a înlăturat-o cu brațul, cu atâta forță că ea a căzut pe podea. Toți cei din casă – nobilii așezați pe bănci și sclavii la munca lor – priveau împietriți. Eram sigur și plin de speranță că aveam să-l văd pe Toke ciopârțit. Nu puteam să-mi dezlipesc ochii de la cele ce se întâmplau.

Când a ajuns la patul-cabină, Hrorik a legănat securea, lovind cu putere plăcile dintr-o parte a cabinei, sus, umplându-l pe Toke de așchii. Acesta a încercat să se ridice înainte ca tatăl lui vitreg să-și ridice din nou arma, dar Hrorik l-a lovit în față, doborându-l din nou în pat. A lovit cu securea iar, o dată, de două ori, de trei ori, ciopârțind ușile laterale și spatele, în timp ce Toke se ascundea ca un laș înăuntru, până când plăcile de pe toate părțile s-au făcut pulbere, iar cele de deasupra s-au prăbușit peste Toke.

Hrorik a ridicat un picior și a lovit plăcile căzute pe pieptul fiului său vitreg. Cred că am auzit un geamăt de sub lemnele împrăștiate.

— Ascultă-mă! a strigat căpetenia, aplecându-se înainte, ca să-și apropie fața de a lui Toke. De când m-am căsătorit cu mama ta, te-am crescut ca pe fiul meu și am încercat să-ți arăt toată bunătatea. Dar tu ești ca un animal sălbatic din pădurile mele. Nu respecți nimic și pe nimeni. Nu voi mai îngădui așa ceva. Îți dau vasul meu cel mic, *Armăsarul Mării.* Este un dar de despărțire mult mai generos decât meriți. Ia-l și mâine să nu te mai găsesc aici. După aceea, să nu-mi mai ceri nimic. Dacă nu pleci, dacă alegi să rămâi și mai au loc sfade, nu mă voi mai stăpâni, așa cum am făcut astăzi. Va fi vărsare de sânge.

A fost o noapte încărcată. Mama nu a dormit deloc. A stat lângă vatra principală și a întreținut focul. Eu am rămas lângă ea, ajutând-o să mai pună vreascuri. I-am stat alături și i-am spus să nu se teamă și că eu nu voi lăsa să i se întâmple nimic. Era o făgăduială în van, pentru că și eu mă temeam. Speram că Toke ne va lăsa în pace, întrucât știam că eram neputincios în fața lui. Majoritatea bărbaților ar fi fost, iar eu nu eram decât un copil. Toke mă bătuse de prea multe ori până atunci, doar pentru plăcerea de a-mi provoca durere, ca să-mi fac iluzii că aș putea ține piept forței și hotărârii lui.

A plecat în ziua următoare, cu un echipaj de doar zece oameni. Nici unul dintre nobilii lui Hrorik care locuiau în vecinătatea lui Toke nu au vrut să-l însoțească. Corăbierii lui erau săteni, fii care nu se înțelegeau cu părinții sau frați mai tineri care nu aveau speranțe să facă avere acasă.

Nici Hrorik, nici Harald și nici Sigrid nu au venit să-l vadă pe Toke plecând în ziua aceea posomorâtă de iarnă. Doar Gunhild a coborât pe mal, ca să-l conducă. De fapt, doar Gunhild și cu mine, căci curiozitatea mă împinsese să mă strecor până la țărm și să privesc din spatele pontonului.

— Unde o să te duci? am auzit-o pe Gunhild văicărindu-se. Cum o să supraviețuiești cu un echipaj atât de mic?

— O să izbândesc, a răspuns el înțepat. Vom călători până la Dublintown, în Irlanda. Am auzit că acolo au nevoie de bărbați buni de luptă. Îmi voi duce echipajul în Dublin.

La porunca lui, oamenii au început să vâslească, îndepărtându-se de debarcader. Un vânt înghețat bătea spre

mal. Şi-au ridicat catargul, lăsând pânzele să se umfle, și au tras de ele, ca să le potrivească în bătaia vântului. Vasul s-a îndepărtat, prinzând viteză, cu Toke la pupa, cârmind. Am văzut că a rămas nemișcat la cârmă și nu a mai privit nici măcar o dată înapoi. Speram să nu-l mai văd niciodată.

Nu s-a mai întors de atunci vreme de doi ani. Mă întrebam ce anume îl făcuse să vină acum.

Când vasul s-a apropiat, am putut să deslușesc semnul de pe capul din lemn al calului, ridicat pe provă, de la care îi provenea numele. Fusese cioplit de Gudrod, dulgherul, cu grijă și în amănunt, așa că era ușor de recunoscut și, în același timp, o creatură ciudată și fantastică, sălbatică și primejdioasă.

O astfel de fiară, mult mai înspăimântătoare și mai periculoasă decât o statuie cioplită, se afla la pupa. Acolo stătea Toke, cu brațele încrucișate la piept, lângă cârmaci.

Dacă Harald era slab și suplu, având grația amenințătoare a unei feline, Toke avea înfățișare, fire și putere de urs. Umerii îi erau atât de lați, iar pieptul atât de gros, încât capul lui părea prea mic pentru un asemenea trup. Poate că la fel credea și Toke, de vreme ce își lăsase barba neagră și părul să-i crească. Fluturau în vânt asemenea unei coame.

Pe măsură ce vasul continua să se apropie de mal, am putut vedea că, judecând după comorile pe care le purta, cei doi ani de când plecase fuseseră buni. Cercei de argint îi atârnau la fiecare ureche și încheieturile groase ale mâinilor erau acoperite cu mai multe brățări. Pe fiecare umăr purta câte un colier din argint răsucit. Dacă ar fi avut gât, cu siguranță că și l-ar fi împodobit și pe acesta cu un colier de argint. În afară de giuvaiere, era îmbrăcat cu o tunică fără mâneci, făcută din blană aspră și maronie de urs, trasă peste cămașă, și pantaloni din lână, vișinii. Purta cizme înalte din piele neagră.

Toke și-a îndreptat corabia drept spre debarcader. *Vulturul Roșu,* vasul lui Hrorik – acum, al lui Harald –, fusese tras de mult la mal și dus la adăpostul pontonului. Corăbierii lui Toke păreau grosolani, dar mânuiau nava cu îndemânare și au adus-o cu ușurință și pricepere la mal. Ubbe i-a îndemnat pe doi dintre oamenii noștri să-i ajute să lege vasul.

Toke a venit singur și a coborât fudul pe pontonul îngust. L-am întâmpinat când a ajuns la mal. Harald a dat din cap cu răceală.

— Toke, a spus el, mă așteptam să ne întâlnim din nou în Anglia, dar soarta a vrut altfel.

— Fiule, a adăugat Gunhild, tatăl tău a murit.

El a privit-o nepăsător pe mama pe care nu o mai văzuse de doi ani și a răspuns:

— Tatăl meu a murit cu mulți ani în urmă, în primul atac din Dorestad. Am auzit, totuși, că bărbatul cu care te-ai căsătorit și-a dat duhul sau e în agonie și de aceea *Vulturul Roșu* a fugit din mijlocul bătăliei cu englezii sau i-a abandonat pe cei care se luptau acolo.

Era clar, timpul nu îl îmbunase pe Toke. Îl uram. Îl uram și mă temeam de el.

Sigrid stătea în spatele meu. I-am simțit trupul crispându-se și am auzit-o icnind când Toke a spus că *Vulturul Roșu* a fugit din mijlocul bătăliei. Harald omorâse oameni pentru insulte mai puțin grave.

Am rămas cu toții tăcuți, așteptând să vedem ce avea să se mai întâmple. Toke stătea rânjind, cu mâinile în șolduri, privindu-l pe Harald și așteptându-i reacția. Acesta stătea nemișcat, fără nici o expresie pe chip, uitându-se la fratele lui vitreg de parcă s-ar fi hotărât unde era mai bine să-l străpungă.

Deodată, Harald a zâmbit și a vorbit. Se purta ca și cum nu ar fi auzit nici o ocară.

— Cum ai aflat despre bătălie? Din ziua aceea m-am tot întrebat câte alte vase au scăpat din capcană.

Am auzit-o pe Sigrid răsuflând lung, ușurată. Toke a părut nedumerit, ca și cum n-ar fi fost sigur cum să ia răspunsul lui Harald, căci acesta nu părea nici furios în urma jignirii, nici temător din cauza provocării lui.

— Alte două vase au scăpat de englezi în acea zi, a răspuns el în cele din urmă. O parte din echipajul unuia a văzut cum Hrorik a fost ridicat la bordul *Vulturului Roșu.* Sângera. Am bănuit că era mort sau în agonie.

— Hrorik a murit în noaptea după ce a sosit aici, a spus Harald încet. De ce ai venit? Dorești să-i vizitezi mormântul și să-l cinstești așa cum n-ai făcut-o niciodată când era în viață?

Toke și-a dres glasul și a scuipat pe jos.

— La două zile după bătălie, vasele noastre din Dublin au găsit cele două corăbii rămase din flota daneză care se luptase cu englezii și ne-am unit forțele. Armata engleză se retrăsese

deja, dar noi le-am devastat pământurile. Dacă a trebuit să-l cinstesc pe Hrorik, am făcut-o vărsând sângele englezilor.

— Atunci, a întrebat Harald, zâmbind amuzat, dacă morții au fost slăviți cum se cuvine, ce cauți aici? Cu siguranță nu te aștepți, nici acum, când Hrorik nu mai este, să fii primit bine.

Asprimea răspunsului l-a luat pe Toke prin surprindere.

— Adică ani întregi casa mea n-a fost aici? s-a burzuluit el.

— Ba a fost. Tu ai ales, prin faptele tale, să faci în așa fel încât să nu mai fie casa ta.

— Am venit, a spus Toke, să văd dacă am partea mea de moștenire.

Harald a scuturat din cap, surâzând disprețuitor.

— Așadar, ai venit să iei moștenire de la un bărbat despre care zici că nu a fost tatăl tău, ci doar bărbatul cu care s-a căsătorit mama ta? Un bărbat pe care l-ai ocărât, față de care nu ai arătat nici respect, nici cinste, deși te-a crescut ca pe un fiu și te-a tratat cum se cuvine? Din partea unuia care în cele din urmă te-a alungat de pe aceste pământuri și ți-a spus să nu te mai întorci niciodată aștepți tu moștenire? Ai o viziune ciudată asupra lumii, Toke. Călătoria ta a fost în van. Singura moștenire pe care Hrorik ți-a lăsat-o este cea care te-a adus aici. *Armăsarul Mării* a fost moștenirea ta. Şi, dându-ți atât de mult, Hrorik a fost un om și un tată vitreg mult mai bun decât ai fi meritat.

Harald și Toke s-au privit în ochi. Se urau de ani buni. Pe când erau băiețandri, Toke – un taur încă de pe atunci – se lua fără încetare de Harald, care era mai plăpând și nu la fel de puternic. Bătăile au încetat în anul în care Harald a împlinit nouă ani. Acela a fost anul în care a renunțat să mai încerce să-și măsoare puterea cu Toke.

Într-o după-amiază, când Toke i-a umplut nasul de sânge și l-a lovit de prea multe ori, Harald s-a ridicat ținând o piatră în mână, mare cât un pumn de bărbat, și i-a aruncat-o în față. Toke a căzut pe spate, fără simțire. Harald s-a urcat pe pieptul lui și a început să-l lovească până când fața i s-a umplut de sânge. Doar duritatea craniului lui Toke și faptul că Hrorik a venit repede și l-a îndepărtat pe Harald i-au salvat viața. A zăcut fără simțire întreaga zi, iar chipul lui încă mai purta urmele bătăii.

Încăierarea lor s-a prefăcut într-o amintire pe care am

prețuit-o în anii care au urmat, când Toke și-a revărsat pumnii asupra mea. Se lua de oricine era mai mic decât el – oricine se temea de el –, dar părea să nutrească o ură specială față de mine. Poate pentru că fusesem martorul înfrângerii și umilirii lui de către Harald. Când i-am văzut luptându-se, mi-am dat seama pentru prima dată că în spatele blândeții lui Harald se afla o hotărâre ucigătoare, care ieșea la iveală dacă era îndeajuns de ațâțat.

Gunhild a pășit în față.

— Doar nu ai de gând să-l alungi pe Toke fără să-i oferi ospitalitatea casei noastre la noapte, i-a spus ea lui Harald. Ai face asta și pentru un străin, care a călătorit atât de mult. Toke este fiul meu. Nu l-am văzut de doi ani. Nu îl întoarce. Lasă-l pe el și pe oamenii săi să se odihnească, numai noaptea asta. Dacă nu, n-o să fie bine.

Harald a oftat. Exista un cod al ospitalității care trebuia respectat. Personal, cred că ar fi trebuit să nu țină seama de el. Era mult mai manierat decât aș fi fost eu. Şi mult mai curajos.

— Tu și oamenii tăi vă puteți odihni aici la noapte, i-a spus lui Toke. Puteți lua cina împreună cu noi în casa cea lungă. Dar veți dormi pe vas și veți pleca în zori.

Harald s-a întors spre mine și a spus:

— Haide, Halfdan. Să ne întoarcem acasă. Trebuie să vorbim.

Pentru prima dată de când sosise, Toke m-a privit.

— Lucrurile s-au schimbat mult de când am plecat, a spus el surprins. Acum sclavii poartă straie fine și au arme. Întotdeauna am crezut că Hrorik nu știe să își țină casa prea bine, dar asta mă uimește până și pe mine.

Sigrid și-a pus brațul în jurul umerilor mei și a vorbit astfel:

— Halfdan este un om liber și fratele nostru. Hrorik l-a recunoscut înainte de a muri.

— Nebun bătrân! a exclamat Toke, scuturând din cap scârbit. Cu cât sunt mai mulți porcușori care să sugă la țâță, cu atât rămâne mai puțin lapte pentru toți. Iar mama băiatului?

— L-a însoțit pe Hrorik pe ultimul drum, pe vasul morții, a răspuns Sigrid.

— Asta, a comentat Toke, este un păcat și o pierdere. De abia așteptam să o cunosc mai bine pe Derdriu cu ocazia acestei vizite, acum, că bătrânul nu mai este.

Am simțit cum mi se urcă sângele la cap. Toke și-a lăsat capul pe spate și a râs văzându-mi reacția. În acel moment, dacă aș fi avut îndemânarea și curajul lui Harald, l-aș fi provocat pe Toke și l-aș fi omorât atunci și acolo, pe plajă. Dar nu aveam nici îndemânarea și nici curajul lui. Nu aveam decât furie, iar mâinile îmi tremurau din pricina asta. Dar încă mai puternică decât furia era frica. Toke încă mă înspăimânta. Ştiam că nu am putere în fața ocărilor sale, așa cum în anii trecuți fusesem neajutorat în fața bătăilor sale. Ştiam că, dacă l-aș fi provocat pe Toke la duel, aș fi murit.

Toke s-a întors și a strigat spre cârmaciul său:

— Snorre! Tu și oamenii tăi rămâneți pe vas pentru moment. Eu merg în casa cea lungă, ca să o vizitez pe mama.

Pentru prima dată am observat încărcătura vasului. Aproape douăzeci de femei și fetițe, iar bărbați pe jumătate dintr-atât erau înghesuiți în mijlocul corabiei, legați cu lanțuri. Toke a văzut cum mă holbam la ei.

— Sunt sclavi, băiete, mi-a spus el. Așa cum ai fost și tu. Cum ar trebui să fii încă. I-am luat din Anglia. Mergem la târgul de sclavi de la Birka pentru a-i vinde. Femeile cu părul blond se vând cel mai bine acolo, iar cumpărătorii provin din țările arabe.

— Bărbații par războinici, remarcă Ubbe. Asemenea bărbați să ajungă bieți robi.

— Varegii îi vor cumpăra, răspunse Toke. Le plac sclavii cu spinarea puternică, în stare să sape în minele de fier.

I-am privit pe prizonierii de pe nava lui Toke. Cu toții erau murdari și cu părul încâlcit. Unii dintre ei aveau tăieturi și răni proaspete, de parcă ar fi fost bătuți de curând. Ştiam pe propria mea piele că Toke se repezea cu pumnii sau biciul la sclavi. Captivii mă priveau disperați și îngroziți, demni de toată mila. Mi-am întors privirea. Nu puteam face nimic pentru ei, după cum nimeni nu putea. Îi aparțineau lui Toke acum. Soarta țesută de ursitoare le fusese deja pecetluită.

După ce ne-am întors în casa cea lungă, Toke s-a retras cu Gunhild în camera ei. Harald nu îi ceruse să se mute de acolo după moartea lui Hrorik, deși, ca stăpân, ar fi avut dreptul să ia încăperea aceea pentru el. Pentru moment cel puțin, se mulțumea cu patul-cabină.

Harald s-a așezat la masa principală, lângă vatră.

— Sigrid, Halfdan, veniți lângă mine, a spus el. Trebuie să discutăm o chestiune de familie.

M-am așezat în fața lui Harald. Sigrid a adus căni și o carafă cu bere. După ce a umplut și a împărțit cănile, a venit lângă Harald.

— Iată cum stau lucrurile, mi-a zis Harald. Sigrid știe deja, dar este timpul să îți spunem și ție. Am sperat să alegem noi momentul, dar venirea lui Toke m-a luat pe nepregătite. Fără îndoială că Gunhild îi destăinuiește acum lui Toke ceea ce îți voi spune.

După cum știi, Hrorik a murit chiar înainte de zorii zilei de după întoarcerea din Anglia. În toiul nopții de dinainte, a dat porunci pentru împărțirea moștenirii: lui Gunhild i-a dat dreptul de a locui pe domeniu cât timp dorește, până la moarte sau până când se căsătorește. De asemenea, i-a lăsat un cufăr din lemn, împodobit cu fildeș și argint, pe care Hrorik l-a capturat în atacul său din Dorestad și pe care i l-a dat atunci când s-au căsătorit, ca dar de nuntă. Înainte de a muri, i-a dat dreptul să umple cufărul cu ce giuvaiere, monede de argint sau alte valori dorește din comoara lui. Gunhild e prima care are dreptul de a alege dintre obiectele prețioase ale lui Hrorik, înainte ca oricine altcineva să-și ia partea.

Sigrid oftă.

— Iar Gunhild deja a luat. Şi-a ales ce a vrut și a umplut cufărul.

— Lui Sigrid, Hrorik i-a lăsat două cufere mici din lemn sculptat, pe care le-a luat din Irlanda. Şi ea urmează să le umple cu podoabele și monedele care îi plac, după ce Gunhild și-a luat partea. Aceste cufere cu comori vor fi zestrea ei. Domeniul, a continuat Harald, și *Vulturul Roșu* mi le-a lăsat mie, plus orice mai rămâne după împărțirea celorlalte daruri.

— Așa este, adăugă Sigrid, dând din cap. Şi eu mi-am ales deja partea.

Nu înțelegeam de ce Harald îmi spunea mie aceste lucruri. Nu părea să fie treaba mea. Dar ce mi-a dezvăluit după aceea m-a lămurit.

— Hrorik ți-a lăsat și ție o moștenire, Halfdan. Avea o bucată de pământ în nordul Iutlandei, pe Limfjord, deși în ultimii ani a dat rareori pe acolo. Ţi-a dat-o ție.

Am rămas cu ochii ațintiți asupra lui Harald, neștiind ce să

spun. Nu mă așteptasem ca Hrorik să îmi dea altceva în afara libertății. Mintea mea nu putea să înțeleagă așa ceva. Eu, un fost sclav, dețineam acum pământ? Şi nu era deloc puțin.

Vocea furioasă a lui Toke a răsunat deodată dinspre camera de dormit a lui Gunhild.

— De ce sunt mânios? striga acesta. De ce nu înțelegi, mamă? Soțul tău nu mi-a lăsat nimic! Nimic! Dar i-a dat pământ unui sclav!

Gunhild i-a răspuns destul de tare cât să o aud și pe ea.

— Ţi-a dat un vas, Toke. Iar tu ești singurul moștenitor al tatălui meu, contele Eirik, ce deține proprietăți vaste pe insula Fyn. Când va muri tata, regele ți-ar putea lăsa ție totul.

— Ei! strigă Toke. Bătrânul pare hotărât să trăiască o veșnicie. În plus, tu, dragă mamă, fără îndoială că te vei căsători din nou și îi vei face noului soț plozi cu care să-mi împart moștenirea. Iar bărbatul pe care îl vei lua ar putea să fie pe placul regelui și să fie considerat un nobil mai potrivit decât mine. Nu am răbdarea să intru în grații la curtea unui monarh.

Şi nici maniere n-ai, mi-am spus. Într-o săptămână petrecută la curtea unui rege, grosolănia l-ar duce, fără îndoială, pe câmpul de execuție, iar capul i-ar fi înfipt într-o țepușă.

— Toke pare foarte nemulțumit de cum a fost împărțită averea, comentă Sigrid.

Harald ridică din umeri.

— Toke este un *berserk,* răspunse el. Încă din fragedă copilărie avea mințile întunecate. În general, este un om nefericit, furios pe orice... sau pe nimic.

O vreme, Toke și Gunhild au vorbit în șoaptă și nu am putut desluși nimic din locul în care stăteam. Apoi vocea lui s-a auzit din nou, plină de mânie, străbătând casa.

— Ai ars sabia lui Hrorik? Nu te-ai gândit la mine? Casa asta e plină de netoți!

Când i-a răspuns, glasul lui Gunhild era aspru și, de data asta, țipa și ea de furie.

— Da, Hrorik și-a luat sabia cu el pe ultimul drum. Chiar eu i-am așezat-o pe trup. A fost un căpitan și un războinic măreț. I se cuvine să aibă arme care se potrivesc rangului său în Walhalla.

Cred că a fost singura dată când am auzit-o pe Gunhild apărându-l pe Hrorik. Toke avea un talent special. Putea jigni

pe oricine, chiar și pe propria lui mamă. Seara promitea să fie una sumbră.

Nu pot descrie cina de atunci ca pe o sărbătoare, deși în mod normal am fi numit-o astfel, căci era o bucurie să avem oaspeți. În aer plutea ceva amenințător chiar de la început. Gunhild a făcut tot ce i-a stat în putință. A pus să fie tăiată o oaie grasă și a pregătit o tocană bună cu orz. De asemenea, a adus carne de cerb. Friptura specială de cerb pe care Sigrid fusese atât de încântată să o pregătească a fost servită la masa principală, la care stăteam în seara asta Harald, Sigrid, Gunhild, Ubbe, Ase și eu, plus Toke și cârmaciul său, Snorre.

Lucrurile au mers prost de la bun început. Membrii echipajului lui Toke au sosit la poartă, înarmați. Harald a rămas în dreptul ușii și nu i-a lăsat să intre.

— Nu este obiceiul acestei case să luăm cina de parcă ne-am aștepta la un atac, i-a spus el lui Toke. Oamenii tăi trebuie să-și lase armele afară înainte să intre.

— În Dublin nu se obișnuiește așa, s-a împotrivit Toke. Suntem războinici și ne așteptăm să fim tratați ca atare.

— Aici nu sunteți în Dublin, a răspuns Harald. Vă aflați sub acoperișul meu și trebuie să respectați regulile casei. Dacă nu vă place, nu intrați. Tu, fiind căpitan, îți poți aduce sabia, dar oamenii tăi trebuie să-și lase armele aici, altminteri acest acoperiș nu îi va găzdui.

Cei doi s-au privit câteva clipe. Apoi Toke a făcut un semn, și ai lui și-au lăsat armele grămadă la ușă și au intrat. Mesele de petrecere fuseseră așezate de-a lungul sălii și la fiecare masă luptătorii noștri erau așezați de o parte, iar oamenii lui Toke, de cealaltă. Înainte să-și ocupe locul în capul mesei, Harald a mers la patul său cabină, și-a scos sabia și și-a prins-o la brâu.

În timpul cinei, Harald nu a avut nici un chef de vorbă. Răbdarea lui față de mitocănia lui Toke se isprăvise și părea amenințător, ca un vas cu apă care începe să dea în clocot. Snorre a încercat să o atragă pe Sigrid în conversație, dar încercările sale au constat mai degrabă în priviri pofticioase și cuvinte îndrăznețe. Destul de repede Sigrid a plecat de la masă pentru a o ajuta pe Astrid la vatră.

Eu stăteam între Harald și Ubbe. Acesta din urmă era un om

taciturn, dar m-a surprins pentru că l-a ținut pe Toke de vorbă, punându-i întrebări despre Irlanda, cerându-i amănunte despre atacurile pe care le dăduse acolo. Toke a părut măgulit de această atenție și dornic să-și povestească faptele glorioase. A mărturisit până și faptul că în Dublin a ajuns să aibă reputație de poet și a recitat câteva versuri:

Lupi irlandezi
Mergând în haite,
Dinții lor – oțel ascuțit –,
Vânează navigatorii,
Războinici din Nord –
Prinzându-i departe de roibul oceanului.
Prea târziu descoperă jivinele
Că au încolțit un urs
Care se întoarce asupra haitei
Şi pictează dealurile înverzite
Cu sângele lupilor.

Poemul a stârnit aplauze politicoase din partea oamenilor noștri și urale din partea echipajului lui Toke. Până și Harald a părut impresionat, deși îi era silă. Am început să sper că seara se va scurge în liniște.

Dar n-a fost să fie așa. Voci furioase au izbucnit la una dintre mesele din sală. Unul dintre membrii echipajului lui Toke, un bărbat cu părul roșu din Dublin, i-a aruncat berea din cană în față unui om de-al nostru, așezat vizavi de el. Se înfuriase, se pare, din cauza unui cuvânt al acestuia. Omul nostru – Ulf îl chema – a răspuns întinzând brațele peste masă, apucând părul bărbatului cu ambele mâini și îndesându-i fața în farfuria cu mâncare.

Irlandezul s-a ridicat în picioare înjurând. A scos un cuțit lung de la brâu și s-a urcat pe masă.

— Vâră sabia în teacă! a urlat Harald, ridicându-se în picioare.

Bărbatul s-a uitat la Harald, a ezitat, apoi s-a întors spre Toke.

Harald și-a scos pe jumătate sabia din teacă.

— Lasă sabia acum sau te ucid! i-a poruncit el.

Bărbatul, roșu de furie, a lăsat arma și s-a dat jos de pe

masă. Atunci Toke s-a ridicat și a bătut cu pumnul în masă.

— Nimeni nu dă ordine oamenilor mei, așa să-mi ajute zeii! a urlat el.

Unii dintre ai noștri au început să se dea înapoi de la mese, îndreptându-se spre armele lăsate lângă ziduri. O parte din oamenii lui Toke, cei așezați aproape de ușă, au început să-și privească și ei armele.

— Eu sunt stăpânul casei, Toke! l-a prevenit Harald, cu voce puternică. Eu hotărăsc cine îmi place sub acest acoperiș. Ai grijă și nu îmi pune prea mult la încercare răbdarea!

Toke și-a pus mâna pe mânerul sabiei, dar s-a ridicat nehotărât și nu a scos-o din teacă. A privit în jur, de parcă ar fi măsurat forța taberei sale comparând-o cu a noastră. Toke avea mai mulți oameni, dar ai noștri se înarmaseră deja.

M-am ridicat de la masă și m-am strecurat pe lângă perete până la patul meu cabină. Stomacul mi se strânsese de frică și îmi tremurau mâinile. Cât de repede am putut, mi-am pus tolba cu săgeți pe umăr, mi-am încordat arcul și am așezat o săgeată pe coardă. Ştiusem, chiar de când Harald începuse lecțiile cu mine, că într-o bună zi aveam să mă lupt de-adevăratelea, omorând în loc să exersez. Nu mă așteptasem să se întâmple chiar în propria noastră casă.

Rămânând în umbră, m-am mișcat până când am văzut clar poarta, unde se aflau armele oamenilor lui Toke. Dacă începea o luptă, eram sigur că Harald avea să îl atace pe fratele lui vitreg. Mă temeam că zdrahonii lui Toke vor ajunge la arme înainte ca ai noștri, mult mai puțini ca număr, să apuce să-i doboare.

Am văzut că Ubbe luase deja poziție lângă grămada de arme, învârtind o suliță. Între noi fie vorba, nici unul dintre oamenii lui Toke nu putea ajunge la arme viu. Poate doar dacă porneau cu toții în același timp.

Toke a rămas în picioare multă vreme, nehotărât, scrutându-l pe Harald și privind prin încăpere, de parcă ar fi comparat încă puterea alor săi cu forța alor noștri. Ochii i s-au oprit asupra mea și a încercat să mă sperie, dar eu n-am întors privirea.

Deodată, a urlat spre oamenii lui:

— La vas! Aerul din latrina asta este prea scârbos ca să pot respira!

Primul dintre ai lui care a ajuns la ușă s-a aplecat să-și ia arma. Ubbe i-a pus vârful suliței la gât și a spus încet:

— Vezi-ți de drum. O să vă aducem noi armele la mal, după ce vă urcați pe corabie.

Oamenii noștri formaseră deja un șir înarmat, din mijlocul sălii până la ușă. Unul câte unul, membrii echipajului lui Toke au trecut printre ei și au ieșit în beznă. Toke a fost ultimul. Când a ajuns la ușă, Harald l-a strigat.

— Nu ești bine-venit aici, Toke. Pleacă în zori și să nu mai treci pe aici vreodată.

Toke l-a privit, dar nu a spus nimic și a ieșit în noapte. După ce s-a dus, singurul sunet care s-a auzit în hol a fost plânsetul înfundat al lui Gunhild.

În noaptea aceea am făcut un foc pe dâmbul de unde se poate vedea debarcaderul și am făcut de strajă până în zori, de frică să nu trădeze careva. Pesemne că Toke s-a temut de același lucru, pentru că i-am văzut santinelele patrulând pe vas, armele lor strălucind în lumina focului nostru.

Când întunericul nopții a început să facă loc zorilor, pe când aerul era liniștit, iar ceața dimineții încă mai zăbovea deasupra apei, *Armăsarul Mării* s-a îndepărtat de debarcader. Vâslele plesneau suprafața apei la intervale egale, iar vasul a alunecat prin ceață, ajungând la fiord și apoi dispărând cu totul. Am oftat ușurat când nu s-a mai văzut.

9. Dansul lui Harald

Confruntarea cu Toke a făcut ca luptătorii din casa noastră și bărbații din satul învecinat să cerceteze starea în care erau armele. În urma bătăliei din Anglia, unde Hrorik și mulți alții și-au găsit sfârșitul, unii aveau coifuri găurite sau îndoite și scuturi care necesitau plăci noi, de înlocuirea sau repararea marginilor și vârfului. Mulți își pierduseră sulițele și săgețile în luptă. În plus, mai erau și unelte pentru fermă care trebuiau făurite sau reparate. Totul rămăsese de izbeliște, pentru că Gunnar, fierarul domeniului și unul dintre luptătorii lui Hrorik, murise în ultima bătălie.

Încă de la vârsta de zece ani, aproape toată munca mea pe proprietate se împărțise între ajutorul pe care i-l dădeam lui Gudrod dulgherul și cel pentru Gunnar. Gudrod fusese primul care mă folosise. Îl privisem îndeplinind dificila sarcină de a despica lemnul pentru săgeți și de a le meșteșugi. Mă lăsase și pe mine să încerc. Amândoi am fost surprinși văzând cât de repede se obișnuiseră mâinile mele cu această îndeletnicire, așa că, după puțin timp, Gudrod m-a folosit tot mai mult. Gunnar m-a văzut trudind cu Gudrod într-o zi când sclavul care îl ajutase – fără prea mare pricepere – rupsese mânerul unui ciocan. M-a împrumutat pe mine pentru ziua aceea, dar a fost atât de fascinat de dorința mea de a învăța și de iuțeala mâinilor mele în lucrul cu metalul fierbinte, încât s-a dus la Ubbe și l-a întrebat dacă aș putea lucra ca ajutor al său, așa cum munceam și pentru Gudrod.

Așa că m-am împărțit între cei doi. Cu timpul, amândoi m-au învățat tot ce știau despre meșteșugul lor. Nimeni altcineva din sat, în afară de Gunnar și de mine, nu avea cunoștințele necesare prelucrării metalului încins. Așa că, acum, măcar până când Harald avea să găsească un nou fierar care să lucreze pe domeniu, treaba a căzut pe umerii mei.

Ubbe l-a convins pe Harald că trebuie să facem o pauză în pregătirile noastre, căci era nevoie de îndată de iscusința mea de fierar. Ubbe m-a îndemnat să-mi aleg un ajutor dintre oamenii din gospodărie, pentru ca treaba să meargă mai repede. Spera ca noul ucenic să capete îndemânare și să vrea să primească ordine de la mine. M-am gândit că nu pot avea sorți de izbândă cu luptătorii de pe proprietatea noastră. Eram

încă prea nou ca om liber, iar ei îmi fuseseră până de curând stăpâni, așa că nu m-aș fi simțit bine dându-le porunci. Ajutorul meu trebuia, de asemenea, să fie isteț pentru a învăța știința complicată și misterele forjării fierului. Așadar nu era o treabă pentru sclavii noștri întrucât, dacă faci o viață întreagă doar ce ți se spune, mintea ți se lenevește.

L-am ales pe Fasti, care îmi arătase bunătate pe vremea când eram copil. El fusese cândva un om liber, care își rânduise propriile pământuri, și știam că poate gândi singur. Fasti a fost recunoscător și doritor să învețe pentru că știa că, stăpânind un meșteșug valoros, șansele de a-și câștiga libertatea într-o bună zi erau mult mai mari.

Timp de șase zile am muncit din greu, asemenea piticilor din inima munților – Fasti la foale, ținând focul aprins, iar eu cu ciocanul și cleștii pe nicovală. În timp ce munceam, îl dăscăleam încontinuu, arătându-i cum fierul, atunci când se face roșu-portocaliu, se îndoaie ca o ramură verde și cum două bucăți de fier, când sunt încinse suficient, pot fi bătute împreună până devin una. I-am arătat cum să stingă fierul încins, ca să-l întărească, sau să-l încingă și apoi să-l răcească ușor, ca să poată fi mânuit.

Am reparat cuțite, coase, lame de săbii, un vas din fier pentru gătit, coifuri și părți din metal pentru scuturi. Am făcut, de asemenea, multe sulițe noi și vârfuri pentru săgeți. Din această muncă Fasti a învățat cel mai mult, căci i-am arătat cum să folosească magia căldurii și cărbunii încinși pentru a preface o bucată de fier brut în oțel și să folosească lovituri de ciocan diferite pentru a-i da formă, până când prindea viață o armă, asemenea vlăstarilor care ies din pământ.

Bărbații îl plătiseră întotdeauna pe Gunnar pentru munca pe care o făcea pentru ei, uneori cu bucăți de argint, dar de cele mai multe ori făceau schimb de mărfuri. Nu știam ce să cer pentru mine, deoarece, sclav fiind, nu cumpărasem și nu vândusem nimic. I-am lăsat lui Ubbe sarcina de a face troc cu sătenii pentru lucrările pe care le cereau.

Harald mi-a poruncit să mă opresc după cea de-a șasea zi.

— Mi-a ajuns cât ai lipsit, a spus el. Am planuri care nu mai pot fi amânate. Vreau să merg la Limfjord, ca să văd proprietatea din Nord. Este a ta acum. La început, sperasem să facem această călătorie și să te surprind spunându-ți că

pământul e al tău după ce îl vei vedea. Ferma se află într-un loc foarte plăcut. Totuși, când Toke a venit aici cerându-și partea, am găsit de cuviință că ar trebui să afli de la mine și nu din urletele lui furioase că Hrorik ți-a lăsat ție pământurile. Însă, deși nu te mai pot surprinde cu darul lui, ar trebui să mergem și să cercetăm domeniul. Toate terenurile sunt mai frumoase primăvara.

Ideea unei călătorii m-a încântat. Eu însumi fusesem o proprietate în stăpânirea altcuiva până de curând. Încă nu-mi venea să cred că acum eu, Halfdan, fostul sclav, aveam pământurile mele.

Harald dorea să călătorim pe apă.

— Ne putem continua lecțiile pe drum, a spus el. Pot începe să te învăț cum să citești semnele mării și ale vântului și cum să navighezi. Printre oamenii noștri sunt puțini de vârsta ta și poate nici unul de rangul tău care să nu fi făcut nici o călătorie pe mare.

Se pare că lista lucrurilor pe care nu știam să le fac, în calitatea mea de om liber, și pe care ar fi trebuit să le cunosc era nesfârșită.

Urma să mergem cu barca mică a *Vulturului Roșu.* Deoarece călătoria noastră nu urma să aducă nici un beneficiu, Harald nu voia să ia atât de mulți oameni de pe domeniu și din sat cât să manevreze vasul cel mare, căci ar fi fost nevoie de un echipaj destul de numeros.

Aveau să ne însoțească patru luptători de pe proprietatea noastră. Ulf, care îl hrănise cu forța pe unul dintre oamenii lui Toke și aproape stârnise o bătălie, mergea cu noi, alături de Odd, Rolf și Lodver. Fiecare dintre ei își adusese echipamentul complet de război – scut, coif și arme – și îl pusese în barcă. Rolf venise și cu o vestă grea din piele, cu mici plăcuțe metalice prinse de ea, iar Ulf adusese o cămașă de zale. Harald își luase și el zalele, împăturite cu grijă în lână înmuiată în ulei și așezate într-un sac din piele de focă, plus coiful, sabia sa, Biter, și o suliță. Mi-a dat un scut și un coif pe care le purtasem în timpul exercițiilor noastre și o sabie într-o teacă.

— Este cu aproape o palmă mai scurtă decât majoritatea săbiilor, mi-a spus el, și nu are o lamă fin bătută, ca Biter. Dar este bine făurită, din oțel bun, destul de moale să nu se spargă și destul de tare să taie ușor. Are și un balans bun. Te va sluji

până când vom găsi ceva mai bun pentru tine. Ar trebui să-ți aduci și arcul.

Am scos sabia din teacă. Lama era lată – mai lată decât a lui Biter, cam cât trei degete unul lângă altul. Spre deosebire de Biter și de cele mai multe săbii mai lungi, ale căror lame se subțiau de la mâner spre vârf, marginile celei pe care mi-o dăduse Harald mergeau drept până la vârf, unde se curbau abrupt. În mijlocul lamei fusese bătut un șanț cu un ciocan cu capul rotund pentru a o ușura. Mânerul era din lemn înfășurat în piele, iar măciulia era făcută dintr-un singur lob ascuțit din bronz, destul de greu să echilibreze sabia. I-am încercat tăișul. Era foarte ascuțit.

— Sunt surprins că are un balans atât de bun, pentru că nu este ascuțită spre vârf, a spus Harald. Probabil asta se datorează scurtimii lamei și mânerului mare și greu. Echilibrul îi dă iuțeală, deși e scurtă. După părerea mea, este cea mai bună sabie pe care o avem. Dar sunt convins că nu va fi și ultima ta sabie. A zâmbit. Prevăd că, într-o bună zi, vei câștiga o sabie minunată, faimoasă, pentru o faptă eroică.

Era prima mea sabie și îmi plăcea enorm.

— De ce călătorim așa de înarmați? am întrebat.

— Suntem doar șase bărbați într-o barcă mică și mergem la mare distanță. Există oameni pe pământ și pe mare care ne-ar omorî doar ca să ne ia armele sau chiar hainele de pe noi. Şi mai este un motiv. Am ucis pentru prima dată într-un duel, în urmă cu patru ani. Adversarul era fiul unei căpetenii pe nume Ragnvald, care locuiește pe Limfjord. A fost o luptă dreaptă, cu martori, în urma unor jigniri pe care mi le adusese, dar familia sa a fost foarte supărată pentru moartea lui. Au pregătit o judecată împotriva mea la întrunirea de la Limfjord din anul acela. Au cerut adunării să mă declare proscris sau cel puțin să-l silească pe Hrorik să plătească o răscumpărare, dar cazul lor nu avea temei, așa că au pierdut. Totuși, ori de câte ori merg la Limfjord, îmi iau mai multe măsuri de siguranță, ca să nu vină Ragnvald și oamenii săi căutând răzbunare.

M-am întrebat dacă voi fi vreodată un luptător asemenea lui Harald. Îmi părea neînfricat și sigur pe el în tot ce făcea. Mă întrebam cum m-aș comporta dacă m-ar jigni cineva. Mi-aș struni mândria și aș merge mai departe, așa cum făcusem în cazul lui Toke, sau m-aș lupta ca să îmi apăr onoarea? Iar, dacă

aș lupta, aș câștiga?

Aveam puține lucruri de pregătit. Am scos săgețile din tașca lui Hrorik și le-am pus într-a mea, căci eu aveam doar câteva. Mi-am lăsat hainele de sărbătoare și tunica veche, de sclav, în patul-cabină și mi-am pus straiele noi pe care le cosise Sigrid pentru mine. La cingătoare, într-o pungă din piele pe care mi-o făcusem, aveam cremenea și amnarul, o coardă de rezervă pentru arc și, învelit într-o bucată de pânză, pieptenele pe care mi-l dăduse mama. Îl purtam ca să-mi amintească de ea, dar și ca să-mi descurc părul, căci era încă mult mai scurt decât al celorlalți bărbați liberi.

Am pornit în dimineața următoare, devreme. Domeniul lui Hrorik – acum al lui Harald – se afla la o treime din drum, în jos de capătul nordic al Iutlandei, în zona de mijloc a Danemarcei. Un grup mare de insule se întindeau în mare, în coasta de răsărit a Iutlandei, deasupra insulelor Samso, Fyn și Sjaelland. Pe latura adăpostită din Sud a acestui grup se aflau numeroase fiorduri, în stăpânirea multor căpetenii, și sătucuri. Aici se afla locul care ne slujea drept cămin și am pornit din unul dintre fiorduri. Pe când ne îndreptam spre gura fiordului, o briză rece a străbătut apa și m-am bucurat că aveam pelerina groasă din lână pe care mi-o făcuse Sigrid.

Fiordul și pădurea care îl înconjura erau hotarele singurei lumi pe care o cunoscusem vreodată. După ce am trecut de gura fiordului și am ajuns în largul mării, m-am simțit ca și cum aș fi trecut un prag, având acum acces la întreaga lume de dincolo – o lume pe care, ca sclav, nu crezusem că o voi vedea vreodată. Vântul a devenit mai aspru, iar bărcuța noastră s-a avântat pe valurile înalte ca un cal abia scos din grajd care trage nerăbdător de frâu. Soarele strălucea cu putere, iar aerul era proaspăt și curat, mirosind a sare. Rolf a pescuit în timpul călătoriei și, în cursul zilei, a prins trei pești mărișori. Am aflat că pescuitul era pasiunea lui Rolf. Am rămas tot timpul la o depărtare care ne îngăduia să vedem malul și, aproape întreaga zi, am mers împotriva vântului, așa că am înaintat destul de greu, dar asta îi oferea lui Harald ocazia de a mă învăța cum să mă folosesc de puterea lui ca să navighez.

După-amiaza târziu am trecut de ultimul fiord și am ocolit promontoriul cu care se sfârșea zona sudică protejată. Am luat-

o spre nord, iar coasta a devenit lină și fără crestături. Parcursesem doar o scurtă distanță, când am dat peste o bucată de plajă părăsită, iar Harald ne-a dus spre ea ca să înnoptăm. Am tras barca pe plajă, am întors-o pe o latură și am aprins un foc în spatele ei, la adăpost de vântul mării și de ochii curioși ai celor din vasele care treceau. Din pânze, catarg și vâsle am făcut un adăpost pentru foc.

La cină, am fript pe țepușe peștii prinși de Rolf și am împărțit o tașcă plină cu butelci cu vin franc. Vântul alungase norii, iar cerul de deasupra noastră era acoperit cu stele strălucitoare ca niște nestemate. Lumina lor era atât de puternică, încât, chiar dacă luna era doar o cojiță palidă atârnată de cer, puteam vedea cu ușurință prin întuneric, ori de câte ori mă îndepărtam de foc pentru a mă ușura.

— Spune-mi la ce te gândești, mi-a cerut Harald, după ce am mâncat.

Stăteam întins pe nisip, cu mâinile sub cap, și priveam cerul.

— Mă gândeam că cerul de deasupra noastră este la fel cum a fost întotdeauna, am spus, și totuși, pentru mine cel puțin, lumea s-a schimbat nespus. Cum este cu putință o asemenea schimbare fără ca nimeni acolo sus să bage de seamă?

Ulf a râs.

— Lucrurile omenești nu au nici o importanță pentru ceruri, după cum nici nouă nu ne pasă de viața furnicilor.

Când a vorbit, o stea a căzut din cer, urmată de o coadă de foc.

— Totuși, unii cred că cerul are semne și prevestiri ale lucrurilor care se vor întâmpla aici, pe pământ, spuse Harald. Soția lui Ubbe, Ase, preoteasa care le venerează pe Freyja și pe soția lui Odin, Frigg, citește adesea în stele. Ea poate spune, de exemplu, că, atunci când cade o anumită stea, ea anunță moartea unui om mare.

Ulf își scutură capul.

— N-ai decât să crezi în asemenea lucruri, dacă vrei. După mine, tot timpul moare câte un om mare, fie că stelele cad sau nu. Dacă m-ar preocupa ce se întâmplă în ceruri – lucru asupra căruia eu n-am nici o putere –, s-ar întâmpla să nu văd un semn aici pe pământ, care îmi dă un avertisment și cu ajutorul căruia aș putea avea grijă de mine.

— Zeilor le pasă de oameni, Ulf, spuse Harald. Dacă nu îi cinstim prin jertfe, vor deveni *berserk.* Şi, uneori, din motive pe care poate nu le înțelegem, fac favoruri speciale unui om sau altuia.

— Este bine să crezi asta, Harald, îi răspunse Ulf. Acum, că Hrorik a murit, tu ești preotul conducător peste domeniu și sat. Sunt fericit că te vei ocupa de zei pentru noi. Eu mă voi îngriji doar de treburile lumești. Şi, pentru moment, mă voi duce la culcare. A fost o zi lungă.

În dimineața următoare, am alungat somnul nopții cu pâine și brânză, iar Rolf a copt niște alune de pădure în cărbunii focului. Înainte să apuc să mă înfrupt, Harald și-a pus mâna pe brațul meu și m-a tras înapoi.

— Ar fi mai bine să nu mănânci în dimineața asta, a spus el. Marea de lângă coasta aceasta nu este niciodată liniștită și, cum vântul bate puternic astăzi, va fi foarte zbuciumată. Nu ai mai mers niciodată cu barca pe asemenea ape. Ar trebui să aștepți și să vezi cum te simți.

Cu toate că stomacul meu mârâia de foame, am făcut cum m-a sfătuit.

Am călătorit spre nord întreaga zi. Așa cum prevăzuse Harald, marea a fost foarte tulburată. Micuța noastră barcă se apleca și se legăna printre valurile tăioase.

Pe la mijlocul dimineții, am înțeles avertizarea lui Harald. Stomacul meu se zbuciuma asemenea mării și mă simțeam îngrozitor. Rolf, Ulf și ceilalți făceau glume, spunând că nuanța chipului meu se potrivea cu verdele apei. La prânz, peștii pe care îi mâncasem în noaptea de dinainte s-au întors în mare. Apoi m-am înfășurat în mantie, i-am tras marginile peste cap, ca și cum ar fi fost o glugă, și am zăcut nenorocit în capătul bărcii, nemaipăsându-mi de ceea ce se întâmpla în jurul meu.

Când cerul a început să se întunece, mi-am dat seama că mă simțeam ceva mai bine. M-am ridicat, am privit în jur și am orăcăit:

— Am pierdut ceva?

Harald a zâmbit.

— Doar un cer nesfârșit, gol, apa care își schimba culoarea pe măsură ce soarele intra sau ieșea din nori și zborul multor păsări. Ai pierdut liniștea pe care o poate simți omul când se

află în largul mării.

Nu mi s-a părut că merită să îndur chinurile acelea pentru așa ceva și mi-am spus părerea, sprijinindu-mă de o latură a bărcii, gemând.

— Nu cred că sunt făcut să fiu marinar, am adăugat.

Ulf a râs.

— Cu toții am avut rău de mare în primele călătorii. Mai tuturor li se întâmplă o dată, și atât. Deja a trecut și la tine.

Se părea că Ulf avea dreptate. Când am ajuns la mal și am pregătit o masă ușoară din carne de porc sărată și fiertură de orz, gătită într-un vas din fier atârnat deasupra focului, pofta îmi revenise.

Ne-am oprit pe un mal golaș, bătut de vânt, unde coasta de miazănoapte se îndrepta spre apus.

— Am ocolit un vârf mare, care iese din apă în această parte a ținutului, a spus Harald. Cu *Vulturul Roșu* am fi parcurs distanța într-o zi. Dar acum va mai dura două zile, poate și mai puțin, până să ajungem la Limfjord.

Am ajuns la deschiderea răsăriteană a fiordului în după-amiaza celei de-a doua zile. Deja ne simțeam cu toții greoi din pricina lipsei de mișcare și a spațiului înghesuit din barcă.

— Limfjord este un loc minunat, mi-a spus Harald, când am intrat în el. Aici se deschide în mare printr-un canal nu mai lat decât un râu, dar taie drept prin Iutlanda. Şi există zone din ținut unde apa are o lățime atât de mare, încât un om care stă într-o parte nu poate vedea malul celălalt. Se întinde atât de mult, că vom ajunge la domeniu abia mâine și, chiar și atunci, vom fi parcurs mai puțin de jumătate din lungimea lui. Ase mi-a spus că, după părerea ei, Freyr și Freyja au adus primul bărbat și prima femeie dani, strămoșii danezilor, în ținutul de la Limfjord, iar danii s-au răspândit, din timpuri imemoriale, în Iutlanda și insulele de aici.

Inima mi s-a strâns când am aflat că nu vom ajunge la destinație în acea zi. Călătoria pe mare mă obosise.

— Uite, a spus Rolf deodată, arătând un pâlc de copaci din fața noastră, pe malul sudic al canalului. Cerbi venind să se adape.

Nu cred că animalele pe care le văzuse Rolf veneau să se adape, dar n-am comentat. După patru zile pe mare, într-o

barcă mică, nu îmi păsa de ce se aflau acolo. Poate că veniseră să admire priveliștea.

— Harald, am șoptit, trage la mal repede și așteaptă aici. Voi face astfel încât să avem carne proaspătă. Nu vă mișcați și nu faceți zgomot. Când mă vedeți ieșind pe mal, veniți cu barca până la mine.

Bărbații l-au privit pe Harald, întrebându-se dacă eu eram cel care lua deciziile. Dar fratele meu a încuviințat întâi spre mine, apoi spre ei.

— Du-te, mi-a spus. Vom aștepta aici semnalul tău.

Când chila a atins malul, am sărit peste marginea bărcii, înarmat cu arcul și săgețile. Odată ajuns în pădure, m-am oprit să-mi strâng arcul, apoi am parcurs distanța de la mal mergând în cerc în direcția în care văzusem cerbii. Miresmele și sunetele pădurii, precum și pământul zdravăn de sub picioare îmi erau cu mult mai plăcute decât berea pentru un călător obosit.

Mă îndepărtasem bine de țărm când am trecut pârâul care curgea spre fiord. Am văzut o potecă îngustă acolo unde pământul era curățat de frunzele căzute și ferigile crescuseră de-a lungul celuilalt mal. Ştiam că o făcuseră creaturile pădurii. Urmele proaspete de cerbi se vedeau în pământul moale care ducea spre fiord. Am sfărâmat niște frunze uscate în mână și le-am lăsat să cadă. Aerul părea nemișcat, dar briza, oricât de ușoară, avea să-mi ducă mirosul în josul râului. Nu puteam să vânez mergând pe cărare, căci mirosul meu avea să ajungă înaintea mea.

Am intrat mai adânc în pădure, îndepărtându-mă cât mai mult de cursul apei și de potecă, dar rămânând într-o poziție care să îmi îngăduie să trag dintr-o parte atunci când cerbul avea să se întoarcă de la mal, în adăpostul codrului. Şi aveau să se întoarcă pe cărare, eram sigur. Sanctuarul lor se afla în adâncul pădurii, iar această urmă fusese lăsată de desele lor treceri, într-o direcție sau în alta. Harald putea citi în stele și în mare, iar eu puteam citi pădurea și calea făpturilor sale. Am pus o săgeată pe coardă, apoi m-am lăsat pe vine lângă un copac, așteptând. Eram stană de piatră și, cu pelerina mea gri, de la depărtare, chiar trebuie să fi și părut una.

De abia după-amiaza târziu am ieșit din pădure și le-am făcut semn lui Harald și celorlalți care așteptau lângă barcă. De

îndată ce fratele meu a adus barca pe plajă, lângă locul în care așteptam, le-a spus lui Odd și Lover:

— Urmați-l pe Halfdan și ajutați-l să aducă cerbul pe care l-a doborât.

— Încă nu a zis nimic, s-a împotrivit Lodver. De unde știi că i-a mers bine la vânătoare?

— Dacă Halfdan intră în pădure să vâneze, atunci avem carne, a spus Harald. Este sigur precum soarele dimineții.

Lauda și încrederea lui Harald în iscusința mea m-au umplut de mândrie, dar am avut grijă să nu o arăt. Eram un om liber acum și un războinic care stă cu bărbații. Harald mă învățase că un luptător primește cu demnitate laude din partea căpitanului său.

Harald s-a înveselit când a văzut că-i venisem de hac animalului. L-a proptit în barcă, având capul sprijinit de provă, ca și cum ar fi fost capul de balaur al unui vas. Apoi el și Ulf au glumit pe seama numelui pe care ar fi trebuit să-l aibă acum barca noastră. Având în vedere cât timp durase călătoria noastră pe mare, Ulf a insistat că doar *Cerbul Încet* s-ar potrivi. Am râs, dar am simțit și o neliniște în suflet. Ştiam că pădurea era vie, de o sălbăticie pe care oamenii nu o puteau vedea sau înțelege. Un zeu sau un spirit ne dăruise cu generozitate una dintre creaturile sale pentru a ne potoli foamea. Prin urmare, era un comportament nepotrivit să faci din jivina fără noroc obiect de batjocură. Aș fi vrut să spun ceva, dar erau războinici încercați și simțeam că nu aveam dreptul să-i dojenesc.

În acea noapte am fript ficatul și o parte din carnea cerbului deasupra focului și am băut ultimele butelci cu vin pe care Harald le adusese.

Dimineața devreme, la puțin timp după ce am pornit, soarele a ieșit din nori și ne-a încălzit. Ulf a zâmbit și l-a înghiontit pe Harald cu piciorul.

— Semne și prevestiri din ceruri, Harald, a spus el. Soarele strălucește la prima vizită a lui Halfdan pe noile sale pământuri.

Pe când vâsleam în amonte, Harald ne-a spus numele căpeteniilor satelor și domeniilor pe lângă care treceam. Cele mai multe se aflau pe malul sudic, mult mai împădurit decât partea nordică a marelui fiord.

Când ne-am apropiat de unul dintre ele, Harald a îndreptat barca astfel încât atunci când treceam ne aflam lângă țărmul opus.

— Iată ținutul lui Ragnvald, căpetenia despre care ți-am vorbit ieri, a spus el. Din partea asta a fiordului, nu va putea vedea cine se află în barca noastră.

Aș fi dorit ca Harald să se lase mai jos în barcă. Nu voiam să fie văzut. Totuși, nu i-am zis acest lucru. Aș fi arătat că mă tem, iar Harald, dacă simțea vreodată frică, nu o arăta. Dar eu mă temeam. Mă temeam pentru el, deoarece avea un dușman puternic care voia să-l omoare. Nu mă gândisem niciodată, până în acel moment, că Harald se va stinge într-o zi. Voiam să trăiască veșnic. Era fratele meu și un prieten prea bun ca să îl pierd, acum că ne găsisem unul pe celălalt.

Din când în când, treceam pe lângă un alt vas. Majoritatea erau bărci mici – ca a noastră –, iar mulți dintre cei aflați în ele păreau să pescuiască. Unul foarte mare, încărcat cu marfă în butoaie și baloți, a trecut pe lângă noi cu pânzele ridicate, înaintând mult mai repede.

Rolf ținuse în fiecare zi un fir în apă. De dimineață, pusese o momeală ciudată, făcută din coada cerbului pe care îl ucisesem. Acum stătea, aproape moțăind din pricina căldurii, cu firul aruncat în spatele bărcii. Deodată, undița lui s-a smucit. A sărit și a nimerit în fundul bărcii. Ulf a apucat-o.

— Ai grijă! l-a sfătuit Rolf. Nu rupe firul!

Ulf i-a înmânat bățul.

— Ia-l, i-a spus. Nu știu ce ai prins, dar pare foarte puternic.

Rolf a lăsat bățul să se răsucească încet în mâinile lui, apăsând doar cu degetele mari pentru a stabili viteza cu care se desfășura firul, ca să obosească vietatea care trăgea de la celălalt capăt.

— Pe ciocanul lui Thor! a strigat el. E din pricina momelii pe care am făcut-o. Mă gândeam că va atrage un pește mare, dar am impresia că am prins un monstru marin.

— Sau un buștean uriaș, a sugerat Ulf.

După o strădanie care a durat destul de mult, s-a dovedit că nu era nici un buștean, nici un monstru marin, ci un somon – un somon foarte, foarte mare, lung aproape cât un braț de om.

— Bătrânului îi va plăcea, a spus Rolf. Îi ducem somon proaspăt și carne de cerb.

— Da, a răspuns Ulf. Lui Aidan îi place să mănânce bine, asta-i sigur.

L-am privit pe Harald surprins. Aidan era un nume irlandez, iar eu auzisem o singură dată de un om cu acest nume.

— Aidan? am întrebat. Mama mi-a vorbit despre un om pe care-l cheamă așa.

Harald a oftat.

— Când vom ajunge, nu voi mai avea nici o surpriză pentru tine. Este același Aidan despre care ți-a vorbit ea. Este foarte bătrân acum, dar încă sănătos. Aidan este păzitorul domeniului, la fel ca Ubbe peste ținutul meu.

— Dar cum? am întrebat. E sclav. Mama spunea că a fost capturat în Irlanda în același atac în care a fost răpită și ea.

— Când era tânăr, mi-a explicat Harald, Aidan a trăit mulți ani printre francii din orașul negustoresc Dorestad, aflat lângă coastă, pe pământurile de la sud de Frisia. Când Hrorik a aflat, l-a întrebat adesea pe Aidan cum era așezat orașul pe râu și ce sistem de apărare construiseră francii. Aidan s-a gândit că tata este doar curios și nu a intuit cum avea să se folosească de cele aflate de la el. Poate s-a gândit că cetatea era prea puternică pentru a fi asediată. Hrorik s-a folosit de cunoștințele dobândite pentru a convinge alte căpetenii să i se alăture și să pună la cale un atac. Invazia a fost o mare victorie, pentru că era prima oară când Dorestad cădea sub asediu. Iar orașul era plin de bogății. Atacul i-a adus lui Hrorik multă faimă și avere.

Ulf a încuviințat.

— Fiecare membru al echipajului a venit cu prăzi consistente. A fost o invazie reușită, una care nu va fi uitată niciodată.

— Ca să-i mulțumească lui Aidan pentru ajutor – cu toate că el nu urmărise acest lucru – Hrorik l-a eliberat. Mai târziu, când Hrorik a cumpărat proprietatea cea mare din Sud, i-a dat lui Aidan în grijă ținutul, care nu este nici mare, nici greu de păzit.

Cu siguranță, m-am gândit, tatăl meu prețuia bogăția și renumele mai mult decât iubirea. Aidan a fost recompensat cu libertatea pentru că l-a ajutat fără să vrea pe Hrorik în această cotropire, dar mama – care avusese doar dragoste de dat – a rămas toată viața sclavă și a murit tot așa. Asemenea cărbunilor care au fost dați deoparte noaptea, dar care

izbucnesc din nou când sunt scoși din cenușă, am simțit din nou amărăciune pentru moartea ei. Astfel că eram furios atunci când am ajuns, în sfârșit, la proprietate, la puțin timp după prânz. Harald a simțit că mă supără ceva și a încercat de mai multe ori să mă tragă de limbă, dar nu m-am lăsat nici în ruptul capului.

Deși, pentru că eram alături de suferința mamei, mă așteptam ca Aidan să nu-mi fie pe plac, n-a fost deloc așa. Era un om scund, vesel, cu o burtă mare și ochi scânteietori. Era chel, dar avea smocuri de păr alb și rebel în jurul capului. Vorbea încontinuu, oprindu-se doar pentru a-și puncta cuvintele cu hohote ori ca să-și tragă suflarea.

— Harald! a exclamat el, când am tras pe mal, sub casa cea lungă, și am ieșit din barcă, amorțiți din pricina drumului. Dacă aș fi știut că vii, aș fi pregătit o petrecere. Aș fi adus delicatesele tale preferate: toate tinerele din ținut.

Spunând acestea, și-a lăsat capul pe spate și a râs. Apoi ochii i-au poposit asupra somonului lui Rolf.

— Pe toți sfinții din Irlanda! Ai prins balena lui Iona!

Rolf a părut nedumerit.

— Este un somon, Aidan. Unul mare, asta-i sigur, dar nu o balenă.

Aidan a râs din nou.

— Mă gândeam la o poveste interesantă, despre un pește mare care a înghițit un om cu totul. O să v-o spun diseară, când îl vom răzbuna pe Iona cu măreața bestie de mare pe care ați adus-o.

— Avem și carne de cerb, a spus Harald. Vânătorul nostru este cel care ți-o aduce.

Aidan m-a privit pentru prima oară. A rămas cu gura căscată, nemaiputând să scoată o vorbă câteva clipe.

— Uită-te la fața lui, a zis el încet. Nu poți fi decât băiatul lui Derdriu. Şi uite ce haine ai! Sunt bune. Cu siguranță nu mai ești sclav.

Fără să stea pe gânduri, m-a luat în brațe. În ciuda vârstei, forța lui m-a uluit, căci m-a ridicat de la pământ, m-a învârtit – spre uimirea lui Harald, a lui Ulf și a celorlalți –, m-a lăsat jos și s-a dat câțiva pași înapoi.

— Ah, Halfdan, Halfdan! Lasă-mă să-mi bucur ochii privindu-te.

Apoi s-a întors spre Harald.

— Așadar s-a întâmplat până la urmă? Mândria n-a mai lăsat-o pe Gunhild să-l împartă pe Hrorik și s-a despărțit de el? Hrorik și Derdriu s-au căsătorit, în sfârșit? Întotdeauna am crezut că voi, nordicii, aveți ciudatul obicei care îi dă voie unei femei să pună capăt căsătoriei, dar, în acest caz, vă spun din toată inima: mă bucur că îl aveți.

Harald a devenit serios.

— Nu e așa Aidan. Hrorik a murit. La fel și Derdriu. L-a însoțit pe vasul morții.

Aidan s-a înnegrit la față.

— O, Dumnezeule! Am iubit-o ca pe o fiică!

A căzut în genunchi, împreunându-și mâinile, și și-a ridicat privirea către cer.

— O, Tată Sfânt! Binecuvântează sufletul nemuritor al lui Derdriu, care a fost botezată și crescută în dragostea pentru fiul tău, Iisus Hristos. A avut o viață grea și a murit departe de casa ei, într-un ținut străin. Ai grijă de ea și ține-o în rai, lângă Tine.

Mă întrebam dacă mama ar fi preferat să fie împreună cu Hristosul cel Alb sau în Walhalla, alături de Hrorik. Dacă alegea Walhalla, speram ca rugăciunea lui Aidan să nu o smulgă de acolo. Nu cunoșteam puterea rugăciunilor creștine, neștiind dacă se răsfrâng asupra celor din Lumea de Dincolo. Fără tăgadă că, în viața lumească, pe care și-o trăise pe pământul dovezilor și al zeilor lor, rugăciunile ei către Hristosul cel Alb nu fuseseră ascultate.

Mama îmi povestise despre Hristosul cel Alb și încercase să mă convingă să îl preamăresc. Însă mie nu îmi părea un Dumnezeu puternic. Nu semăna câtuși de puțin cu zeii venerați în satul nostru. Nu era o zeitate a furtunilor, asemenea lui Thor, sau a războiului, a morții și a înțelepciunii, ca Odin, și nici măcar a căsătoriei și a vindecării, ca Frigg. Hristosul cel Alb îmi părea să nu aibă puteri speciale. Deși mama spunea că este un Dumnezeu al iubirii, nu era un zeu al dragostei dintre bărbat și femeie, ca zeița Freyja. Îmi părea mai degrabă un zeu care simte plăcere, dar nu iubire. Sigur că putea fi un lucru bun, dar nu era de ajuns.

Am stat în soare, pe o bancă din fața casei celei lungi, bând bere din căni de lemn, pe care le aducea o servitoare, la semnul

lui Aidan. Harald i-a povestit despre bătălia din Anglia, despre călătoria înapoi acasă, cu Hrorik pe moarte, despre înțelegerea pe care a făcut-o acesta cu mama și despre înmormântare. Aidan a tăcut tot timpul, dar când Harald a terminat, a scos un oftat lung.

— Este îngrozitor, îngrozitor! Este ceea ce m-am temut toți acești ani că se va întâmpla. A venit timpul să plătesc pentru numeroasele mele păcate. Nu m-am gândit niciodată că draga și dulcea Derdriu va fi parte din preț.

Habar nu aveam despre ce vorbea bătrânul. Parcă se repezea să tragă concluzii fără temei.

Şi Harald a fost uluit de cuvintele lui.

— Ce tot spui? l-a întrebat el, încruntându-se. Ce legătură are moartea lui Derdriu cu tine?

— Nebănuite sunt căile Domnului meu, a răspuns Aidan.

— Care smintește mințile bătrânilor, din câte îmi pare, a sugerat Ulf.

— Despre ce păcate vorbești? l-am întrebat.

— I-am ajutat pe păgânii aceștia să asedieze orașul creștin Dorestad. Eu, care am jurat că îmi voi sluji Dumnezeul și că voi fi un păstor al turmei sale, i-a ajutat pe lupi să intre în țarc și să ajungă la oi. Fapta asta m-a chinuit de atunci și am tot așteptat să mă ajungă pedeapsa divină.

M-a uimit credința lui Aidan că înțelegerea dintre mama și Hrorik și moartea ei curajoasă pentru a mă scăpa de sclavie aveau vreo legătură cu el. Mă gândeam că se crede mult prea important.

— Atunci, trebuie să aștepți în continuare, i-am spus. Mama și-a ales soarta de bunăvoie, pentru că a dorit să mă facă om liber, recunoscut ca fiu al lui Hrorik. De asemenea, mai cred că a vrut să moară și pentru că, mergând pe vasul morții, și-a putut ocupa, în sfârșit, locul cuvenit alături de Hrorik, ceva ce nu i s-a dat în această viață. Dacă spui că toată treaba are de-a face cu tine, înseamnă că nesocotești vitejia și bunătatea faptelor ei.

— Cerul să aibă milă, a spus Aidan. Atunci, este mai rău decât mi-am închipuit. Crezusem că a murit ca o martiră sfântă, că nu a avut de ales. Nu înțelegi, băiete? Nu există nici o Walhalla. Există doar raiul și iadul și mă tem că, dacă Derdriu și-a sacrificat de bunăvoie viața într-o ceremonie păgână,

sufletul ei este osândit pentru totdeauna la iad.

Cuvintele prostești ale lui Aidan m-au umplut de furie. Dar, înainte să mă gândesc la vreun răspuns, Harald a sărit în picioare și a urlat:

— Tăcere! Asta e blasfemie!

Pe un ton mai potolit, dar la fel de supărat, a continuat:

— În toți anii de când ai părăsit Irlanda, Hrorik și cu mine ți-am îngăduit obiceiurile religioase, ciudata credință în Hristosul cel Alb. Nu ți-am insultat niciodată Dumnezeul, cu toate că pare slab și crud, căci nu a fost niciodată războinic și s-a lăsat luat și ucis fără să lupte. Dar acum mergi prea departe spunând că Walhalla nu există. Nu voi îngădui să vorbești astfel. De unde știi? Nu ai văzut lumea cealaltă, deși, dacă preoții religiei tale aud prostiile pe care le îndrugi, s-ar putea să o vezi. Acum eu sunt preot peste satul nostru, după moartea lui Hrorik. Este datoria mea să am grijă ca zeilor să li se arate respectul cuvenit. Aiurelile pe care le-ai rostit cu siguranță vor stârni mânia celor de sus. Nu voi îngădui. De acum înainte nu vreau să mai aud de religia ta. Dacă trebuie să o păstrezi, fă asta singur, în patul tău, noaptea.

Mi s-a părut că vizita noastră nu începea tocmai bine.

Harald a inspirat adânc și a scuturat din cap. Şi-a umplut cana cu bere și a băut-o aproape pe toată dintr-o suflare, apoi a râgâit și a oftat.

— Berea potolește focul furiei, a spus.

De fapt, văzusem că berea îi făcea pe oameni pătimași, dar nu era un moment potrivit ca să-l contrazic pe Harald. S-a întors spre Aidan, care îl privea neliniștit.

— Haide, a spus el, din nou calm. Nu trebuie să ne certăm. Vreau ca aceasta să fie o ocazie fericită. Hrorik i-a lăsat proprietatea lui Halfdan, ca dar de la tată la fiu. Iată de ce am venit – pentru ca Halfdan să-și vadă noile pământuri.

Harald era ca Thor, zeul tunetului, a cărui mânie putea întuneca cerul, pentru ca, peste puțin timp, soarele să strălucească din nou cu putere. Când am început să dăm roată ținutului, Harald parcă nu s-ar fi înfuriat niciodată. După o vreme, Aidan a scăpat de frica pe care i-o provocase ieșirea lui Harald și s-a comportat la fel.

Proprietatea era deasupra unei peșteri, dincolo de Limfjord. Fusese despădurită cu mulți ani în urmă, iar acum copacii

înconjurau pământurile ca niște brațe protectoare. Un pârâu îngust curgea chiar prin mijloc, trecând printre câmpuri și intrând în peșteră. De o parte a peșterii, lângă intrare, o lespede mare din piatră se ridica din apă, sprijinindu-se de țărm.

— Acolo! a spus Harald, arătând înspre bolovanul mare. Sigrid și cu mine obișnuiam să stăm pe piatră, când eram copii. Pescuiam și ne uitam la vasele care treceau. Mama ta, Derdriu, ne-a învățat să pescuim chiar acolo, pe stânca aceea.

O plajă cu nisip, unde ne lăsasem barca, se întindea de la mal până la capătul stâncii din gura pârâului.

— Mai ții minte, Aidan? Într-o vară, mi-ai cioplit un vas lung de jucărie, iar eu îi dădeam drumul pe apă de pe plajă.

Peste tot unde mergeam, pe măsură ce Harald și Aidan îmi arătau izlazurile, câmpurile și casa cea lungă, Harald povestea din amintirile sale și ale lui Sigrid din copilărie și, uneori, vorbeau și despre mama. Era ca și cum ar fi văzut spiritele trecutului care prindeau din nou viață pentru el, pe când străbăteam locurile pe care le bântuiau.

Casa cea lungă era mult mai simplă și mai mică decât cea de pe proprietatea din Sud. Pe pământurile lui Harald, staulul animalelor și baia se aflau în aripi separate, care porneau de lângă corpul principal. Aici era o singură clădire lungă, dreptunghiulară, cu staulul într-un capăt, ocupând probabil o treime din întreaga construcție, separată de zona de locuit printr-un perete de cherestea. Era o alcătuire simplă, practică, deși porțiunea cu cele mai importante încăperi mirosea mai tare a animale decât cea din casa lui Hrorik.

Casa fusese construită cu fața spre peșteră, iar ușa principală, aflată în mijlocul uneia dintre laturi, dădea înspre plajă. Cea de-a doua ușă, în capătul casei lungi, se deschidea din staul. Cărări bătătorite duceau de acolo până la privată, construită la marginea pădurii, și la cele două pășuni ale fermei.

În afară de Aidan și de soția sa – o femeie plinuță, prietenoasă, pe nume Tove, care crescuse în satul învecinat – pe proprietate mai locuiau opt lucrători, cinci cu familiile, și șase sclavi. Păreau oameni viguroși și muncitori, dar fermieri, și nimic mai mult. Cu siguranță nu moștenisem un grup de războinici. Hrorik își păstrase luptătorii pe proprietatea din

Sud. Zidurile casei lungi erau acoperite cu scuturile muncitorilor, dar singurele arme la vedere erau câteva securi cu mânerul scurt, niște arcuri și sulițe care cred că de ani buni fuseseră folosite doar pentru vânătoare.

Speram că lipsa armelor de război – și a bărbaților cu priceperea de a le mânui – era dovada că Limfjord era un ținut sigur și pașnic. Încă nu eram un războinic și cu siguranță nu mă pricepeam să conduc o ceată de luptători. Liniștea de pe proprietate mă făcea să visez la o viață acolo, o viață simplă de fermier, în armonie cu anotimpurile. Dacă ferma era a mea, dacă nu eram un sclav care trudea doar în folosul altora, putea fi o viață frumoasă.

După ce am străbătut câmpurile și pășunile și i-am cunoscut pe toți oamenii de la fermă, Aidan s-a scuzat și s-a întors în casa cea lungă pentru a supraveghea pregătirea petrecerii prin care se serba sosirea noastră. Ulf și Rolf se retrăseseră, de asemenea, în casă, în colțul pentru îmbăiere, în timp ce Lodver și Odd începuseră un joc împreună cu mai mulți muncitori de la fermă, luptându-se corp la corp.

Harald m-a apucat de braț.

— Mai este un loc pe care aș dori să îl vezi, mi-a spus.

Am mers pe un drum pentru căruțe care, după ce trecea pârâul deloc adânc, devenea ca un hotar între marginea câmpurilor și întunericul pădurii. După o vreme, cărarea s-a întors și a pornit spre copaci. Am parcurs o mică distanță printre pomi, îndepărtându-ne de câmpia deschisă, până am dat de un deal nu foarte înalt, împădurit, care pornea de lângă drumul îngust.

— Iată! a spus Harald ieșind de pe drum și luând-o printre copaci, în susul dealului.

Vârful fusese despădurit și acolo se aflau patru vase funerare, precum cel pe care îl construisem pentru Hrorik și mama mea.

— Mormintele strămoșilor tăi, a spus Harald.

A arătat înspre cel de lângă noi.

— Aici a fost incinerat tatăl lui Hrorik, Offa, iar acolo se află Gorm, tatăl tatălui lui Hrorik. Offa a murit de bătrânețe în somn, dar Gorm a pierit în floarea vârstei, din cauza febrei. A fost rănit într-un duel, iar rana nu s-a vindecat. Mormântul din stânga este vasul mortuar al lui Haldar Greycloak, care a venit

la Limfjord din Vestfold, aflat în Nord, de-a lungul apei, pe pământurile din Norse. A fost primul dintre strămoșii noștri care s-a stabilit aici. S-a căsătorit cu fiica unei căpetenii și a fost tatăl lui Gorm. Haldar a fost un mare războinic. L-au omorât lupii, într-o iarnă. Hrorik mi-a spus o poveste, așa cum i-a fost istorisită de tatăl lui. Iarna aceea a fost foarte grea, cu viscol. Porțiuni întregi din Limfjord au înghețat. Frigul și zăpezile au făcut haitele să iasă din adâncurile pădurii și să se apropie de ferme și de sate, în căutarea hranei. Haldar era singur la vânătoare într-o zi, iar lupii l-au găsit și l-au ucis. Hrorik a zis că, atunci când oamenii de pe proprietate i-au găsit stârvul, era înconjurat de cadavrele a patru lupi. Murise luptând și își pedepsise amarnic ucigașii.

Harald a arătat înspre vasul mortuar aflat cel mai departe de noi.

— Acest ultim mormânt îi aparține lui Harald, de la care mi-am luat numele. A fost fratele lui Hrorik. A murit tânăr, apărându-se în fața unui atac pe Limfjord, împotriva a patru vase de varegi și de gotari. Dacă n-ar fi fost curajul său, nimeni din casă nu ar fi scăpat.

Înaintea mea se aflau mormintele unor căpetenii și oameni de vază. O parte din sângele lor curgea și în venele mele. Mă întrebam dacă spiritul vreunuia dintre ei se plimba noaptea, pe vârful dealului, precum draugr, morții vii – spiritele lor sunt încă legate de această lume și locuiesc în mormintele lor. Sau oare vasele mortuare nu mai sunt decât pietre ce arată locul de unde și-au început călătoria spre Lumea de Apoi?

În noaptea aceea, la petrecere, Harald a insistat să stau la mijlocul mesei principale.

— Acum tu ești stăpânul acestei proprietăți, a spus el. Ţi se cuvine locul de onoare.

M-am așezat șovăind. Mă simțeam ciudat. Cumva nelalocul meu. Fusese o zi plină de simțăminte stranii. Cu siguranță fusese foarte ciudat să străbat câmpuri și pășuni și să înțeleg că eu, Halfdan, până nu de mult sclav, le eram stăpân. Iar acum mă aflam la o petrecere într-o casă lungă, iar eu eram așezat în capul mesei principale. Până în urmă cu doar câteva săptămâni, nu mâncasem la o masă – înghițeam resturi împreună cu sclavii.

Aidan și soția sa, Tove, pregătiseră multe bucate. Când trăise printre franci și irlandezi, Aidan învățase multe feluri de a găti și a da gust mâncărurilor, pe lângă cele obișnuite ale danezilor. Deși la noi mai mult femeile pregăteau hrana, Aidan a muncit ca un sclav lângă vatră. El și Tove au tăiat carnea de cerb în bucăți mici, pe care le-au fiert în vin franc și ierburi, până când carnea a devenit atât de moale, încât nici nu mai era nevoie să o mesteci. A tăiat, de asemenea, felii subțiri, fără os, din părțile laterale ale somonului, le-a fript în unt, într-o tigaie din fier, și le-a pus pe bucăți de pâine proaspătă.

— Mâine-noapte, a făgăduit el, vom găti mijlocul acestui pește minunat. Îl voi marina în bere și îl voi face la foc mic, cum am învățat în Dorestad. Tot mâine vă voi duce în sat și vă voi prezenta localnicilor.

Au mai fost multe alte bunătăți, pe lângă cerb și pește. Aidan și Tove erau bucătari pricepuți. Fără îndoială, a fost cea mai bună mâncare din care gustasem vreodată și am udat-o cu un mied bun, pe care Aidan îl pusese la maturat de luni bune.

Când ne-am săturat cu toții, iar pântecele gemeau, Harald s-a ridicat.

— Iată o ocazie specială, a vestit el, pentru că azi Halfdan, fiul lui Hrorik, intră în posesia acestei proprietăți.

Şi-au ridicat cu toții cupele, au strigat cu veselie și nițel amețiți „Halfdan!” și au băut în cinstea mea. Sclavii care slujeau s-au strecurat printre noi, umplând paharele goale.

— Mai există un motiv pentru care e o zi deosebită, a continuat el. Ne aflăm în a treia lună nouă de după sărbătoarea Jul. La această fermă, în urmă cu cincisprezece ani, în timpul celei de-a treia luni noi de după sărbătoarea Jul, Derdriu l-a născut pe Halfdan. Are acum cincisprezece ani și s-a făcut cu adevărat mare.

De data aceasta, de abia am auzit uralele care străbăteau încăperea. Eram uluit. Ca sclav, nu îmi măsurasem niciodată viața decât de la o zi la alta. Spre deosebire de oamenii liberi, sclavii nu au vârstă. Datele de naștere nu sunt sărbătorite. Obișnuindu-mă astfel, de când eram slobod nu mă gândisem că lucrurile se vor schimba. Deodată, mi-am dat seama că Harald vorbea din nou.

— Deși a trecut puțină vreme de când am recunoscut că Halfdan mi-e frate, am ajuns să-l cunosc bine. Hrorik mi-a

poruncit să am grijă de el și de inițierea lui. Mi-am dat seama repede că eu am pierdut, că nu ne-am dus viața ca frații încă din prima zi a vieții sale.

Mi-au dat lacrimile. Stânjenit, mi-am lăsat capul în jos, ca să le ascund. Speram că mama putea auzi cuvintele lui Harald, ca să știe ce binecuvântare îmi adusese jertfa ei.

Harald a așezat pe masă, în fața mea, un obiect învelit în piele de focă.

— Primește asta din partea mea, fratele meu, Halfdan, ca dar în amintirea nașterii tale, căci de acum ești matur, și pentru bucuria mea că suntem frați.

Înfășurat în pielea de focă era un pumnal. Avea plăselele scurte, din oțel șlefuit, strălucitor, conice la ambele capete. Mânerul era dintr-un lemn întunecat, neted și cald, iar lama era de argint masiv, înfățișând forme complicate, cu vase, figurine și rune. Teaca era din lemn acoperit cu piele moale, cu o bandă de blană înmuiată în ulei și trecută peste gâtul cu margini de metal. Dar abia când am scos lama din teacă mi-am dat seama de valoarea adevărată a pumnalului. Lama era sudată după un model, pe suprafața lui șerpuind desene misterioase, ca niște curenți de apă înghețați în oțel. Mi-am dat seama îndată că Harald trebuie să fi cumpărat pumnalul ca să fie pereche cu sabia lui, Biter. Îmi făcuse o mare cinste dăruindu-mi-l.

Am sărbătorit până târziu în noapte. Așa cum ne făgăduise, Aidan a spus povestea balenei care a înghițit un om. Pentru că a susținut că așa se întâmplase cu adevărat, s-a iscat o discuție aprinsă, fiecare dându-și cu părerea dacă cineva ar putea supraviețui astfel. Ulf credea că, și de-ar supraviețui, ar duhni într-un asemenea hal, că nimeni nu ar suporta să stea lângă omul cu pricina. Harald a recitat un poem lung și tumultuos despre lupta unui mare războinic împotriva sorții. Am închinat cupele de multe ori și am băut cu toții. A fost o noapte minunată pe care o voi purta totdeauna în amintire.

Dis-de-dimineață, m-am trezit că trage cineva de mine. Încet, mi-am dat seama că era Harald, dar eram prea amețit de miedul pe care îl băusem și de nesomn ca să mă dezmeticesc de-a binelea. Harald a plecat și aproape că adormisem din nou, când cineva mi-a turnat în cap niște apă rece dintr-o cană. M-am ridicat, scuipând.

— Trezește-te, Halfdan!

Harald stătea pe vine lângă mine.

— Şi nu face gălăgie. Suntem în primejdie. Ia-ți armele și vino cu mine lângă vatră.

Rămășițele focului din seara de dinainte zăceau acolo – acum doar niște tăciuni strălucitori –, dar niște flăcărui încă pâlpâiau în jurul unui buștean. În lumina slabă am văzut cum și ceilalți se trezeau, își luau armele și porneau spre mijlocul sălii. Când au sosit cu toții, Harald ne-a vorbit încet:

— S-ar putea să fie dușmani afară, în jurul casei. Ulf, spune-ne ce ai văzut.

— M-am trezit și am simțit nevoia să mă ușurez, a spus Ulf. Şi poate mai mult decât atât. Am trecut prin staul, cu gândul să merg să-mi fac nevoile, dar înainte să ies din umbra ușii, am auzit glasuri afară și m-am oprit. După o vreme, i-am văzut – siluete întunecate de bărbați ascunzându-se la marginea pădurii din spatele latrinei. Dacă nu s-ar fi dat în vileag din neatenție, fără îndoială că acum aș fi fost mort, zăcând într-o baltă de urină și sânge. Am privit o vreme. La un moment dat, unul dintre ei a ieșit din ascunzătoare și a făcut semn cuiva din celălalt capăt al casei lungi. Chiar dacă nu este lună, am zărit la lumina stelelor strălucirea coifului și a vârfului sabiei. Mi-am dat seama că purta scut. Suntem înconjurați de oameni înarmați.

Soția unuia dintre fermieri a scos un scâncet.

Tove i-a acoperit gura cu mâna și a șoptit:

— Liniște!

Harald și Ulf își puseseră deja cămășile de zale. Pe măsură ce Ulf dădea vestea, Rolf și-a pus vesta din piele și a strâns șireturile. Bărbații care aveau coifuri – doar doi dintre fermieri – și le-au pus și au strâns șnurul de sub bărbie. Am făcut la fel, apoi mi-am încordat arcul.

— Halfdan, tu, Ulf și Lodver, precum și voi trei, a spus Harald, arătându-i pe lucrătorii de pe proprietate care stăteau cel mai aproape de mine, păziți ușa principală aici, în sală. Este destul de strâmtă, așa că poate trece prin ea un singur om o dată. Rolf, Odd și voi ceilalți veniți cu mine. Trebuie să apărăm staulul. Dacă aveți arcuri, aduceți-le. Vom avea nevoie de toate.

Harald și oamenii săi au plecat, îndreptându-se spre staul. Ulf i-a poruncit lui Aidan să stingă focul, să nu se vadă în casă

nici o lumină. Apoi a dus femeile, copiii și sclavii în capătul clădirii din partea opusă staulului. Acolo au întors o masă, au proptit-o într-un colț al camerei și s-au ghemuit în spatele ei.

Unul dintre lucrătorii pe care mi-i încredințase Harald avea un arc și o tolbă cu săgeți. Speram că știe să le folosească.

— Cum te cheamă? l-am întrebat.

Mi se spusese mai devreme, dar acum nu-mi puteam aduce aminte.

— Fret, mi-a răspuns.

— Fret, într-o clipă vom deschide ușa și vom vedea ce se află dincolo. Dacă ne așteaptă dușmani, aș vrea ca tu și cu mine să-i ținem la distanță, dacă putem.

Pentru oamenii de afară, aveam să fim ascunși în umbrele care învăluiau interiorul casei, dar speram ca lumina slabă a stelelor să ne ajute pe noi să-i dibuim pe ei.

Mi-am scuturat capul, încercând să alung urmele somnului. Mintea încă îmi mergea încet din pricină că băusem mult la petrecere și trebuia să mă străduiesc să-mi concentrez gândurile asupra a ceea ce urma să fac. Probabil că era un lucru bun. Eram atât de atent la ceea ce se întâmpla, încât am uitat de frică.

Ușa principală se deschidea spre interior. Când am făcut semn că suntem gata, Ulf a deschis-o și a lipit-o de perete. Fret și cu mine stăteam cu arcurile și săgețile pregătite, la distanță de o suliță de ieșire, de-o parte și de alta. Era bine că nu stăteam chiar în dreptul deschiderii după ce Ulf a dat ușa la o parte, căci două săgeți au zburat prin ea, șuierând și înfigându-se în peretele din capăt.

Am mijit ochii, încercând să văd prin beznă, dar la început nu am zărit nimic. Deodată, din direcția staulului, am auzit țipătul de durere al unui bărbat, apoi strigăte de luptă și sunetul lamelor de metal izbindu-se. Un grup întunecat s-a ridicat de la pământ, în fața noastră – la doar o aruncătură de băț de ușă –, alergând înspre noi. Mi-am dat seama că atacatorii se strecuraseră tot mai aproape și stătuseră culcați la pământ, în umbra casei, așteptând semnalul de atac.

Am dat drumul unei săgeți, țintind la genunchi, înspre grupul de bărbați. Cineva a urlat de durere și a căzut. A tras și Fret, dar am auzit cum săgeata s-a izbit de un scut.

— Trage jos, la picioare! i-am strigat.

Am pus iute o altă săgeată în arc și am tras. Dușmanii se aflau destul de aproape acum, așa că, până și la lumina slabă, îi puteam vedea bine. Un bărbat purtând un coif strălucitor și o cămașă de zale conducea asaltul, scoțând strigăte de luptă. Îndrăzneala l-a costat viața. Săgeata mea a trecut pe deasupra scutului și l-a izbit în gură. A căzut în față, din inerție, și s-a prăbușit cu o bufnitură, rostogolindu-se până la zidul casei.

Lodver și unul dintre muncitori erau pe vine, sprijiniți de zidul din dreapta ușii, iar Ulf și celălalt fermier stăteau pregătiți la peretele din cealaltă parte a ușii. Când primii atacatori au ajuns aici, Ulf a pășit înainte și le-a ținut calea, astfel încât să poată păși înăuntru un singur bărbat.

Un luptător cu părul blond, prins în două cozi lungi care îi atârnau în spatele coifului, s-a strecurat în interior. A prins sabia lui Ulf de scutul lui și a împuns cu sulița. Ulf a folosit scutul pentru a para lovitura, apoi Lodver, care încă stătea la perete, ascuns în umbră, și-a vârât sulița în spinarea bărbatului, omorându-l.

Atacatorii și-au dat seama repede. Nici unul nu și-a urmat camaradul ucis. Au rămas afară, sprijinindu-se de ziduri, pentru ca Fret și cu mine să nu îi putem vedea, împungându-și sulițele orbește înspre ușă, în beznă. Muncitorul de lângă Lodver, aflat în dreapta ușii, a răcnit și s-a dat înapoi, rănit în umăr.

Afară, un atacator s-a așezat brusc în dreptul ușii și și-a ridicat sulița ca să o arunce.

— Ulf, jos! am strigat.

Ulf s-a lăsat jos și s-a rostogolit pe o parte, iar sulița a zburat fără rost pe deasupra lui. Mi-am aruncat și eu sulița, nimerindu-l pe atacator chiar în față. S-a prăbușit pe spate, fără să scoată un sunet. Fret a tras și el, doborând alt dușman, care se apropiase de intrarea în casă, încercând să-l măcelărească pe Lodver. Se ghemuise în spatele scutului, dar își lăsase gâtul și umerii expuși.

Deodată, s-au întors și au fugit. Fret și cu mine am continuat să tragem înspre ei. L-am doborât pe unul înfigându-i o săgeată în spate și l-am auzit pe altul țipând, nimerit de Fret. Apoi au dispărut cu toții.

Ulf a mers în patru labe înapoi în ascunzătoarea sa, din partea stângă a ușii. Lucrătorul care stătuse împreună cu el a pășit spre camaradul său rănit, aflat în cealaltă parte, sprijinit

de perete și examinat de Lodver. Când a trecut prin dreptul ușii, o săgeată a țâșnit din întuneric și i s-a înfipt într-o parte, doborându-l. Ulf a apucat picioarele bărbatului și l-a tras înapoi în întuneric. Până să ajung la ei, Ulf îl sprijinise de zidul casei. Bărbatul gemea și strângea în mână săgeata înfiptă în trup. Doar o jumătate din mânerul săgeții și din penele ei se vedeau. Aidan ni s-a alăturat.

— Mă pricep să tămăduiesc, a spus. O să mă ocup eu de el.

Ulf l-a oprit.

— Mai este un rănit dintre oamenii tăi. A primit o săgeată în umăr. Ai grijă de el întâi, încă ne mai este de ajutor în luptă. Ăsta nu mai poate continua și s-ar putea să nu reziste.

Ulf s-a întors spre mine și și-a pus mâna pe umărul meu.

— Tragi cu arcul repede și bine, a spus. Dacă am fi avut mai mulți ca tine, m-aș fi simțit mai încrezător că vom apuca zorii zilei.

Părea calm. Dacă pericolul în care ne aflam îl înspăimânta, atunci își ascundea bine frica. Însă cuvintele lui au stârnit frica în mine. Ulf era unul dintre cei mai experimentați războinici ai lui Harald. Dacă el era îngrijorat, însemna că primejdia în care ne aflam era într-adevăr mare. Am simțit cum mă ia un val de greață de la stomac. M-am rugat să nu vomit și să mă fac de râs. Broboane de sudoare îmi apăruseră pe frunte. Le-am șters cu mâneca tunicii și am fost recunoscător pentru că întunericul casei ascundea de ceilalți semnele fricii mele.

Muncitorul care fusese lovit de săgeată gemea încet. Una dintre femei se afla lângă el acum, încercând să-i dea apă. Tușea, se îneca și scutura din cap, dându-i de înțeles să înceteze.

Harald intră dinspre staul. Gâfâia și se opri întâi să-și tragă sufletul.

— A fost greu. Au ajuns la ușa staulului aproape odată cu noi și mai mulți au intrat cu forța. Însă, pentru moment, s-au retras.

— Ai pierdut oameni? l-a întrebat Ulf.

Cu un gest, Harald a recunoscut.

— Da. Am doi morți și un rănit. Unul dintre fermierii de aici a fost primul care a ajuns la ușa staulului. A fost luat prin surprindere când atacatorii au dat năvală înăuntru. I-au înfipt o suliță în gât. Capul altuia a fost sfărâmat de o secure – pe când

luptam în bezna din dreptul ușii –, iar Odd are piciorul rănit, dar încă mai poate să lupte. Însă șase dintre dușmani zac morți pe podeaua staulului.

Ulf a dat din cap.

— Plătim prețul, dar mă tem că ei au mai mulți oameni cu care să plătească decât noi. Unul dintre fermierii noștri e pe moarte, iar altul e rănit.

Ulf a arătat apoi înspre mine.

— Halfdan este un luptător foarte bun, merită să-l ai de partea ta într-o luptă, a spus. Am ucis sigur patru dintre oamenii lor, la ușă, și am rănit și omorât alții în timp ce au atacat și s-au retras. Cei mai mulți au fost doborâți de arcul lui Halfdan.

Harald și-a pus mâna pe umărul meu.

— Venind din partea lui Ulf, este o laudă cu adevărat neprețuită, fratele meu. A luptat mult la viața lui. Sunt mândru de tine.

Mă simțeam prea rău ca să fiu mulțumit, cu toate că mai târziu aveam să-mi aduc aminte cuvintele lui Harald, bucurându-mă.

— Ce crezi că vor face în continuare? am întrebat.

— Vor încerca să ne dea foc, a răspuns Harald. Nu cred că vor mai dori un asalt, după ce au pierdut atâția oameni.

— Sunt invadatori? am fost eu curios să aflu.

Harald a scuturat din cap.

— Nu cred. N-au mai fost invadatori străini pe Limfjord de pe vremea când fratele lui Hrorik a fost omorât, în urmă cu mulți ani. Atunci s-a dat alarma generală de-a lungul fiordului și toate cele patru vase cu gotari și varegi au fost nimicite. Nimeni nu a mai îndrăznit de atunci. Mă tem că este lucrarea lui Ragnvald, a oftat el. Dacă este o chestiune de răzbunare personală față de mine, atunci măcar vom putea negocia salvarea femeilor, a copiilor și a sclavilor, înainte de următorul atac. S-ar putea să nu fie de acord, dar trebuie să încercăm.

Harald s-a apropiat de ieșire și a strigat cu putere:

— Vreau să vorbesc cu căpetenia voastră!

După o vreme, o voce a răspuns din întuneric:

— Cine vrea să îmi vorbească?

— Sunt Harald Hroriksson. Tu ești conducătorul acestei bande?

— Eu vorbesc în numele ei, a venit răspunsul.

Mă întrebam de ce nu vorbea chiar căpetenia.

Harald a mârâit.

— Nu recunosc vocea. Probabil că Ragnvald speră să-și țină secret rolul în atacul ăsta.

Apoi a strigat din nou spre ceilalți:

— Avem femei, copii și sclavi în casă. Ei nu iau parte la luptă. Îi lăsați să plece în siguranță?

— Trimite-i de aici, a răspuns vocea.

— Vreau cuvântul de onoare al căpeteniei tale, a insistat Harald. Trebuie să avem jurământul său că oamenii nu vor păți nimic și că nu vor fi luați prizonieri.

A urmat o tăcere lungă. A spart-o Harald, strigând din nou:

— Oricare ar fi motivele voastre să luptați cu noi, femeile și copiii nu v-au făcut nimic. N-ar fi cinstit să le faceți rău.

În sfârșit, un glas fonfăit, diferit de primul, a răspuns:

— Eu sunt căpetenia acestor oameni. Aveți jurământul meu. Trimiteți-i afară acum, dacă asta aveți de gând. Nu îmi voi mai amâna atacul multă vreme.

Le-am auzit pe multe femei plângând pe când se pregăteau să plece. Harald l-a îndemnat pe Aidan să le însoțească pentru că nu era luptător, dar el a răspuns:

— Nu sunt sclav. Locul meu este aici cu tine, cu Halfdan și cu restul bărbaților.

Harald i-a adunat pe copii în fața lui și i-a întrebat:

— Care dintre voi aleargă cel mai repede?

Un băiat care părea să aibă zece ani și-a privit tovarășii, apoi a vorbit:

— Eu, domnule.

Harald s-a lăsat pe vine lângă el.

— Bravo, băiete! Cum te cheamă?

— Cummian, a răspuns el.

— Este fiul meu, a explicat Aidan.

— Ai fost vreodată în sat, Cummian? l-a întrebat Harald. Pe cărarea care duce pe lângă câmpuri și prin pădure?

Băiatul a dat din cap, în semn că da.

— Trebuie să fii foarte curajos, Cummian, și foarte, foarte iute. Atacatorii de afară îi vor lăsa pe femei, copii și sclavi să părăsească această casă, fără să le facă nimic rău. Cât de repede poți, strecoară-te afară în întuneric și aleargă în sat.

Spune-le oamenilor că suntem atacați. Tatăl tău va fi aici, împreună cu mine și cu ceilalți. Vom aștepta ca tu să ne aduci ajutoare.

Femeile, copiii și cei șase sclavi au ieșit pe ușă, strânși unul într-altul, înspăimântați. În acest timp, patru torțe s-au aprins, una după alta, în partea dreaptă, unde se aflau atelierele.

— Pe aici! a strigat o voce. Veniți aici, la lumină și siguranță!

Din spatele unui colț al primului atelier a apărut un războinic uriaș, care ținea o torță în mână. La lumina flăcării, am văzut că avea o pânză neagră înfășurată în jurul capului și peste coif, astfel încât să formeze o glugă care îi masca întreaga față, mai puțin ochii. Pe când îl priveam, a strigat:

— Veniți pe aici!

Avea vocea răgușită. Am recunoscut-o, chiar dacă era camuflată de pânza aceea. Era vocea căpeteniei care jurase mai devreme, în beznă.

Ultimii din grupul de femei, copii și sclavi au trecut dincolo de marginea atelierului, în lumina primitoare a torțelor. Conducătorul atacatorilor a trecut înapoi, în spate, acum complet ascuns vederii mele.

Deodată, l-am auzit urlând:

— Omorâți-i pe toți! Să nu rămână nici unul care să poată povesti.

A durat doar câteva clipe. Am auzit țipetele, dar nu am putut vedea aproape nimic. Am zărit o femeie apărând – semăna cu Tove – și ținând mâna deasupra unei pete de sânge de pe rochie. Un războinic a venit din spatele ei cu o sabie și a doborât-o.

Aidan a trecut în goană pe lângă mine, ținând o secure mare în mână.

— V-ați încălcat jurământul! țipa el. V-ați încălcat jurământul!

Ulf l-a apucat de mânecă să-l oprească, dar el s-a eliberat. Când s-a apropiat de ateliere, o săgeată a țâșnit din întuneric și i-a străpuns pieptul. Chiar din casă, unde mă aflam, i-am putut auzi șuieratul. Aidan a horcăit și a căzut cu fața în jos. În lumina tremurândă a torțelor, capul însângerat al săgeții care îi ieșea prin spate scânteia umed.

Deodată, și-a făcut apariția Cummian. Trebuie să fi fugit la

începutul masacrului, pentru că venea dinspre plajă spre noi, ca să ocolească un războinic masiv care îl urmărea fluturând o sabie însângerată. Urmăritorul s-a împiedicat și a căzut, iar Cummian s-a întors și a pornit drept spre casă.

— Hai, băiete, fugi! a strigat Ulf, îndemnându-l.

Căpetenia atacatorilor s-a ivit într-un colț al atelierului, cu o suliță sprijinită de umăr. Spre groaza noastră, și-a dat brațul înapoi și a țintit. Sulița l-a nimerit pe băiat chiar în spate, iar vârful armei a țâșnit brusc din pieptul lui. Impactul l-a ridicat pe Cummian în aer. Mâinile și picioarele îi atârnau. În cele din urmă, a căzut la pământ, cu fața în jos, iar vârful suliței s-a înfipt în pământ.

Chiar dacă părea de necrezut, băiatul încă trăia. Îl auzeam strigând și gemând.

Am scos o săgeată din tolbă. Era o săgeată de vânătoare, cu vârful lat și ascuțit. Puteam să pun capăt suferinței lui Cummian. Am început să o potrivesc în arc, apoi m-am oprit și am aruncat-o în pământ, în fața mea.

Căpetenia atacatorilor pornise spre el, mergând pe vine și acoperindu-se cu scutul. Fret a pus o săgeată în arc și s-a pregătit să țintească.

— Nu, am spus. Lasă-l să vină mai aproape.

Am scos altă săgeată, una dintre cele pe care le luasem din tolba lui Hrorik. O făcusem cu mult timp în urmă, la sfaturile lui. Era o săgeată specială pentru război, nu pentru vânătoare, și avea vârful îngust, lung și foarte ascuțit, astfel încât putea străpunge armuri sau scuturi.

Ticălosul a ajuns la Cummian. Cu o mână a ridicat torța, privindu-și opera. Cu cealaltă, a apucat mânerul suliței. Punându-și un picior pe spatele băiatului, a scos arma. Atunci, Cummian a scos un ultim țipăt și a rămas nemișcat.

Speram să mi se ivească o șansă atunci când va scoate sulița, și s-a ivit. Cu torța într-o mână și sulița în cealaltă, ucigașul lui Cummian a trebuit să dea drumul scutului, lăsându-l să-i atârne de umeri. Scutul încă îl acoperea de la bărbie până la mijlocul coapselor, dar atârna de pieptul lui acum, nu mai stătea la distanță de trup.

Depărtarea era prea mare și lumina prea palidă ca să-i pot ținti fața. Am tras săgeata spre pieptul lui.

Bărbatul trebuie să-și fi dat seama că era o țintă, în ciuda

întunericului și a distanței de casă. Nu reacționase la sunetul arcului meu, pentru că a făcut-o în aceeași clipă în care am dat drumul săgeții. Şi-a aruncat torța într-o parte și a pășit în direcția cealaltă. Şi-a salvat viața prin această mișcare, dar a fost prea târziu ca să-mi evite săgeata cu totul. Am auzit cum vârful a străpuns lemnul scutului și, după geamătul său, mi-am dat seama că a trecut și prin cămașa de zale.

— *Acum,* Fret! am spus.

Fret a slobozit săgeata, apoi am tras și eu o a doua săgeată înspre corpul masiv, care căuta să se ascundă în beznă. Am știut că am ratat amândoi, pentru că nu am mai auzit nici un strigăt.

O vreme nu s-a mai întâmplat nimic. Apoi, vocea căpeteniei atacatorului, acum și mai răgușită din cauza furiei și a durerii, a strigat în noapte:

— Voi, de-acolo! O să vă pun la frigare ca pe șobolani!

Apoi le-a spus oamenilor săi:

— Dați foc la casă!

Patru bărbați de lângă ateliere s-au arătat privirii noastre. Fiecare ținea un arc cu o cârpă aprinsă în vârful săgeții. Au tras, iar flăcările au zburat prin întuneric, asemenea unor stele căzătoare. Le-am auzit lovind acoperișul din stuf de deasupra noastră.

— Cunosc vocea aia, a spus Harald. Dar cine-i?

— Harald, nu avem timp! a strigat Ulf.

A închis ușa din față și a barat-o.

— Pădurea este mai aproape de ușa staulului decât dacă o luăm pe aici. Trebuie să încercăm să ieșim pe acolo.

Fuioare de fum începeau deja să se strecoare prin stuf.

— Şi cu el ce facem? am întrebat, arătând înspre fermierul rănit – acum aproape inconștient – care se sprijinea de peretele casei, de după ușă.

— Nu-l putem căra cu noi, a răspuns Ulf. Ne-ar încetini prea mult. Tot ce putem face este să nu-l lăsăm să ardă de viu.

Şi-a scos cuțitul, s-a lăsat pe vine lângă bărbatul rănit și i-a tăiat gâtul cu o mișcare iute.

Animalele din staul țipau și gemeau de frică. Rolf a apărut la intrarea dintre staul și partea principală a casei, strigând:

— Acoperișul de deasupra noastră arde. Încep să cadă scântei. Dacă paiele din grajd încep să ardă, animalele o vor lua

razna.

— La staul! a spus Harald. Vom folosi animalele ca pe un scut, atâta vreme cât le vom putea stăpâni.

În staul, caii se agitau și dădeau din picioare în țarcurile lor. Găinile zburau înnebunite, lovindu-se de oameni, de animale și de pereți. Deasupra noastră, o gaură se deschisese în acoperiș, focul mistuindu-i marginile, iar stuful aprins cădea în țarcul oilor. Rolf și-a aruncat pelerina peste el și a stins flăcările.

Staulul se umplea repede cu fum. Mă usturau ochii și tușeam ori de câte ori inhalam aer. Mă temeam că, dacă mai stăm mult timp în fum și flăcări, voi fi copleșit de groază, ca și animalele.

— Halfdan! m-a strigat Harald. Caii sunt prea înfricoșați ca să ne fie de folos. Deschide ușa și dă-le drumul afară. Atacatorii vor crede că pe spinările lor se află oameni și vor ieși din ascunzișuri ca să-i oprească. Dacă fac așa, tu și Fret să omorâți cât de mulți puteți.

Ulf și cu mine am ridicat bușteanul greu care bara ușa staulului, iar Ulf l-a dus înapoi, acolo unde Harald și ceilalți stăteau lângă oi. De îndată ce am deschis ușa, săgețile au început să țâșnească din întuneric. Unul dintre cai a fost lovit și a scos un urlet de durere și de groază.

Rolf a deschis porțile țarcurilor. Caii nu trebuiau îndemnați. Împingându-se și lovind, au pornit afară, pe ușa staulului.

Așa cum prevăzuse Harald, patru sau cinci bărbați au ieșit din ascunzători, pornind spre ei. Fret l-a doborât pe unul care se îndepărta de copaci, cu coarda arcului pe jumătate întinsă. Altul, alergând înspre cai, a aruncat o suliță, lovind primul animal în spatele umărului. Săgeata mea l-a străpuns pe acest atacator, în timp ce calul se prăbușea la pământ. Ceilalți războinici s-au întors și au fugit spre ascunzători, dar am reușit să-l mai înving pe unul cu o săgeată, nimerindu-l în spate chiar când se apropia de copaci.

Staulul era acum plin de fum și tot mai mult stuf aprins cădea în jurul nostru de pe marginile găurii tot mai mari din acoperișul de deasupra. Am rămas aproape de ușă, încercând să inhalez aer de afară. Un cocoș cu penele în flăcări a zburat pe lângă mine și s-a izbit de perete.

— Halfdan, la mine! a strigat Harald.

El și Ulf prinseseră bara ușii de la staul de gâturile a doi boi,

ca pe un jug de mari dimensiuni. Între cele două animale uriașe era destul spațiu cât să stăm în picioare.

— Vom folosi boii ca pe un scut, atât timp cât vor rezista, a spus Harald. Dacă putem să ajungem la o aruncătură de suliță de copaci, apoi fiecare dintre noi va alerga. Poate că în întunericul pădurii unii dintre noi vor scăpa.

Ne-am strâns în spațiul dintre cele două animale. Mi-am rulat pelerina și am pus-o pe un umăr, astfel încât să-mi atârne pe piept și pe spate. Apoi mi-am scos cingătoarea și am prins-o din nou, peste capetele pelerinei rulate, strângând-o bine de corp. Poate avea să mă protejeze un pic. Sabia, pe care nu o scosesem încă din teacă, îmi atârna la cingătoare, în partea stângă. Şi tolba cu săgeți îmi atârna în acea parte, de șnurul trecut peste umărul drept. La șoldul drept aveam pumnalul pe care mi-l dăduse Harald cu doar câteva ore înainte. Mi-am atârnat scutul în spate și i-am strâns bine cureaua, apoi mi-am luat poziția între boi, cu arcul în mână și cu o săgeată pregătită.

— Să pornim! a strigat Harald.

Rolf, în capătul fortăreței noastre cornute, a izbit coastele boilor cu patul sabiei, iar animalele apatice au pornit spre ieșire, în timp ce noi mergeam pe vine, între ele. Rolf și unul dintre fermieri s-au așezat lângă picioarele dinapoi ale animalelor, mergând cu spatele, cu scuturile așezate astfel încât să ne apere de atacurile cu foc.

Odată ajunși afară, am tras cu lăcomie aer curat. Întregul acoperiș al casei era acum în flăcări. Vâlvătăile înalte luminau zona prin care ne mișcam, prefăcând noaptea în zi, și urlau asemenea unei bestii furioase. În spatele nostru, oile, încă prizoniere în țarcurile lor, behăiau jalnic.

Nici n-am părăsit bine staulul, că săgețile au început să țâșnească dintre copaci, înfigându-se în spinarea boului aflat mai aproape de pădure. Bietul animal gemea la fiecare impact, dar continua să meargă.

Nu-i puteam vedea pe arcașii care trăgeau în noi, dar îmi dădeam seama de unde veneau săgețile. Strigându-l pe Fret să facă și el ca mine, am lansat o săgeată de după gâtul boului, înspre pomi, și m-am ascuns repede, înainte ca săgețile lor să mă găsească. La a treia săgeată, am fost răsplătit cu un strigăt de durere dinspre copaci.

Fret, care rămăsese ascuns între cele două animale, a părut încurajat de izbânda mea, s-a ridicat și și-a scos arcul. Chiar atunci, o săgeată a trecut prin spatele boului și i-a străpuns gâtul. Fret s-a bălăbănit nițel, apoi a căzut, înecându-se în propriul sânge și strângând săgeata în mână. Am pășit peste trupul chircit de durere, în timp ce grupul nostru mergea mai departe.

Rolf m-a prevenit:

— Vin din spate!

Am privit peste umăr și i-am văzut pe războinici încercuind colțul casei în fugă. Trebuie să fi fost atacatorii din fața clădirii.

— Jos, Rolf! am țipat.

Când s-a lăsat pe vine, am tras pe deasupra lui și l-am doborât pe luptătorul din față, înfigându-i o săgeată în piept. Cei doi din spatele lui și-au azvârlit sulițele, apoi s-au ascuns după scuturi. Atunci am mai aruncat o săgeată, fără să țintesc. A căzut între ei.

Ambele sulițe fuseseră aruncate înspre boul din partea mai îndepărtată de pădure. Animalul nu fusese rănit până acum. O suliță l-a nimerit în pulpă și ar fi ajuns până la noi, dacă Rolf nu ar fi prins-o în scut. Fusese azvârlită cu putere, iar vârful străpunsese placa subțire din lemn a scutului, ieșind prin spate. Cealaltă suliță s-a arcuit în sus și a căzut în spinarea boului, chiar dincolo de grumaz. Vietatea a urlat de durere și am auzit strigăte de bucurie din spatele nostru.

Am pus încă o săgeată în arc, dar ceva a căzut cu putere peste mine, din spate, aruncându-mi-o din arc. Am privit cu furie peste umăr și am văzut un chip de mort. Unul dintre fermieri, cu o săgeată ieșindu-i din ceafă, se prăbușise peste mine. Avea ochii larg deschiși, iar gura căscată îi exprima uluirea. I-am dat corpul la o parte, care a lunecat pe lângă mine, la pământ.

Boul lovit căzuse în genunchi gemând, iar sângele îi curgea din nări și din gură. Tovarășul lui se oprise, legat fiind de celălalt prin buștean. Şi el era rănit grav. Mai mult de o duzină de săgeți i se înfipsese în corp. Nefericita creatură a scos un oftat prelung, apoi picioarele s-au frânt sub ea.

În lumina casei care ardea am văzut că pădurea din apropierea noastră era plină de războinici inamici. Fețele albe li se zăreau printre copaci și frunze, iar coifurile străluceau la

lumina pâlpâitoare. Pentru moment, nu atacaseră, dar săgețile continuau să zboare spre noi. Ne-am lăsat pe vine, ne-am lipit unii de alții între trupurile animalelor și ne-am strâns sub scuturi, astfel încât săgețile să nu ne poată nimeri.

Deși în clipa aia eram teferi, eram prinși în capcană și mai puțini decât dușmanii noștri. Nici unul dintre cei care veniseră cu noi de la ferma din Sud nu căzuse încă, deși Odd era rănit la un picior. Dintre fermierii de aici – luptători mai puțin încercați decât oamenii lui Harald – doar trei mai trăiau. De îndată ce atacatorii noștri se reașezau suficient ca să lanseze un atac ordonat, soarta noastră era pecetluită.

În spatele nostru, începuseră să se adune războinicii care veniseră din fața casei. Păream osândiți.

— Vor ataca în curând, Harald, a spus Ulf. Din ambele direcții. Iar noi am mai rămas doar nouă.

Şi-a întors capul în ambele părți, supraveghind zona.

— Acolo, în dreapta, a spus el, arătând cu degetul. Vezi zidul acela scund din piatră, dintre pășune și câmpuri? Vom încerca să ajungem acolo. Se vor aștepta să pornim spre pădure, pentru că este mai aproape. Zidul e în partea cealaltă, dar, dacă ajungem la el, vom putea lupta acoperiți în timp ce ne retragem. În plus, capătul zidului ajunge în pădure.

Harald s-a aplecat lângă mine și mi-a șoptit la ureche:

— Nu cred că vom ajunge la zid. Dacă va veni momentul în care îți voi spune să fugi, trebuie să faci întocmai. Fugi cât de repede poți și nu te mai uita în urmă.

— Nu! M-am împotrivit eu. Tu ești fratele meu. Voi rămâne și voi lupta cu tine. Dacă murim, vom muri împreună.

— Cineva trebuie să supraviețuiască pentru a ne răzbuna, a spus Harald. Dacă reușești să ajungi în pădure, nu vor mai da de tine. Nimeni nu stăpânește codrul mai bine decât tine. Trebuie să faci asta pentru mine. Pentru noi toți. Supraviețuiește și răzbună-ne!

Ulf, care auzise schimbul de replici, a încuviințat din cap.

— Halfdan, nu este nici o rușine în ceea ce îți cere Harald. Voi muri mai ușor, știind că cineva va trăi și va plăti sângele nostru cu sânge. Acum pune-ți arcul deoparte și pregătește-ți sabia și scutul. Vom lupta corp la corp de acum încolo.

În ciuda îndemnurilor lui Ulf, nu mi-am lăsat arcul. Dacă izbuteam să ajung în pădure, aveam nevoie de el. În schimb,

mi-am desprins scutul și l-am apucat de mâner cu mâna dreaptă, în care aveam și arcul, scoțând sabia cu mâna stângă.

Ne-am ridicat ca unul și am început să alergăm spre zid, rămânând cât mai grupați. Odd nu prea putea, din cauza rănii și, după scurt timp, s-a prăbușit în urma noastră. Arcașii din ambele grupuri și-au țintit săgețile asupra lui. A fost lovit de două ori, în picior și în spate, și doborât la pământ. Am privit în urma mea, pe când alergam. Încerca să se ridice, când primul dintre urmăritorii noștri l-a ajuns din urmă și i-a vârât un topor în spate.

Dacă i-am fi avut de înfruntat doar pe atacatorii din pădure, poate am fi reușit. Alergam în partea cealaltă și nu ne-ar fi ajuns la timp. Dușmanii care veniseră dinspre casă erau însă mai aproape. Cinci dintre cei mai iuți ne-au ieșit în față dintr-o parte și au încercat să ne țină calea, când eram la o aruncătură de suliță de zidul care ne-ar fi apărat.

Ne-am izbit de ei în fugă. Rolf, care scosese sulița ce îi străpunsese scutul, a aruncat-o înspre războinicul cel mai apropiat. Bărbatul și-a ridicat scutul, oprind arma, dar atunci Harald a lovit cu Biter, tăindu-i picioarele de deasupra genunchilor. Fără să se oprească, Harald a ridicat din nou sabia și a ciopârțit brațul înarmat al unui luptător care stătea lângă tovarășul lui căzut.

Un războinic înalt, cu coif, dar fără cămașă de zale, și-a fluturat sabia spre mine. Lăsându-mi arcul să cadă, am îngenuncheat și mi-am ridicat scutul deasupra capului, oprindu-i lovitura, apoi mi-am împuns sabia în față, sub marginea scutului său, înfigându-i-o în vintre. S-a îndoit țipând și s-a prăbușit la pământ, cu mâna pe rană, în timp ce eu mă ridicam din nou în picioare.

Şi Ulf omorâse un dușman, dar, trimițându-și oamenii să ne vină de hac, însă trezindu-se uciși de noi, cei cu care ne luptaserăm câștigaseră timp pentru ca restul urmăritorilor noștri să ne ajungă din urmă. S-au aruncat asupra noastră asemenea unei haite de lupi, hăcuind și înjunghiind din toate părțile. În câteva clipe, Lover și ceilalți trei fermieri au fost doborâți.

— Halfdan, stai lângă mine! mi-a strigat Harald.

Rolf a căzut – o suliță îi străpunsese gâtul și un picior aproape îi fusese retezat de o sabie. Harald părea în mai multe

locuri în același timp, răsucindu-se și întorcându-se. S-a avântat în dreapta, cu Biter în față, apoi și-a înfipt sabia într-un războinic din spatele lui și alți doi atacatori au fost astfel înfrânți. Scutul lui se mișca de parcă ar fi avut viață, blocând, parând și întorcând lovituri. Tot timpul Biter își făcea apariția din spatele lui, ciopârțind mâini, tăind picioare și brațe, ținându-ne dușmanii departe. Lama ei, mânuită de Harald, șuiera prin aer, acum roșie de sânge, în toate părțile.

— Ulf, dă-mi o mână de ajutor! a strigat el și a pornit din nou spre zid, încercând să-și croiască drum.

Alți trei urmăritori ne ocoliseră și stăteau acum în fața noastră, unul lângă altul, ținându-ne calea. Harald s-a prefăcut că atacă spre stânga, apoi l-a lovit pe războinicul din mijloc. Bărbatul a parat și a lovit la rândul lui, dar Harald plecase deja, lăsându-se în jos și dându-se înapoi, în timp ce luptătorul din dreapta își împingea sulița spre el.

În timp ce războinicul din stânga lui încerca să-l nimicească pe Harald, mi-am înfipt sabia în pieptul lui, dar cămașa de zale a respins lovitura și vârful a alunecat. Şi-a împins scutul, și capătul lui mi-a izbit încheietura mâinii, azvârlindu-mi sabia. Războinicul și-a ridicat propria sabie deasupra capului și s-a năpustit asupra mea. Mi-am luat scutul cu o mișcare neîndemânatică. Mi-am ferit capul, dar lama a trecut prin marginea scutului meu și m-a dezechilibrat. Picioarele mi-au alunecat în iarba însângerată și am căzut. Mi-am aruncat mâna înapoi, ca să nu cad cu totul pe spate, și am dat peste arc. Zăcea în iarbă, acolo unde îl lăsasem. L-am ridicat și am înfipt vârful ascuțit în ochiul luptătorului, care tocmai își scotea sabia din scutul meu și o ridica pentru a lovi din nou.

Bărbatul a țipat și s-a dat înapoi, nimerind peste luptătorul de lângă el. Atunci, Harald a sărit din nou în față, tăind picioarele bărbatului teafăr, apoi a ridicat sabia și i-a vârât-o în gură, lăsându-și scutul jos pentru a se apăra de un atac. Unul s-a dat înapoi, scuipând sânge și dinți. Harald a pornit spre dreapta, împingându-și scutul în față, ca să întâmpine o altă suliță aruncată de războinicul aflat acolo. Atunci, a descris cu sabia un arc, i-a tăiat gâtul celui pe care îl rănisem.

— Fugi! a strigat și m-a ridicat în picioare.

În spatele nostru, bărbați cu sulițe îl atacau pe Ulf din trei părți. I-a ținut piept unuia, dar ceilalți doi și-au înfipt sulițele în

el și au continuat să înainteze. Ulf și-a fluturat sabia spre ei, dar în zadar, căci a căzut la pământ. Când am luat-o la fugă, luptătorul care mai rămăsese între noi și zid și-a ridicat sabia asupra capului lui Harald. Lovitura i-a azvârlit coiful. Harald s-a prăbușit în genunchi, uluit, dar a ridicat-o pe Biter și i-a secerat picioarele.

Harald se legăna, stând în genunchi, iar eu m-am oprit și m-am întors cu fața spre el. Ochii noștri s-au întâlnit pentru o clipă. Mi-a spus din nou, de data asta șoptit:

— Fugi!

Când m-am întors și am luat-o la goană, un val de atacatori s-au năpustit asupra lui Harald din spate, punându-l cu fața la pământ. Trei au trecut pe lângă el, urmărindu-mă.

Am avut noroc, pentru că nici unul dintre ei nu avea suliță. Fugind, mi-am azvârlit scutul spre cel mai apropiat dintre ei. Acesta s-a dat într-o parte și nu a fost lovit, dar astfel am reușit să câștig câțiva pași prețioși.

Eram mai tânăr și mai iute decât dușmanii care mă urmăreau și nu eram împovărat de armură sau scut. Frica mă făcea să fiu încă și mai rapid. Doi dintre urmăritori au rămas repede în urmă. Al treilea, cel înspre care îmi aruncasem scutul, reușea să țină pasul cu mine, fără să avanseze, dar și fără să piardă teren. Pe când ne apropiam de zidul din piatră, am apucat o săgeată din tolba de la șold. Am depășit zidul scund dintr-o săritură. Când am ajuns pe pământ, de partea cealaltă, m-am întors și am pus săgeata în arc. Nu aveam răgaz să țintesc, pentru că urmăritorul era aproape lângă mine. Deabia am avut timp să trag, dar am reușit să nimeresc. Săgeata i se înfipsese în pântece, atunci când sărise zidul, cu sabia ridicată ca să mă doboare. M-am dat într-o parte, iar el a căzut dincolo de mine, nedumerit, apoi s-a prăbușit la pământ, gemând.

Alți adversari porniseră după mine, dar se aflau încă la distanță. Primii doi se apropiau de zid acum și au iuțit pasul când și-au văzut camaradul la pământ. M-am lăsat pe vine în spatele zidului și, cât am putut de repede, am scos săgeți din tolbă și am tras trei, una după alta. Două și-au nimerit țintele – cei aflați cel mai aproape. Ce-a de-a treia a țâșnit spre cei din spate, care alergau. Bărbatul la care a ajuns săgeata s-a apărat cu scutul, dar împreună cu cei din jurul său s-a oprit și s-a lăsat

pe vine, ascunzându-se în spatele scuturilor. Se aflau destul de aproape de mine să le văd ochii strălucind deasupra scuturilor, chiar și în întuneric.

Am pus o altă săgeată în arc și am strigat:

— Cine vrea să fie următorul?

Se pare că nici unul nu voia să moară, căci bărbatul pe care îl nimerisem a început să se dea înapoi, ascuns după scut, îndepărtându-se cât mai mult de arcul meu. După o clipă, ceilalți au făcut la fel.

Netrebnicul pe care îl nimerisem în timp ce se năpustea asupra mea zăcea la pământ lângă mine, gemând și blestemând. L-am înjunghiat în gât cu vârful ascuțit al arcului, acolo unde gâlgâie sângele, chiar sub piele. Viața îl părăsea în șuvoaie roșii. Mi-am smuls săgeata din trupul lui și am luat-o la pas, pe vine, ascuns de zid, spre întunecimea pădurii din capăt.

10. Fuga lui Halfdan

Cei care veniseră după mine mă urmăreau de la depărtare, dar nu s-au străduit să mă prindă. Le era frică de arcul meu. Când am ajuns la capătul zidului și am dispărut în pădure, au întors spatele și li s-au alăturat camarazilor lor.

Am rămas în picioare, la câțiva pași de copaci, ascuns printre umbre, și am privit scena îngrozitoare din fața mea. Cadrul din lemn și pereții din cherestea ai casei ardeau, iar flăcările luminau pământurile. Acolo unde zăceau trupurile lui Harald și Ulf, precum și pe câmp, unde căzuseră luptători, erau acum grupuri de dușmani prădând cadavrele, asemenea unor câini care se luptă pentru oase, luând armurile, armele și chiar hainele.

Căpetenia lor a apărut din spatele casei în flăcări, strigându-i pe oamenii săi și făcându-le semne cu brațele. Deși se afla la o distanță măricică de mine, am înțeles de ce vocea lui i se păruse atât de cunoscută lui Harald. Coiful și masca pe care le avusese mai devreme pe față dispăruseră acum, scoțând la iveală coama sălbatică de păr negru și barba. Căpetenia atacatorilor era Toke.

La început, inima și mintea mi s-au oprit în loc. Am stat acolo, trăgându-mi suflarea după alergătură și încercând să înțeleg ce se întâmplase. Totuși, acum amorțeala începea să dispară. Îmi simțeam inima – întreaga ființă – umplându-se de ură. *Toke!* În acea clipă l-aș fi omorât cu mâinile goale și cu dinții, bucurându-mă să simt gustul sângelui său. Dar nu puteam face nimic. Depărtarea era prea mare pentru arcul meu. Şi, dacă aș fi ieșit din pădure și aș fi încercat să îl atac, nu aș fi putut ajunge la el din cauza oamenilor săi. M-ar fi doborât, iar moartea lui Harald ar fi rămas nerăzbunată. Eram neputincios în furia mea. Dar acum măcar știam pe cine trebuia să ucid!

Credeam în zeii danezilor. Credeam că există, cu toate că nu mă rugasem niciodată la ei. Îmi părea că nesocotesc dorințele oamenilor – chiar și pe cele ale oamenilor de seamă. Întotdeauna mă îndoisem că aud măcar rugile sclavilor. De când eram slobod, nu mă preocupasem să învăț cum să le vorbesc zeilor. Puține ființe omenești se gândesc să le mulțumească atunci când soarta le zâmbește. În schimb, mulți

caută ajutorul în ceruri când totul pare pierdut. Dar, deși nu știam cum să fac, în noaptea aceea m-am rugat. Mi-am întors gândurile și inima spre Odin și i-am căutat ajutorul pentru că el, știam, era zeul răzbunării și al morții.

Stejarii sunt sacri pentru Odin, măcar atât știam. El fusese prins cu o suliță de un stejar, cândva, și atârnase acolo vreme de nouă zile, dar supraviețuise. Prin suferința lui, câștigase pentru zei și pentru oameni cunoașterea poeziei și a runelor. Ştiam că, drept amintire a chinului îndurat de dragul ființelor omenești, jertfele către Odin se agață de crengile stejarilor.

La marginea pădurii se afla un stejar falnic. Trunchiul său nu putea fi cuprins nici de trei bărbați cu brațele întinse. Am îmbrățișat copacul, cu fața lipită de scoarța lui tare, și i-am vorbit, dorindu-mi ca gigantul adormit al codrului să se trezească, să mă audă și să-mi poarte rugăciunile către Odin.

— Tată Odin, am spus, ascultă-mi jurământul și dă-mi puterea și voința să-l îndeplinesc!

Am rostit fiecare cuvânt încet și clar, în caz că vorbele oamenilor erau greu de înțeles pentru un copac.

— Jur să-i răzbun pe fratele meu, Harald, și pe Ulf, Rolf și Aidan, și pe toți ceilalți care au murit împreună cu ei astănoapte! Jur să-i măcelăresc pe Toke și pe toți cei care l-au ajutat! Ajută-mă, Tată Atotputernic! Dăruiește-mi această răzbunare. Fă ca inima mea să nu aibă liniște până când jurământul nu-mi va fi îndeplinit!

Nu aveam nici o jertfă pe care s-o atârn de crengile copacului. Am luat pumnalul pe care mi-l dăduse Harald și mi-am tăiat palma. Când a început să curgă sânge, am lipit mâna de copac, să se îmbibe coaja.

Am simțit o adiere rece pe obraz. O briză trecuse brusc, vestind zorii, șoptind printre pomi. Deasupra mea, frunzele mărețului stejar foșneau, iar crengile trosneau și se legănau. Copacul mă auzise – eram sigur – și avea să-i spună lui Odin jurământul meu.

Afară, pe câmp, oamenii lui Toke au început să tragă cadavrele spre casa arzândă și să le arunce înăuntru. În timp ce ei erau ocupați cu groaznica îndeletnicire, m-am strecurat afară din pădure și am trecut pajiștea, mișcându-mă pe vine, prin fuioarele de ceață care se lăsau peste pământ, odată cu ivirea zorilor. Ajuns la pădurea din capăt, mi-am croit drum până în

locul cu arborii cei mai apropiați de casă, în spatele latrinei. Din pâlcul acela trăseseră dușmanii atâtea săgeți ucigașe spre noi, atunci când încercaserăm să scăpăm din staul.

Fiind întuneric, m-am împiedicat de un cadavru. Era unul dintre arcașii lui Toke, pentru că un arc zăcea alături de el, și o tolbă cu săgeți îi era agățată de umăr. În beznă și nedumerire, trebuie să fi fost uitat de camarazii săi. Provizia de săgeți îmi scăzuse mult – mai aveam doar opt –, așa că am luat săgețile din tolba lui, plus pe cea care îi străpunsese pieptul și care era a mea.

La marginea pădurii, m-am întins cu fața în jos lângă un buștean căzut printre copaci, mi-am pus pelerina peste mine și am acoperit-o cu frunze uscate. Dacă te uitai, nu eram tocmai bine ascuns, pentru că pământul era răvășit în locurile de unde luasem frunzele. Dar eram ferit de ochii oricui privea copacii de la depărtare. Speram ca, la răsăritul soarelui, Toke să-mi dea prilejul să-l omor.

Pesemne că m-a răpus oboseala, pentru că m-a trezit brusc zgomotul cailor. Încă era dimineața devreme. Am aruncat un ochi pe sub pelerină și am văzut un grup mare de bărbați înarmați, pe cai, apropiindu-se de drumul pentru căruțe. În fața mea, casa arsese cu totul. Nu mai rămăseseră decât șiruri de cioturi, flăcări mici sclipind încă deasupra lor, luminând zidurile. Era tot ce mai rămăsese din buștenii măreți care susținuseră temelia casei și sprijiniseră acoperișul. Iar înăuntru nu mai erau decât movile de cenușă fumegândă și lemn ars. Uitându-mă dincolo de ruine, am văzut că *Armăsarul Mării,* vasul lui Toke, era acum ancorat în crevasă.

Am privit cum fuioarele de fum se ridicau din rămășițe, din șase puncte, risipite apoi de briza dimineții care bătea dinspre apă. Tot în ruine zăceau viața și visurile mele. Pentru scurtă vreme fusesem om liber, fermier și războinic – așa cum mă visam când eram sclav. Fusesem chiar crescut și recunoscut ca fiu al unei căpetenii. Tot pentru scurtă vreme, cunoscusem căldura și bucuria unei familii iubitoare. Pentru o singură noapte, proprietatea și casa fuseseră ale mele și pășisem pe pământurile al căror stăpân eram. Acum nu mai eram nimic. Rămăsesem doar o umbră care se ascundea printre copaci, asemenea unei creaturi sălbatice, sperând într-o răzbunare.

Căpetenia le-a făcut semn călăreților să se oprească și ei au stat pe loc. Toke, chemat de un grup de oameni de-ai săi, s-a apropiat dinspre vas. Nici el și nici vreunul dintre tovarășii săi nu purta armură ori scut. Aveau la ei doar armele personale, băgate în teci sau prinse la brâu. Când s-a apropiat, Toke și-a ridicat mâinile, cu palmele în sus, ca să arate că vine neînarmat și pașnic.

Am căutat un moment prielnic. Mă gândeam să îl ucid acum. Dar în van. Intenționat sau nu, Toke rămânea înconjurat de oamenii săi.

Căpetenia călăreților nu purta coif. Avea capul strălucitor, fără păr în mijloc, dar părul grizonant îi atârna în cozi groase pe spate, iar barba cenușie era stufoasă și lungă. Purta o cămașă din zale scurtă, fără mâneci, și avea scut. Era înarmat cu o suliță lungă și o sabie care îi atârna la brâu, într-o teacă. Chiar dacă părea în vârstă, nu era nici o îndoială că le putea folosi pe amândouă.

— Eu sunt Hrodgar, căpetenia satului de acolo, de jos. Tu cine ești? Ce s-a întâmplat aici? a întrebat el.

— Au atacat bandiții, a răspuns Toke. Au dat foc casei și i-au omorât pe oamenii de la fermă. Am văzut cerul luminat de flăcări, dar am sosit după ce se întâmplase ticăloșia, însă am ajuns la timp cât să ne răzbunăm puțin.

Conducătorul sătenilor a dat din cap către un războinic de lângă el. Bărbatul și-a strunit calul și a înconjurat casa încet, într-un cerc tot mai mare, aplecându-se în șa și privind cu atenție pământul.

— Bandiți spui? a întrebat bătrânul. Nu am auzit de bandiți pe aici. De ce aș înghiți povestea și nu aș crede că tu și oamenii tăi ați făcut asta?

— Hrodgar, nu mă recunoști? Sunt Toke, fiul lui Hrorik. Ferma este a tatălui meu.

Hrodgar s-a aplecat în față și l-a studiat pe Toke, apoi s-a lăsat înapoi în șa, mormăind.

— Pe ciocanul lui Thor, ai crescut cât un urs! Totuși, te recunosc. Cum merg lucrurile cu Hrorik și fratele tău, Harald?

Toke a scos un oftat zgomotos.

— Așadar, veștile nu au ajuns până aici. Hrorik a fost rănit de moarte într-o bătălie, în timpul unui atac în Anglia, la începutul anului. Harald l-a adus înapoi, ca să-l înmormânteze

aici, pe pământul danezilor.

S-a auzit un murmur printre călăreți, iar Hrodgar a spus:

— Urâte vești, într-adevăr. Hrorik a fost o mare căpetenie, îndrăgită de oamenii din zona Limfjord.

— Mă tem că mai sunt și alte vești proaste, a spus Toke. Oamenii mei și cu mine ne-am întors de curând dintr-un atac în Anglia și am sperat să ne odihnim aici după călătorie. Ne-am așezat tabăra pentru seară, la o oarecare distanță în jos de Limfjord, dar, în timpul nopții, am văzut focul strălucind pe cer și am venit să vedem ce se întâmplă. Am găsit casa în flăcări și nici unul dintre bandiți nu era de găsit.

Toke s-a întors și a făcut un semn spre un grup de bărbați care stăteau în spate, lângă ateliere. Aceștia au venit în față, trăgând după ei un om care se zbătea și ale cărui mâini erau legate la spate. A început să strige cu un accent care mi se părea ciudat. Unul dintre oamenii lui Toke l-a lovit, reducându-l rapid la tăcere.

— Ce voia să spună? a întrebat Hrodgar. Nu i-am înțeles cuvintele.

— Asta pentru că este un englez saxon, a răspuns Toke și mi-am dat seama că trebuie să fie unul dintre prizonierii pe care Toke îi capturase în Anglia. Limba lor este ca a noastră, dar sună diferit din cauza felului în care pronunță cuvintele. L-am capturat pe omul ăsta în lupta cu bandiții. Părea să fie căpetenia lor. După părerea mea, este un sclav fugar.

— Iar ei? a întrebat Hrodgar, arătând cu sulița.

Pentru prima dată am văzut un șir de cadavre întinse în iarbă, dincolo de ruinele casei, lângă ateliere. Ştiam că oamenii lui Toke aruncaseră morții noștri în clădirea arzândă. M-am gândit că erau stârvurile oamenilor lui Toke pe care îi uciseserăm noi.

— Ăștia sunt ceilalți bandiți pe care i-am omorât, a spus Toke. A fost o luptă crâncenă. Trei dintre propriii mei oameni au fost măcelăriți și mai mulți, răniți.

Hrodgar s-a uitat la *Armăsarul Mării,* apoi la bărbații din jurul lui Toke.

— Doar trei dintre ai tăi au fost uciși? a întrebat el. Atunci, călătorești cu un echipaj mititel.

— Am pierdut suflete în Anglia, a răspuns Toke, ridicând din umeri.

Călărețul trimis de Hrodgar s-a întors în galop.

— Pe pământ s-a vărsat mult sânge, a spus el. Se pare că cei dinăuntru au încercat să scape din staul, folosind boii drept scut. Când animalele au căzut, s-a iscat o luptă în direcția zidului dintre pajiște și câmpuri. Cea mai aprigă înfruntare a avut loc la o aruncătură de suliță de zid. Cred că mulți au murit acolo, deși, după sângele de pe jos, cel puțin unul a pierit de cealaltă parte a zidului.

Hrodgar l-a privit pe Toke bănuitor. Toke a ridicat din nou din umeri.

— Habar n-am ce s-a întâmplat, a zis el. Nu eram aici. Când am sosit cu ai mei, cadavrele fuseseră mutate de bandiți și aruncate deja în foc.

— Mai este un loc în care a curs mult sânge, a adăugat cercetașul. Aici, lângă ateliere, e mult sânge pe jos.

— Ştiu despre ce e vorba, a explicat Toke. Acolo ne-am luptat cu bandiții și i-am măcelărit pe cei pe care îi vedeți.

— Ai zis că mai ai alte vești urâte, l-a zorit Hrodgar.

Toke a arătat spre englezul ținut de cei doi.

— Vezi ce cămașă de zale poartă? Ce margine din piele fină are la gât și la mâneci? Am recunoscut-o, este cămașa fratelui meu, Harald. Şi mai e și asta, a adăugat, luând o sabie pe care unul dintre oamenii săi o ținuse în mână.

A scos lama din teacă puțin și i-a arătat-o lui Hrodgar.

— Este sabia lui Harald, fără îndoială. O numea Biter. Ticălosul ăsta o mânuia când l-am pus la pământ.

Hrodgar părea zguduit.

— Nu știam că Harald era aici. Am fi venit din sat, ca să-l salutăm respectuos. Şi cum este cu putință să fi călătorit de la o asemenea distanță, de la proprietatea din Sud? Nu văd alt vas în afară de al vostru.

Toke a arătat înspre țărm.

— Vezi barca aceea de pe plajă? O recunosc. Este cea mai mică barcă a *Vulturului Roșu.* Cu ea trebuie să fi venit Harald. Poate că a sosit de abia ieri-seară și s-a gândit să te viziteze astăzi, dar soarta nu i-a mai îngăduit.

Hrodgar și-a scuturat capul cu tristețe.

— Chiar că este o veste rea! Odată cu Harald, a murit ultimul membru din familia sa. Şi au fost cu toții bărbați extraordinari, într-adevăr. Nu vreau să te jignesc, Toke, a

adăugat Hrodgar, căci pari să devii un bărbat grozav și tu. Dar sângele lui Hrorik nu curge și în venele tale.

Toke a clătinat ușor din cap.

— Nu sunt jignit și îți mulțumesc pentru cuvintele tale, ele îmi fac cinste. Într-adevăr, neamul lui Hrorik, fiul lui Offa, urmașul lui Gorm, a avut o soartă cruntă, care și-a găsit sfârșitul astăzi cu moartea lui Harald.

Minciunile curgeau cu atâta ușurință din gura lui Toke. Aș fi vrut să strig că neamul lui Hrorik nu se isprăvea aici, că eu trăiam și că eram fiul lui. Dar nu puteam. Dacă aș fi făcut asta, aș fi murit imediat de mâinile oamenilor lui Toke și nu mă îndoiam că el putea ticlui alte minciuni pentru a deslusi ce aș fi spus și de ce m-ar fi ucis. Dar, într-o bună zi, aveam să rostesc acele cuvinte. Într-o zi, aveam să i le spun lui Toke și apoi aveam să îl omor.

Hrodgar s-a răsucit în șa înspre oamenii săi și a spus cu voce puternică:

— Vom ridica o movilă peste cenușa casei, în cinstea lui Harald Hroriksson și a celor care au căzut aici, alături de el. Mâine după-amiază, după ce îndeplinim această sarcină, vom da un ospăț în amintirea lor aici.

S-a întors apoi spre Toke.

— Cu îngăduința ta, la înmormântare, îl voi dărui pe prizonierul vostru ca jertfă de sânge zeilor și morților.

Toke a încuviințat din nou.

— Mai este ceva, a spus el. Unul dintre bandiți a scăpat. L-am văzut fugind în pădure. Am prins trei dintre caii de la fermă și vreau să-mi trimit trei oameni, toți buni arcași, ca să-l vâneze. Ai tăi cunosc locurile. Ţi-aș rămâne îndatorat dacă m-ai putea ajuta.

Hrodgar s-a întors spre cercetaș, care părea să aibă în jur de patruzeci de ani. Avea o față lungă, subțire, un nas ascuțit și ochi pătrunzători. Barba castanie era tunsă scurt, iar părul, ceva mai deschis, era dat pe spate și strâns la ceafă cu un șnur de piele.

— Acesta este Einar, a spus Hrodgar. Este cel mai priceput la urme din satul nostru. Poate să citească o urmă de pe pământ mai bine decât citesc majoritatea oamenilor runele. Îl voi trimite și pe Kar, a adăugat el, arătând spre alt călăreț. Este cel mai iscusit arcaș al nostru. Einar, vei lua cei doi câini ai

mei. Ceea ce nu văd ochii tăi vor găsi nasurile lor.

— E un om foarte primejdios, a spus Toke. Este foarte bun la mânuirea arcului. Săgeţile lui mi-au ucis trei oameni şi au rănit mulţi alţii.

— Îl vom vâna cu câinii şi cu cinci bărbaţi înarmaţi cu arcuri, a răspuns Hrodgar. Pentru un singur fugar, ar trebui să fie suficient.

Şi-a ridicat tonul, vorbindu-le alor săi:

— Acum ne întoarcem în sat. Trebuie să vestim moartea lui Harald Hroriksson şi să le spunem femeilor să înceapă pregătirile pentru datini.

Sătenii s-au întors şi au plecat. Hrodgar şi-a strunit şi el calul, dar, înainte să pornească, a vorbit din nou cu Toke.

— Mă voi întoarce mai târziu, în această dimineaţă, cu oameni, ca să începem să ridicăm movila. Ai tăi ne pot ajuta. Mai multe mâini vor isprăvi treaba mai repede. Einar şi Kar vor aduce câinii. Spune-le oamenilor tăi să fie gata. Cu cât mai curând încep vânătoarea, cu atât mai repede se vor apropia de radă.

A dat pinteni calului şi a plecat după ai lui. Ultimul dintre ei deja trecea pârâul.

Încrezător că Hrodgar era destul de departe să nu audă, Toke s-a întors spre unul dintre ai săi, care îi stătea alături.

— După ritual, vom porni vasul spre proprietatea din Sud. Dacă nu aţi prins băiatul şi nu l-aţi omorât până atunci, o luaţi călare spre Sud şi vă alăturaţi nouă după ce vă duceţi sarcina la îndeplinire.

După plecarea sătenilor, am renunţat la ideea de a-l omorî pe Toke acum. Chiar dacă aş fi izbutit, aş fi fost ucis de oamenii lui câteva clipe mai târziu. Toke nu făcuse asta singur. Toţi ai lui fuseseră părtaşi. Voiam să plătească toţi. Doar rămânând în viaţă îi puteam răzbuna pe Harald şi pe cei care muriseră împreună cu el. Avea să fie o vânătoare îndelungată, dar am jurat că, la sfârşit, îi voi nimici pe toţi.

Trebuia să mă străduiesc să rămân în viaţă zilele următoare. Aveau să mă hăituiască cinci oameni înarmaţi cu arcuri şi ajutaţi de câini. Ei erau călare. Eu eram pe jos. Ei aveau provizii. Eu nu aveam nimic şi trebuia să-mi găsesc mijloacele de a supravieţui în pădure, în timp ce fugeam. Soarta îmi era potrivnică. Singurul meu avantaj era îndemânarea de pădurar

și de arcaș. Mi-era frică, o frică îngrozitoare. Mă întrebam dacă un cerb sau un mistreț urmărit de vânători și de câini simțea aceeași spaimă pe care o simțeam eu acum.

Mi-am spus că nu sunt un animal și că nu trebuie să fac ca jivinele. Luptând orbește, mânat de teamă, aveam să mor. Trebuia să-mi înving temerile, altminteri, nu puteam supraviețui. Trebuia să mă bizui pe puținul pe care îl aveam și să mă descurc. Mă mai încredeam și în speranța că Odin îmi auzise rugăciunea și jurământul și nu-și va întoarce spatele de la dorința mea de a-i răzbuna pe Harald și pe ceilalți.

După poziția soarelui, trecuse bine de miezul zilei când am auzit, la distanță, lătratul câinilor care mă căutau. Mă întrebam, în timp ce alergam de-a lungul urmelor de animale, prin umbrele copacilor, cum le dăduse Toke mirosul meu câinilor. Nu se potrivea cu povestea pe care o născocise pentru a le arăta sătenilor locul prin care intrasem în pădure. Îi spusese lui Hrodgar că lupta de pe câmp avusese loc înainte ca el și oamenii lui să sosească și că se luptaseră cu bandiții între atelier și țărm.

Poate că oamenii lui Toke găsiseră teaca goală pe care o aruncasem. Sau coiful. Renunțasem la amândouă noaptea trecută, când căutasem pentru prima dată adăpostul copacilor, la capătul zidului de piatră. De teacă nu aveam nevoie, fără sabie, și mă temeam că sclipirea coifului m-ar fi putut da în vileag atunci când m-aș fi apropiat de casa în flăcări. Armele aveau mirosul meu și erau suficiente pentru a asmuți câinii prin pădurea din spatele casei, în căutarea mea. Mă întrebam dacă animalele sau cercetașul cu ochi de vultur, Einar, aveau să descopere locul în care stătusem ascuns, ascultând minciunile lui Toke pentru Hrodgar. Mă mai întrebam dacă primul, dându-și seama cât de aproape mă aflasem, va simți vreun pic de frică. Oare un om ca Toke știa ce e frica? Îmi doream să știe. Îmi doream să știe că moartea este pe urmele lui. Voiam să se simtă neliniștit ori de câte ori trecea pe lângă un pâlc din pădure și să se întrebe dacă mă ascund în întuneric, așteptând un moment prielnic să trag cu arcul în el.

Cu soarele drept călăuză, am pornit spre miazăzi și spre apus. Ştiam din călătoria noastră în susul coastei că mai multe râuri se vărsau în mare din pământurile de la sud de Limfjord.

Trebuia să rămân pe uscat, departe de coastă, astfel încât apele pe care le întâlneam în drumul meu să fie aproape de izvor și cât mai înguste cu putință, pentru a le putea traversa. Nu mă puteam lăsa prins lângă malul unui râu pe care să nu-l pot trece din pricină că e prea mare.

Când îmi croiam drum prin pădure, ori de câte ori dădeam peste un pârâu, oricât de mic, mergeam prin apă multicel, chiar dacă mă abătea de la calea mea. De câte ori câinii îmi pierdeau urma, câștigam timp și distanță față de cei care mă hăituiau, căutând să dea din nou de urma mea.

S-a lăsat întunericul, iar urmăritorii se aflau încă departe în spate, judecând după lătrăturile câinilor. Nu mai mâncasem de la ospățul dat în cinstea răposaților. Pentru că aveam burta goală, noaptea trecută mi se părea departe. Eram recunoscător că mă ghiftuisem cu bucatele minunate pe care le pregătiseră Aidan și Tove. Îmi părea rău de resturile pe care le lăsasem în strachină, pentru că mă simțisem prea plin ca să mai pot înghiți.

Nu credeam că dușmanii mei aveau să-și continue urmărirea pe întuneric. La adăpostul copacilor, era o beznă ca tăciunele. Aveau nevoie de torțe ca să poată înainta cu o oarecare viteză, dar ele i-ar fi luminat, prefăcându-i în ținte, dacă se lăsa cu încleștare.

Şi eu înaintam încet din pricina întunericului. După ce am căzut a treia oară – împiedicându-mă de o rădăcină –, m-am dat bătut. Oricum, trebuia să mă odihnesc. Luptasem într-o bătălie în noaptea de dinainte – prima la care luasem parte –, apoi mă ascunsesem toată ziua de urmăritori, când mergând, când fugind, ritm în care străbătusem kilometri întregi, păstrându-mi suflul și puterea. Acum eram istovit. Efortul mă lăsase fără vlagă, iar durerea resimțită din cauza morții lui Harald îmi secătuise spiritul. Dacă nu mă opream, riscam să fiu prea obosit ca să mai gândesc limpede. Şi nu îmi îngăduiam să fac vreo greșeală.

În noaptea aceea, am dormit înfășurat în pelerină, căutând căldură și ascunziș sub o grămadă de frunze care fuseseră bătute de vânt și adunate lângă trunchiul unui uriaș arbore căzut. Pământul era rece și tare. De fiecare dată când bătea vântul, frunzele care mă acopereau fremătau și tresăream,

temându-mă că urmăritorii mă ajunseseră din urmă.

M-a trezit în toiul nopții un animal care adulmeca în preajmă. Cu grijă și cât de încet am putut, am tras marginea pelerinei și am dat la o parte frunzele din fața mea.

După ce m-am mișcat, am auzit un urlet puternic, răgușit. În fața mea – la nici șase pași depărtare – se afla un lup gri, măreț. Mă simțise după miros și ajunsese la frunze. În spatele lui, în cerc, cu fața spre mine, ceilalți lupi din haită.

Mi-am adus aminte de ce îmi spusese Harald când îmi arătase mormintele strămoșilor noștri, și anume că lupii îl omorâseră pe primul din neamul lui Hrorik care se stabilise lângă Limfjord. Mă întrebam dacă lupii aveau să-l ucidă și pe ultimul din neam, în această pădure întunecată. Soarta mi-ar juca o festă răutăcioasă, ceea ce ar fi fost pe placul ursitoarelor.

Îmi slăbisem arcul când mă culcasem, ca să se odihnească și el. Dacă haita se hotăra să mă atace acum, mă puteam apăra doar cu pumnalul.

Căpetenia lor nu s-a mișcat. A continuat să stea în fața mea, cu capul lăsat în jos, cu blana ridicată și zburlită, mârâind și privindu-mă precaut. Corpul îmi era încă sub pelerină și stratul de frunze, dar mirosul meu îi spunea că o ființă mârșavă se ascundea în fața lui: un om.

Blana lupului era alunecoasă și părea bine hrănit. Iarna fusese blândă, iar cerbii erau peste tot. Ştiam că lupii nu mănâncă oameni decât în vremuri de mare foamete. Pe de altă parte, oamenii nu obișnuiesc să doarmă în pădure, fără foc.

Brusc, m-am ridicat în genunchi, răvășind frunzele, și am urlat la el. În acest timp, mi-am luat arcul și am îndreptat vârful ascuțit înspre lup. Era prea departe. De fapt, voiam doar să-l sperii, nu să-l lovesc, pentru că altfel s-ar fi năpustit asupra mea.

Lupul a fost iute: s-a dat înapoi câțiva pași, apoi a rămas acolo ghemuit, urlând mai tare. Am urlat din nou la el cu o voce – speram eu – amenințătoare. Când am rămas față în față, amândoi căutând un semn de slăbiciune sau de atac, am ridicat ușor arcul în față, l-am sprijinit de genunchi și l-am acordat.

Am scos o săgeată din tolbă, am pus-o pe coardă și am simțit cum încep să-mi recapăt încrederea. Chiar dacă eram singur, eram om din nou. Aveam puterea de a omorî de

departe. M-am ridicat încet, ca să privesc lupul de sus – un om privind un animal. Când am făcut asta, s-a mai dat înapoi un pas și a urlat mai tare. Eu m-am oprit din urlat și i-am vorbit căpeteniei:

— Tu ești căpetenia celor ca tine, i-am spus. Ai înțelepciunea necesară să îi conduci. Condu-i acum departe de primejdie.

Ţineam arcul în fața mea.

— Ştii cum sunt oamenii. Ştii că asta este puterea morții, care lovește repede și de departe. Dacă tu și ai tăi atacați, eu aș putea muri, dar te voi omorî pe tine mai întâi. Tu și cu mine nu avem nimic de împărțit. Ia-ți haita și pleacă!

Căpetenia lupilor stătea ghemuită în fața mea, urlând, cu colții dezveliți. Mă întrebam dacă puteau înțelege vorbele oamenilor. În spatele lui, o femelă pășea neliniștită înainte și înapoi, în fața celorlalți lupi, care acum stăteau nemișcați, pe vine, privind. Îmi doream să se hotărască. Aveam nevoie să mă trezesc, să-mi concentrez gândurile astfel încât să trag destul de rapid, dacă sărea. Dar prin minte îmi treceau tot felul de gânduri. Trebuia să fac rost de apă. Iar foamea îmi dădea de furcă. Începeam să mă întreb ce gust are carnea de lup.

S-a întors deodată și a dispărut tăcut în întuneric, împreună cu haita.

După ce au plecat, am început să tremur. M-am așezat pe spate, sprijinit de trunchi, încercând să-mi adun gândurile și curajul. Poate, mi-am spus, era un semn de la Odin. Poate ar trebui să capăt încredere. Oare lui Odin nu i se spunea „cel care hrănește lupii”? Ca zeu al războiului, nu umplea el câmpurile de luptă cu hrană pentru lupi, vulpi și corbi? Poate că trimisese lupii după mine în seara aceasta ca să-mi dea de înțeles că îmi auzise jurământul și că mă sprijinea. Aceste gânduri m-au liniștit, chiar dacă nu credeam în ele pe de-a-ntregul.

Ştiam că nu aveam să mai dorm în noaptea aceea. Mi-am adunat puținele lucruri pe care le aveam și am pornit din nou prin pădure. Trebuia să-mi astâmpăr foamea cât mai curând.

Cu puțin timp înainte de răsăritul soarelui, am dat de râu și, cu o săgeată pregătită, am cutreierat malurile, în căutare de vânat.

În ceasurile gri de dinainte să se crape de ziuă, am ajuns la

o cotitură a râului. Cândva, în trecut, un stejar mare, ale cărui rădăcini crescuseră sub cursul apei, căzuse peste râu, din cealaltă parte. Din nămolul care-și făcuse culcuș printre ramurile falnicului copac, în partea de sus a trunchiului, prinsese formă o insulă, de la mijlocul râului și până aproape de malul unde eram eu. Pesemne că arborele se prăbușise cu multă vreme în urmă, căci în locul acela crescuseră iarbă, tufe, ba chiar și puieți.

Pe când priveam din spatele unui desiș de pe mal, două rațe, care petrecuseră noaptea dormind împreună în iarba grasă de pe marginea insuliței, și-au întins aripile și au pornit clătinându-se spre uscat. Una a căzut atinsă de săgeata mea, iar cealaltă a scăpat, zburând pe deasupra apei și dând sfoară-n țară printr-un măcănit.

Vârful măreţului copac era pe malul pe care mă aflam. Asemenea coastelor unui schelet de pe care carnea a dispărut de mult, resturile crengilor ieșeau la întâmplare din trunchi. Rămăsese doar miezul cel gros din fiecare ramură. Capetele crengilor – toate rămurelele, nuielele și frunzele moarte – putreziseră de mult.

Folosind trunchiul ca pe un pod, am trecut râul până la insulă și mi-am încetat postul negru. Am jupuit pieptul raței și, la un foc mic, arzând doar două sau trei vreascuri o dată, ca să nu fac fum, am perpelit carnea până când a fost destul de pătrunsă. Am păstrat picioarele raței pentru masa următoare.

După ce am mâncat, am amușinat puțin insula și împrejurimile. Mintea mea urzea un plan.

În acea parte a râului dinspre care venisem, acolo unde căzuseră vârful semețului stejar, ramurile copacilor și câțiva bolovani peste care ele se prăbușiseră ridicaseră trunchiul destul de mult deasupra apei, astfel încât curgerea râului nu fusese oprită. Cu toate că în mijloc trunchiul și nămolul puseseră piedica aceea, un canal adânc și lin curgea între insulă și celălalt mal.

În partea îndepărtată a râului, un mănunchi de rădăcini încurcate căzuseră în apă împreună cu trunchiul. Vreme îndelungată râul trebuie să fi încremenit acolo, pentru că, de la marginea insulei și până în capătul rădăcinilor, fundul apei fusese acoperit cu nămol. Astfel apa ajungea doar până la glezne și niciodată nu urca mai mult de genunchi. Am ieșit și

am privit dincolo de rădăcini. În cele din urmă, șuvoaiele învolburate tăiaseră un canal îngust în jurul rădăcinilor schimonosite, iar râul curgea pe lângă ele, acum din nou egal, chiar dacă nu atât de adânc, de larg sau de iute precum canalul de sub vârful copacului, de cealaltă parte a insulei.

Între rădăcini și malul de aici era un singur loc sigur unde puteai pune piciorul și nu era mai mare de un metru și jumătate. Copacul era un pod natural peste râu, pe care un om îl putea trece pe jos, dar nu și călare. Am ridicat privirea și am văzut altceva. Din pricina râului sau a ploii, cu timpul, pământul de sub trunchi se măcinase. Mi-am dat seama că ceea ce părea umbra rădăcinilor și pământul de deasupra era, de fapt, o deschidere. M-am strecurat acolo și am văzut o gaură destul de mare cât să stea ghemuit un om în ea și nu l-ar fi văzut nimeni în afară de cel care găsea intrarea chiar dedesubt.

Într-o clipă mi-a fost clar întregul plan. Pădurea sau Odin – sau amândoi – îmi dădea o șansă. Dacă eram isteț și îndrăzneț, îmi puteam reduce dezavantajele. Pentru o scurtă vreme aveam să fiu vânător în loc de vânat. Dar știam că trebuia să mă mișc iute, dacă voiam să întind o capcană, căci aveam multe urme de lăsat.

Am coborât din gaura de sub rădăcini și am mers prin apa joasă până la insulă. Pentru ca planul să meargă, era esențial ca nici o urmă de miros să nu ducă la ascunzătoarea mea.

Am urcat pe copacul căzut și m-am întors la malul de unde pornisem. Am alergat cât m-au ținut picioarele și plămânii la locul de unde venisem prima oară spre râu. De acolo am continuat în josul râului. Când câinii și urmăritorii mei aveau să găsească zona pe unde am ajuns la râu, urmau să descopere că drumul meu ducea în ambele părți, de-a lungul malului râului. Speram ca acele două urme să-i facă să creadă că a trebuit să caut în ambele direcții un loc pe unde să pot trece apa. Trebuia să-i despart pe membrii grupului, să-i fac să pornească spre ambele părți. Ştiam că nu îi pot doborî pe toți odată.

Pesemne că m-a ajutat spiritul râului. Nu departe, în aval, am dat peste ape puțin adânci, până la mijlocul unui stat de om, acolo unde râul se mișca încet, ape ce puteau fi trecute prin vad. Am lăsat urme clare pe mal, pentru ca urmăritorii să le vadă, mi-am scos hainele și, ținându-le sus, împreună cu armele, am trecut râul. Odată ajuns pe malul celălalt, m-am

îmbrăcat și am început să alerg prin pădure, de-a lungul apei, în sus. Privind printre copaci, am ajuns într-un loc de unde puteam vedea bușteanul cel mare. Acolo m-am întors și am lăsat o urmă care ducea departe de râu, în adâncul pădurii. Nu mai aveam prea mult timp, pentru că deja auzeam câinii lătrând și urlând în depărtare. Nu pătrunsesem în inima codrului, eram cam la două-trei aruncături de săgeată, când am găsit un fir de apă curgătoare. Cum nu mai puteam pierde vremea cu urme înșelătoare, m-am oprit acolo. Am mers înapoi cu grijă ori de câte ori dădeam de pământ moale, în care rămâneau urme. Astfel am străbătut din nou cărarea pe care o făcusem.

Când m-am apropiat de locul în care urma-capcană se întorcea de la râu și pornea spre pădure, am știut că am dat de ce era mai greu în planul meu. Acum trebuia să las urma falsă și să ajung la insulă, dar trebuia să mă asigur că urmăritorii vor fi conduși de câini departe de râu, în inima pădurii. În apropiere de locul în care mă întorsesem și o luasem printre copaci, am urinat lângă o tulpină. Speram ca mirosul puternic să atragă copoii și să-i îndepărteze de drumul meu adevărat. Apoi am făcut cale întoarsă până când am ajuns în punctul în care am luat-o înapoi și am pornit înspre adâncimile pădurii.

Prinzându-mi o piatră de picior, ca să nu las semne în pământ, am țopăit cât mai departe de urmele pe care le lăsasem. Noua urmă, cea adevărată, începea la aproape un metru și jumătate de cea veche. Era tot ce puteam face într-un timp atât de scurt. Ştiam că dușmanii aveau să-mi găsească cea de-a doua urmă, în cele din urmă. Nu puteam decât să sper ca atunci să o interpreteze greșit și să nu își dea seama ce făcusem. Ca să-i zăpăcesc și mai rău, la marginea râului, m-am întors cu spatele la apă și mi-am înfipt picioarele în mâl, făcând niște urme adânci și clare. Nădăjduiam că oricine le-ar găsi ar crede că am sărit de pe copac pe mal, peste deschiderea îngustă a râului, dincolo de rădăcinile arborelui.

Stând din nou pe o piatră, ca să nu las urme care să-mi dezvăluie adevăratul drum, am sărit până la deschiderea de pe mal, până la rădăcini, m-am urcat peste ele, am străbătut trunchiul și am alergat până în locul în care puteam face un salt pe insulă.

Câinii se auzeau tot mai tare acum. După sunet, cred că se

aflau în punctul unde primele mele urme ajungeau la râu și se despărțeau. M-am rugat la Odin, cerând victorie asupra dușmanilor mei.

Brusc mi-am dat seama că lătratul unui câine se auzea tot mai departe, în timp ce sunetele scoase de celălalt se apropiau. Urmăritorii mei o apucaseră pe căi diferite. Până aici planul meu dăduse roade.

Mișcându-mă iute, am legat un capăt al unei corzi de arc, pe care o aveam de rezervă, de vârful unui arbust, care creștea în pământul nisipos al insulei. Lăsându-mă pe vine în spatele unor tufișuri aflate la câțiva pași depărtare, am tras de coardă până când copăcelul s-a îndoit, apoi am prins capătul firului de pământ, sub picior. Am luat cinci săgeți din tolbă și le-am înfipt în față, apoi am așezat-o pe a șasea în arc.

Câinele a apărut din spatele desișului unde, în zori, mă ascunsesem și zărisem rațele. S-a ivit dintr-odată și m-a speriat, întrucât cerceta urmele în tăcere, scoțând mici scâncete atunci când pornea în sus și în jos, cu nasul în pământ, urmărindu-mi mirosul. A alergat de colo-colo pe mal, adulmecând pământul. Apoi s-a ridicat, punându-și labele din față pe trunchiul copacului și a lătrat cu putere. Descoperise locul pe unde mă urcasem prima dată pe trunchiul căzut, ca să trec râul, în dimineața aceea.

Câteva clipe mai târziu, au apărut doi călăreți. Unul era omul lui Toke, iar celălalt era un sătean pe nume Kar. Amândoi aveau săgeți în arcuri și erau pregătiți. M-am uitat la primul și mi-am concentrat privirea până când am zărit chiar locul în care îi bătea inima ticăloasă.

Am dat drumul corzii de sub picior, iar arbustul s-a ridicat. Amândoi erau pricepuți. Săgețile lor au trecut prin crengi. Dacă un dușman s-ar fi ascuns printre frunzele lui, acum ar fi fost mort.

M-am ridicat. Prima săgeată l-a nimerit pe omul lui Toke drept în piept. Kar a scos o a doua săgeată din tolbă și se pregătea să o potrivească în arc, dar săgețile mele se aflau chiar în fața mea și, în plus, eram mai iute. Cea de-a doua lovitură a mea a trecut pe lângă piciorul lui și săgeata s-a înfipt aproape până la pene în pieptul calului.

Bidiviul lui Kar s-a dat înapoi, iar el și-a scăpat arcul, căci a dat să prindă hățurile, încercând să-și păstreze echilibrul ca să

nu cadă. Câinele, care mă văzuse ridicându-mă, a sărit pe trunchiul copacului și a pornit spre mine.

Nu-i prevăzusem asaltul. Am smuls o a treia săgeată și am tras îndată, în timp ce animalul sărea. Aproape l-am nimerit, lovindu-l într-o parte cu o secundă înainte să cadă peste mine și să mă dărâme pe spate. Stătea peste mine, arătându-și colții lungi. Apoi, cu un mârâit, s-a întors să muște săgeata care îl nimerise. Asta mi-a salvat beregata de dinții lui. I-am apucat grumazul cu ambele mâini și i-am dat capul pe spate. L-am ținut așa, cu mâna stângă îngropată în blana groasă, în timp ce cu dreapta îmi scoteam pumnalul. I-am vârât lama în piept de mai multe ori, până a murit.

L-am pierdut din ochi pe Kar când am căzut atacat de câine. Oare mă aștepta acum, cu arcul pregătit, în caz că apăream iar? Nu zăream nimic la marginea râului. Rămânând jos, am ieșit de sub stârvul copoiului, mi-am găsit arcul și am pregătit o săgeată. Am ridicat o piatră și am aruncat-o într-un tufiș, la câțiva pași depărtare, apoi m-am ridicat cu arcul pregătit, în căutarea dușmanilor.

Omul lui Toke zăcea la pământ fără suflare. Calul său fugise. În spate, armăsarul lui Kar căzuse și prinsese piciorul stăpânului dedesubt. Îl vedeam cum lovește și împinge bidiviul mort cu brațele și cu celălalt picior, încercând să-l dea la o parte.

Mi-am adus aminte de rugăciunea către Odin. O auzise și îmi dăruise izbânda. Un zeu care îi ascultă pe oameni și răspunde la rugăciunile lor merita mulțumiri. Mi-am luat pumnalul și am deschis burta câinelui mort. Am căutat înăuntru până i-am găsit inima și am scos-o. Am agățat-o ca pe o ofrandă de sânge în crengile arbustului pe care îl folosisem ca să-mi derutez dușmanii. Corbii, solii lui Odin, aveau să o găsească acolo, am sperat eu.

Pe mal, Kar striga după ajutor. Mi-am strâns armele, mi-am curățat mâna de sânge în apa râului, apoi am trecut podul-copac și m-am apropiat de locul unde zăcea prins sub greutatea calului. Voiam să îl omor. Mă vânase și m-ar fi ucis fără milă. Aveam o săgeată pregătită în arc.

S-a sprijinit într-un cot și a apucat o secure mică în cealaltă mână. Când m-am apropiat, și-a dat brațul înapoi, de parcă ar fi fost gata să arunce. Era un gest curajos, dar nu avea cum să-mi

învingă săgeata. Ştia prea bine. Vedeam cum conștientizează moartea și îi citeam frica în ochi.

Spaima lui m-a mișcat și a potolit furia care clocotea în mine. El nu făcea parte din tagma lui Toke. Nu era un ucigaș. Era un sătean, care fusese prieten cu Harald și Aidan multă vreme. Credea că îl hăituiește pe cel care le venise de hac acestora.

— Aruncă securea, i-am spus. Ușor, dar repede și te las să trăiești. Am de făcut niște lucruri și nu vreau să se arunce cu securea în mine. Nu mă face să te omor. Nu vreau.

— De ce aș avea încredere în tine? m-a întrebat Kar, iar vocea îi tremura de teamă. Ești un bandit și un ucigaș.

— Nu sunt nici una, nici alta, i-am răspuns. Dar nu am timp să mă cert cu tine acum. Gândește-te la un lucru: dacă aș fi vrut să te omor, aș fi putut să o fac până acum, fără să încerc să te conving să renunți la armă. Gândește-te la locul în care am țintit dinspre tufiș. Crezi că a fost o întâmplare? Puteam să te omor pe tine în locul calului. Nu am nimic de împărțit cu oamenii din sat. Doar cu Toke și ai lui.

Am mințit când am spus că am lovit calul intenționat, dar el nu trebuia să știe. Mă privea cu atenție, de parcă ar fi încercat să-mi citească în ochi. M-am întrebat ce căuta și ce a găsit. Orice ar fi fost, trebuie să-i fi părut suficient.

Kas a aruncat securea la picioarele mele. Era o secure mică, atât unealtă, cât și armă, și m-am hotărât să o păstrez. Am ridicat arcul lui și pe cel al omului lui Toke. Le-am ciopârțit pe amândouă cu securea. Am lăsat corzile și am luat săgețile bune din tolbe, punându-le în a mea. Am distrus restul.

La omul lui Toke am găsit o pungă din piele, plină cu pâine și carne de porc sărată, precum și o butelcă din piele în care era apă. Am mai găsit mâncare și în sacul de pe șaua calului lui Kar și l-am pus lângă pungă, apoi le-am săltat pe umăr, împreună cu butelca.

Kar mă privise tăcut.

— Ai pățit ceva la picior când a căzut calul peste el? l-am întrebat.

— Da. Îl simt de parcă ar fi rupt.

— Asta e bine, am spus. Când vor găsi calul celui ucis, folosește-l ca să te întorci în sat. Nu este războiul tău. Spune-i asta și lui Einar.

Kar a tresărit.

— Cum de-i știi numele? m-a întrebat.

Nu am răspuns.

— Iar când te duci în sat, i-am mai spus, ține minte aceste cuvinte, ca să i le transmiți lui Hrodgar. Limba mieroasă ascunde o inimă întunecată. Toke nu este demn de încredere. Neamul lui Hrorik nu s-a stins.

Mi-am dat seama că nu îl puteam lăsa pe Kar să le spună celorlalți încotro o luam. Am pornit spre el cu securea în mână. În ochi i s-a citit din nou frica.

— Ai spus că nu mă vei omorî, s-a împotrivit el.

Am întors lama securii, astfel încât îmbinarea să vină în față.

— Nu te voi omorî, i-am răspuns. Dar trebuie să dormi o vreme.

Apoi l-am lovit în cap.

Auzeam tropotul cailor în depărtare. Voiam să las un mesaj pentru oamenii lui Toke. Nu învățasem să citesc runele sau să le scriu, dar cunoșteam câteva semne. Ştiam runa „haegl”, pentru că Harald își scrijelise numele pe ușile patului-cabină de acasă și îmi aminteam forma primei litere. M-am lăsat pe vine lângă cadavrul războinicului lui Toke și am făcut semnul pe fruntea lui, cu vârful pumnalului. Îl răzbunam pe Harald și voiam ca oamenii lui Toke să știe și să se teamă.

Mi-am băgat pumnalul în teacă, m-am întors și am fugit de-a lungul bușteanului, coborând pe insulă, și m-am ascuns în văgăuna de sub rădăcini.

Din gaura întunecată, din măruntaiele pământului, am încercat să-mi închipui cum înaintează vânătorii după sunetele pe care le puteam auzi. Caii s-au apropiat de mal, pe partea unde izvora râul, ieșind din pădure prin locul în care aflaseră, în sfârșit, că îmi părăsisem urmele false, îndreptându-mă apoi spre insulă. Ştiam că nu-i puteam păcăli la nesfârșit, dar îi ținusem destul timp departe de mine. Veneau în urma câinelui, care lătra din când în când, în timp ce alerga. Am auzit strigăte și mi-am dat seama că trebuie să fi zărit cadavrele tovarășilor lor, de partea cealaltă a râului.

Am deslușit vocea lui Einar, cercetașul din sat, care studia pământul, interpretând urmele pentru însoțitorii săi.

— Vedeți semnele adânci de aici? Trebuie să fi sărit din capătul copacului până la canalul de aici.

— Dar urmele din pădure nu duc nicăieri, a spus altcineva.

— Poate. Poate că nu. Au fost mai multe urme de cercetat. Cel puțin una dintre ele a fost înșelătoare, lăsată drept capcană, a răspuns Einar. Poate că cele pe care le-am găsit sunt mincinoase și încă nu am dat de cea adevărată. Nu vânăm un animal fără minte. Este om, și încă unul deștept. Dacă nu avem grijă, o să ajungem noi vânat în locul lui.

Au pornit în galop de-a lungul malului, fără îndoială întorcându-se la vad, ca să treacă râul din nou și să ajungă în locul unde fuseseră doborâți camarazii lor.

De mai multe ori, în timpul după-amiezii, am auzit zgomotul pașilor pe nisipul insulei. O dată am auzit scheunatul unui câine, undeva deasupra capului meu, pe trunchiul copacului, și o voce chemându-l. Mă întrebam cât de priceput era urmăritorul Einar. Fără îndoială, urmele duceau departe de locul încăierării, arătând drumul pe care îl străbătusem. Oare își va da seama că eram încă ascuns prin apropiere?

Şi-au așezat tabăra pentru noapte pe mal, lângă locul unde căzuseră Kar și omul lui Toke. O dată mi s-a părut că am auzit glasuri furioase, dar nu am înțeles ce spuneau. Mirosul cărnii fripte plutea peste râu, până în locul în care mă aflam, pitit în vizuina dintre rădăcini, la baza copacului. Îmi lăsa gura apă. Calul mort al lui Kar le asigurase un ospăț neașteptat. Eu am avut la cină carne de porc sărată, pâine râncedă și apă. Era mâncare și eram recunoscător, căci îmi era foame.

Pe când stăteam ghemuit în vizuina mea câtuși de puțin primitoare, m-am minunat cât de repede mă transformasem într-un ucigaș. Când Harald mă învăța să mânuiesc armele, mă întrebam uneori dacă, într-o luptă adevărată, voi avea hotărârea să le folosesc împotriva altcuiva. Când situația a cerut-o, am trecut linia fără să stau pe gânduri. De-abia acum înțelegeam că mă schimbasem. Fusesem supus unui test și îl trecusem. Îmi pătasem mâinile de sânge. Nici măcar nu știam sigur câți oameni omorâsem, pentru că, în timpul atacului de pe proprietate, trăsesem o mulțime de săgeți spre forme sau zgomote din întuneric. Ştiam însă că, indiferent cât de mulți ucisesem, nu regretam moartea nici unuia. Mai știam, de asemenea, că eram nerăbdător să-i mai omor și pe alții. Trebuia să-și piardă viața mulți pentru ca Harald și ceilalți să fie răzbunați.

Urmăritorii mei nu au pornit dis-de-dimineață, ci au așteptat să se lumineze de-a binelea. Faptul ăsta m-a făcut să rânjesc. După ziua de ieri, se temeau de o încleștare. Chiar și după ce au plecat, am rămas ascuns sub rădăcinile copacului căzut. Le întinsesem o capcană. Trebuia să am grijă acum, pentru că puteau recurge la un vicleșug sau îmi puteau întinde, la rândul lor, o capcană pentru a mă prinde.

După ce s-au îndepărtat de tabără, am auzit copitele cailor răsunând pe celălalt mal, venind dinspre vadul din josul râului. Când au ajuns în fața apei, s-au întors și s-au îndreptat spre pădure.

Era o urmă scurtă, dar era singura care ducea departe de locul luptei. Așa cum sperasem, Einar trebuie să fi crezut că trecusem râul pe copacul-pod și fugisem în pădure după încăierare, iar apoi intrasem în pârâu, mergând o vreme prin apă, astfel încât câinele să îmi piardă urma. Ştiau că era un șiretlic pe care îl mai folosisem, acela de a deruta copoii. Einar, cei doi oameni ai lui Toke și câinele au luat-o în sus și în jos pe malul micului pârâu, căutând semnele pe care le lăsasem în albie și o nouă urmă de miros. Nu aveam de unde să știu cât timp vor căuta până să-și dea seama Einar că se înșelase. Dar, în cele din urmă, negăsind nici o urmă care să pornească de la pârâu, avea să înțeleagă. Nu aveam timp de pierdut.

Eram gata încă din zori. Am ieșit din ascunzătoare, am intrat în apa mică și mi-am croit drum spre malul insulei. Aproape ieșisem pe malul nisipos, când ceva m-a făcut să mă opresc. Am rămas acolo ceva vreme, privind în față, încercând să înțeleg ce anume mă reținuse, până când am înțeles. Ceva mă apărase de ceea ce ochii mei nu băgaseră de seamă la început. Poate că spiritul lui Harald sau cel al mamei mele mă veghea.

Cineva, pesemne Einar, luase o creangă și ștersese cu ea toate urmele de pe nisip. Ambele maluri ale râului aveau acum urme care duceau în cele două părți, dar pașii mei aveau să lase urme noi în nisipul insulei, dovadă că trecusem de curând pe acolo.

M-am întors prin apă până la rădăcini și, folosindu-le ca pe o scară, m-am urcat pe trunchi și am trecut până la malul cel îndepărtat. Am lăsat urme ude câțiva metri, de-a lungul trunchiului, sperând că se vor usca înainte de întoarcerea lui

Einar și a celorlalți. Trecând pe deasupra insulei, am văzut că nimeni nu dăduse jos inima de câine pe care o atârnasem ca jertfă. Doar un om foarte curajos sau un neghiob se atinge de un dar către zei.

Am privit cu poftă spre calul mort când am trecut prin locul în care urmăritorii mei își petrecuseră noaptea de dinainte. Îmi lăsa gura apă la carnea proaspătă. Mi-ar fi dat putere, dar mă temeam că, dacă tăiam din cal, ochii atenți ai lui Einar aveau să-și dea seama. Fără îndoială, avea să-mi găsească urma curând, dar, cu cât iscodeam mai mult, cu atât înaintam mai mult. Am pornit din nou prin pădure, destul de departe de râu să nu mă vadă nimeni de pe malul îndepărtat, dar destul de aproape cât să urmez cursul apei și să pot alerga.

În timpul zilei, am trecut pe lângă două ape puțin adânci, acolo unde râul avea vad. La fiecare am lăsat urme pe mal și am intrat în râu. Am mers o vreme în susul celor două pâraie înainte să mă cațăr din nou pe mal și să-mi continui drumul pe aceeași parte a râului. Speram că fiecare urmă înșelătoare îi va face pe urmăritori să piardă vremea căutând în van pe malul îndepărtat, încercând să dea din nou de semnele pașilor mei. Încleștarea în care fusesem prins avea mai mulți sorți de izbândă, dar îi aducea și pe dușmani mult mai aproape de mine. Voiam să fiu din nou înaintea lor.

De-abia la al treilea vad, la care am ajuns după-amiaza târziu, am traversat râul. Ţinându-mi hainele și armele deasupra capului, am trecut apa care îmi ajungea până la mijloc. Odată ajuns aproape de malul îndepărtat, am înotat, lăsând curentul să mă poarte în josul apei, până când am ajuns în locul în care gura unui pârâiaș își vărsa apele în râu. Ţinându-mi straiele și armele în sus cu o mână și folosind-o pe cealaltă, am înotat până la mal, la gura pârâului.

Stând în picioare, în albia râului, m-am îmbrăcat și, aprinzând niște crengi, am fript copanele raței și le-am mâncat. După-amiaza era pe sfârșite. Eram istovit și aveam nevoie de un loc în care să mă odihnesc peste noapte. Reușisem să dau o lovitură bună, dar eram în continuare prada fugind înaintea vânătorilor, care călăreau și aveau un câine ca să-i ajute în căutare. Asta mă obosea foarte mult. Trebuia să-mi păstrez avansul câștigat. Dacă mă ajungeau, mă puteau înconjura și doborî cu săgețile, în timp ce fugeam să mă ascund, sau mă

puteau hăitui din mai multe direcții, așa cum fac lupii când omoară un cerb. Oricum ar fi fost, pentru mine ar fi urmat moartea.

Mi-am croit drum prin albia pârâului până la lăsarea serii. Când aproape se întunecase, am zărit un deal, rotund și ascuțit în vârf asemenea unui sân de femeie, care pornea din pădure. Ieșind din pârâu, m-am târât înspre deal. Pe versanții lui erau pietre, copaci și tufișuri. Culmea era aproape golașă, căci acolo nu erau decât câteva tufișuri și resturile unui frasin uriaș, care fusese retezat de trăsnet. Tulpina care rămăsese era de două ori mai înaltă decât mine și stătea în vârful dealului ca o santinelă singuratică, privind pădurea de dedesubt. Resturile copacului erau împrăștiate, asemenea trupului unui gigant doborât, până în cealaltă parte a dealului.

M-am întrebat ce anume îi stârnise măreţului Thor o asemenea furie, încât să cheme tumultul furtunii și să arunce un fulger care să distrugă copacul. Oare zeii se certaseră între ei, iar Thor își vărsase mânia asupra pădurii? Trebuie să se fi întâmplat vara trecută, când copacul avea frunziș bogat, pentru că multe frunze moarte încă mai stăteau prinse de crengi. În partea de sus a trunchiului căzut, ramurile erau încă întregi, dar pe laturi și în partea de jos fuseseră rupte și spulberate în cădere, formând un desiș încurcat în jurul tulpinii.

În noaptea aceea am dormit cu spatele lipit de buturuga uriașă, înfășurat strâns în pelerină. Eram ascuns de ochii iscoditori de tufișurile din vârful dealului, dar vedeam bine deasupra râului direcția din care aveau să vină urmăritorii mei.

Când m-am trezit în dimineața următoare, am știut ce aveam de făcut. Pesemne că un spiriduș binevoitor îmi șoptise planul, pe când dormeam, căci îl aveam foarte clar în minte când somnul mi-a fugit.

M-am ridicat și am scrutat pământul și lemnele din jurul meu. Vârful dealului era destul de înalt ca să pot vedea acoperișul pădurii. Am observat, undeva la distanță, o zonă fără copaci, întinzându-se până departe. Acolo trebuia să fie un alt râu sau poate un drum. Pentru moment, se afla la îndemână.

Dacă nu cumva se întâmplase deja, urmăritorii mei aveau să descopere locul prin care trecusem râul. După ce lăsasem două urme false, fără îndoială că învățaseră să caute pe același mal,

în susul râului, ca să vadă dacă urmele se opreau acolo. Negăsind nimic pe mal, aveau să treacă apa și să caute din nou.

Rămânând în albia râului, pe partea asta, câștigasem timp. Însă Einar era un om al pădurilor și un urmăritor priceput și tenace. Nu reușisem să scap de el până acum și nici nu mă așteptasem să izbândesc. Eram sigur că, negăsind urme nici de partea asta a râului, își va da seama că m-am folosit de apă ca să-mi ascund mirosul și trecerea și vor începe să scotocească de-a lungul malului. Nu puteam să apuc pe alt drum.

Când vânătorii vor fi căutat destul pe acolo, câinele lor va ajunge în locul în care ieșisem din apă și pornisem spre vârful acestui deal. O va lua pe urmele mirosului meu și va veni până aici. Altă cale nu era. Acum trebuia să folosesc situația în avantajul meu.

Lăsând urme noi pentru copoi, am pornit în jos, pe coasta dealului, de-a lungul trunchiului căzut al frasinului. Am rămas pe partea mai apropiată de râu până când am dat de un loc unde erau mai multe ramuri. Deși majoritatea lor se rupseseră în cădere, cioturile încă rămăseseră prinse de trunchi, ridicându-l cu câteva palme față de sol.

M-am lăsat pe burtă. Împingând cu picioarele și târându-mă pe brațe și pe coate, m-am strecurat prin încrengătura de crengi rupte, până sub trunchi. Când am ieșit, pe partea cealaltă, am folosit securea pe care o luasem de la Kar și am făcut o gaură lângă tulpină. Lăsându-mă în genunchi, lipit de sol, am descoperit că de acolo nu puteam vedea printre crengi pământul din partea cealaltă. Dacă eu nu vedeam în afară, atunci nici vânătorii nu puteau să vadă înăuntru.

Chiar deasupra locului în care mă târâsem, de sub trunchi pornea o ramură rămasă întreagă, mare cât piciorul meu. Capătul era îngropat în crengile, rupte și încolăcite.

Am tăiat-o cu securea, dincolo de îmbinarea cu trunchiul. A căzut greoaie în locul din care pornea urma mirosului meu de sub copac. Ea avea să fie ciocanul, iar pământul, nicovala. Am tăiat două bucăți dintr-o creangă mai subțire, lungi cât brațul meu. Ele aveau să-mi susțină capcana.

Încordându-mă, am ridicat creanga cea groasă și am proptit-o cu cele două ramuri mai mici peste deschiderea în care mă strecurasem pe sub trunchi. Folosind coarda de rezervă pe care o luasem de la omul pe care îl omorâsem, am legat cei doi

suporți sus, lângă locul în care creanga cea groasă se balansa pe ele, apoi am înnodat firul, făcând un ochi. Am trecut lațul astfel încât să atârne peste gaura de sub trunchi și am acoperit coarda cu frunze și crenguțe. Orice ființă – om sau animal – care mi-ar fi luat-o pe urme trebuia să-și treacă gâtul prin laț ca să iasă de sub copac.

Cu cealaltă coardă am legat trei săgeți de creanga din capcană, cu vârfurile ascuțite în jos, ieșind de o palmă dedesubt. Nu puteam să risc și cel prins în capcană să fie doar rănit.

Când am terminat, m-am întors și m-am târât printre crengile rupte și învălmășite, până când am ieșit de sub copac.

Nu aveam de gând să rămân și să-mi văd roadele muncii. Plănuisem ca această capcană să le vină de hac unora dintre dușmanii mei, în timp ce eu aveam să-mi continui drumul. Dar câinele și cei trei oameni înaintaseră liniștiți, până când ajunseseră la albia râului, în căutarea urmelor. De abia ieșisem dintre ramurile copacului, că lătratul copoiului a risipit tăcerea. Venea de la mică distanță, dinspre locul prin care ieșisem din apă, noaptea trecută. Lătratul a continuat, câinele urcând sprinten dealul. În spatele lui auzeam strigătele încântate ale vânătorilor și copitele cailor.

Trebuia să-mi găsesc repede un ascunziș. Am zărit un cedru în apropiere, crengile scunde ajungând aproape de pământ, precum fustele unei femei. O imagine mi-a trecut brusc prin minte: pe când eram copil, speriat de furia și de amenințările lui Toke, mă ascunsesem sub fustele mamei. Am alergat la adăpostul crengilor cedrului și mi-am tras pelerina peste cap. Speram că, ascuns sub pânza gri, puteam trece drept o piatră mare. Dacă supraviețuia, șiretlicul meu nu avea să păcălească nasul copoiului.

Crengile din fața mea lăsaseră o deschizătură îngustă. Am privit pe acolo și am încercat să-mi țin respirația.

O clipă mai târziu, trei călăreți au apărut în vârful dealului. Unul dintre ei, membru al echipajului lui Toke, dădea ordine cu voce tare.

— Tord, coboară de-a lungul copacului, pe acolo! Eu o iau pe aici. Probabil că s-a ascuns jos, printre crengi. Einar, tu uită-te de aici și zi-ne dacă vezi ceva!

Bărbatul care vorbise și-a strunit calul în josul dealului, pe

partea unde mă aflam. Câinele, pe care îl urmau, se vârâse deja printre crengile din jurul copacului. Deodată a scos un lătrat puternic, apoi a tăcut.

Bărbatul care se afla de aceeași parte cu mine purta coif și o vestă grea, din piele, acoperită cu plăcuțe mici de metal. Avea o sabie prinsă la șold, un scut la spate și o săgeată pregătită în arc.

— Tord, Einar! a strigat el neliniștit. Vedeți ceva?

— Eu nu văd nimic! a răspuns Einar din vârful dealului.

— Nu ai auzit câinele lătrând? a întrebat bărbatul pe nume Tord, strigând nevăzut dinspre partea îndepărtată a trunchiului. Trebuie să fie acolo, dacă a omorât copoiul. Ai grijă cu săgețile lui! Trebuie să dăm foc copacului.

Omul lui Toke se afla acum la doar treizeci de pași de mine. Dacă ar fi fost Einar, ar fi observat că pământul era răvășit unde mă târâsem pe sub crengi.

Am recunoscut vesta de piele pe care o purta. Fusese a lui Rolf. Imaginea lui Rolf, trăgând de undiță în barca ce ne ducea spre miazănoapte, mi-a trecut prin minte. Mă întrebam dacă în Lumea de După se pescuia. Mi-am adus ușor arcul în față și am scos o săgeată din tolbă.

— Einar! a strigat Tord. Se spune că ești un mare vânător. Ce crezi? Se ascunde în ramurile copacului?

— Cred, a răspuns Einar, că văd doi oameni care din vânători au ajuns vânat.

— Taci, prostule! a strigat omul de lângă mine furios.

Mi-am lăsat pelerina să alunece de pe umeri și, încă în genunchi printre crengile cedrului, am ridicat arcul. Omul lui Toke privea crengile din jurul frasinului căzut, dar trebuie să fi zărit mișcarea mea cu coada ochiului. Şi-a întors calul spre mine. Am văzut în mijlocul vestei lui Rolf o pată întunecată, pe unde viața se scursese din el, din rana de la gât. Omul lui Toke începuse să-și ridice arcul. Înainte să-l aducă la înălțimea potrivită, am tras.

Distanța era mică, iar ținta, ușoară. Când am tras de coarda arcului, am avut de gând să înfig săgeata în mijlocul pieptului bărbatului, să fie o lovitură ucigătoare. Dar, văzând sângele lui Rolf, mi-am schimbat planul. Chiar înainte să dau drumul corzii, am coborât mâna și am lăsat săgeata să-i străpungă pântecele. Omul a scăpat arcul din mână și a început să urle de durere,

apucând mânerul cu pene al săgeții, care răsărise brusc din trupul lui.

— Asta a fost pentru tine, Rolf, am șoptit, și pentru toți peștii pe care nu îi vei mai prinde niciodată.

Calul lui a luat-o la sănătoasa, dar omul a rămas călare, aplecat și încă urlând, gonind prin pădure.

Tord, în cealaltă parte a trunchiului, a strigat:

— Alf! Alf! Ce s-a întâmplat?

Am pregătit altă săgeată, așteptându-mă ca Einar și Tord să mă încercuiască și să atace. Spre surprinderea mea, Einar rămăsese nemișcat pe calul lui, în vârful dealului. Am văzut că arcul îi era încă agățat de umăr. A strigat spre Tord:

— S-a dat o luptă, a spus el. Banditul a fugit în pădure. Alf este rănit. Calul l-a dus în partea aia.

A arătat direcția în care o luase armăsarul.

— Repede, trebuie să îl prinzi. Este rănit grav.

După cum răsunau copitele, calul lui Tord se îndepărta. Pornise în căutarea celui pe care îl rănisem. Einar stătea încă nemișcat pe armăsarul lui, privindu-mă. Mi-am pus săgeata înapoi în tolbă și am pornit prin pădure.

11. Einar

Ştiam că acela în care înfipsesem săgeata era grav rănit și pesemne că avea să moară, iar o rană în burtă nu înseamnă o moarte ușoară. Avea să-și dea duhul greu, în chinuri. Şi-mi părea bine. Voiam ca Toke și oamenii lui să sufere pentru crimele lor.

Dacă tovarășii lui nu îi grăbeau moartea, rănitul era timp irosit. Timp pe care îl puteam folosi ca să mă îndepărtez de urmăritorii mei. Nu am făcut-o. Atitudinea lui Einar în încăierare mă intrigase. Poate că fusese așa din pricina lașității, dar eu nu credeam asta. Din ceea ce văzusem, îmi părea un om pe picioarele lui și iscusit și știam că Hrodgar îl respecta îndeajuns pentru a-i încredința misiunea de a-l vâna pe ucigașul lui Harald. Un asemenea om nu putea să fie laș.

Cu toate că eram încă doi la unu, bănuiam că numai unul dintre ei era acum dușmanul meu. Dacă era adevărat, nu mai era nevoie să fug. Era timpul să pun capăt vânătorii și să îl omor pe celălalt om al lui Toke.

Când soarele a început să coboare la orizont, la sfârșitul după-amiezii, umplând pădurea cu umbre, m-am strecurat înapoi în codru, până la locul luptei.

Privind de la depărtare, am văzut că toți cei trei cai erau priponiți pe culme. Einar se afla la poalele dealului și tăia crengi din copacul căzut cu o secure. După o vreme, l-am văzut pe omul lui Toke, Tord, în vârful dealului. Stătea pe vine lângă buturuga frasinului. Din când în când, își ridica nițel capul deasupra tufișului din vârf și privea în jos și la pădurea de dedesubt, căutându-mă. Dar căuta în van. Eu eram vânătorul acum și îmi urmăream prada. M-am deplasat prin pădure invizibil și tăcut ca un lup.

Toată după-amiaza l-am privit pe Einar cum taie crengi și le târăște până în vârful dealului. La căderea nopții, a aprins un foc uriaș. Imaginea aceea m-a făcut să zâmbesc. Lumina focului îl liniștea și îl îmbărbăta, dar îl prefăcea în țintă pentru arcul meu.

Când trecuse bine de miezul nopții, iar bezna era mai grea ca niciodată și somnul dădea târcoale pe la pleoapele

oamenilor, am pornit pe deal, înspre foc, târându-mă pe burtă, ca un șarpe uriaș. Îmi lăsasem pelerina, punga din piele cu mâncare și tolba cu săgeți lângă un copac de la poalele dealului. Aveam cu mine arcul și patru săgeți într-o mână, iar pumnalul și securea se aflau la brâu. Era timpul să pun capăt întregii povești.

Tord se așezase cu spatele la buturugă. Ridicase în jurul său o apărătoare din crengi pe care Einar le târâse până în vârful dealului. Pusese harnașamentul celor trei cai, plus scutul lui și cel al omului rănit în fața peretelui scund alcătuit din tufișuri, ca să întărească apărarea. Doar capul, apărat de un coif din oțel, se arăta din când în când deasupra fortăreței. Atunci, privea în jur. Era de-ajuns. După ce aveam să mă apropii suficient, aveam să țintesc acel cap de buturugă cu una dintre săgețile mele.

Bărbatul pe care îl lovisem zăcea în fața apărătorii lui Tord, acoperit cu o pelerină, lângă foc. Gemea încet și, din când în când, scotea câte un urlet pătrunzător. Einar stătea pe scutul său, lângă foc, în partea opusă fortăreței lui Tord.

Când m-am apropiat de vârf, rănitul a țipat din nou.

— Gura! s-a rățoit Tord. De ce nu mori odată? De ce nu-l ajuți să scape de chin?

— E camaradul tău, a răspuns Einar. Este treaba ta. Omoară-l tu, dacă asta vrei.

Tord și-a ridicat arcul.

— Ucide-l acum! Omoară-l imediat... sau trag în tine!

Einar a chicotit și a scuipat pe jos.

— Fără mine, singur în pădure, a spus el, cât timp crezi că o să reziști?

— Vechiul drum militar nu poate fi departe, a răspuns Tord. Când îl găsesc, pot să o iau spre miazăzi. Atunci voi fi în siguranță...

Dar și-a coborât arcul și nu a mai spus nimic.

Einar cioplea o bucată de lemn cu cuțitul. După o vreme, s-a ridicat și a pus cuțitul în teaca de la brâu.

— Trebuie să mai pun lemne pe foc, a spus.

S-a apropiat de apărătoarea lui Tord și a tras o ramură groasă cât încheietura unei mâini de bărbat și lungă cât un braț de om. A pornit înapoi spre foc. Apoi, brusc, a rotit ramura cu forță și iuțime, izbindu-l pe Tord în cap. Coiful acestuia a zburat

cât colo. A căzut la pământ, pe o parte.

Grăbindu-se, Einar a îngenuncheat și a căutat într-o șa, apoi s-a ridicat ținând un colac de sfoară. A dat apărătoarea din tufiș la o parte, s-a lăsat lângă Tord, acum inconștient, și i-a legat un capăt al sforii de încheietura dreaptă.

Încă ținând capătul liber al firului, Einar s-a ridicat, a ocolit buturuga și a apucat cealaltă încheietură a lui Tord. A tras cu putere și de ea, și de sfoară, ridicându-l pe Tord în șezut, apoi l-a priponit de buturugă și i-a răsucit brațele la spate, astfel încât să rămână întinse așa. Einar a făcut o buclă în jurul celeilalte încheieturi a lui Tord, apoi a tras de sfoară cu putere până la trunchiul copacului căzut și a făcut nod acolo.

Einar a început să strângă armele din jurul focului, pe ale sale și pe ale oamenilor lui Toke, punându-le grămadă într-o parte. Mergând în partea opusă focului, s-a întors spre întuneric, și-a ridicat ambele mâini ca să arate că erau goale și a strigat:

— Vino afară și putem sta de vorbă. Este așa cum i-ai spus lui Kar. Nu există nici un război între mine și tine.

M-am gândit la vorbele și la faptele lui, încercând să-mi dau seama dacă e o capcană sau o păcăleală. Hotărând că nu e, m-am ridicat și am pornit spre foc. Totuși, mi-am scos securea de la brâu și am ținut-o în mână.

— Pe toți zeii! a spus Einar, când m-am ridicat de la pământ. Îți simțeam prezența, așa cum simți lupii în pădure noaptea, dând târcoale focului. Dar nu știam că ești chiar atât de aproape. Am fost curios să îl văd pe cel pe care Kar mi l-a descris drept băiatul fără barbă.

M-a privit lung, de parcă ar fi citit pe fața mea la fel cum citea urmele pe pământ. L-am privit și eu, căutând încă să văd dacă minte. Einar a fost cel care a rupt tăcerea.

— Oi fi fără barbă, dar băiat nu ești, chiar dacă ești tânăr. Doar un bărbat și încă unul aprig, cum rar s-a văzut, poate ucide ca tine. O arată faptele tale și privirea pe care o ai acum. Ești un ucigaș de neasemuit.

Mai târziu, când mi-am amintit cuvintele lui Einar, m-am tulburat. Trecuseră doar câteva zile de când omorâsem primul om. De fapt, mi se păruse ușor. Mult prea ușor. Să ucizi trebuia să fie greu și fără tăgadă că aveai inima grea după aceea. Dar pe mine mă tulburase mai puțin decât uciderea unui cerb sau

chiar a unui iepure. Asemenea animale erau nevinovate. Oamenii pe care îi omorâsem nu erau. Dar acest bărbat, Einar, sigur un războinic încercat, mă credea neobișnuit – un „ucigaș de neasemuit”. Ce fel de creatură eram? Ce ajunsesem? Oare chiar aveam un talent îngrozitor – acela de a ucide? Cu siguranță că nu. Cu siguranță Einar se înșela.

În noaptea aceea, când am pășit în fața lui Einar, nici un asemenea gând nu îmi împovăra mintea.

— De ce mă ajuți? l-am întrebat.

— I-ai spus lui Kar că neamul lui Hrorik nu s-a stins, a răspuns el. Pe mine mă cheamă Einar, iar oamenii îmi spun Ochi-Ager. Trecutul meu este legat de neamul lui Hrorik. Am o datorie de sânge față de el.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat uluit.

— În urmă cu mulți, mulți ani, pe când Hrorik era tânăr, a spus Einar, patru vase cu gotari și varegi au venit la Limfjord. În noapte, două corăbii au oprit la ferma lui Offa și alte două la proprietatea altei căpetenii, în josul fiordului. La cealaltă proprietate, toți oamenii au fost omorâți, iar femeile și copiii, furați. La ferma lui Offa, însă, Harald, fratele mai mare al lui Hrorik și cel de la care și-a luat numele fiul acestuia, străbătea câmpurile, neputând să doarmă. A văzut vasele trăgând la mal, cu vâslele camuflate, și i-a trezit pe cei ai casei. Împreună cu tatăl său, fratele și muncitorii lor, s-au luptat cu invadatorii pe mal, până când oamenii de la fermă au putut să fugă în adăpostul pădurii. Pentru că numărul atacatorilor era atât de mare, odată salvate familiile, luptătorii casei s-au retras și ei în codru. Toți, în afară de Harald. Ferindu-se de săgețile dușmanilor, a alergat la grajd, a luat cel mai iute cal și a fugit până în sat, ca să-i vestească pe localnici.

L-am întrerupt nerăbdător:

— Nu ți-am cerut să-mi spui o poveste. Voiam un răspuns.

Einar nu a fost deranjat de cuvintele ori de nerăbdarea mea.

— Unele răspunsuri nu se pot da în câteva vorbe, a răspuns el. Nu pot fi înțelese fără o poveste întreagă. Nu lăsa graba să-ți fure cunoașterea. După cum spuneam, a continuat el, Harald a fugit până în sat, ca să-i prevină pe oameni. A făcut bine. În scurt timp, cele patru vase cu atacatori, care prinseseră gustul sângelui în atacurile de dinainte, au apărut în dreptul satului nostru. Războinicii și-au croit drum până la mal. Eram doar un

copil pe vremea aceea, aveam șapte ani. Femeile, copiii și sclavii fuseseră duși la adăpost, în pădure, la avertizarea lui Harald. Toți, mai puțin eu. Eram foarte curios pe atunci și foarte nechibzuit. M-am bătut cumplit în dimineața următoare, dar am rămas ascuns pe acoperișul casei tatălui meu și am privit lupta.

Sătenii s-au aliniat formând un scut de-a lungul drumului care ducea până în mijlocul satului nostru. Tata se afla printre ei, iar Harald lupta alături de el. Gotarii și varegii erau mult mai mulți decât ai noștri. Lupta părea să ia o întorsătură nefericită, până când Harald, tatăl meu și Hrodgar, pe atunci un tânăr războinic, și-au croit drum printre dușmani până în locul în care era căpetenia lor. Era un vareg înalt, cu o mustață lungă, blondă, care îi atârna până pe piept. Până atunci stătuse în spatele zidului inamic, înconjurat de garda lui, încurajându-și oamenii prin strigăte ce îndemnau la luptă. Unele căpetenii alegeau să conducă bătălia din față, alții o călăuzeau stând în spate.

Tata a ajuns primul la el. Războinicul din fața căpeteniei dușmanilor a murit de sulița părintelui meu, pe care încerca să-l oprească. Dar, în timp ce se luptau, varegul cel mare s-a aplecat în față, mișcându-și sabia cu atâta putere încât a despicat scutul tatei și i-a tăiat umărul, doborându-l în genunchi. M-am gândit atunci că s-ar putea să-mi văd tatăl murind chiar în fața mea, dar Hrodgar s-a lăsat pe un genunchi și și-a înfipt sulița cu atâta forță, încât a străpuns cămașa de zale a căpeteniei, iar vârful armei a ieșit printre umerii acesteia. În același timp, Harald și-a ridicat sabia și a izbit cu putere, aproape retezând capul căpeteniei varegilor.

Majoritatea varegilor, în special aceia care se luptau aproape de conducătorul lor, s-au întors și au luat-o la goană spre vase când l-au văzut căzând, însă gotarii erau făcuți dintr-un aluat mai tare și au continuat să lupte cu strășnicie împotriva celor din satul nostru. Harald a rămas călare lângă tatăl meu, care zăcea rănit la pământ, și n-a vrut să se retragă, chiar dacă a primit multe lovituri. De n-ar fi făcut așa, aș fi rămas orfan. Asta este datoria mea de sânge față de neamul lui Hrorik. Iată de ce am făcut ceea ce ai văzut aici în noaptea asta.

L-am cercetat pe Einar curios. Nu mă cunoștea, nici măcar

nu știa cine sunt. Totuși, îl atacase și îl dezarmase pe omul lui Toke, își lăsase jos propriile arme și mă chemase în tabăra lui, încredințându-și viața în mâinile mele. Pentru că aflase de la Kar că un urmaș al lui Hrorik încă trăia și pentru că, în urmă cu mulți ani, fratele lui Hrorik îi salvase tatăl. Era fie un bărbat care punea mare preț pe cinste, fie un prostănac. Eu nu aș fi făcut așa. Îmi trăisem aproape întreaga viață ca sclav, iar sclavilor nu le pasă de cinste.

— Cum s-a isprăvit bătălia? l-am întrebat, gândindu-mă că poate fac o greșeală încurajându-l să vorbească.

— Pe proprietatea lui Offa, a continuat Einar, după ce s-au asigurat că familiile erau bine ascunse în pădure, Offa, Hrorik și oamenii lor au făcut grăbiți drumul până în satul nostru. Au ajuns la scurt timp după ce căpetenia varegilor a fost doborâtă și a căzut peste ultima linie a dușmanilor. Atunci, luptătorii din sat împreună cu Offa și ai lui, prinzându-i pe gotari între ei, i-au masacrat. Nici unul nu a fost cruțat. Nici măcar atacatorii care au reușit să ajungă la vase nu au scăpat până la urmă. Limfjord s-a umplut de vase cu oameni înarmați, dornici de răzbunare împotriva atacatorilor. Nici una dintre corăbiile dușmane nu a ajuns la mare.

— Iar Harald?

— S-a întâmplat după ce Offa și oamenii săi au atacat. Varegii și gotarii rămași au fugit, iar bătălia de pe țărm se încheiase. Harald era slăbit și istovit din pricina numeroaselor răni primite. Își lăsase scutul jos, pentru că nici un dușman nu se afla prin preajmă. O săgeată a zburat spre liniile noastre dinspre invadatorii de pe drum și l-a nimerit în grumaz.

Nu am spus nimic, rumegând povestea spusă de Einar. Harald, fratele meu, și Harald, fratele lui Hrorik, muriseră amândoi tineri. M-am hotărât că, dacă voi avea vreodată un fiu, chiar dacă îmi iubeam fratele din tot sufletul și îl respectam, nu voi risca să-i dau numele lui nefericit unui alt membru al familiei noastre.

— După cum ți-am zis, a continuat Einar, m-am gândit la cuvintele pe care i le-ai spus lui Kar și i le-am repetat lui Hrodgar: „Neamul lui Hrorik nu s-a stins aici.” Şi m-am gândit la întâmplările de la începutul vânătorii. Eu pot citi mai multe aici decât urmele lăsate pe pământul din pădure. Cred că runa pe care i-ai scrijelit-o în frunte omului pe care l-ai omorât în

prima ambuscadă poate fi doar pentru Harald, fiul lui Hrorik, care a murit în luptă, pe proprietate. Cred că ai însemnat mortul ca să arăţi că era o datorie de sânge. Dacă ai fi fost un bandit ucigaş, aşa cum zicea Toke, l-ai fi ucis şi pe Kar. În schimb, tu l-ai cruţat, dar l-ai omorât pe omul lui Toke, răzbunându-l pe Harald. Cine eşti?

Nu am răspuns. Einar nu a fost descurajat. Am început să bănuiesc că era cunoscut printre tovarăşii lui drept Perseverentul, nu Ochi-Ager, căci a început să vorbească din nou.

— Neamul lui Hrorik nu s-a stins, a repetat. Am fost nedumerit multă vreme din această pricină, pentru că toţi cei din sat ştiu că Harald a fost singurul fiu al lui Hrorik. Dar apoi mi-am amintit de femeia irlandeză, sclava de care Hrorik era atât de îndrăgostit. Tu eşti fiul ei, nu-i aşa?

Era un om înţelept în numeroase feluri. Am încuviinţat.

— Sunt, am răspuns. Harald a fost fratele meu şi am jurat să îi răzbun moartea. Halfdan mă cheamă.

Einar m-a măsurat din ochi de sus până jos.

— Ai hainele murdare şi pătate de sânge, a spus, dar sunt de calitate şi îţi vin bine. Nu sunt straie de sclav.

Am încuviinţat din nou.

— Am fost crescut de Hrorik până când şi-a dat sufletul.

— Să ne aşezăm şi să ne odihnim picioarele, a spus Einar. Am mâncare şi băutură, iar tu sigur eşti flămând. Hrăneşte-te şi, în acest timp, povesteşte-mi despre atacul asupra fermei şi spune-mi cum se face că doar tu ai scăpat. Ştiu că povestea lui Toke a fost o minciună şi că şi el a avut de-a face cu ea. Aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat cu adevărat.

Hrana lui Einar era simplă – doar carne de porc sărată, pâine râncedă, brânză tare şi apă –, dar, pentru că mâncasem puţin şi pe fugă, era bine-venită. Am înfulecat tot ce mi-a dat. Printre îmbucături, i-am povestit despre cearta dintre Harald şi Toke şi despre cum a plătit Toke pentru ocările aduse de Harald, atacând mişeleşte noaptea.

— Ce s-a întâmplat lângă ateliere? m-a întrebat Einar, întrerupându-mă. Am văzut mult sânge vărsat acolo.

Am rămas tăcut pentru câteva clipe, revăzând în minte măcelul asupra femeilor şi copiilor la care fusesem martor în acea noapte, la lumina torţelor.

— Harald a greșit crezând că atacul era condus de Ragnvald, o căpetenie al cărei fiu îl omorâse, am răspuns. A făcut o înțelegere pentru ca femeile, copiii și sclavii să părăsească în siguranță casa. Şeful atacatorilor – Toke, deși atunci nu ne-am dat seama că este el – i-a dat lui Harald cuvântul că îi va lăsa să plece teferi, dar cuvântul lui a fost mincinos. Femeile, copiii și sclavii au fost cu toții omorâți, atunci când au ieșit de sub protecția noastră.

— A fost Niddingsvaark, într-adevăr, a spus Einar scârbit. Toke este un om fără cinste.

— După aceea, au tras cu săgeți aprinse și au dat foc acoperișului de deasupra capetelor noastre, am continuat. Am încercat să scăpăm și să fugim în pădure, folosind animalele din staul drept acoperire, dar oamenii lui Toke erau prea mulți, iar noi, prea puțini.

— Cum ați scăpat? a întrebat Einar.

— Harald îmi spusese, înainte de fuga din urmă, că, dacă îmi poruncește să îl las și să fug, trebuie să fac întocmai. A zis că numai eu aveam șanse să scap dacă ajung la pădure și cineva trebuie să supraviețuiască pentru a-i răzbuna pe toți cei care au murit. Când oamenii lui Toke s-au năpustit asupra noastră în atacul final, Harald mi-a asigurat o ieșire, ca să pot scăpa. În ultimele clipe ale bătăliei, au mai rămas doar Harald și Ulf, luptând spate în spate, iar Harald i-a ucis pe mulți dintre războinicii lui Toke, înainte să fie doborât.

Einar a devenit țeapăn când am rostit ultimele cuvinte.

— Cum ai zis că-l cheamă? m-a întrebat. Cum se chema războinicul care lupta lângă Hrorik?

— Ulf, am răspuns.

— Descrie-mi-l, a cerut Einar.

Când am făcut-o, și-a acoperit fața cu mâinile pentru o clipă. Când și le-a coborât, am văzut că plângea.

— Era rudă cu mine, a spus. E fiul surorii mele. L-am iubit enorm. A părăsit satul în urmă cu opt ani, după ce i-a murit soția, ca să i se alăture lui Hrorik. Eu i-am crescut băiatul.

Tord se trezise și ne asculta. Mi-am scos pumnalul și i l-am arătat.

— Am jurat să ucid fiecare om care a luat parte la atac, i-am spus lui Einar. Am de gând să-l omor. La fel și pe cel rănit, dar și tu ai suferit o pierdere. Îi poți lua viața, dacă vrei, ca să îl

răzbuni pe Ulf.

— Nu te grăbi așa, a îndemnat Einar. Oamenii ăștia au ceva de care ai nevoie.

M-am încruntat.

— Doar viețile lor, am răspuns.

— Ştii numele tuturor oamenilor lui Toke? m-a întrebat Einar.

Am scuturat din cap. Einar a mers în locul în care stătuse atunci când mă târâsem până în vârful dealului și a luat două bețe de pe jos. Fiecare era lung de două palme și gros de două degete. Amândouă erau jupuite de coajă și cioplite astfel încât să aibă patru laturi. Pe fiecare dintre ele erau scrijelite rune.

— Echipajul vasului se schimbă, a spus Einar. Oamenii vin și pleacă. Un echipaj ca al lui Toke, care a suferit pierderi mari, va primi mulți oameni noi. De unde vei ști pe cine să omori?

La asta nu mă gândisem.

— I-am ascultat cu atenție pe oamenii lui Toke vorbind, cât timp am participat la vânătoarea asta, a continuat Einar, și sunt obișnuit să țin minte ce aud. Au vorbit cu nepăsare despre faptul că erau mai bine de patruzeci atunci când *Armăsarul Mării* a părăsit Anglia. Cu toate acestea, când mă aflam împreună cu Hrodgar, când l-am întâlnit pe Toke la fermă, echipajul pe care l-am văzut nu avea nici măcar treizeci. Mai bine de zece oameni, poate aproape douăzeci, trebuie să fi murit în bătălia care i-a curmat viața lui Harald. O mare parte din corăbierii *Armăsarului Mării* au plătit deja pentru perfidia lui Toke. Cei care au rămas inclusiv cei doi care te-au urmărit sunt oamenii pe care trebuie să-i omori ca să-ți duci la capăt răzbunarea. Cu siguranță Toke va recruta oameni ca să-și completeze echipajul, dar ei nu vor avea nici o vină pentru morții pe care vrei să îi răzbuni.

Când am jurat să le iau viața celor care îi uciseseră pe Harald și pe ceilalți, nu mă gândisem la urmările jurământului. Einar avea dreptate. Toke avea să adune oameni ca să-și completeze echipajul. Iar o parte dintre cei care îl slujeau acum și care participaseră la omoruri puteau pleca. Cum îi puteam găsi pe cei pe care jurasem să îi ucid? Cum puteam da de toți? Ar fi durat multă vreme până să îmi îndeplinesc jurământul. Multă vreme și multă vărsare de sânge.

Einar a continuat:

— În noaptea asta, în timp ce Tord a stat treaz, temându-se să adoarmă, l-am făcut să vorbească despre camarazii lui. Care este cel mai puternic de pe vasul vostru? Care poate să bea cea mai multă bere? Lucruri de genul ăsta. Pe când dădeam din gură, scrijeleam pe bețele astea. I-am spus că cioplesc doar ca să treacă timpul și să rămân treaz, dar adevărul este că scrijeleam rune pentru numele pe care mi le spunea. În acel moment, mă gândeam să îi dau bețele lui Hrodgar. Mă gândeam că e datoria lui să îl învinovățească pe Toke în fața Adunării, dacă adevărul ieșea la iveală. Acum poate că tu vei fi cel care va face asta. Am adunat cincisprezece nume până acum. Bănuiesc că mai avem de aflat încă vreo cincisprezece sau mai puțin, pentru că, până la răsăritul soarelui, trei dintre ei nu vor mai supraviețui.

Ne-am întors amândoi spre Tord, care ascultase cu atenție.

— Nu vă spun nimic, s-a stropșit el. S-a gândit o clipă, apoi a adăugat: Numai dacă mă lăsați să plec.

Einar a mers până la el și s-a lăsat pe vine. A arătat înspre mine.

— Noul meu camarad e cam pripit – a spus –, dar eu nu sunt. Iată singura înțelegere pe care ți-o propun. Dacă îmi spui ce am nevoie să știu, te omor iute și fără să te doară. Dacă nu, îți sfâșii pântecele – ai grijă, tai doar pielea și mușchii – și îți pun măruntaiele în poală. Şi, dacă nu e de ajuns ca să-ți dai drumul la gură, aprind un foc peste ele și îți gătesc mațele în timp ce tu privești. Așa vrei să mori? Gândește-te. Nimeni în afară de noi nu va ști că ne spui numele camarazilor tăi și, în plus, te vei cruța pe tine însuți de multă suferință.

M-am întrebat dacă Einar și-ar duce amenințarea la îndeplinire. Își pusese în gând să-l tortureze într-un fel neobișnuit. Şi el mă credea un ucigaș de neasemuit? Mi-am spus că eu nu m-aș fi gândit niciodată la așa ceva și m-am simțit bine din această pricină.

Tord l-a blestemat pe Einar și a refuzat să vorbească. Einar a îngenuncheat în fața lui și a început să-i taie tunica. Cum a ajuns la pântece, a început să-i apese pielea cu cuțitul.

Nu am aflat niciodată dacă Einar ar fi mers până la capăt cu amenințarea sa îngrozitoare. Înainte să-i taie pielea, Tord s-a răzgândit și ne-a spus numele tuturor membrilor echipajului lui Toke. Einar a scrijelit cu cuțitul în lemnul bețelor runele

numelui fiecăruia dintre cei care încă mai trăiau. Apoi tot cu cuțitul le-a tăiat gâtul lui Tord și lui Alf.

— Pentru tine, Ulf, a zis el, când le-a vărsat sângele.

Einar mi-a întins cele două bețe.

— Ar trebui să păstrezi tu astea, a spus. Tu ai făcut acest jurământ.

Am privit cele două bețe, pe care erau scrijelite semne ciudate. Era bine, cred, să am scrise numele vinovaților. Exista însă o piedică. Eu nu știam să citesc runele. Mama mă învățase să scriu și să citesc în limba latină. Iar ea nu învățase niciodată să scrie în limba nordicilor și nimeni altcineva nu îmi predase limbajul runelor. Scrisul și cititul nu erau necesare unui sclav. Dar aveam s-o scot la capăt mai târziu. Mi-am pus bețele în tolbă.

— Ce plan ai acum? m-a întrebat Einar.

Mi-am dat seama că nu mă gândisem la ce va urma. Voisem să scap de vânătorii mei și să găsesc un prilej să mă răzbun pe ei. Nu mă gândisem cum îl voi găsi pe Toke și cum îl voi omorî, împreună cu oamenii lui. Acum, că măsuram situația, mă simțeam descurajat. Mi se părea peste poate să ucid o căpetenie și un întreg echipaj.

— Nu am nici un plan, am răspuns sincer.

— Să-ți dau un sfat, a spus Einar. E ceva să te răzbuni pe gărzi, omorându-i într-o încăierare. Dar Toke este căpetenie și nepotul unui mare nobil. Mulți îl cred om de vază. E un om măreț care a făcut o mare greșeală. Pentru ca să te răzbuni, trebuie să faci mai mult decât să-l omori. Trebuie să îi distrugi numele și să îi ștergi amintirile, pentru că numele și amintirile rămân și după moarte. Trebuie să îi distrugi onoarea, făcându-i pe toți să vadă că era, de fapt, nu o căpetenie, nu un om măreț, ci un Nithing, un ucigaș care și-a încălcat cuvântul, un ucigaș mincinos care și-a măcelărit fratele vitreg.

— Toke poate să fie declarat un Nithing doar printr-o judecată împotriva lui, în Adunare, am explicat eu.

Până și *eu* știam asta din poveștile spuse în nopțile lungi de iarnă.

— Cum aș putea spera vreodată să câștig un asemenea caz? Bazându-mă doar pe jurământul meu? Nu cu mult timp în urmă eram doar un sclav, în timp ce Toke este, așa cum ai zis chiar tu, o căpetenie. Iar oamenii lui vor jura și vor depune mărturie

în sprijinul lui. Nu își vor recunoaște propriile omoruri.

— Trebuie să ai răbdare ca să dobândești răzbunarea, mi-a explicat Einar. Nu te grăbi. Este o slăbiciune pe care o văd la tine și de care trebuie să te aperi. Berea băută înainte să fermenteze este slabă și acră. La fel, răzbunarea ta nu va fi dulce dacă nu îl dezonorezi pe Toke în fața oamenilor, înainte să-l omori. O săgeată în spate, într-o luptă, ar fi un sfârșit prea blând pentru un ticălos ca Toke.

Înainte să-l întâlnesc pe Einar, gândul de a vărsa sângele lui Toke mi se păruse foarte mulțumitor. O parte din mine ar fi dorit să nu-mi dau seama niciodată că Einar îmi era aliat. Dacă l-aș fi ucis din necunoaștere, sarcina mea ar fi părut mult mai simplă.

— Ce propui? l-am întrebat.

— Trebuie să capeți autoritate în rândul oamenilor de cinste și să câștigi aliați, a spus Einar. Vei avea nevoie de ei pentru a câștiga un caz în Adunare. Deja ai un aliat în mine. Dacă este nevoie, pot depune mărturie că l-am auzit pe Tord mărturisind atacul și uciderile înainte de a muri. Răzbunarea pe care o cauți este importantă. Trebuie să fie bine dusă la îndeplinire. Toke este încă tânăr, la rândul lui. Îți va da timp.

Voiam viața lui Toke. Voiam să văd cum sângele lui curge pe pământ, așa cum cursese al lui Harald. Nu eram deloc sigur că murdărirea onoarei sale merita osteneala.

Einar îmi spusese ce trebuia să fac, dar nu îmi arătase și cum. Nu era un om de la care să scoți ușor un răspuns direct.

— Ce propui? l-am întrebat din nou. Cum să dobândesc prestanță și aliați puternici? Am doar cincisprezece ani. Am fost sclav aproape toată viața mea. Mi-am pierdut familia. Nu am nimic, sunt nimeni.

— Ia-o înspre sud, spre Hedeby, mi-a răspuns Einar. Vei găsi acolo vase, care încarcă provizii și caută să-și completeze echipajele. Se apropie vremea atacurilor din toiul verii. Alătură-te echipajului unei corăbii și pleacă să navighezi cu vikingii. Chiar dacă ai o vârstă fragedă, ești curajos și sincer și ai omorât deja mai mulți dușmani decât au ucis oameni mai în vârstă. Să ajungi un războinic respectat. Să-ți faci aliat o căpetenie foarte sus-pusă, dacă poți. Şi, mai presus de toate, să înveți să ai răbdare. Atunci când va veni timpul pentru răzbunare, vei ști. Zeii îți vor da șansa de a face dreptate în

cazul lui Toke. Zeii urăsc un Nithing, la fel ca toți oamenii de onoare.

Deși inima mi se împotrivea, în mintea mea știam că sfatul lui Einar era înțelept. Ce ironie! Adesea visasem, când eram sclav, să cutreier mările ca năvălitor viking. Năzuisem la asta de dragul aventurii și al gloriei. Acum, îmi părea, era drumul meu către răzbunare. Mă întrebam cât de lung avea să fie.

12. Drumul peste mare

A doua zi de dimineață, mi-am început pregătirile ca să pornesc spre sud, unde se afla Hedeby. Einar, mereu limbut, mă admonesta cu tot felul de vorbe, povățuindu-mă și prevenindu-mă.

— Un călător nu poate avea arme mai bune decât chibzuiala și precauția, mi-a spus.

Mă gândeam că era de la sine înțeles și nu merita să-și bată gura de pomană. Dar lui Einar – învățasem – îi plăcea să se audă vorbind. M-a îndemnat, de asemenea, să iau cu mine echipamentul celor doi morți, Tord și Alf. Iată, mi-am zis, o povață înțeleaptă.

Coiful lui Tord era simplu – conic, cu o bară groasă din fier bătut atârnând în mijloc, ca să apere fața. Dar, examinându-l cu atenție, am văzut că toate lipiturile și niturile fuseseră făcute cu măiestrie și puteam să îndrept sistemul de suspensie din piele, aflat înăuntrul coifului, astfel încât să mi se potrivească bine pe cap. Pelerina lui din lână era lungă și grea, asemănătoare cu a mea ca mărime, chiar dacă nu era la fel de frumos lucrată. Am luat-o și pe ea, pentru mai multă căldură în nopțile reci sau ploioase și ca să-mi înfășor lucrurile în ea.

Singura armură era vesta din piele acoperită cu plăcuțe de metal pe care o purtase Alf și care înainte îi aparținuse lui Rolf. Deși nu oprea armele la fel de bine ca o cămașă din zale, apăra mai bine decât dacă nu aveai nimic și era bine făcută. În afara petelor de sânge, era în stare bună. Deși cei doi care o purtaseră înainte își dăduseră duhul, avea doar o mică împunsătură, în față, unde intrase săgeata mea.

Scutul lui Alf era neobișnuit. Era aproape cu o palmă mai mic decât majoritatea. În plus, dacă mai toate scuturile sunt făcute dintr-o singură placă de lemn, nituită pe margini și în mijloc, al lui era din stinghii subțiri de stejar, în două straturi, așezate una peste alta și nituite. Ca arcaș, aveam să port adesea scutul atârnat de mine, chiar și în bătălie. Pentru că era mic, nu mă strângea când îl țineam agățat în spate, chiar dacă mă apăra mai puțin în luptă. Îmi plăcea grozav ideea de a combina duritatea stejarului cu șipcile subțiri, așezate una peste alta. Un asemenea scut era greu de despicat ori de străpuns.

Doar Alf avusese sabie. Mi s-a părut că are balans prost și nu am luat-o. Pentru moment, aveam să mă bizui pe pumnal și pe securea pe care o luasem de la săteanul Kar. Am luat tolba lui Alf și am umplut-o cu toate săgețile celor doi. Dacă aveam să intru în slujba unei căpetenii care pleca într-un atac sau la război, îmi trebuiau multe săgeți. Două tolbe pline nu îmi păreau prea multe.

Cei doi oameni acum morți avuseseră la ei douăzeci și trei de monede englezești din argint. Am încercat să le împart cu Einar, dar el a insistat că eu voi avea mai multă nevoie de ele. I-am dat, totuși, trei monede, ca să i le ducă lui Hrodgar.

— Îmi pare rău că a trebuit să-i omor câinii, așa să-i spui, dar n-am avut încotro. Ştiu că un om se poate atașa foarte mult de câini. Tatăl meu, Hrorik, era legat de câinele său. Argintul nu este o plată pentru pierderea pe care i-am pricinuit-o, dar i-l dăruiesc lui Hrodgar ca să-i arăt regretul meu.

Einar a zâmbit auzindu-mă.

— De ce zâmbești? l-am întrebat.

— Hrodgar și-a trimis câinii ca să vâneze un ucigaș și un bandit. Rar se întâlnește, într-adevăr, un bandit care cere iertare și plătește pentru că a ucis câinii care îl vânau.

Am petrecut o zi friguroasă, înfășurat doar în pelerina pe care o luasem din echipamentul lui Tord, spălându-mi hainele la râu. Le-am prins cu pietre ca să stea sub apă și le-am lăsat la înmuiat întreaga dimineață, apoi le-am frecat cu nisip. Când s-au uscat, întinse pe bolovani la soare, am cusut găurile și rupturile cu un ac grosolan pe care l-am cioplit dintr-o ramură și ață pe care am deșirat-o din hainele celor doi morți. Tunica mea, pantalonii și pelerina nu vor mai semăna niciodată cu hainele fine pe care mi le făcuse Sigrid, dar multe dintre petele de pământ și sânge dispăruseră, iar cele care rămăseseră erau șterse. Măcar acum nu mai arătam de parcă aș fi petrecut mai multe zile sacrificând porci.

Einar m-a părăsit și s-a întors în sat la mijlocul zilei. Înainte să plece, a așezat cadavrele celor doi războinici ai lui Toke pe spinarea unuia dintre cai și mi-a spus că îi va duce în pădure și îi va lăsa acolo.

— Nu ai de gând să pleci de aici până mâine dimineață, a spus, după ce ți se usucă hainele și te odihnești. Este mai bine

să nu dormi cu cadavrele lângă tine. Cu siguranță vor atrage lupi și s-ar putea ca spiritele morților să bântuie pe lângă stârvuri, în noapte, furioase, pentru că spiritele acestor oameni nu vor fi primite printre eroi și zei în Walhalla.

Mă întrebam dacă Einar avea dreptate. Oare spiritele bântuiau veșnic pământul sub forma unor daugr, spirite neliniștite, sau își găseau calea către iad și petreceau Viața de După pe tărâmul morților? Harald îmi spusese că, atunci când moare un om rău, adesea spiritul său este osândit să bântuie pământul, prins în locul în care îi zac oasele. Fiorii pe care îi simți uneori, fără motiv, atunci când treci printr-o pădure sau mergi pe un drum sunt răsuflarea morților nevăzuți, care stau la pândă, zicea el.

Einar a mers cu mine până în vârful dealului și mi-a arătat linia dintre copaci, pe care o văzusem cu o zi înainte.

— Drumul cel mare, pe care mulți îl numesc vechiul drum militar, a spus. Este străvechi și străbate Iutlanda, de la Limfjord în miazănoapte, până la Danevirke, marele zid de pământ din miazăzi, pe care l-a ridicat regele Godfred peste hotarul sudic al regatului danezilor, în urmă cu mulți ani, când francii amenințau să ne invadeze teritoriul. Tatăl meu, care era încă un flăcău, și tatăl său au răspuns chemării regelui și au ajutat la construirea marelui zid. Nu mai există nici un om în viață care să-și amintească de înălțarea vechiului drum militar. Te va duce la Hedeby, care se află pe Sliefjord, pe coasta de răsărit a Iutlandei, în jos de Danevirke. Drumul de la Limfjord până la Hedeby poate fi parcurs în cinci zile, mergând călare. De aici, la pas ușor, n-ar trebui să-ți ia mai mult de șapte, cel mult opt zile.

Einar a încălecat și a apucat frâiele calului care ducea cadavrele. Cel de-al treilea armăsar, o iapă maronie, avea să-mi revină mie, să-mi ușureze drumul spre sud.

— Călătorie ușoară! i-am spus.

— La fel și ție, mi-a răspuns Einar. Ai grijă la toți cei pe care îi întâlnești, pentru că ți-ai luat o sarcină greu de îndeplinit și nu știi cine îți este aliat sau dușman. A zâmbit apoi. Şi ai mare grijă cum călătorești prin părțile astea. Umblă zvonul că un bandit primejdios bântuie pe aici.

Am călătorit spre miazăzi la pas ușor, în parte din pricina

durerii pe care mi-o dădeau șaua și orele îndelungate petrecute călare. Cu toate că știam elementele de bază ale călăritului, nu petrecusem foarte mult timp pe un cal și mi-am dat seama curând că poate fi foarte greu pentru corp. Multe ceasuri am mers pe lângă iapă ținând-o de căpăstru, în loc să merg călare.

În cea de-a treia zi, picioarele și spinarea mă dureau îngrozitor, așa că am fost ispitit să renunț la iapă cu totul, dar știam că, la capătul călătoriei, o puteam schimba pe provizii sau argint, așa că am păstrat-o.

De mai multe ori, pe drum, dimineața foarte devreme sau la sfârșitul după-amiezii, înaintam încet, când mă opream să vânez, pentru că mă gândeam că este înțelept să-mi păstrez micile provizii de carne uscată și sărată pentru vremuri în care graba nu era cu putință și nici gustul bun al mâncării.

A fost o călătorie bântuită. Acum, că mintea nu-mi mai era ocupată cu supraviețuirea, gândurile mele din timpul zilei și visele din timpul nopții erau neîncetat vizitate de amintirea lui Ulf, Rolf, Aidan și a celorlalți care muriseră și în special de cea a lui Harald. El venea adesea la mine noaptea, când dormeam. Avea fața palidă și ochii triști, dar nu vorbea niciodată. Cât îmi doream să-i aud din nou vocea și râsul! Însă, ori de câte ori îl strigam, dispărea. De fiecare dată când glasul meu rostea numele lui Harald, trezindu-mă în toiul nopții, după o vizită din lumea viselor, plângeam – pentru morți și pentru mine. Niciodată în viața mea nu m-am simțit atât de singur ca în acea călătorie spre miazăzi.

A venit o dimineață în care, pe când mă pregăteam să urc pe cal și să pornesc la drum, mi-am dat seama uluit că poziția soarelui, atunci când s-a ridicat deasupra copacilor, părea aceeași ca pe proprietatea lui Hrorik, la acea oră a dimineții. Am fost copleșit de dorința de a o lua spre răsărit, ca să găsesc fiordul nostru și să-i văd din nou pe Sigrid și pe Ubbe, chiar și pe toți lucrătorii și sclavii care trăiau pe proprietate. Deși erau puțini cei pe care îi cunoșteam cu adevărat și încă și mai puțini îmi erau camarazi, măcar îmi erau cunoscuți, căci îi știam încă din copilărie. Am urcat pe iapă și am abătut-o de la drum, pornind spre coastă și spre soarele care răsărea.

Făcusem doar câțiva pași în pădure, când am tras de hățuri și m-am oprit. În fața mea, undeva la est, se afla lumea în care crescusem, lumea în care fusesem prefăcut din sclav în om

liber, din băiat în bărbat. Era lumea în care sora mea Sigrid încă trăia, singura familie care îmi rămăsese, singura ființă vie care mă iubea și pe care o iubeam. În spatele meu se afla drumul care ducea înspre sud, spre Hedeby și spre o viață nouă și necunoscută.

Ştiam că nu pot merge spre est. Nu mă puteam întoarce acasă. În mintea mea, am revăzut noaptea atacului și am auzit vocea lui Toke strigând: „Omorâți-i pe toți! Să nu rămână nici unul care să poată povesti.” În dimineața de după atac, l-am auzit spunându-le oamenilor pe care îi trimitea să mă vâneze că aveau să se întâlnească pe proprietate. Dacă nu erau deja acolo, aveau să ajungă în curând.

Chiar dacă reușeam să mă întâlnesc în secret cu Sigrid și cu Ubbe, le puneam viața în pericol fie și numai prin faptul că le dezvăluiam mișelia lui Toke și le arătam că trăiesc. Nu puteau ști așa ceva fără ca Toke să-și dea seama. Era ticălos, dar nu prost.

Omorându-și propriul frate și ucigând femeile și copiii după ce își dăduse cuvântul că aveau să fie în siguranță, făcuse crime îngrozitoare. Pentru moment, cel puțin din câte știa el, doar oamenii lui cunoșteau adevărul, iar propria lor vină îi asigura lui tăcerea lor. Dacă Toke avea să bănuiască vreodată că Sigrid sau Ubbe i-au descoperit faptele, mă temeam că avea să-i omoare și pe ei. Şovăind, am întors iapa pe drum și am strunit-o înspre necunoscut.

În primele zile ale călătoriei mele spre miazăzi, drumul intra și ieșea din zone împădurite. Trecea prin pârloage întinse și de două ori am văzut în depărtare movile mari, morminte ale regilor străbuni. Spre seara celei de-a șaptea zile, am intrat iar în pădure, cu toate că era una mult mai deschisă decât cele sălbatice, fără făgașuri, pe care le traversasem în nord. Adesea am văzut buturugi acolo unde copacii și tufișurile fuseseră tăiate și multe drumuri lăturalnice duceau în pădure, pornind de la drumul principal.

În ultima zi, acesta a făcut un ocol și a pornit spre est. Din când în când zăream spre sud o creastă nu prea înaltă, care știam că trebuia să fie Danevirke – marele zid din pământ, hotarul de sud al pământurilor danezilor.

Am ocolit o șerpuire a drumului și m-am trezit la marginea

pădurii. Pământul se întindea neted sub mine, până la malul unui mare fiord, care strălucea în soarele după-amiezii. La marginea apei se afla un oraș împrejmuit de ziduri.

Nu mă așteptam ca Hedeby să fie așa de mare. Bănuiam că trebuie să întreacă orice cetate, căci știam că era cel mai mare oraș din întreaga Danemarcă, învățături care tot nu s-au potrivit cu ce am văzut când s-a arătat pentru prima oară privirii mele.

Hedeby era așezat pe un mic golf, în partea de sud a Schleifjord, un fiord lung și îngust, care tăia adânc în coasta de est a Iutlandei. Un canal larg fusese săpat într-un mare semicerc, de la un mal până la celălalt, în jurul întregului oraș. În interiorul canalului, cetatea era apărată de un zid din pământ, acoperit cu o palisadă din lemn. Dincolo de acesta, se aflau terenuri deschise și pășuni, pe care pășteau răsfirate oi și vaci, și câmpuri goale, încă nesemănate. Ancorate la marginea apei se aflau patru vase lungi și multe bărci mai mici. Un al cincilea se apropia de fiord, cu pânzele înfășurate și vâslele tulburând apa.

Din locul în care stăteam călare pe iapă, acolo unde drumul ieșea din pădure și ducea în oraș, am putut vedea, peste marginea zidului, mai multe acoperișuri decât îmi închipuisem vreodată că pot exista într-un loc. Acoperișurile păreau îndesate unul într-altul, ca și cum clădirile ar fi fost construite atât de aproape una de cealaltă încât păreau că se ating. Nu înțelegeam cum puteau trăi împreună atât de mulți oameni. Cum se hrăneau atâtea guri? Putea pământul să ofere muncă cinstită pentru atât de mulți? Cum de aveau cu toții aer să respire?

Sosisem după-amiaza târziu, chiar înainte de maree. Pentru scurtă vreme nu a bătut nici o briză dinspre apă. Fuioare de fum se ridicau spre cer, deasupra numeroaselor acoperișuri, formând un nor negricios, care plutea asemenea unei amenințări de furtună. Mi s-a părut înfricoșător că atât de mulți oameni care locuiau împreună într-un singur loc puteau crea un asemenea nor murdărind cerul. M-am întrebat dacă era o prevestire, un semn care să mă prevină că încoace se aflau întunericul și osânda.

Luptasem umăr la umăr cu Harald și oamenii lui împotriva atacatorilor, în bezna nopții. Fugind prin pădure, nu mă

pierdusem cu firea de frică, ba chiar reușisem să-mi păcălesc urmăritorii și să-i înving. Dar priveliștea orașului Hedeby mă descuraja. Ce căutam aici? Eu nu eram războinic. Nu făceam parte din locul ăsta plin de orășeni șireți și de oameni care duceau o viață de vikingi. Vor vedea cu toții în mine ceea ce eram: un băiat rătăcit, fără adăpost.

Mi-am ieșit din fire și am întors calul spre pădure. Măcar acolo mă simțeam ca acasă. Pădurea nu ascundea taine care să mă sperie. Acolo știam cum să fac rost de mâncare și cum să găsesc un sălaș. Puteam să locuiesc în pădure. Avea să fie o viață simplă și solitară, desigur, dar era singura pe care o stăpâneam.

M-a speriat strigătul ascuțit al unei păsări, trezindu-mă din gândurile mele. Am ridicat privirea și am văzut un corb deasupra mea, într-un copac de la marginea drumului. Şi-a înclinat capul și m-a privit cu un ochi negru, strălucitor, apoi a croncănit din nou. Părea un râset batjocoritor. Mi s-a făcut rușine de mine.

Mama mea murise deoarece crezuse în fiul ei. Văzuse ce fel de om făgăduiam să ajung și își dăduse viața ca să se împlinească acea făgăduială. La fel Harald: murise crezând în mine. Crezuse că îi voi răzbuna pe el și pe ceilalți luptători uciși de Toke. Harald își dăduse sufletul crezând în iscusința mea de războinic și în onoarea mea de om. Ce drept aveam să mă îndoiesc de mama și de Harald acum, trădându-le încrederea?

Îi jurasem lui Odin că îmi voi răzbuna fratele, pe Harald. Oare eram atât de slab, încât să mă dau bătut acum? Oare inima mea era atât de lipsită de curaj, încât mama și Harald să fi murit degeaba? Corbii erau solii lui Odin. Dacă îmi abandonam căutarea și îmi nesocoteam jurământul, zeii aveau să afle.

A început să bată briza, vestind mareea. Prinsese fumul de deasupra orașului și îl împrăștia.

Mi-am întors calul spre cetate. Nu știam ce aveam să găsesc în Hedeby și dincolo. Ştiam însă că în partea aceea era destinul meu, soarta pe care mi-o hărăziseră ursitoarele. Am strunit iapa și am pornit în galop ca să-i ies în întâmpinare.

Lista personajelor

Aidan

Abate dintr-o mănăstire irlandeză, care a fost capturat de căpetenia daneză Hrorik, a ajuns sclav și apoi supraveghetor al uneia dintre proprietățile acestuia.

Alf

Membru al echipajului lui Toke, care îl vânează pe Halfdan.

Ase

Soția lui Ubbe și preoteasa zeițelor Freyja și Frigg.

Caidoc

Rege irlandez sub Marele Rege de Ulster și tată al lui Derdriu.

Cummian

Fiul cel mic al lui Aidan și Tove.

Derdriu

Fiica regelui Caidoc, luată prizonieră de căpetenia Hrorik într-un atac asupra Irlandei. A devenit amanta lui Hrorik și mama lui Halfdan.

Einar

Iscoadă pricepută din satul de pe Limfjord, în nordul Danemarcei, unde este căpetenie Hrodgar.

Eanwulf

Conte care guvernează Somersetshire, în vestul regatului saxon din Anglia, reprezentantul regelui.

Fasti

Sclav de pe domeniul sudic al lui Hrorik.

Fret

Om liber de pe domeniul lui Hrorik de pe Limfjord, în nordul Danemarcei.

Frial

Rege irlandez.

Gudrod

Muncitor priceput la dulgherie de pe domeniul sudic a lui Hrorik.

Gunhild

A doua soție a căpeteniei daneze Hrorik și mama lui Toke, din prima căsătorie.

Gunnor

Om liber și fierar care locuia pe domeniul sudic al lui Hrorik.

Halfdan

Fiul lui Hrorik, căpetenie daneză, și al lui Derdriu, nobilă irlandeză care devine sclava lui Hrorik.

Harald

Fiul căpeteniei daneze Hrorik și al primei soții a acestuia, Helge, și fratele geamăn al lui Sigrid.

Helge

Prima soție a lui Hrorik, acum decedată, mama lui Harald și a lui Sigrid.

Horik

Rege al danezilor în secolul al IX-lea, între anii 813 și 854.

Hrodgar

Conducător al satului de pe Limfjord, în nordul Danemarcei, în apropierea domeniului nordic a lui Hrorik.

Hrorik

Căpetenie daneză și tată al lui Halfdan, Harald și Sigrid.

Hrut

Sclav de pe domeniul sudic al lui Hrorik.

Ing

Sclav de pe domeniul sudic al lui Hrorik.

Kar

Arcaș priceput din satul de pe Limfjord, în nordul Danemarcei, unde Hrodgar este conducător.

Kilian

Fiul cel mai mare al regelui Frial al Irlandei și logodnicul lui Derdriu.

Odd

Muncitor de pe domeniul lui Hrorik și unul dintre oamenii lui Harald.

Osric

Nobil care guvernează în Dorsetshire, în vestul regatului saxon din Anglia, reprezentant al regelui.

Rolf

Muncitor de pe domeniul lui Hrorik și unul dintre oamenii lui Harald.

Sigrid

Fiică a căpeteniei daneze Hrorik și a primei sale soții, Helge, și soră geamănă a lui Harald.

Snorre

Cârmaci și secund de pe vasul lui Toke, *Armăsarul Mării.*

Toke

Fiul lui Gunhild din prima căsătorie și fiu vitreg al lui Hrorik.

Tord

Membru al echipajului lui Toke care îl vânează pe Halfdan.

Tove

Soția lui Aidan, administratorul domeniului nordic al lui Hrorik.

Ubbe

Administratorul domeniului sudic al lui Hrorik, în centrul Danemarcei.

Ulf

Muncitor de pe domeniul lui Hrorik și unul dintre oamenii lui Harald.

Glosar

Adunare: Întrunire care se ținea periodic în culturile scandinave și în care oamenii prezentau cazuri asupra cărora urma să se decidă prin vot, potrivit legii. Adunările sunt precursoarele și originea a ceea ce a devenit, secole mai târziu, conceptul de proces cu jurați în cultura engleză.

Berserks: Războinici din Scandinavia, remarcabili prin ferocitatea și cutezanța în luptă, dar și pentru dispoziția schimbătoare, capricioasă, la vreme de pace. Vechile legende scandinave spun uneori că berserks au abilitatea supranaturală de a lua forma urșilor sau a lupilor ori de a avea puterea lor în luptă. Oamenii de știință contemporani au sugerat că războinicii greu de controlat, cunoscuți drept berserks, se poate să fi suferit de boli psihice, fiind maniaco-depresivi sau schizofrenici.

Birka: Oraș de coastă din Suedia, unul dintre principalele centre de negoț ale vikingilor. Birka reprezenta capătul nordic al unui lung drum comercial care traversa mai multe fluvii, trecând prin teritoriile Rusiei moderne și ajungând, în cele din urmă, la Marea Neagră. Folosind Drumul de la Răsărit, așa cum era denumit, vikingii au făcut schimburi comerciale cu Imperiul Bizantin și cu regatele maure din Orientul Mijlociu.

Danevirke: Mare zid de pământ construit de-a lungul bazei peninsulei Iutlanda din Danemarca, zid care ducea de la o coastă la cealaltă, pentru a proteja teritoriile daneze de invazia francilor.

Dorestad: Port și centru comercial franc, situat la confluența dintre Rin și râul Lek, în zona care astăzi face parte din Olanda. Dorestad era unul dintre cele mai mari centre comerciale ale Europei Evului Mediu timpuriu.

Draugr: Morții care merg, răposat care nu-și găsește liniștea și bântuie în noapte.

Freyja: Zeița scandinavă a iubirii, a fertilității și a

tămăduirii.

Freyr: Zeul scandinav al fertilității.

Frigg: Zeița scandinavă a căsătoriei și a căminului; soția zeului zeilor, Odin.

Hedeby: Cel mai mare oraș din Danemarca secolului al IX-lea și un important centru comercial viking. Hedeby se afla la baza peninsulei Iutlanda, pe latura estică, pe un fiord care pornea dinspre coastă spre interiorul teritoriului.

Hnefatafl: Un popular joc de masă viking, al cărui nume s-ar traduce aproximativ prin „Masa Regelui”. Se juca pe o placă divizată în pătrate, asemănătoare celei de șah. Un jucător își punea piesele în mijloc și încerca să le mute spre margine. Celălalt înconjura piesele „regelui” cu ale sale, încercând să-l captureze înainte ca acesta să scape.

Hristosul cel Alb: Numele dat de vikingi Dumnezeului creștin, termen peiorativ insinuând că este o divinitate lașă, pentru că a acceptat să fie capturat și omorât, fără să-i înfrunte pe cei care au făcut asta.

Lutlanda: Peninsulă, cea mai mare întindere de pământ din Danemarca modernă și antică, numită după Jute, un trib danez antic.

Limfjord: Fiord uriaș care traversează vârful nordic al peninsulei Iutlanda, oferind o trecere protejată între marea Baltică și marea Nordului.

Niddingsvaark: Infamie; faptele lipsite de onoare ale unui Nithing.

Nithing: Cineva care nu mai era considerat om pentru că nu avea onoare.

Norns: Trei surori care, conform scandinavilor păgâni, stăteau împreună sub copacul lumii și urzeau soarta tuturor

oamenilor la războiul lor de țesut.

Norse: Scandinavii care locuiau în zona Norvegiei moderne. La mijlocul secolului al IX-lea, mari suprafețe din pământurile lor erau, cel puțin nominal, conduse de regele danez. Uneori, alte popoare foloseau expresii ca „oameni din Norse” sau „oameni din Nord” pentru a se referi la orice atacator viking de pe pământurile scandinave.

Odin: Zeul scandinav al morții, războiului, înțelepciunii, răzbunării și poeziei; zeul zeilor.

Rune: Alfabet folosit pentru scrierea vechilor limbi scandinave și germanice.

Schleifjord: Un fiord lung de pe coasta de est a peninsulei Iutlanda, aproape de baza acesteia, unde se afla orașul Hedeby.

Thor: Zeul scandinav al tunetului și al recoltelor bogate.

Vas lung: Corabie lungă și îngustă, folosită la război de către scandinavi, pe vremea vikingilor. Vasele lungi erau joase, ceea ce le permitea să fie trase pe plajă sau să urce de-a lungul râurilor și erau proiectate să fie propulsate rapid, fie de pânze, fie de vâsle. Uneori, li se mai spunea vase-dragon, pentru că multe asemenea ambarcațiuni aveau prova decorată cu capete de dragon cioplite în lemn.

Walhalla: Palatul de ceremonii al zeului Odin, casa din Lumea de Apoi a războinicilor curajoși, în mitologia scandinavă.

Walkirii: Fecioare războinice care îl slujeau pe zeul Odin și care îi duceau pe războinicii căzuți în Walhalla, unde își petreceau zilele luptând și nopțile în desfătare.

Mulțumiri

Povestea s-a născut dintr-un vis și o pasiune pe care le am de multă vreme.

Nu aș fi reușit însă fără entuziasmul și ajutorul agentului meu literar, Laura Rennert, și ale editorilor mei, Susan Rich și Kristin Marang, pentru a căror contribuție sunt foarte recunoscător.

Note istorice

Majoritatea istoricilor contemporani consideră că epoca vikingilor a început în ultima parte a secolului al VIII-lea și s-a încheiat în veacul al XI-lea, deși datele sunt oarecum arbitrare și sunt legate de percepția modernă că scandinavii din perioada respectivă erau niște pirați cruzi și barbari. De fapt, unii istorici leagă începutul și sfârșitul acestei epoci de raidurile documentate ale vikingilor: atacul de mici proporții asupra mănăstirii engleze din Lindisfarne din anul 793 și invazia eșuată asupra Angliei condusă de regele norvegian Harald Hardrada, încheiată cu moartea sa în bătălia de la Stamford Bridge din anul 1066. În același an, normanzii, descendenți ai vikingilor care se stabiliseră în Franța, în zona izvoarelor Sena, au traversat Canalul Mânecii și au cucerit Anglia, marcând sfârșitul conducerii anglo-saxone în insulă.

Scandinavii din epoca vikingilor nu erau însă barbari și nu doar niște pirați bine organizați și triumfători. Erau aventurieri, exploratori și comercianți, un popor cu o cultură vie, cu propria estetică artistică, bine dezvoltată, cu o tradiție a literaturii orale și un cod al eticii și al onoarei foarte puternic. Cu toate că mulți dintre contemporanii noștri îi descriu ca fiind îmbrăcați în haine grosolane din blană, vikingii bogați aveau veșminte frumoase din lână, în sau chiar mătase adusă din China, erau bogat ornamentate. Vikingii din Norvegia s-au stabilit în Islanda, au descoperit Groenlanda unde și-au ridicat așezări și, se pare, chiar continentul nord-american. Vikingii au fondat orașul Dublin din Irlanda și au transformat orașul englez York, pe care vikingii îl numeau Jorvik, într-unul dintre cele mai înfloritoare centre comerciale din nordul Europei. Vikingii suedezi au fondat regatul medieval al Rusiei și au creat rute comerciale de-a lungul fluviilor de aici, ceea ce le permitea să facă schimburi comerciale regulate cu Imperiul Roman de Răsărit, respectiv cu capitala acestuia Constantinopol, și cu regatele arabe de dincolo de acesta. O mare parte din Anglia a fost cucerită și colonizată de vikingi danezi, la sfârșitul secolului al IX-lea și începutul veacului al X-lea. Multe aspecte și concepte care astăzi sunt considerate „englezești” ca origine, precum ideea că libertatea unui individ este mai importantă decât drepturile statului sau dreptul de a judeca printr-un juriu

compus din oameni egali ca statut, au fost aduse în Anglia de către vikingi și au devenit un obicei acolo, în zona puternic colonizată de vikingi numită Danelaw. De la sfârșitul secolului al IX-lea și până la mijlocul celui următor, a existat un regat viking în nordul Angliei, iar regii danezi au condus Anglia între anii 1016-1042.

Desigur, există un sâmbure de adevăr în spatele imaginii populare care îi înfățișează pe vikingi ca pe niște pirați violenți care au prădat popoarele Europei Evului Mediu timpuriu. O latură întunecată a culturii vikinge este aceea că au fost implicați puternic în comerțul cu sclavi, pentru că prizonierii – în majoritate femeile și copii – făceau adesea parte din prada pe care vikingii o capturau în raidurile lor, pentru a cere apoi răscumpărare sau a-i vinde ca sclavi pe alte pământuri, dacă nu primeau ceea ce cereau.

Această practică a vikingilor trebuie însă privită în contextul epocii respective. Toate popoarele îi jefuiau pe învinși, înainte și după perioada vikingilor. Culturile Europei și ale întregii lumi aveau sclavi și făceau comerț cu aceștia. De exemplu, regele franc Carol cel Mare (Charlemagne), în general considerat un exemplu de cultură și creștinism în Evul Mediu timpuriu, a dus un război brutal, vreme de treizeci de ani, împotriva popoarelor saxone care trăiau pe continentul european, la sud de Danemarca, pentru a le lua pământurile pentru oamenii săi. Războiul lui Charlemagne împotriva saxonilor, transformat într-un genocid, a presupus masacrarea a peste patru mii de prizonieri neînarmați și vânzarea ca sclavi a mii de saxoni, după ce aceștia au fost înfrânți. Comparativ cu asemenea acte ale contemporanilor lor, se poate spune că vikingii n-au făcut decât să respecte obiceiurile vremurilor.

Am ales să plasez povestea lui Halfdan la mijlocul secolului al IX-lea, înainte de răspândirea creștinismului în Nordul păgân și pe când majoritatea raidurilor vikingilor erau încă fapte de seamă ale aventurierilor, nu neapărat ale ambițioșilor regi vikingi. Cu toate că sunt sigur că am făcut și greșeli, m-am străduit să creez pentru cititor o imagine vie și corectă a lumii vikingilor din perioada respectivă. Deși personajul Halfdan și faptele sale sunt în întregime ficționale, unele evenimente descrise au avut loc în realitate. Bătălia din Anglia, care i-a adus sfârșitul lui Hrorik, de exemplu, se bazează pe un pasaj

din *Cronica saxonă,* o relatare a istoriei Angliei timpurii făcută de generații întregi de călugări englezi, care prezintă astfel anul 845:

În acest an, nobilul Eanwulf, cu oamenii din Somersetshire, și episcopul Ealstan, și nobilul Osric, cu oamenii din Dorsetshire, au luptat la gura [râului] Parret cu armata daneză. Şi acolo, după un mare măcel, au obținut victoria.

În plus, la începutul poveștii lui Halfdan, se vorbește despre un plan al regelui danez de a-i ataca pe franci, în timp ce cu trei conducători ai acestora se luptă între ei. În anul 845, danezii chiar au lansat două atacuri asupra francilor, unul fiind condus de legendara căpetenie a vikingilor Ragnar Logbrod de pe Sena. Dar aceasta este o poveste care va fi spusă cu alt prilej.

O ultimă remarcă despre Halfdan și arcul său. Așa cum l-am descris, arcul folosit de Halfdan este similar arcurilor lungi ale englezilor, armele mortale cu care aceștia au dominat războaiele la sfârșitul Evului Mediu. Cu toate că originea arcului lung englezesc este obiectul multor speculații, este cert că s-au descoperit câteva arcuri vikinge în Scandinavia, arcuri care erau similare ca model și mărime cu cele engleze de mai târziu. Există mai multe relatări, în legendele vikingilor, despre arcași excepționali, care erau foarte apreciați pentru abilitatea lor de a trage de la mare distanță și soarta multor bătălii majore din vremea vikingilor a fost decisă atunci când regele sau șeful uneia dintre armate a fost ucis de o săgeată bine țintită. Cu toate că Halfdan și arcul său sunt creația mea, asemenea arcași au existat în timpul perioadei vikingilor.

Am creat un website – pentru a le oferi cititorilor mei date istorice suplimentare, fotografii și ilustrații despre viața reală a vikingilor din secolul al IX-lea, perioada în care este plasată povestea lui Halfdan. Îi încurajez pe toți cei interesați să afle mai multe să viziteze acest site.